

Brüssel, 20. november 2025
(OR. en)

15698/25

Institutsioonidevaheline
dokument:
2025/0360 (COD)

SIMPL 186
ANTICI 185
DATAPROTECT 307
CYBER 337
TELECOM 417
PROCIV 155
CODEC 1872

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	20. november 2025
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2025) 837 final
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega muudetakse määrusi (EL) 2016/679, (EL) 2018/1724, (EL) 2018/1725 ja (EL) 2023/2854 ning direktiive 2002/58/EÜ, (EL) 2022/2555 ja (EL) 2022/2557 seoses digivaldkonna õigusraamistiku lihtsustamisega ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) 2018/1807, (EL) 2019/1150, (EL) 2022/868 ja direktiiv (EL) 2019/1024 (digivaldkonna koondpakett)

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2025) 837 final.

Lisatud: COM(2025) 837 final

Brüssel, 19.11.2025
COM(2025) 837 final

2025/0360 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrusi (EL) 2016/679, (EL) 2018/1724, (EL) 2018/1725 ja (EL) 2023/2854 ning direktiive 2002/58/EÜ, (EL) 2022/2555 ja (EL) 2022/2557 seoses digivaldkonna õigusraamistiku lihtsustamisega ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) 2018/1807, (EL) 2019/1150, (EL) 2022/868 ja direktiiv (EL) 2019/1024 (digivaldkonna koondpakett)

{SWD(2025) 836 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Komisjon esitas teatise rakendamise ja lihtsustamise kohta („Lihtsam ja kiirem Euroopa“)¹ oma lähenemisviisi liidu õigusraamistiku kohandamiseks üha muutlikumale maailmale, nähes ette liidu *aquis*’ uue hooga lihtsustamise, selgitamise ja täiustamise kui olulise meetme, mis toetab liidu konkurentsivõimet.

See visioon vastab ulatuslikumale kavale, mille komisjoni president von der Leyen esitas oma poliitilistes suunistes aastateks 2024–2029². Nagu on rõhutatud nii Draghi³ kui ka Letta⁴ aruandes, on õigusnormide kuhjumine avaldanud mõnel juhul negatiivset mõju konkurentsivõimele. Inimesed ja ettevõtted vajavad kiiret ja nähtavat paranemist, mis saavutatakse liidu õigusnormide kulutõhusama ja innovatsioonisõbralikuma rakendamisega, säilitades samal ajal kõrged standardid ja kokkulepitud eesmärgid.

Euroopa Ülemkogu 20. märtsi 2025. aasta järeldustes kutsuti komisjoni üles „jätkama ELi õigustiku läbivaatamist ja stressitestimist, et teha kindlaks viisid kehtivate õigusaktide edasiseks lihtsustamiseks ja konsolideerimiseks“⁵. Samuti rõhutati, et on vaja tegeleda uute lihtsustamisalgatustega. Oma 26. juuni järeldustes rõhutas Euroopa Ülemkogu „lõimitud lihtsuse“ põhimõtte tähtsust õigusaktides, „kahjustamata prognoositavust, poliitikaeesmärke ja kõrgeid standardeid“⁶. Euroopa Ülemkogu 23. oktoobri 2025. aasta järeldustes kinnitati taas „pakilist vajadust edendada ambitsioonikat ja horisontaalselt juhitud lihtsustamise ja parema õigusloome tegevuskava kõigil tasanditel – ELi, riiklikul ja piirkondlikul tasandil – ning kõigis valdkondades, eesmärgiga tagada Euroopa konkurentsivõime“. Samuti kutsuti komisjoni üles „esitama kiiresti täiendavaid ambitsioonikaid lihtsustamispakette, muu hulgas [...] digiküsimuste [...] valdkonnas“⁷.

Euroopa Parlament rõhutas oma resolutsioonis „ELi sisetureeglite rakendamise ja ühtlustamise kohta siseturu tugevdamiseks“, mille üle hääletati 11. septembril täiskogu istungil,⁸ vajadust lihtsustada õigusnorme, et ettevõtjatel oleks lihtsam nõudeid täita, kahjustamata seejuures ELi peamisi poliitikaeesmärke.

¹ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Lihtsam ja kiirem Euroopa: teatis rakendamise ja lihtsustamise kohta“ (COM(2025) 47 final, 11. veebruar 2025).

² Von der Leyen, U. (2024), „Euroopa valik. Poliitilised suunised järgmisele Euroopa Komisjonile (2024–2029)“. Kättesaadav aadressil: e6cd4328-673c-4e7a-8683-f63ffb2cf648_et.

³ Draghi, M. (2024), „The future of European competitiveness“ (Euroopa konkurentsivõime tulevik). Kättesaadav aadressil: Draghi aruanne ELi konkurentsivõime kohta.

⁴ Letta, E. (2024), „Much more than a market“ (Palju enam kui turg). Kättesaadav aadressil: Enrico Letta, „Much more than a market“ (aprill 2024).

⁵ Euroopa Ülemkogu järeldused, EUCO 1/25, Brüssel, 20. märts 2025, punkt 13.

⁶ Euroopa Ülemkogu järeldused, EUCO 12/25, Brüssel, 26. juuni 2025, punkt 30.

⁷ Euroopa Ülemkogu järeldused, EUCO 18/25, Brüssel, 23. oktoober 2025, punktid 33 ja 35.

⁸ Euroopa Parlamendi resolutsioon „ELi sisetureeglite rakendamise ja ühtlustamise kohta siseturu tugevdamiseks“, 11. september 2025 (2025/2009/INI).

Lihtsustamiskavaga seoses toimunud komisjoni konsultatsioonide ja kaasamistegevuste käigus on erinevaid huve esindavad sidusrühmad kutsunud üles tegema sihipäraseid muudatusi teatavatesse digivaldkonna normidesse, et optimeerida nõuete täitmisega seotud kulusid ja täpsustada õigusnormide vastastikust mõju oma sektoris.

2022. aastal oli IKT-sektori lisaväärtus Euroopa Liidus 791 miljardit eurot⁹ ning see sektor täidab nii digiettevõtete kasvu kui ka oluliste digilahenduste pakkumise kaudu olulist rolli ELi konkurentsivõime edendamisel kõigis majandussektorites. Digivaldkonna normid on aidanud kujundada õiglast ettevõtluskeskkonda ELis. Nende abil on loodud digiteenuste jaoks tõeliselt ühtne turg. EL on olnud digivaldkonna reguleerimisel esirinnas ning kujunenud põhiõiguste, tarbijaohutuse ja Euroopa väärtuste kõrgeimal tasemel kaitse etaloniks.

Komisjon on võtnud kohustuse viia oma praeguse ametiaja jooksul läbi digivaldkonda käsitlevate õigusnormide põhjalik stressitest. Eesmärk on väga selge: tagada, et õigusnormid on jätkuvalt sobivad innovatsiooni ja majanduskasvu toetamiseks, täidavad oma eesmärgi ja on konkurentsivõime tõukejõuks. Komisjon püüab selle protsessi vältel pakkuda veenvaid lahendusi, et lihtsustada ja täpsustada õigusnorme ning parandada nende tõhusust ja täitmise tagamist kõigi kättesaadavate vahendite abil, olgu selleks siis õigusnormide kohandused, asutustevahelise koostöö tõhustamine, lõimituse abil õigusnormidele vastavust lihtsustavate digilahenduste edendamine või muud toetavad meetmed.

Digivaldkonna koondpaketi ettepanek on esimene samm digivaldkonda käsitlevate õigusnormide kohaldamise optimeerimiseks. Ettepanek hõlmab paljudesse digivaldkonda käsitlevatesse õigusaktidesse tehtavaid tehnilisi muudatusi, mis on valitud eesmärgiga pakkuda ettevõtetele, avalikele haldusasutustele ja kodanikele kiiret leevendust ning stimuleerida konkurentsivõimet. Lähieesmärk on tagada, et õigusnormide järgimine oleks odavam, võimaldaks saavutada samad eesmärgid ja annaks vastutustundlikele ettevõtetele konkurentsieelise. Muudatused seati tähtsuse järjekorda, tuginedes sidusrühmadega peetud konsultatsioonidele ja esimestele rakendamist käsitlevatele dialoogidele, mille viisid läbi juhtiv asepresident Henna Virkkunen ja volinik Michael McGrath.

Seetõttu keskenduvad muudatused andmete kasutamise võimaluste ärakasutamisele, kuna andmed on ELi majanduse oluline ressurss, eelkõige pidades silmas usaldusväärsete tehisintellektilahenduste arendamise ja ELi turul kasutamise toetamist. Andmekaitset ja eraelu puutumatusi käsitlevate õigusnormide sihipäraseid muudatusi toetavad seda eesmärki ning pakuvad ettevõtetele ja üksikisikutele viivitamatuid lihtsustamismeetmeid, mis tugevdaksid nende võimet oma õigusi teostada.

Lisaks sellele on digivaldkonna koondpaketti kuuluva eraldi õigusakti ettepanekus esitatud määruse (EL) 2024/1689 (tehisintellektimäärus¹⁰) muudatuste eesmärk hõlbustada tehisintellekti ohutut ja usaldusväärset arendamist ja kasutamist reguleerivate õigusnormide sujuvat ja tulemuslikku kohaldamist.

⁹ Eurostat (2025), *Statistics explained: ICT sector – value added, employment and R&D*. Kättesaadav aadressil: ICT sector – value added, employment and R&D – Statistics Explained – Eurostat.

¹⁰ Vastavalt eraldi õigusakti ettepanekule.

Samuti on digivaldkonna koondpaketi kavandatud väga selge lahendus küberintsidentidest teatamise lihtsustamiseks, koondades kõik asjaomased aruandluskohustused ühe teavitamismehhanismi alla.

Ettepanekuga tunnistatakse kehtetuks platvormide reguleerimise valdkonna aegunud õigusnormid, mis on asendatud uuemate õigusnormidega.

Muudatuste eesmärk on õigusnorme lihtsustada, vähendades õigusaktide arvu ja ühtlustades sätteid. Sätete ja menetluste lihtsustamisega vähendatakse halduskulusid. Lisaks väikestele ja mikroettevõtjatele, kelle suhtes juba kehtib erirežiim, vabastatakse teatavatest andmevaldkonna õigusaktidega ja määrusega (EL) 2024/1689 (tehisintellekti käsitlev määrus¹¹) ette nähtud kohustustest väikesed keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjad. Samuti soodustavad muudatused dünaamilise ärikeskkonna tekkimist, luues suurema õiguskindluse ja rohkem võimalusi, eelkõige seoses andmete jagamise ja taaskasutamise, isikuandmete töötlemise ja tehisintellektisüsteemide ja -mudelite treenimisega.

Samal ajal on kavandatavad muudatused oma olemuselt tehnilised ja taotleavad õigusraamistiku kohandamist, mitte selle aluseks olevate eesmärkide muutmist. Meetmed on koostatud nii, et põhiõiguste kaitse standard jääks samaks.

Koos digivaldkonna koondpaketi esitab komisjon ka **Euroopa ettevõtluskukru määruse** ettepaneku, mis on õigusnormidele vastavuse lihtsustamise ja ettevõtete halduskoormuse vähendamise üks põhialgatusi. Ettevõtluskukkur kavandatakse ettevõtete jaoks turvalise digivahendina, mis toimib ühtse platvormina, et lihtsustada ettevõtjate tegevust kogu ELis. Kordumatu ja püsiva identifikaatori kasutamine võimaldab ettevõtetel ühe lahenduse abil digitaalselt identiteeti kontrollida, dokumente allkirjastada ning kontrollitud digiteavet ajatempliga varustada ja sujuvalt piiriülevalt vahetada. Euroopa ettevõtluskukru kasutuselevõttuga on äriühingutel, eriti VKEdel, võimalik hõlpsasti õigusnorme järgida, mis vabastab olulised ressursid, mida saab suunata kasvu ja innovatsiooni edendamiseks.

Teise sammuna digivaldkonda käsitlevate õigusnormide „stressitesti“ läbiviimise kohustuse täitmisel **viib komisjon läbi ka digitaalse toimivuse kontrolli**. Kuigi digivaldkonna koondpaketi ettepanekud on kiireloomulised ja sihipärased, keskendub digitaalse toimivuse kontrolli raames tehtav komisjoni analüüs digivaldkonna normide kumulatiivsele mõjule, et kontrollida, kuidas need toetavad ELi konkurentsivõimet ja millistes valdkondades on vaja käesoleva ametiaja teises pooles kavandada täiendavaid kohandusi.

Digitaalse toimivuse kontroll käivitatakse samal ajal koondpaketi ettepanekuga ja sellega kaasneb laiaulatuslik avalik konsulteerimine. Komisjon soovib kaasata kõik sidusrühmad ja korraldada laiaulatuslikud konsultatsioonid. Eesmärk on koostada ülevaade ja ulatuslikult kaardistada, kuidas on ELi strateegilised tööstussektorid digivaldkonda käsitlevate õigusnormidega kaetud, ning uurida, milline on õigusnormide kumulatiivne mõju nende sektorite konkurentsivõimele. Selle alusel analüüsitakse teises etapis põhjalikumalt koostoimet ja valdkondi, mida võiks veelgi ühtlustada, alates mõistetest ja õiguslikest

¹¹ Vastavalt eraldi õigusakti ettepanekule.

kontseptsioonidest kuni juhtimissüsteemide ja muude toetusmeetmete tõhususe ja vastastikuse mõjuni.

Digiõigustiku „stressitest“ jätkub ka rakendamist käsitlevate dialoogide kaudu ning **kõigi peamiste õigusaktide hindamisega**. Praeguse kava kohaselt kavatakse komisjon lisaks muudele algatustele avaldada 2026. aastal digiturgude määruse, digikümneni poliitikaprogrammi, kiibimääruse ja audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi läbivaatamise ja autoriõiguse direktiivi hindamise. 2027. aastal on kavatud muu hulgas kübersolidaarsuse määrust, avatud interneti määrust, küberturvalisuse 2. direktiivi ja digiteenuste määrust. 2028. aastal peaks komisjon hindama näiteks Euroopa meediavabaduse määrust ja andmemäärust, millele järgneb 2029. aastal tehisintellektimääruse hindamine ning küberturvalisuse valdkonna tööstuse, tehnoloogia ja teadusuuringute Euroopa pädevuskeskuse ning riiklike koordineerimiskeskuste võrgustiku loomise määruse aegumisklausli hindamine.

Sidusrühmad on korduvalt rõhutanud, et sageli ei ole lihtsustamise eesmärk mitte niivõrd õigusnormide muutmine, kui pigem nende kohaldamise selgitamine. **Komisjon seab esikohale rea suuniseid**, mille eesmärk on toetada õigusnormide ühtset kohaldamist, ilma et see piiraks Euroopa Kohtu tõlgendusi.

Komisjon teatas oma andmevaldkonna õigusraamistiku alastest prioriteetidest andmeliidu strateegias ning keskendub eelkõige mõistlikku hüvitist käsitlevatele suunistele, et täpsustada, millist tasu võib andmete jagamise eest küsida, et tagada õiguskindlus nii andmevaldajatele kui ka andmesaajatele, ning suunistele mõistete selgitamise kohta.

Tehisintellektimääruse kohaldamise toetamiseks peab komisjon jätkuvalt prioriteetseks suuniste avaldamist mitme aspekti kohta, mida on täpsemalt kirjeldatud tehisintellektimäärust muutva digivaldkonna koondpaketi ettepaneku seletuskirjas.

Digivaldkonna koondpaketi õigusaktide ettepanekud

Andmealast õigustikku on viimastel aastatel laiendatud, nii et see hõlmab mitut õigusakti – sellega on loodud keeruline õiguslik olukord, sealhulgas mõned kattuvused, osaliselt ühtlustamata mõisted ja õigusaktide vastastikuse mõju probleemid. Eelkõige võeti vastu määrus (EL) 2018/1807 (isikustamata andmete vaba liikumise määrus), mille eesmärk oli luua pilvteenuste ühtne turg. See on osaliselt asendatud määruse (EL) 2023/2854 (andmemäärus) VI peatükiga, milles on sätestatud andmetöötlusteenuste vahetamisega seotud kohustused.

Veel üks näide on määruse (EL) 2022/868 (andmehalduse määrus) II peatükk, mis täiendab direktiivis (EL) 2019/1024 (avaandmete direktiiv) sätestatud avaliku sektori teabe taaskasutamise õigusnorme andmete puhul, mida ei saa piiranguteta taaskasutada. Lisaks kehtestati määruse (EL) 2022/868 (andmehalduse määrus) teistes peatükkides õigusnormid, mis käsitlevad andmevahendusteenuseid, andmealtruismi ja välisriikide valitsuste taotlusi juurdepääsuks isikustamata andmetele, ning loodi Euroopa Andmeinnovatsiooninõukogu. Määrusega (EL) 2023/2854 (andmemäärus) kehtestati aga ühendatud seadmete tootjate ja seotud teenuste osutajate oluline kohustus jagada andmeid kasutajatega ja ettevõtete kohustus jagada andmeid valitsusasutustega, samuti kehtestati õigusnormid õiglaste andme jagamislepingute kohta.

Selle probleemi lahendamiseks soovitatakse koondpaketi ettepanekus tunnistada kehtetuks aegunud õigusnormid, eelkõige määruse (EL) 2018/1807 (isikustamata andmete vaba liikumise määrus) kehtivad sätted, välja arvatud andmete asukoha nõuete keeld liidus, ning konsolideerida ja ühtlustada määruse (EL) 2022/868 (andmehalduse määrus) õigusnorme,

näiteks andmealtruismi ja andmevahendusteenuseid käsitlevaid õigusnorme, et suurendada nende andmejägamismehhanismide atraktiivsust. Samal ajal ühendatakse andmehalduse määruse õigusnormid, mis käsitlevad kaitstud andmete taaskasutamist, direktiivi (EL) 2019/1024 (avaandmete direktiiv) õigusnormidega, et luua avaliku sektori asutuste valduses olevate andmete taaskasutamiseks ühtne raamistik, mis kajastub määruses (EL) 2023/2854 (andmemäärus). See lahendus toob palju kasu nii avaliku sektori andmeid valdavatele avalikele haldusasutustele kui ka andmete taaskasutajatele, kuna see võimaldab protsesse tõhustada ning vähendada erinevate riiklike õigusaktide tõlgendamise ja rakendamisega seotud halduskoormust.

Ettepanekuga antakse avaliku sektori asutustele võimalus kehtestada erinevad tingimused ja nõuda andmete taaskasutamise eest suuremat tasu väga suurtelt ettevõtjatelt, eelkõige määruse (EL) 2022/1925 (digiturgude määrus) artiklis 3 määratletud pääsuvalitsejaks määratud ettevõtjatelt, kellel on siseturul oluline võim ja mõju. Vältimaks olukorda, kus kõnealused üksused kasutavad oma märkimisväärset turuvõimu viisil, mis kahjustab ausat konkurentsi ja innovatsiooni, peab avaliku sektori asutustel olema võimalik kehtestada eritingimused andmete ja dokumentide taaskasutamiseks selliste üksuste poolt.

Ettepanekuga lisatakse määruse (EL) 2024/1689 (andmete vaba liikumise määrus), määruse (EL) 2022/868 (andmehalduse määrus) ja direktiivi (EL) 2019/1024 (avaandmete direktiiv) konsolideeritud ja ühtlustatud õigusnormid määrusesse (EL) 2023/2854 (andmemäärus), millega luuakse Euroopa andmemajanduse jaoks ühtne konsolideeritud õigusakt. Määrus (EL) 2024/1689 (andmete vaba liikumise määrus), direktiiv (EL) 2019/1024 (avaandmete direktiiv) ja määrus (EL) 2022/868 (andmehalduse määrus) tunnistatakse kehtetuks. Kõigis neljas õigusaktis sisalduvad õigusnormid viiakse paremini kooskõlla ja neid lihtsustatakse, et suurendada selgust ja järjepidevust, mis omakorda muudab need toimivamaks ja toetab ettevõtteid innovatsiooni edendamisel. See algatus on kooskõlas andmeliidu strateegiaga, mille põhieesmärk on lihtsustada õigusraamistikku.

Selleks et väiksemaid ettevõtteid veelgi enam aidata, laiendatakse väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) jaoks ELi andmevaldkonna õigusaktide järgimist hõlbustavaid õigusnorme ka väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele. Määrus (EL) 2023/2854 (andmemäärus), mida kohaldatakse alates 12. septembrist 2025, on oluline samm õiglase ja konkurentsivõimelise andmemajanduse suunas ELis. Käesolevas ettepanekus esitatud muudatuste eesmärk ei ole muuta määrusega (EL) 2023/2854 (andmemäärus) saavutatut.

Selleks aga, et saavutada täielikult kõnealuse määruse eesmärk viia innovatsioon ja andmete kättesaadavus tasakaalu andmevaldajate õiguste ja huvide kaitsega, tuleb siiski täpsustada nelja olulist aspekti. Täpsemalt on äärmiselt tähtis tagada, et määrus (EL) 2023/2854 (andmemäärus) mitte ainult ei vähendaks koormust, vaid ka suurendaks õigusselgust ja edendaks konkurentsivõimet. Esiteks on tungiv vajadus tugevdada kaitsemeetmeid, millega hoitakse ära oht, et esemevõrgu andmete jagamist käsitlevate kohustuslike sätetega seoses lekitatakse ärisaladusi kolmandatesse riikidesse. Teiseks võib ettevõtjatele riigile andmete jagamise raamistiku ulatuslik kohaldamisala põhjustada õiguslikku ebaselgust. Kolmandaks võib sätetest, mis käsitlevad andmete jagamise kokkulepete täitmiseks mõeldud nutilepingute suhtes kohaldatavaid olulisi nõudeid, tuleneda õiguskindlusetus. Samuti jäävad määruse (EL) 2023/2854 (andmemäärus) sätted andmetöötlusteenuste vahetamise kohta oluliseks, andes keskse panuse avatuma ja konkurentsivõimelisema pilvteenuste turu loomisel. Sellegipoolest ei võetud neis sätetes piisavalt arvesse selliste teenuste eripära, mida kohandatakse kasutatavuse huvides oluliselt kliendi vajadustele või mida osutavad VKEd ja

väikesed keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjad. Käesolevas ettepanekus sisalduvate muudatustega säilitatakse eesmärk kaotada sõltuvus müüjast, eelkõige vahetustasud ja andmete väljaviimise tasud, vähendades samal ajal eespool nimetatud teenuste osutajate halduskoormust. Seega esitatakse ettepanekus muudatused, mis suurendavad õigusselgust ja on tihedalt kooskõlas määruse (EL) 2023/2854 (andmemäärus) üldiste eesmärkidega.

Selleks et väiksemaid ettevõtteid veelgi enam aidata, laiendatakse väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) jaoks ELi andmevaldkonna õigustiku järgimist hõlbustavaid õigusnorme ka väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele.

Isikuandmetega seoses kohaldatakse alates 25. maist 2018 määrust (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus), millega kehtestati kogu liidus ühtsed standardid, normid ja kaitsemeetmed üksikisikute isikuandmete töötlemiseks, andmesubjektide õigused ning üldine õigusraamistik isikuandmete töötlejate jaoks. Kuigi sidusrühmad on üldiselt leidnud, et määrus (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus) on tasakaalustatud ja mõistlik ning jätkuvalt otstarbekas, on mõned üksused, eelkõige väiksemad äriühingud ja ühendused, kus teostatakse vähesel arvul vähemahukaid ja sageli väikese riskiga andmetöötlustoiminguid, väljendanud muret seoses mõne isikuandmete kaitse üldmääruses sätestatud kohustuse kohaldamisega. Mõned neist murekohtadest on võimalik lahendada järjepidevama ja ühtsema tõlgendamise ja täitmise tagamisega liikmesriikides, teised aga nõuavad õigusakti sihipärast muutmist. Sellega seoses on käesolevas ettepanekus sisalduvate muudatuste eesmärk neid murekohti käsitleda, eelkõige selgitades teatavaid põhimõisteid (nt isikuandmete mõistet), hõlbustades õigusnormidele vastavust, näiteks toetades vastutavaid töötlejaid selliste kriteeriumide ja vahendite osas, mille põhjal teha kindlaks, et pseudonüümimisest tulenevad andmed ei kujuta endast isikuandmeid seoses teabele esitatavate nõuete ja isikuandmetega seotud rikkumisest järelevalveasutustele teatamisega, samuti selgitades teatavaid aspekte seoses andmete töötlemisega tehisintellekti treenimiseks ja arendamiseks. Kavandatavate muudatustega vähendatakse ka teadusuuringute tingimuste ebaselgust, määratledes teadusuuringute mõiste, täpsustades täiendavalt, et teaduslikel eesmärkidel toimuv edasine töötlemine on kooskõlas töötlemise esialgse eesmärgiga, ning selgitades, et teadusuuringud kujutavad endast õigustatud huvi. Samuti tehakse ettepanek laiendada töötlemisest teavitamise kohustuse erandeid. Asjakohasel juhul kajastab käesolev ettepanek isikuandmete kaitse üldmääruse muudatusi, mis on sätestatud määruses (EL) 2018/1725 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes.

Lisaks on juba ammu vaja regulatiivset lahendust nõusolekuväsimusele ja küpsiste teavitusribade ohtrusele. Direktiiviga 2002/58/EÜ eraelu puutumatus ja elektroonilise side kohta (e-privatsuse direktiiv), mis vaadati viimati läbi 2009. aastal, on kehtestatud raamistik side konfidentsiaalsuse kaitseks ja täpsustatud määrust (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus), kui isikuandmeid töödeldakse elektroonilise side kontekstis. Samuti kaitseb see kasutajate lõppseadmeid, mida võidakse kasutada nende eraelu puutumatus rikkumiseks ja nendega seotud teabe kogumiseks. Lõppseadmete, nagu telefonide ja personaalarvutite kasutamise oluline osa on sisu tarbimine ja veebiteenuste kasutamine. Paljud neist veebiteenustest sõltuvad reklaamitulust, sealhulgas isikustatud reklaamist saadavast tulust. Sama kehtib ka meediateenuste kohta. Veebiteenuste osutajad kasutavad nn küpsiseid või sarnaseid tehnoloogialahendusi, mis kasutavad ära lõppseadmete töötlemis- ja salvestamisfunktsioone, pääsedes nii juurde näiteks lõppseadmes salvestatud või neist edastatavale teabele. Seda kasutatakse mitmesugustel eesmärkidel, näiteks konkreetse lõppseadme jaoks teenuse osutamise optimeerimiseks, lõppseadme ja teenuse turvalisuse

tagamiseks, aga ka üksikisiku käitumise ja erinevate veebiteenustega suhtlemise jälgimiseks, et pakkuda isikustatud reklaami.

Kui sellise tehnoloogia kasutamine ei ole vajalik tehniliseks salvestamiseks või juurdepääsuks, mille ainus eesmärk on elektroonilise sidevõrgu kaudu teabe edastamine või selle hõlbustamine, või kui see on rangelt vajalik abonendi või kasutaja poolt sõnaselgelt taotletud infoühiskonna teenuse osutamiseks, on direktiivi 2002/58/EÜ (e-privatsuse direktiiv) kohaselt vajalik nõusolek. Sellist nõusolekut küsitakse tavaliselt veebisaidil või mobiilirakenduses kuvatavate hüpikribade kaudu. Sellised teavituse ribad sisaldavad teavet töötlemise eesmärkide kohta, mis on sageli seotud küpsiste liikide ja andmesaajatega, ning need ei ole inimestele alati kergesti mõistetavad. Seetõttu ei pruugi nad saavutada oma eesmärki – teavitada isikut ja anda talle kontroll oma eraelu puutumatuse kaitse ja isikuandmete töötlemise üle –, vaid internetikasutajad peavad neid pigem tüütuks. Samal ajal põhjustab nõuetele vastavate teavituse ribad kujundamine veebiteenuste pakkujatele märkimisväärseid kulusid.

Olukorra muudab veelgi keerukamaks see, et kasutaja lõppseadmest teabe saamiseks küpsiste paigaldamise või sarnase tehnoloogia suhtes kohaldatakse direktiivi 2002/58/EÜ (e-privatsuse direktiiv) artikli 5 lõiget 3, samas kui isikuandmete edasist töötlemist reguleerib määrus (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus). Kuigi nõusolek on vajalik, et tagada andmesubjektide poolne kontroll, ei ole see alati kõige sobivam õiguslik alus edasiseks töötlemiseks, näiteks kui töötlemine on vajalik muude kui infoühiskonna teenuste osutamiseks. See on põhjendanud vastutavatele töötlejatele, kes töötlevad lõppseadmetest saadud isikuandmeid, õiguskindlusetust ja suuremaid nõuete täitmisega seotud kulusid. Lisaks sellele tekitab e-privatsuse määruse ja isikuandmete kaitse üldmääruse kohane topeltkord olukorra, kus järelevalvet nende kahe õigusraamistiku normide üle olid pädevad teostama erinevad riiklikud asutused.

Seetõttu tehakse ettepanek kohaldatavate õigusnormide koostoimet viivitamatult lihtsustada. Lõppseadmetes olevate ja lõppseadmetest saadud isikuandmete töötlemist tuleks reguleerida ainult määrusega (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus), mis hõlmab ka selget nõuet saada isikuandmete kogumisel nõusolek juurdepääsuks füüsilise isiku lõppseadmetele. Kavandatavate muudatustega nähakse ette ka teatavad eesmärgid, mille puhul ei oleks nõusolekut vaja ja mille puhul tuleks edasist töötlemist pidada seaduslikuks, eelkõige juhul, kui need eesmärgid kujutavad endast väikest ohtu andmesubjektide õigustele ja vabadustele või kui sellise tehnoloogia paigaldamine on vajalik andmesubjekti tellitud teenuse osutamiseks.

Samuti loob ettepanek võimaluse konkreetsete valikute automatiseeritud ja masinloetavas vormingus märkimiseks ning selliste märgete arvessevõtmiseks veebisaitide, mobiilirakenduste ja mobiiltelefonirakenduste pakkujate poolt pärast seda, kui standardid on kättesaadavaks tehtud. See põhineb direktiivi 2002/58/EÜ (e-privatsuse direktiiv) 2009. aasta muudatustel (vt direktiivi 2009/136/EÜ põhjendus 66), milles juba soovitati võimaldada kasutajal anda nõusolek brauseri või muu rakenduse asjakohaste seadete abil, kui see on tehniliselt võimalik ja toimiv, ning määruse (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus) artikli 21 lõikel 5, samuti komisjoni 2017. aasta määruse ettepanekul, milles käsitletakse eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet (COM(2017) 10), milles tehti ettepanek kasutaja valikute haldamiseks veebibrauseri seadetega. See annab komisjonile volitused paluda standardimisasutustel välja töötada standardid, et kodeerida andmesubjekti valikud automaatselt ja masinloetavalt ning edastada need valikud brauseritest veebisaitidele ja mobiilirakendustest veebiteenustele. Kui need on kättesaadavad (ja pärast kuuekuulist

üleminekuperioodi), on vastutavad töötajad, kes kasutavad oma teenuse osutamiseks veebisaiti ja mobiilirakendusi, kohustatud neid kodeeritud automatiseeritud ja masinloetavaid märkeid arvesse võtma. Kui vastutavad töötajad tagavad oma veebisaitide või mobiilirakenduste vastavuse sellistele standarditele, peaksid nad saama kasu õigusnormidele vastavuse eeldusest. Selle alusel eeldatakse, et töötatakse välja ka brauserite asjakohased seaded. Sätted on sõnastatud tehnoloogiliselt neutraalselt, nii et kasutajaid võiks nõusoleku andmisel toetada ka muud vahendid (nt agentne tehisintellekt), kui need on isikuandmete kaitse üldmääruse nõuete täitmise tagamiseks sobivad. Võttes arvesse veebipõhiste tulude tähtsust sõltumatu ajakirjanduse kui demokraatliku ühiskonna hädavajaliku alustala jaoks, ei peaks määruses (EL) 2024/1083 (Euroopa meediavabaduse määrus) määratletud meediateenuste osutajad olema kohustatud selliseid signaale arvesse võtma, mis võimaldab neil kasutajatega vahetult suhelda, kui nad neid teavitavad ja võimaldavad neil anda oma nõusoleku.

Käesolevas määruses esitatud muudatustega nähakse ette **ühtne kontaktpunkt, mille kaudu saavad üksused samaaegselt täita mitme õigusakti kohaseid intsidentidest teatamise kohustusi**. Ühtne kontaktpunkt, mis toetab põhimõtet „teata üks kord, jaga paljudele“, vähendab üksuste halduskoormust, tagades samal ajal asjakohases õigusaktis määratletud andmesaajatele toimiva ja turvalise teabevoogu turvaintsidentide kohta.

Ettepanekus sätestatakse ENISA kohustus luua ühtne kontaktpunkt, võttes arvesse ühtset aruandlusplatvormi aktiivselt ära kasutatavatest nõrkustest ja tõsistest intsidentidest teatamiseks vastavalt määrusele (EL) 2024/2847 (küberkerksuse määrus). Töövahendi kohta kehtestatakse konkreetsed nõuded, sest tegemist peab olema üksuste esitatava ja pädevatele asutustele saadetava teabe edastamise turvalise kanaliga. See ei muuda intsidentidest teatamise aluseks olevaid õiguslikke nõudeid, kuid optimeerib oluliselt töövoogu ja üksustelt nõutavaid ressursse.

Ettepanekus sätestatakse ka ühtse kontaktpunkti kasutamine direktiivi (EL) 2022/2555 (küberturvalisuse 2. direktiiv), määruse (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus), määruse (EL) 2022/2554 (digitaalse tegevuskerksuse määrus), määruse (EL) 910/2014 (eIDASe määrus) ja direktiivi (EL) 2022/2557 (elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiiv) kohaste intsidentidest teatamise tihedalt seotud kohustuste täitmiseks. Muud sektoripõhised aruandluskohustused, näiteks need, mis on sätestatud piiriüleste elektrivoogude küberturvalisuse aspekte käsitleva võrgueeskirja raames ja asjaomastes lennundussektorit käsitlevates õigusaktides, viiakse samuti ühtse kontaktpunkti alla, muutes vastavaid delegeeritud õigusakte ja rakendusakte, millega on kehtestatud nende raamistike kohased aruandluskohustused.

Ettepaneku eesmärk on ka ühtlustada esitatava teabe sisu, kehtestades volitused seoses mitme õigusaktiga, kui need puuduvad. Ettepanekus selgitatakse, et direktiivi (EL) 2022/2555, direktiivi (EL) 2022/2557 ja määruse (EL) 2016/679 ühiste aruandlusvormide väljatöötamisel tuleks komisjonil võtta nõuetekohaselt arvesse määruse (EL) 2022/2554 (digitaalse tegevuskerksuse määrus) raames saadud kogemusi ja välja töötatud ühiseid vorme, et tagada järjepidevus, edendada koostööd ja vähendada üksuste halduskoormust, minimeerides üksuste poolt täidetavate andmeväljade arvu.

Lisaks nendele olulistele muudatustele kasutatakse ettepanekuga võimalust tunnistada kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1150, mis käsitleb õigluse ja läbipaistvuse edendamist veebipõhiste vahendusteenuste äri kasutajate jaoks (edaspidi „platvormi ja ettevõtjate vaheliste suhete määrus“ või „P2B-määrus“). Kõnealust määrust kohaldatakse alates 12. juulist 2020 ja see oli esimene samm platvormimajanduse jaoks tervikliku õigusraamistiku loomise suunas. Alates selle määruse jõustumisest on

veebipõhiseid vahendusteenuseid ja veebiplatvorme hakatud reguleerima ka muude ELi õigusaktidega. Need on näiteks määrus (EL) 2022/1925 (digiturgude määrus) ja määrus (EL) 2022/2065 (digiteenuste määrus), mis suures osas asendavad P2B-määruse sätteid. P2B-määruse valitud sätteid jäävad kehtima, et tagada õiguskindlus nendele sätetele viitavate õigusaktide, näiteks platvormitöö tingimuste parandamist käsitleva direktiivi (EL) 2023/2831 puhul. Üldiselt vähendab veebiplatvormide õigusraamistiku lihtsustamine mitmekihilistest ja kattuvatest õigusnormidest tulenevaid nõuete täitmisega seotud kulusid, nagu sidusrühmad on soovinud. Veebivahendusteenuste osutajad saavad kasu selgematest õigusnormidest. Täitmise tagamine muutub sihipärasemaks.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Ettepanekuga kaasneb teine ettepanek, millega muudetakse määrust (EL) 2024/1689 (tehisintellektimäärus), ja koos moodustavad need „digivaldkonna koondpaketi“, mis kujutab endast esimest ja vahetut sammu digivaldkonda käsitlevate õigusnormide lihtsustamisel. Lisaks digivaldkonna koondpaketi hõlmab määruse (EL) 2019/881 (küberturvalisuse määrus) läbivaatamise ettepanek muu hulgas Euroopa Liidu Küberturvalisuse Ameti (ENISA) ajakohastatud volitusi ning meetmeid, mille eesmärk on lihtsustada küberturvalisuse nõuete täitmist.

Digivaldkonna koondpakett on osa digipaketi kaudu välja kuulutatud laiemast õigusnormide lihtsustamise strateegiast, mida on täpsemalt kirjeldatud käesoleva seletuskirja sissejuhatavas osas.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Ettepanek on osa komisjoni tegevuskavast ELi õigusraamistiku lihtsustamiseks. Muudetud õigusaktide suur ulatus näitab selget võimalust lihtsustamiseks, käsitledes eri õigusnormide vastastikust mõju, sealhulgas juhul, kui need puudutavad erinevaid poliitikavaldkondi. See kehtib näiteks intsidentidest teatamise ühtse kontaktpunkti raames välja töötatud lihtsustamise digilahenduse puhul, mis ei muuda aluseks olevaid regulatiivseid kohustusi, kuid koondab ühte liidesse küberturvalisuse normid, mida kohaldatakse oluliste üksuste ja finantssektori suhtes, andmekaitse-eeskirjad jms.

2. **ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS**

- **Õiguslik alus**

Ettepanek põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklil 114 ja 16, mis vastab muudetavate õigusaktide õiguslikule alusele. Määrust (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus) ja määrust (EL) 2018/1725 muutvate sätete puhul on sobiv õiguslik alus aluslepingu artikkel 16. Kuna kõik muud muudetud õigusaktid põhinevad aluslepingu artiklil 114, on sama õiguslik alus sobiv ka käesoleva määruse vastavate muutmissätete puhul.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Kuna muudetud õigusnormid on liidu õigusnormid, saab neid muuta ainult liidu tasandil. Käesolevas määruses esitatud tehnilised kohandused säilitavad muudetud õigusaktide aluseks oleva subsidiaarsuse põhimõtte.

Määruse (EL) 2023/2854 (andmemäärus) puhul tugevdavad muudatused määruse eesmärki kõrvaldada takistused andmepõhise majanduse ühtsel turul. Selleks liidetakse määrusesse olemasolevad õigusnormid. Nende õigusnormide sihipärase muutmise eesmärk on lihtsustada,

selgitada ja vähendada nii erasektori kui ka riikide ametiasutuste halduskoormust. Muudatused ei mõjuta liikmesriikide ega ELi institutsioonide pädevust.

Sama kehtib ka direktiivi (EL) 2019/1024 (avaandmete direktiiv) kehtetuks tunnistamise kohta: selle sisulised normid võetakse määrusesse (EL) 2023/2854 (andmemäärus) üle ilma liikmesriikidele antud pädevusi oluliselt muutmata. Oluline osa avaliku sektori andmetest kuulub juba praegu vahetult kohaldatava rakendusmääruse (EL) 2023/138 (väärtuslike andmestike kohta)¹² kohaldamisalasse. Määrusena vormistamine hõlbustab kavandatud muudatuste ühtset kohaldamist kõigis liikmesriikides. Protsesside lihtsustamise ning erinevate riiklike õigusaktide tõlgendamise ja rakendamisega seotud halduskoormuse vähendamise kaudu toetatakse sellega eelkõige avaliku sektori andmeid valdavaid avalikke haldusasutusi, aga ka selliste andmete taaskasutajaid Vahetult kohaldatavate õigusnormide täitmise tagamise muutub tõenäoliselt järjepidevamaks. Ettepanekuga ei muudeta riiklike juurdepääsukordi ja selle eesmärk on pakkuda piisavat paindlikkust riiklike lahenduste jaoks (selle õiguse tähtsust on rõhutanud liikmesriigid).

Määruse (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus) ja määruse (EL) 2018/1725 puhul on kavandatavate muudatuste eesmärk suurendada kehtivate õigusnormide kohaldamise selgust ja prognoositavust ning vähendada võimaluse korral halduskoormust, kahjustamata seejuures määruse (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus) ja määruse (EL) 2018/1725 kohast kõrgetasemelist andmekaitset. Samuti ei muudeta nendega liikmesriikide ega ELi organite ja institutsioonide pädevust.

Intsidendidest teatamise ühtse kontaktpunkti kasutuselevõtuga pakutakse välja üleeuroopaline lahendus, st üks kanal, mille kaudu saab täita mitut õiguslikku kohustust, mis on ettevõtetele pandud sisuliselt samast intsidendist teatamiseks. Lahendus ei muuda mingil viisil riiklike asutuste õigusi ja pädevust selliseid teateid saada. Selle asemel see soodustab aruandlust, pakkudes ühtset kontaktpunkti lihtsalt kasutatava liidesena, kus näiliselt esitatakse üks teade, kuid tegelikult täidetakse korraga mitu õiguslikku kohustust. Kuna paljusid asjaomaseid teenuseid osutatakse piiriülevalt ja teenuseosutajad tegutsevad mitmes liikmesriigis, on vaja Euroopa tasandi lahendust.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek sisaldab tehnilisi muudatusi, mis on vajalikud halduskoormuse vähendamise ja õigusaktide selguse tagamise eesmärgi saavutamiseks, säilitades samal ajal muudetud õigusaktide aluseks olevad eesmärgid ja neid optimeerides. Muudatused on proportsionaalsed, kuna tekitavad ettevõtetele ja ametiasutustele tühiseid ülemineku- ja kohanemiskulusid (kui üldse), kuid võimaldavad järgnevatel aastatel saavutada suurt kulude kokkuhoidu.

Mitme käesolevas määruses esitatud muudatusega taotletakse lihtsustamise eesmärki, pakkudes eelkõige õiguskindlust ja selgitades õigusnormide kohaldamist, näiteks esitades andmevaldajatele selgitusi ärisaladuste kaitse kohta määruses (EL) 2023/2854 (andmemäärus) või selgitades määruse (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus) kohaldamisalasse kuuluvaid isikuandmeid sisaldavate tehisintellektimudelite ja -süsteemide treenimist või

¹² Rakendusmäärus (EL) 2013/138.

isikuandmete mõistet määruses (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus) ja määruses (EL) 2018/1725. Mõne sätte eesmärk on kodifitseerida Euroopa Liidu Kohtu tõlgendused, näiteks isikuandmete pseudonüümimise kohta, mida on täpsustatud määruses (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus). Seega sisaldavad need väga sihipäraseid õigusnormide muudatusi ning eeldatavasti on neil suur mõjutulenevalt ettevõtetele ja investoritele õiguskindluse tagamisest.

Käesolevas määruses kavandatud muudatuste eesmärk on ka vähendada ettevõtete ja ametiasutuste otseseid kulusid, võttes arvesse, et samu regulatiivseid eesmärke on võimalik saavutada väiksema koormusega ja õigusnormide proportsionaalsust tagades. Näiteks määruses (EL) 2022/868 (andmehalduse määrus) sätestatud andmehandlusteenuste suhtes kohaldatav kohustuslik kord muudetakse määruses (EL) 2023/2854 (andmemäärus) usaldust suurendavaks vabatahtlikuks korraks.

Laiendades väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate suhtes kohaldatavaid teatavaid sätteid väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele, on lihtsustamismeetmed sihipäraseid ja muudavad nende kohustuste ulatust minimaalselt, pakkudes samal ajal õiguskindlust laiemale ettevõtete ringile, millel on suur potentsiaal toetada ELi konkurentsivõimet. Ettepanekud piirduvad muudatustega, mis on vajalikud selle tagamiseks, et väikesed keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjad saaksid kasu samast õigusraamistikust nagu VKEd.

Ühtne kontaktpunkt intsidentidest ja isikuandmetega seotud rikkumistest teatamiseks toob ettevõtetele kaasa suure kulude kokkuhoiu ning lahendab samal ajal ka teatamata jätmise üldise probleemi. See ei ole mitte ainult proportsionaalne lahendus, vaid pakub digivahendi abil ka olulist lihtsustust ja toetab kontaktpunktiga hõlmatud aruandluskohustuste toimivat täitmist.

Määrus (EL) 2019/1150 (P2B-määrus) tuleb tunnistada kehtetuks, et lõpetada õigusnormide dubleerimine; määrusel on ainult jääkväärtus ning proportsionaalset regulatiivset lähenemisviisi veebiplatvormide reguleerimisele arvesse võttes tuleb topeltkohustused kaotada.

- **Vahendi valik**

Võttes arvesse muudetavate õigusnormide laadi, esitatakse muudatused määruse vormis. Direktiivide muutmise korral on sätted suunatud Euroopa institutsioonidele või tehakse sihipäraseid muudatusi eelkõige selleks, et jätta välja sätted, mida on määrustes põhjalikumalt käsitletud.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Enamik käesolevas ettepanekus käsitletavatest õigusaktidest on suhteliselt uued ja nende tulemuste hindamine on veel pooleli. Olulisemad tähelepanekud on kokkuvõtlikult esitatud lisatud komisjoni talituste töödokumendis.

Erandiks on määruse (EL) 2019/1150 (P2B-määrus) esialgne läbivaatamine 2023. aastal¹³. Aruandes täheldati esialgset positiivset mõju, mis tuleneb näiteks lepingute läbipaistvusest ärikasutajate jaoks ja kaebuste käsitlemise nõuetekohasest menetlusest. Samas toodi aruandes välja, et nii ärikasutajad kui ka veebipõhiste vahendusteenuste ja veebipõhiste otsingumootorite pakkujad ei ole teadlikud oma õigustest ja kohustustest, mis tulenevad määrusest (EL) 2019/1150 (P2B-määrus). Sellele lisandus ka määruse (EL) 2019/1150 (P2B-määrus) ebapiisav järgimine ja puudulik rakendamine. Kuni 2023. aastani esitati määruse (EL) 2019/1150 (P2B-määrus) alusel väga vähe kaebusi. Aruandes jõuti järeldusele, et „määruse (EL) 2019/1150 (P2B-määrus) potentsiaali ei ole praegu täielikult ära kasutatud“. Vahepeal hakati määrust (EL) 2022/2065 (digiteenuste määrus) ja määrust (EL) 2022/1925 (digiturgude määrus) täielikult kohaldama ning need on määruse (EL) 2019/1150 (P2B-määrus) sätted suures osas asendanud.

- **Konsulterimine sidusrühmadega**

Ettepaneku koostamise käigus korraldati mitu konsultatsiooni. Kõik konsultatsioonid olid kavandatud üksteist täiendama, puudutades kas erinevaid aktuaalseid aspekte või erinevaid sidusrühmi.

2025. aasta kevadel avaldati kolm avalikku konsultatsiooni ja tagasisidekorjet ettepaneku peamiste sammaste kohta. 9. aprillist kuni 4. juunini toimus konsultatsioon tehisintellekti kasutamise strateegia kohta,¹⁴ 11. aprillist kuni 20. juunini toimus konsultatsioon määruse (EL) 2019/881 (küberturvalisuse määrus) läbivaatamise kohta¹⁵ ja 23. maist kuni 20. juulini toimus konsultatsioon Euroopa andmeliidu strateegia kohta¹⁶. Igas küsimustikus oli eraldi osa (või mõnel juhul mitu osa) rakendamise ja lihtsustamisega seotud probleemide kohta, mis olid otseselt seotud digivaldkonna koondpaketi üle peetud aruteludega. Esimese konsultatsioonivoo raames saadi kokku 718 üksikvastust.

¹³ Komisjoni talituste töödokument, „Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Määruse (EL) 2019/1150 (mis käsitleb õigluse ja läbipaistvuse edendamist veebipõhiste vahendusteenuste ärikasutajate jaoks) rakendamise esimene esialgne läbivaatamine““ (SWD(2023) 300 final).

¹⁴ Euroopa Komisjon (2025), „Tagasisidekorje tehisintellekti kasutamise strateegia kohta“. Kättesaadav: Tehisintellekti kasutamise strateegia – Euroopa tugevam positsioon tehisintellekti vallas.

¹⁵ Euroopa Komisjon (2025), „Tagasisidekorje küberturvalisuse määruse läbivaatamise kohta“. Kättesaadav: ELi küberturvalisuse määrus.

¹⁶ Euroopa Komisjon (2025), „Tagasisidekorje Euroopa andmeliidu strateegia kohta“. Kättesaadav: Euroopa andmeliidu strateegia.

Digivaldkonna koondpaketi kohta avaldati täiendav tagasisidekorje 16. septembrist kuni 14. oktoobrini 2025¹⁷. Selle eesmärk oli anda sidusrühmadele võimalus esitada konsolideeritud ettepaneku kohta märkusi, mis käsitlevad digivaldkonna koondpaketi kohaldamisala. Saadi 513 vastust eri sidusrühmadelt, sealhulgas ettevõtjatelt ja ettevõtjate ühendustelt, kodanikuühiskonnalt, teadusringkondadelt, ametiasutustelt ning kodanikelt.

Juhtiv asepresident Henna Virkkunen korraldas kaks rakendamist käsitlevat dialoogi digivaldkonna koondpaketi käsitletud peamiste teemade üle: esimese andmepoliitika kohta¹⁸ (1. juulil 2025) ja teise küberturvalisuse poliitika kohta¹⁹ (15. septembril).

Volinik McGrath korraldas rakendamist käsitleva dialoogi, mis puudutas isikuandmete kaitse üldmääruse kohaldamist (16. juulil 2025).

Komisjoni talitused korraldasid ka mitu „reaalsuskontrolli“ – põhjalikud teemarühmad ettevõtete ja kodanikuühiskonna esindajatega, mis korraldati ajavahemikus 15. septembrist kuni 6. oktoobrini 2025, et arutada igapäevaselt kogetud praktilisi rakendamisprobleeme ja hinnata nõuete täitmisega seotud kulusid.

Ajavahemikus 4. septembrist kuni 16. oktoobrini 2025 korraldati Euroopa ettevõtlusvõrgustiku (EEN)²⁰ kaudu spetsiaalne VKEd paneel konkreetselt väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjatega (VKEd) konsulteerimiseks ja nendelt tagasiside kogumiseks.

Lisaks said komisjoni talitused arvukalt seisukohti ja korraldasid kahepoolseid kohtumisi eri sidusrühmadega. Samuti tegid komisjoni talitused ümarlaudade kaudu või mitmesuguste nõukogu tööruhmade raames koostööd liikmesriikidega.

Üldiselt olid sidusrühmad oma tagasisides ühel meelel, et mõnede digivaldkonna õigusnormide kohaldamist tuleks lihtsustada. Sidusrühmad väljendasid heameelt, et tähelepanu keskmes on õigusnormide ühtsus ja konsolideerimine ning nõuete täitmisega seotud kulude optimeerimine.

Selgelt sooviti andmevaldkonna õigustiku ühtlustamist ja õigusnormide konsolideerimist. Seda küsimust käsitletakse ettepanekus koos sidusrühmade toetatud sihipäraste muudatustega, sealhulgas seoses isikuandmete kaitse üldmäärusega ja küpsiste teavitustribade põhjustatud väsimusega. Lisaks on ettevõtjad osutanud selliste andmeid käsitlevate õigusnormide vastastikuse mõju täiendavale hindamisele, mis nõuavad põhjalikumalt analüüsi parema õigusloome vahendite, eelkõige eelseisva digitaalse toimivuse kontrolli abil.

¹⁷ Euroopa Komisjon (2025), „Tagasisidekorje digipaketi ja digivaldkonna koondõigusakt kohta“. Kättesaadav: Lihtsustamine – digipakett ja digivaldkonna koondõigusakt.

¹⁸ Euroopa Komisjon (2025), „Dialoog rakendamise üle – andmepoliitika“. Kättesaadav: Dialoog rakendamise üle – andmepoliitika – Euroopa Komisjon.

¹⁹ Euroopa Komisjon (2025), „Dialoog juhtiva asepresidendi Henna Virkkusega küberturvalisuse poliitika rakendamise üle“. Kättesaadav: Dialoog juhtiva asepresidendi Henna Virkkusega küberturvalisuse poliitika rakendamise üle – Euroopa Komisjon.

²⁰ Euroopa ettevõtlusvõrgustik on maailma suurim väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate tugivõrgustik ning seda rakendab Euroopa Komisjoni Euroopa Innovatsiooninõukogu ja VKEd Rakendusamet (EISMEA).

Samuti on eri sektorite ettevõtjad juhtinud tähelepanu asjaolule, et mitme õigusraamistiku kohane intsidentidest topeeltestamine tekitab põhjendamatut koormust. Sellele meetmete võtmise kutsele vastatakse ettepanekuga luua intsidentidest teatamise ühtne kontaktpunkt.

Seoses tehisintellekti käsitleva määrusega on sidusrühmad osutanud vajadusele tagada õigusnormide kohaldamisel õiguskindlus ning rõhutanud eelkõige vajadust kättesaadavate standardite ja suuniste järele enne õigusnormide kohaldamist. Nende probleemide lahendamiseks on digivaldkonna koondpaketi raames esitatud eraldi õigusakti ettepanek.

Sidusrühmad ei ole platvormi ja ettevõtjate vaheliste suhete määruse mõju kohta oma arvamust avaldanud, mis kinnitab vahehindamise aruande tulemusi, et need õigusnormid ei ole hästi tuntud ega oma eesmärgi saavutamisel tõhusad. Käesoleva määrusega tehakse ettepanek tunnistada platvormi ja ettevõtjate vaheliste suhete määruse normid kehtetuks, eelkõige seetõttu, et need kattuvad uuemate õigusnormidega.

Digivaldkonna koondpaketti toetavas komisjoni talituste töödokumendis on esitatud üksikasjalik ülevaade sidusrühmadega peetud konsultatsioonidest ja nende kajastamisest ettepanekus.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Lisaks eespool kirjeldatud konsultatsioonidele tugines komisjon käesoleva ettepaneku koostamisel peamiselt siseanalüüsile. Ettepaneku andmeid käsitlevate peatükkide analüüsi toetamiseks telliti ka kaks uuringut. Esimene keskendus määruse (EL) 2018/1807 (isikustamata andmete vaba liikumise määrus), direktiivi (EL) 2019/1024 (avaandmete direktiiv) ja määruse (EL) 2022/868 (andmehalduse määrus) rakendamisele. Teine uuring, mis on tihedamalt seotud andmeliidu strateegiat käsitleva teatisega (mis võeti vastu sama lihtsustamispaketi osana koos digivaldkonna koondpaketiga), keskendus andmepoliitika arengusuundumustele, mis on seotud generatiivse tehisintellekti, õigusnormidele vastavuse ja rahvusvaheliste mõõtmega. Mõlemad uuringud on lõppjärgus ja avaldatakse hiljem.

Komisjoni talitused on teinud ka uuringu määruse (EL) 2022/2065 (digiteenuste määrus) ja muude õigusaktide, sealhulgas määruse (EL) 2019/1150 (P2B-määrus) vastastikuse mõju kohta. Komisjon avaldab vastavalt määruse (EL) 2022/2065 (digiteenuste määrus) artikli 91 nõuetele digipaketi osana aruande, milles kirjeldatakse määruse (EL) 2022/2065 (digiteenuste määrus) ja muude seonduvate õigusnormide vastastikust mõju.

- **Mõju hindamine**

Käesolevas määruses esitatud muudatused on sihipärased ja tehnilist laadi. Nende eesmärk on tagada õigusnormide tõhusam rakendamine. Need ei hõlma mitut poliitikavarianti, mida oleks võimalik mõttekalt testida ja võrrelda, ning vastavalt parema õigusloome suunistele ei toetu need täielikule mõju hindamise aruandele.

Lisatud komisjoni talituste töödokumendis käsitletakse põhjalikult muudatuste sekkumisloogikat ja sidusrühmade seisukohti seoses erinevate meetmetega ning esitatakse ettepanekute kulude-tulude analüüs, sealhulgas saavutatav kulude kokkuvõid ja muu mõju. Paljudel juhtudel tugineb see asjakohastele mõjuhinnangutele, mis koostati algselt erinevate õigusaktide jaoks.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Kavandatava määrusega vähendatakse oluliselt ettevõtjate, avalike haldusasutuste ja kodanike koormust. Esialgsete hinnangute kohaselt on alates selle jõustumise hetkest võimalik säästa vähemalt 1 miljard eurot aastas, millele lisandub veel 1 miljard eurot ühekordsete kulude

kokkuhoidu, mis teeb kokku vähemalt 5 miljardit eurot kolme aasta jooksul kuni 2029. aastani. Samuti oodatakse suures osas mittekvantifitseeritavat kasu, eelkõige tänu õigusnormide lihtsustamisele, mis hõlbustab nende rakendamist ja järgimist. Arvutustes ei ole arvesse võetud kavandatud regulatiivse lähenemisviisi abil loodavaid ärivõimalusi.

Kuigi VKEd on juba vabastatud digivaldkonna koondpaketiiga muudetavate õigusaktide teatavate sätete kohaldamisest, pakutakse pilvteenuste vahetamise valdkonnas välja täiendavad toetusmeetmed. Ühtlustatud andmete jagamise norme käsitlevas peatükis laiendatakse mõningaid VKEde suhtes juba kehtivaid erandeid ka väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele.

Ettepanek on ka täielikult kooskõlas komisjoni digikontrolliga, mille eesmärk on tagada poliitikaettepanekute piisav kooskõla digikeskkonnaga. Täpsemalt on seda käsitletud lisatud finants- ja digiselgituse 4. peatükis.

- **Põhiõigused**

Kavandatavad muudatused toetavad ettevõtjate innovatsioonivõimalusi ühtsel turul ja edendavad seega õigust tegeleda liidus ettevõtlusega.

Teatavad sätted on seotud ka muude põhiõiguste, eelkõige eraelu puutumatus ja isikuandmete kaitse õiguse kaitsmise ja edendamise ning need on koostatud nii, et säiliks rangeimad kaitsestandardid ja üksikisikuid toetataks nende õiguste tõhusal kasutamisel, optimeerides samal ajal kulusid ja luues uusi innovatsioonivõimalusi. Nii järgib ettepanek rangelt harta artiklis 52 sätestatud proportsionaalsuse põhimõtet.

Määruse (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus) ja määruse (EL) 2018/1725 puhul lihtsustatakse kavandatavate sihtotstarbeliste muudatustega väikese riskiga töötlemise suhtes kohaldatavaid nõudeid, ühtlustatakse teatavaid standardeid ning selgitatakse määruse (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus) ja määruse (EL) 2018/1725 teatavaid põhimõisteid, võimaldades vastutavatel töötajatel rakendada tõhusamaid andmekaitsepõhimõtteid. See võimaldaks neil suunata oma ressursid andmemahukamatele ja suure riskiga tegevustele, mille puhul on isikuandmete kaitse meetmed kõige olulisemad.

Mis puudutab side privaatsust, siis ettepanekus säilitatakse rangeimad kaitsestandardid, sealhulgas nõusolekul põhinev juurdepääs lõppseadmetele. Direktiivi 2002/58/EÜ (e-privaatsuse direktiiv) muudatusega sisulisi kaitsemeetmeid ei muudeta. Sellega viiakse lõppseadmetes olevate ja lõppseadmetest saadud isikuandmete töötlemise normid vastavusse määrusega (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus). Direktiivi kohased lõppseadmete puutumatus nõuded säilivad ka isikustamata andmete töötlemisel.

4. MÕJU EELARVELE

Euroopa Liidu Küberturvalisuse Ameti (ENISA) loodava ja hallatava intsidentidest teatamise ühtse kontaktpunkti mõju eelarvele on üksikasjalikult kirjeldatud määruse (EL) 2019/881 (küberturvalisuse määrus) muudatustes ENISA-le ettenähtud ressursside raames.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Ei kohaldata

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Määruse (EL) 2023/2854 (andmemäärus) muutmine

Andmevaldkonna õigusraamistiku muudatustega koondatakse määrusesse (EL) 2023/2854 (andmemäärus) märkimisväärselt lihtsustatud viisil määruse (EL) 2018/1807 (andmete vaba liikumise määrus), määruse (EL) 2022/868 (andmehalduse määrus) ja direktiivi (EL) 2019/1024 (avaandmete direktiiv) sätted. Ipeatükk sisaldab ka sihtotstarbelisi muudatusi, mille eesmärk on kohandada määruse (EL) 2023/2854 (andmemäärus) kehtivaid norme.

Artikkel 1 sisaldab määruse (EL) 2023/2854 (andmemäärus) muudatusi, mis käsitlevad andmetele õiglase juurdepääsu ja nende kasutamise ühtlustatud norme ning millega muudetakse määrust (EL) 2017/2394 ja direktiivi (EL) 2020/1828.

Artikliga 1 tehakse järgmised muudatused

Lõikega 1 ajakohastatakse määruse (EL) 2023/2854 (andmemäärus) kohaldamisala, kuna sellesse määrusesse lisatakse uued peatükid, nagu on täpsemalt selgitatud allpool.

Lõikega 2 muudetakse mõisteid ja lisatakse uusi mõisteid.

Lõikega 3 kehtestatakse määruse (EL) 2023/2854 (andmemäärus) artikli 4 lõikes 8 uus norm, mis võimaldab andmevaldajatel keelduda ärisaladuste avaldamisest kasutajale, kui on suur oht, et need omandatakse või neid kasutatakse ebaseaduslikult või need avalikustatakse kolmandatele riikidele või nende riikide kontrolli all olevatele üksustele, mis alluvad jurisdiktsioonile, kus kaitse on nõrgem kui liidus.

Lõikega 5 kehtestatakse sama norm määruse (EL) 2023/2854 (andmemäärus) artikli 5 lõikes 11, mis käsitleb andmevaldajaid, kes avalikustavad ärisaladusi kolmandatele isikutele.

Lõigetega 5–19 kitsendatakse V peatüki kohaldamisala, asendades termini „erakorralised vajadused“ terminiga „üldine hädaolukord“. Artiklid 14 ja 15 jäetakse välja ning lisatakse uus artikkel 15a, mis on ainus artikkel, millele tuginedes võib üldise hädaolukorra ajal esitada taotlusi määruse (EL) 2023/2854 (andmemäärus) ettevõtelt riigile andmete jagamise korra alusel. Taotlusi võib esitada, kui see on vajalik üldise hädaolukorra lahendamiseks (artikli 15a lõige 2) või leevendamiseks või üldisest hädaolukorrast taastumise toetamiseks (artikli 15a lõige 3). Ristviiteid kohandatakse vastavalt ning sõnastust lihtsustatakse ja muudetakse selgemaks. Artikli 1 lõikega 21 lisatakse uus artikkel 22a, mis raamistab V peatüki kohase kaebuste menetlemise korra, ühendades varem kordunud sätted.

Lõigetega 20–22 lisatakse teatavad erandid määruse (EL) 2023/2854 (andmemäärus) VI peatükki (andmetöötlusteenuste vahetamine): artiklisse 31 lisatakse leebem erikord seoses andmetöötlusteenustega, mis on loodud tellimustööna, st andmetöötlusteenustega, mis ei ole valmisteenused ja mis ei toimiks ilma, et neid enne kasutaja vajaduste ja ökosüsteemiga kohandataks, kui neid teenuseid osutatakse enne 12. septembrit 2025 sõlmitud lepingute alusel. Samamoodi lisatakse artiklisse 31 uus leebem erikord seoses andmetöötlusteenustega, mida VKEd ja väikesed keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjad osutavad enne 12. septembrit 2025 sõlmitud lepingute alusel, ning täpsustus, et need teenuseosutajad võivad tähtajalistesse lepingutesse lisada trahvi lepingu ennetähtaegse lõpetamise eest.

Lõiked 23–25 sisaldavad määruse (EL) 2023/2854 (andmemäärus) artikli 32 muudatusi, mis tulenevad praegu määruse (EL) 2022/868 (andmehalduse määrus) kohaldamisalasse kuuluvate asutuste integreerimisest määrusesse (EL) 2023/2854 (andmemäärus).

Lõikega 26 kaotatakse nutilepingute pakkujate kohustus järgida olulisi nõudeid ning antakse komisjonile volitused võtta vastu ühtlustatud standardid.

Lõikega 27 integreeritakse kaks õiguslikku korda, mis on praegu sätestatud määruses (EL) 2022/868 (andmehalduse määrus), mis tunnistatakse koondpaketi jõustumisel kehtetuks. Sellega kujundatakse ümber andmehalduse määruse III ja IV peatüki kehtivad normid, milles on sätestatud andmevahendusteenuse osutajate suhtes kohaldatav kohustuslik teatamiskord ja andmealtruismiorganisatsioonide suhtes kohaldatav vabatahtlik registreerimiskord. Mõlemad korrad lisatakse määrusesse (EL) 2023/2854 (andmemäärus) uue VIIa peatükina. Võttes arvesse, et andmevahendusteenuste turg on kujunemisjärgus, muudetakse määruse (EL) 2022/868 (andmehalduse määrus) kohased kohustused paindlikumaks, et see turg saaks kasvada. Esiteks muudetakse andmevahendusteenuse osutajate suhtes kohaldatav kord vabatahtlikuks. Teiseks asendatakse kõige tähtsam kohustus, nimelt kohustus hoida andmevahendusteenused õiguslikult lahus mis tahes muudest teenustest, mida ettevõtte võib soovida pakkuda, kohustusega hoida teenused funktsionaalselt eraldiseisvana ning kehtestatakse täiendavad tingimused. Samuti lühendatakse oluliselt kohustuste loetelu. Andmealtruismi puhul tunnistatakse kehtetuks andmealtruismiorganisatsioonide suhtes kohaldatavad aruandlus- ja läbipaistvuskohustused ning loobutakse mõttest täiendada määruse (EL) 2022/868 (andmehalduse määrus) „andmealtruismi eeskirja“ norme veelgi üksikasjalikumate normidega.

Kehtestatakse uus VIIb peatükk, millega lisatakse määrusesse (EL) 2023/2854 (andmemäärus) isikustamata andmete asukoha nõude keeld liidu piires, mis varem sisaldas kehtetuks tunnistatavas määruses (EL) 2018/1807 (isikustamata andmete vaba liikumise määrus). Komisjonile teatamise kohustus jääb kehtima, kuid kaotatakse ühtne veebipõhine riiklik teabepunkt, kus liikmesriigid peaksid avaldama kohaldatavad andmete asukoha nõuded.

Lõigetes 4 ja 33–58 esitatakse ühendatud sätted avaliku sektori asutuste valduses olevate andmete ja dokumentide taaskasutamise kohta vastavalt määruse (EL) 2022/868 (andmehalduse määrus) II peatükile ja direktiivile (EL) 2019/1024 (avaandmete direktiiv).

- Punktiga 4 võetakse kasutusele mõisted määrusesse (EL) 2023/2854 (andmemäärus) lisatud sätetest, ühtlustades andmete ja dokumentide määratlusi ning eristades rangelt digitaalset (andmed) ja mitte-digitaalset (dokumendid) sisu.
- Lisatakse uus VIIc peatükk avaliku sektori asutuste valduses olevate andmete ja dokumentide taaskasutamise kohta.
- Lisatakse uus 1. jagu, milles sätestatakse uue lisatud peatüki suhtes kohaldatavad üldpõhimõtted.
- Lisatakse määruse (EL) 2022/868 (andmehalduse määrus) II peatüki ja direktiivi (EL) 2019/1024 (avaandmete direktiiv) ühiseid õigusnorme sisaldava ühendatud peatüki reguleerimise ja kohaldamisala.
- Sätestatakse ühine mittediskrimineerimise põhimõte, mida kohaldatakse avaliku sektori avaandmete ja teatavatesse kategooriatesse kuuluvate kaitstud andmete jagamise suhtes.

- Sätestatakse avaliku sektori avaandmete korrale ja teatavatesse kategooriatesse kuuluvate kaitstud andmete korrale ühine ainuõiguslike kokkulepete keeld.
- Sätestatakse üldpõhimõtted, mis käsitlevad tasu võtmist avaliku sektori avaandmete või teatavatesse kategooriatesse kuuluvate kaitstud andmete taaskasutamise eest. Uue reeglina peavad avaliku sektori asutused avaliku sektori avaandmete taaskasutamist diskrimineerimata tagama, et kõiki tasusid saab maksta ka võrgus laialdaselt kättesaadavate piiriüleste makseteenuste kaudu. Sellega laiendatakse reeglit, mis varem kehtis ainult teatavatesse kategooriatesse kuuluvate kaitstud andmete taaskasutamise suhtes vastavalt määruse (EL) 2022/868 (andmehalduse määrus) II peatükile.
- Sätestatakse avaliku sektori avaandmete ja teatavatesse kategooriatesse kuuluvate kaitstud andmete taaskasutajate õigus saada teavet õiguskaitsevahendite kohta, mis on seotud neid mõjutavate otsuste või tavadega.
- Lisatakse jagu avaliku sektori avaandmete taaskasutamise normide kohta, mis varem olid direktiivi (EL) 2019/1024 (avaandmete direktiiv) normid.
- Määratletakse selle jao kohaldamisala, sealhulgas selle kohaldamata jätmine teatavatesse kategooriatesse kuuluvate kaitstud andmete suhtes, mis kuuluvad avaliku sektori asutuste valduses olevate andmete ja dokumentide taaskasutamist käsitleva üldpeatüki kohaldamisalasse.
- Sätestatakse avaliku sektori avaandmete taaskasutamise üldpõhimõte.
- Sätestatakse avaliku sektori avaandmete taaskasutamise taotluste menetlemise normid, lisades direktiivi (EL) 2019/1024 (avaandmete direktiiv) endise sätte.
- Kehtestatakse normid avaliku sektori avaandmete taaskasutamiseks kättesaadavate vormingute kohta, mis varem sisaldasid direktiivis (EL) 2019/1024 (avaandmete direktiiv).
- Kehtestatakse normid seoses avaliku sektori avaandmete eest tasu võtmisega, mida varem reguleeriti direktiiviga (EL) 2019/1024 (avaandmete direktiiv). Uue normi kohaselt võivad avaliku sektori asutused võtta väga suurtelt ettevõtelt taaskasutamise eest suuremat tasu. Sellised tasud peavad olema proportsionaalsed ja nende summa peab põhinema objektiivsetel kriteeriumidel.
- Kehtestatakse normid avaliku sektori avaandmete taaskasutamise standardlitsentside kohta, mis varem sisaldasid direktiivis (EL) 2019/1024 (avaandmete direktiiv). Uue normi kohaselt võivad avaliku sektori asutused näha väga suurtele ettevõtetele ette eritingimused. Sellised tingimused peavad olema proportsionaalsed ja põhinema objektiivsetel kriteeriumidel.
- Varem direktiivis (EL) 2019/1024 (avaandmete direktiiv) sisaldunud normid praktiliste vahendite kohta lisatakse määrusesse (EL) 2023/2854 (andmemäärus), et hõlbustada taaskasutamiseks kättesaadavate andmete või dokumentide otsimist.
- Varem direktiivis (EL) 2019/1024 (avaandmete direktiiv) sisaldunud normid teadusandmete kohta lisatakse määrusesse (EL) 2023/2854 (andmemäärus).
- Varem direktiivis (EL) 2019/1024 (avaandmete direktiiv) sisaldunud normid väärtuslike andmestike kohta lisatakse määrusesse (EL) 2023/2854 (andmemäärus).
- Luuakse uus jagu teatavatesse kategooriatesse kuuluvate kaitstud andmete taaskasutamise kohta, et lisada sellesse peatükki määruse (EL) 2022/868

(andmehalduse määrus) II peatüki endised normid. Punktis kirjeldatakse selle kolmanda jao kohaldamisala, millega välistatakse avaliku sektori avaandmete taaskasutamise korda reguleeriva teise jao kohaldamisalasse kuuluvad andmed ja dokumendid. Uue normi kohaselt kuuluvad dokumendid selle jao kohaldamisalasse.

- Sätestatakse teatavatesse kategooriatesse kuuluvate kaitstud andmete taaskasutamise seotud üldpõhimõtte. See on määruse (EL) 2022/868 (andmehalduse määrus) II peatükis sätestatud põhimõtte, mille kohaselt kõnealuse jaoga ei kehtestata avaliku sektori asutustele kohustust lubada kaitstud andmete taaskasutamist, vaid nähakse ette miinimumtingimused, mille alusel avaliku sektori asutused otsustavad sellised andmed taaskasutamiseks kättesaadavaks teha.
- Lihtsustatud ja ühtlustatud kujul kehtestatakse normid, mis käsitlevad teatavatesse kategooriatesse kuuluvate kaitstud andmete taaskasutamise tingimusi, mis olid varem sätestatud määruse (EL) 2022/868 (andmehalduse määrus) II peatükis. See hõlmab selgitust, selle kohta, milliseid norme kohaldatakse juhul, kui isikuandmed on anonüümitud. Isikustamata andmete kolmandatesse riikidesse edastamise suhtes kohaldatavad nõuded säilitatakse, kuid need esitatakse eraldi uue artiklina punkti 54 alla.
- Tasude võtmist käsitlevad normid, mis varem moodustasid osa määruse (EL) 2022/868 (andmehalduse määrus) II peatükist, lisatakse määrusesse (EL) 2023/2854 (andmemäärus). Uue normi kohaselt võivad avaliku sektori asutused näha väga suurtele ettevõtetele ette suuremad taaskasutamise tasud. Sellised tasud peavad olema proportsionaalsed ja põhinema objektiivsetel kriteeriumidel. Erimeetmeid, mille eesmärk oli soodustada taaskasutamist VKEde poolt, laiendatakse ka väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele.
- Pädevaid asutusi käsitlevad normid, mis varem moodustasid osa määruse (EL) 2022/868 (andmehalduse määrus) II peatükist, lisatakse määrusesse (EL) 2023/2854 (andmemäärus). Pädevate asutuste ülesanne on aidata avaliku sektori asutustel vastata andmete ja dokumentide taaskasutamise taotlustele, mida käsitletakse 3. jaos.
- Ühtseid teabepunkte käsitlevad normid, mis varem moodustasid osa määruse (EL) 2022/868 (andmehalduse määrus) II peatükist, lisatakse määrusesse (EL) 2023/2854 (andmemäärus). Ühtsete teabepunktide eesmärk on aidata taaskasutajatel leida lihtsal viisil teavet teatavatesse kategooriatesse kuuluvate kaitstud andmete taaskasutamise kohta.
- Teatavatesse kategooriatesse kuuluvate kaitstud andmete taaskasutamise taotluste menetlemist käsitlevad normid, mis varem olid sätestatud määruse (EL) 2022/868 (andmehalduse määrus) II peatükis, lisatakse määrusesse (EL) 2023/2854 (andmemäärus).

Lõikega 57 integreeritakse põhieeskirjad Euroopa Andmeinnovatsiooninõukogu kohta, mis on andmemääruse järjepideva täitmise tagamise küsimustes komisjoni nõustav rühm, mis toimib andmemajanduse valdkonnas poliitikakujundamise koordineerimise foorumina. Sellega integreeritakse põhieeskirjad andmemäärusesse. Muudatused võimaldavad komisjonil muuta asjaomaseid Euroopa Andmeinnovatsiooninõukogu alusdokumente (komisjoni 20. veebruari 2023. aasta otsus C(2023) 1074 final) ja laiendada selle liikmeskonda, kaasates peale pädevate asutuste ka liikmesriikide poliitikat kujundavate asutuste esindajad.

Lõiked 61–65 sisaldavad määruse (EL) 2023/2854 (andmemäärus) komiteemenetlust ja volituste delegeerimist käsitlevate sätete muudatusi ning lõige 66 sisaldab määruse (EL) 2022/868 (andmehalduse määrus) muudatusi, mis on vajalikud määruse (EL) 2022/868 (andmehalduse määrus) ja direktiivi (EL) 2019/1024 (avaandmete direktiiv) normide lisamiseks määrusesse (EL) 2023/2854 (andmemäärus).

Lõikega 68 laiendatakse hindamise kontekstis VKEdele suunatud eritähelepanu väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele ning lõikega 69 kehtestatakse määrusesse (EL) 2023/2854 (andmemäärus) lisatud uute normide hindamine.

Artikliga 2 lisatakse määruse (EL) 2018/174 lisasse seoses „ettevõtte asutamise, juhtimise ja tegevuse lõpetamisega“ asjakohased viited andmevahendusteenustele ja andmealtruismile.

Määruse (EL) 2016/679, määruse (EL) 2018/1725 ja direktiivi 2002/58/EÜ muutmise

Ettepaneku artikliga 3 tehakse määrusesse (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus) sihtotstarbelised muudatused.

Artikliga 3 tehakse järgmised muudatused

Lõikega 1 selgitatakse määruse (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus) artiklis 4 esitatud isikuandmete mõistet ning sedastatakse, et teavet ei käsitata konkreetse üksuse puhul isikuandmetena, kui sellel üksusel puuduvad vahendid, mida mõistliku tõenäosusega kasutada selle füüsilise isiku tuvastamiseks, keda teave puudutab. Sellest tulenevalt ei kuulu selline üksus põhimõtteliselt kõnealuse määruse kohaldamisalasse.

Lõikega 2 nähakse ette kaks täiendavat erandit seoses isikuandmete eriliikide töötlemisega. Nähakse ette erand biomeetriliste andmete töötlemise üldisest keelust, kui selline töötlemine on vajalik andmesubjekti identiteedi kinnitamiseks ning kui sellise kontrolli tegemiseks vajalikud andmed ja vahendid on asjaomase andmesubjekti ainukontrolli all. Samuti sätestatakse erand, mis puudutab isikuandmete eriliikide jääkide töötlemist tehisintellektisüsteemi või -mudeli arendamiseks ja käitamiseks, kui täidetud on teatavad tingimused, sealhulgas võetud asjakohased organisatsioonilised ja tehnilised meetmed, et vältida isikuandmete eriliikide kogumist ja selliste andmete eemaldamist.

Lõikega 3 täpsustatakse määruse (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus) artikli 12 kohast olukorda, kus andmesubjektid kuritarvitavad õigust tutvuda andmetega ja kasutavad seda muul eesmärgil kui oma isikuandmete kaitseks. Sellisel juhul võib vastutav töötleja keelduda taotluse rahuldamisest või nõuda mõistlikku tasu. Lisaks täpsustatakse tingimusi, mille alusel saab tõendada, et juurdepääsutaotlus oli ülemäärane.

Lõikes 4 käsitletakse vastutava töötleja kohustust teavitada andmesubjekte nende isikuandmete töötlemisest vastavalt määruse (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus) artiklile 13 ning kaotatakse see kohustus olukordades, kus on mõistlik alus eeldada, et andmesubjektil on see teave juba olemas, välja arvatud juhul, kui vastutav töötleja edastab andmed teistele andmesaajatele või andmesaajate kategooriatele, edastab andmed kolmandasse riiki, teeb automatiseeritud otsuseid või kui töötlemine võib kujutada suurt ohtu andmesubjekti õigustele.

Lõikega 5 selgitatakse määruse (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus) artikli 22 kohaseid automatiseeritud töötlusel põhinevate üksikotsuste tegemise nõudeid seoses andmesubjekti ja vastutava töötleja vahelise lepingu sõlmimise või täitmise, eelkõige seda, et „vajalikkuse“ nõue kehtib sõltumata sellest, kas otsus võidakse teha muul viisil kui ainult automatiseeritud vahendite abil.

Lõikega 6 viiakse vastutava töötaja kohustus teavitada pädevat järelevalveasutust andmetega seotud rikkumisest määruse (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus) artikli 33 alusel vastavusse tema kohustusega teavitada andmesubjekte sellistest rikkumistest, ning sätestatakse, et teavitamine on nõutav ainult juhul, kui andmetega seotud rikkumine võib tõenäoliselt kujutada endast suurt ohtu andmesubjekti õigustele. Samuti pikendatakse teavitamise tähtaega 96 tunnini. Tehakse ka ettepanek, et vastutavad töötajad kasutaksid andmetega seotud rikkumisest järelevalveasutusele teatamiseks ühtset kontaktpunkti. Lisaks pannakse Euroopa Andmekaitsekoogule kohustus koostada ja esitada komisjonile ettepanek andmetega seotud rikkumistest teatamise ühtse vormi kohta ning komisjoni volitatakse see vorm rakendusaktiga vastu võtma, vajaduse korral pärast selle läbivaatamist.

Lõikega 7 ühtlustatakse nende töötlemistoimingute loetelud, mis nõuavad või ei nõua andmekaitsealase mõjuhinnangu tegemist, ning sätestatakse, et ELi tasandil esitatakse ühtsed loetelud töötlemistoimingutest, mis nõuavad või ei nõua andmekaitsealase mõjuhinnangu tegemist, aidates sellega ühtlustada suure ohu mõistet. Euroopa Andmekaitsekoogule pannakse kohustus koostada selliste loetelude ettepanekud. Samuti pannakse talle kohustus koostada andmekaitsealase mõjuhinnangu ühtse vormi ja ühtse meetodika ettepanek ning komisjoni volitatakse seda ettepanekut rakendusaktiga vastu võtma, vajaduse korral pärast selle läbivaatamist.

Lõikes 8 sätestatakse, et komisjon võib koos Euroopa Andmekaitsekooguga toetada vastutavaid töötajaid selle hindamisel, kas pseudonüümimise tulemusel tekkivad andmed ei kujuta endast isikuandmeid, täpsustades sellise hindamise jaoks asjakohased vahendid ja kriteeriumid, sealhulgas tagasituvastuse ohu hindamiseks kasutatavate tehniliste vahendite ja kriteeriumide taseme.

Lõikega 12 kujundatakse ümber lõppseadmetes (ühendatud seadmetes) olevate või lõppseadmetest saadud isikuandmete töötlemise õiguslik kord, mis on praegu sätestatud direktiivis 2002/58/EÜ (e-privaatsuse direktiiv). Määrusesse (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus) lisatakse uus artikkel 88a, milles sätestatakse nõue saada nõusolek isikuandmete talletamiseks füüsiliste isikute lõppseadmesse või lõppseadmetes olevatele andmetele juurdepääsuks ning millega kaasatakse lõppseadmetes olevate ja lõppseadmetest saadud isikuandmete töötlemine määruse (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus) normide hulka. Määrusesse (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus) lisatakse uus artikkel 88b, mis käsitleb konkreetsete valikute automatiseeritud ja masinloetavas vormingus märkimist ning selliste märgete arvessevõtmist veebisaitide pakkujate poolt pärast seda, kui kättesaadavaks on tehtud sellekohased standardid.

Artikliga 4 tehakse järgmised muudatused

Ettepaneku artikliga 4 tehakse määrusesse (EL) 2018/1725 sihtotstarbelised muudatused, et viia selle tekst vastavusse artikliga 3 määrusesse (EL) 2016/679 tehtavate muudatustega.

Artikliga 5 tehakse järgmised muudatused

Artiklis 5 sätestatakse muudatused, mis tehakse direktiivis 2002/58/EÜ eraelu puutumatus ja elektroonilise side kohta (e-privaatsuse direktiiv). Kõnealuse direktiivi artikkel 4 tunnistatakse kehtetuks. Direktiivi artikli 5 lõike 3 täiendus võimaldab viia füüsilise isiku lõppseadmesse isikuandmete talletamist ja neile andmetele lõppseadmest juurdepääsu käsitlevad normid üle määrusesse (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus), lisades määrusesse (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus) uue artikli 88a, nagu on eespool kirjeldatud.

Intsidentidest teatamise ühtne kontaktpunkt

Artikliga 6 tehakse järgmised muudatused

Lõigetega 1 ja 2 luuakse intsidentidest teatamise ühtne kontaktpunkt, lisades ENISA-le esitatavad konkreetsed nõuded. Lisaks sätestatakse, et küberturvalisuse 2. direktiivi kohane intsidentidest teatamine peaks toimuma uue ühtse kontaktpunkti kaudu.

Artikliga 7 tehakse järgmine muudatus: sätestatakse, et ühtset kontaktpunkti on kohustuslik kasutada ka määruse (EL) nr 910/2014 (eIDASe määrus) kohaseks intsidentidest teatamiseks.

Artikliga 8 tehakse järgmine muudatus: sätestatakse, et ühtset kontaktpunkti on kohustuslik kasutada ka määruse (EL) 2022/2554 (digitaalse tegevuskerksuse määrus) puhul.

Artikliga 9 tehakse järgmine muudatus: sätestatakse, et ühtset kontaktpunkti on kohustuslik kasutada ka direktiivi (EL) 2022/2557 (elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiiv) puhul.

Lisaks sätestatakse artikli 3 lõikes 6, et ka määruse (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus) kohaseks andmetega seotud rikkumistest teatamiseks on kohustuslik kasutada ühtset kontaktpunkti. Artikli 5 lõikega 1 tunnistatakse kehtetuks direktiivi 2002/58/EÜ (e-privatsuse direktiiv) aruandlusnõuded, kuna need on määruse (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus) sätteid arvesse võttes iganenud.

Õigusaktide kehtetuks tunnistamine ja lõppsätted

Artikliga 10 tehakse järgmised muudatused

Lõikega 1 tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2019/1150 (P2B-määrus), mida ei peeta enam asjakohaseks, võttes arvesse hiljutisi õigusnorme, mis käsitlevad suures osas samu küsimusi. Erandina käsitletakse lõikes 2 kõiki muudes õigusaktides sisalduvaid viiteid määrusele (EL) 2019/1150 (P2B-määrus): need jäävad kehtima kuni nende muutmiseni algsetes õigusaktides, mida tehakse hiljemalt 31. detsembriks 2032, et vältida õiguskindlusetust.

Lõikega 3 tunnistatakse kehtetuks määrusesse (EL) 2023/2854 (andmemäärus) üle võetud õigusaktid.

Artiklis 11 esitatakse muutmismääruse lõppsätted.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrusi (EL) 2016/679, (EL) 2018/1724, (EL) 2018/1725 ja (EL) 2023/2854 ning direktiive 2002/58/EÜ, (EL) 2022/2555 ja (EL) 2022/2557 seoses digivaldkonna õigusraamistiku lihtsustamisega ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) 2018/1807, (EL) 2019/1150, (EL) 2022/868 ja direktiiv (EL) 2019/1024 (digivaldkonna koondpakett)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 16 ja 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust²¹,

võttes arvesse Euroopa Keskpanga arvamust²²,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust²³,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Teatises „Lihtsam ja kiirem Euroopa“²⁴ teatas komisjon oma kindlast kavatsusest viia ellu ambitsioonikas programm, et edendada tulevikku vaatavaid uuenduslikke poliitikameetmeid, mis tugevdavad liidu konkurentsivõimet ning vähendavad oluliselt inimeste, ettevõtete ja haldusasutuste regulatiivset koormust, säilitades samal ajal liidu väärtuste edendamisel kõrgeimad standardid. Seetõttu seadis komisjon prioriteediks õigusaktide, sealhulgas digivaldkonna õigusaktide viivitamatu kohandamise ettepaneku, et tegeleda liidu konkurentsivõime probleemiga.
- (2) Liidu digivaldkonna õigusaktidega on liidus kehtestatud ranged standardid ja need õigusaktid võivad anda jõulise konkurentsieelise ettevõtetele, mis järgivad õigusnorme, tagades maailmatasemel kvaliteedi, ohutuse ja usaldusväarsuse.

²¹ ELT C [...], [...], lk [...].

²² ELT C [...], [...], lk [...].

²³ ELT C [...], [...], lk [...].

²⁴ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Lihtsam ja kiirem Euroopa: teatis rakendamise ja lihtsustamise kohta“ (COM(2025) 47 final, 11. veebruar 2025).

Digivaldkonna õigusnormidega on liidus loodud selged tegevusreeglid nii vastutustundlikele ettevõtetele (nendega tagatakse ettevõtjatevahelistes suhetes õiglus ja läbipaistvus, stimuleeritakse uuenduslikke ärimudeleid ning kehtestatakse tarbijakaitse ja -ohutuse ranged nõuded) kui ka põhiõiguste kaitseks, eelkõige eraelu puutumatus ja andmekaitse tagamiseks.

- (3) Liidu digivaldkonna õigusakte on viimastel aastatel järk-järgult muudetud, et reageerida digitehnoloogia kiiresti kasvavale mõjule liidu majanduses ja ühiskonna arengus ning eesmärgiga lahendada tekkivad probleemid ja edendada ärivõimalusi ELis. Hoolimata komisjoni võetud kohustusest teha digivaldkonna normidele ja muudele liidu normidele süstemaatiline stressitest, mille tulemusena võidakse teha õigusaktidesse täiendavaid kohandusi, eriti pärast eelseisvat digitaalse toimivuse kontrolli, ning viia läbi muid digivaldkonna normide sihtotstarbelisi hindamisi, on õigusaktide muudatused viivitamatult vajalikud. Seetõttu esitatakse käesolevas määruses digivaldkonna õigusraamistiku esimesed muudatused, mille eesmärk on muuta õigusakte viivitamatult selgemaks, et stimuleerida innovatsiooni liidu turul ja vähendada eelkõige ettevõtete nõuete täitmisega seotud halduskulusid, vähendades samal ajal ka järelevalveasutuste ja nõuandvate organite järelevalve- ja halduskulusid. Samuti on muudatuste eesmärk tagada selgus üksikisikutele.
- (4) Võttes arvesse andmete olulist rolli väärtuse loomisel digimajanduses ning vastavalt Euroopa andmeliidu strateegiat käsitleva teatise eesmärkidele, on käesolevas määruses esitatud andmeid käsitlevate õigusaktide muudatuste eesmärk luua andmete kättesaadavuse ja kasutamise ühtne ja sidus õigusraamistik, lihtsustades andmevaldkonna õigusraamistikku ja konsolideerides viis praegu kehtivat õigusakti ainult kahte õigusakti, nimelt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustesse (EL) 2016/679²⁵ ja (EL) 2023/2854²⁶. Muudatuste eesmärk on vähendada tarbetuid halduskulusid ja soodustada andmete kättesaadavust, mis on liidu konkurentsivõimeliste digiettevõtete toetamise eeltingimus, säilitades samal ajal eraelu puutumatus, isikuandmete kaitse ja ausate äritavade kaitse kõrgeima taseme ning tagades peamised regulatiivsed eesmärgid, sealhulgas vastavuse ELi ja riikide konkurentsioigusele.
- (5) Tunnistades horisontaalsete ja sektoripõhiste õigusnormide järkjärgulist arengut, on vältimatu, et tegeleda tuleb ka konkreetsete sätete kattumisega, mis põhjustab halduskoormuse tarbetut dubleerimist. See kehtib mitmes õigusnormis sätestatud nõuete kohta, mis käsitlevad küberintsidentidest ja nendega seotud intsidentidest teatamist pärast nende toimumist ning mille puhul võivad käesolevas määruses välja pakutud digilahendused tuua kõigi asjaomaste sektorite ettevõtetele kohest leevendust.
- (6) Samamoodi on veebiplatvormide järkjärguline reguleerimine viimastel aastatel viinud selleni, et uuemad õigusnormid on loonud selgema ja ambitsioonikama raamistiku kui

²⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus).

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2023. aasta määrus (EL) 2023/2854 ühtlustatud õigusnormide kohta, millega reguleeritakse õiglast juurdepääsu andmetele ja andmete kasutamist, millega muudetakse määrust (EL) 2017/2394 ja direktiivi (EL) 2020/1828 (andmemäärus).

mõned varasemad, muutes viimased iganenuks. Seetõttu on vaja õigusraamistikku edasi arendada, kõrvaldades kõik tarbetud dubleerimised, mis muudavad õigusliku olukorra keerulisemaks.

- (7) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2022/868²⁷ on kehtestatud vahendustegevuse normid kolmes erinevas keskkonnas: a) funktsioonid, mis toetavad avaliku sektori asutuste valduses olevate kaitstud andmete taaskasutamist kontrollitud tingimustel; b) andmevahendusteenused, mis hõlbustavad andmete jagamist andmesubjektide, -valdajate ja -kasutajate vahel, ning c) andmealtruismiorganisatsioonid, mis toetavad andmesubjektide ja -valdajate poolt altruistlikul või filantroopsel alusel kättesaadavaks tehtud andmete kasutamist. Avaliku sektori valduses olevate kaitstud andmete taaskasutamist toetavad funktsioonid on tihedalt seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/1024²⁸ normidega. Nende vastastikune mõju on tekitanud segadust eelkõige avaliku sektori asutuste seas. Seega on vaja need kaks normistikku ühendada. Andmevahendusteenuseid käsitlevate normide hindamine on näidanud, et andmevahendusteenuse osutajate määratluses on puudusi ja et normid on liiga ranged, et teenuseosutajad saaksid leida kestliku finantsmudeli. Seega on vaja ka seda korda ühtlustada. Andmealtruismi puhul tundub, et teatavad määruse (EL) 2022/868 normid, eelkõige need, mis puudutavad liikmesriikide kohustust luua andmealtruismi riiklik poliitika, „eeskirja“ koostamist ja Euroopa andmealtruismi nõusolekuvormi väljatöötamist, on ebavajalikud, seda ka siis, kui võetakse arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/679²⁹ artiklis 68 osutatud Euroopa Andmekaitse nõukogu käimasolevat tööd selliste suuniste väljatöötamiseks, mis käsitlevad isikuandmete töötlemist teadusuuringute kontekstis.
- (8) Kuigi andmevahendusteenuste tähtsust on tunnustatud paljudes andmete jagamist ja koostööd toetavates algatustes, tuleks selgitada määruse (EL) 2022/868 sätteid, mis käsitlevad andmevahendusteenuse osutajaid. Eelkõige tuleks täpsustada selliste teenuseosutajate määratlust. Välja tuleks jätta elemendid, mis olid pigem illustreerivad näited kui erandid. Lisaks tuleks kõrvaldada ebaselgest sõnastusest tulenevad lüngad, eelkõige seoses mõistega „suletud grupp“. Teenuseid ei peaks saama registreerida andmevahendusteenustena, kui neid kasutab ainult ettevõtjate suletud grupp ja kui selle ettevõtjate grupi laiendamise üle otsustab ainult see grupp, mitte teenuseosutaja. Veelgi olulisem on, et selle tekkiva turu allutamise kohustuslikule korrale on tekitanud tarbetuid nõuete täitmisega seotud kulusid. Turu praeguses arenguetapis tundub piisavat vabatahtlikust korrast, mis võimaldab neutraalsetel osalistel eristuda teistest osalistest. Samuti tuleks kestlike ärimudelite võimaldamiseks seda korda leevendada ja

²⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2022. aasta määrus (EL) 2022/868 Euroopa andmehalduse kohta ning millega muudetakse määrust (EL) 2018/1724 (andmehalduse määrus) (ELT L 152, 3.6.2022, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/868/oj>).

²⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1024 avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise kohta (ELT L 172, 26.6.2019, lk 56, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1024/oj>).

²⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

kaotada nõue, et andmevahendusteenused ja muud lisaväärtusega teenused, mida teenuseosutajal peaks olema võimalik pakkuda, peavad olema õiguslikult eraldiseisvad, ning asendada see funktsionaalse eraldamisega, säilitades sealjuures teatavad kaitsemeetmed. Haldusjärelevalve korda tuleks lihtsustada. Andmevahendusteenuse osutajate ja andmealtruismiorganisatsioonide riiklike ja liidu avalike registrite asemel peaksid olema ainult liidu avalikud registrid, nimelt üks andmevahendusteenuse osutajate jaoks ja teine andmealtruismiorganisatsioonide jaoks. Pädevad asutused, kes teostavad järelevalvet märgise andmise ja ettevõtete nõuetele vastavuse üle, peaksid olema seda ülesannet täites sõltumatud. Seda tuleks mõista nii, et nad on andmevahendusteenusest või andmealtruismiorganisatsioonist õiguslikult ja funktsionaalselt sõltumatud, sealhulgas kõrgema juhtkonna tasandil. Valitsusasutustel peaks olema võimalik andmevahendusteenuse osutajaid või andmealtruismiorganisatsioone rahaliselt toetada, eriti võttes arvesse nende üksuste kujunevat iseloomu, tingimusel et need on õiguslikult eraldiseisvad üksused. Selleks et tagada, et tunnustatud üksused on kogu liidus kergesti tuvastatavad, kehtestas komisjon rakendusmääruse (EL) 2023/1622 liidus tunnustatud andmevahendusteenuse osutajate ja andmealtruismiorganisatsioonide tuvastamiseks kasutatavate ühtsete logode kujunduse kohta.

- (9) Määrusega (EL) 2023/2854 kõrvaldatakse andmetele juurdepääsu ja nende kasutamise takistused, avatakse andmepõhise innovatsiooni ja konkurentsivõime võimalused ning kaitstakse andmetehnoloogiasse investeerijate huve.
- (10) Määruse (EL) 2023/2854 II peatükis nõutakse andmevaldajatelt, et nad teeksid andmed, sealhulgas ärisaladusena kaitstud andmed, kättesaadavaks kasutajatele ja nende valitud kolmandatele isikutele, tingimusel et säilitatakse andmevaldaja kehtestatud konfidentsiaalsusmeetmed. See konfidentsiaalsuse säilitamise nõue täiendab Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/943,³⁰ millega on liidu piires kehtestatud ärisaladuste kaitse standard. Ärisaladuste avalikustamine kolmandate riikide üksustele võib siiski suurendada ohtu nende saladuste puutumatusse ja konfidentsiaalsusele, kui tegemist on jurisdiktsioonidega, kus kaitse on ebapiisav või selle tegelik jõustamine keeruline, mis võib kaasa tuua asjaomaste ärisaladuste loata kasutamise, majandusliku kahju ja õiguskindlusetuse.
- (11) On vaja tugevdada määrust (EL) 2023/2854 ja kehtestada andmevaldajatele täiendav alus ärisaladuste avalikustamisest keeldumiseks, täiendades olemasolevaid sätteid, mis lubavad keelduda, kui andmevaldaja tõendab, et tõsise majandusliku kahju tekkimine on väga tõenäoline. Uue sätte kohaselt võivad andmevaldajad keelduda ärisaladuste avalikustamisest, kui nad tõendavad, et on suur risk, et toimub ebaseaduslik omandamine, kasutamine või avalikustamine üksustele, kelle suhtes kohaldatakse ebapiisava kaitsega, mitte samaväärset või liidus kohaldatavatest eeskirjadest leebema õigusraamistikuga korda. Uus säte hõlmab ka juhtumeid, kus kolmanda riigi õigusraamistik on teoreetiliselt tugev või läheb asjaomastest liidu õigusnormidest kaugemale, kuid praktikas ei jõustata seda nõuetekohaselt. Sellised riskid suurendavad

³⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/943, milles käsitletakse avalikustamata oskusteabe ja äriteabe (ärisaladuste) ebaseadusliku omandamise, kasutamise ja avalikustamise vastast kaitset (ELT L 157, 15.6.2016, lk 1).

võimalust, et ärisaladusi võidakse omandada, kasutada või avalikustada liidu õigust rikkudes, mis ohustab ärisaladuste puutumatus ja konfidentsiaalsust.

- (12) Keeldumismehhanismi aktiveerimine peaks jääma vabatahtlikuks ja tõendamine peaks toimuma ainult selle aktiveerimise korral. Andmevaldajatelt ei tohiks andmete jagamisest või ärisaladuste avalikustamisest keeldumise põhjendamise eeltingimusena nõuda kolmandates riikides kohaldatava või kolmanda riigi üksuse poolt rakendatava ärisaladuste kaitse taseme täielikku analüüsi või tõendamist. Tõendamisel võivad andmevaldajad arvesse võtta mitmesuguseid tegureid, nagu ebapiisavad või puudulikud õigusnormid, puudulik või meelevaldne täitmise tagamine, varasemad rikkumised, liidu õigusega vastuolus olevad välisriikide avalikustamiskohustused, liidu üksuste piiratud õiguskaitsevõimalused või -vahendid, menetlusliku taktika strateegiline kuritarvitamine konkurentide kahjustamise eesmärgil või lubamatu poliitiline mõju. Võttes arvesse asjaomaste üksuste, kolmandate riikide ja andmete jagamise stsenaariumide mitmekesisust, peaksid andmevaldajad keskenduma hindamisel ja tõendamisel asjakohastele riskidele ning tegutsema vastavalt, sealhulgas kehtestades asjakohased kaitsemeetmed või aktiveerides keeldumismehhanismi. Keeldumine peaks olema selge, proportsionaalne ja kohandatud iga juhtumi konkreetsetele asjaoludele ning seda ei tohiks kohaldada süstemaatiliselt või üldistatult kogu kolmanda riigi suhtes.
- (13) Ärisaladuste ebapiisav kaitse ja selle jõustamise raskused kolmandates riikides võivad tekitada Euroopa ettevõtetele pöördumatut kahju. Seega on eesmärk tugevdada ärisaladuste kaitsemeetmeid, takistades nende lekitamist füüsilistele või juriidilistele isikutele, kes on asutatud sellist ohtu kujutavates jurisdiktsioonides või kuuluvad nende jurisdiktsiooni alla. See hõlmab kolmandate riikide üksuste kontrolli all olevaid liidus asuvaid üksusi, kes võivad tegutseda pahauskselt või kolmandate riikide üksuste variisikutena. Lisaks on eesmärk vältida otsesest kokkupuudet liidus tegutsevate kolmandate riikide üksustega, mis kuuluvad selliste jurisdiktsioonide alla. Kolmanda riigi jurisdiktsiooni alla kuulumine tähendab, et füüsiline või juriidiline isik on kolmanda riigi õigusnormidega või kolmanda riigi reguleeriva asutuse poolt õiguslikult reguleeritud või juhitud või muul viisil nendega seotud. Kolmandate riikide ematettevõtjate tütar- või sidusettevõtjad võivad neid jurisdiktsioone ära kasutada, et vältida liidu õigusaktide kohaldamist või hoiduda nende täitmisest. Otsene või kaudne kontroll tähendab võimet avaldada kas kapitali või hääleõiguste omamise, finantsosaluse, lepinguliste kokkulepete või vahendavate üksuste kaudu otsustavat või domineerivat mõju teise üksuse juhtimisele või strateegilistele otsustele. Kontrolli võib teostada otseselt või muude vahendite abil, isegi ilma enamusosaluseta. Andmevaldajad peaksid tegema asjakohase teabe saamiseks kõik endast oleneva, mis võib hõlmata otsinguid avalikes registrites või teabe taotlemist otse kasutajalt või kolmandalt isikult, tagades samal ajal, et see tegevus jääb asjakohaselt mittesekkuvaks.
- (14) Ärisaladuste kaitsmine selliste nõrkuste eest on Euroopa tootmisharude jaoks hädavajalik, et säiliks nende turupositsioon ja konkurentsieelis. Kuigi andmevaldajad võivad oma ärisaladusi kaitsta oma äranägemise järgi, peaks andmete jagamisest keeldumine piirduma põhjendatud erandjuhtudega, et säilitada määruse (EL) 2023/2854 eesmärgid, milleks on liidus andmepõhise innovatsiooni ja eduka digimajanduse edendamine. Tuleks säilitada kaitsemeetmed keeldumismehhanismi väärkasutamise vastu, sealhulgas andmevaldaja kohustus nõuetekohaselt põhjendatult tõendada, et avalikustamine kujutab endast suurt riski, ning teavitada sellest pädevaid asutusi. Selline tõendamine tuleb esitada kasutajale või kolmandale isikule viivitamata

kirjalikult ning see peab olema proportsionaalne asjaomase juhtumiga. Kõik asjaosalised peaksid otsust ja seda toetavat tõendamist käsitlema konfidentsiaalsena, et säilitada asjaomaste ärisaladuste konfidentsiaalsus. Kasutajad ja kolmandad isikud võivad vastavalt olukorrale esitada andmevaldaja otsuse peale kaebuse pädevale asutusele, kohtule või vaidluste lahendamise organitele.

- (15) Selleks et lihtsustada määruse (EL) 2023/2854 kohast ettevõtetelt riigile andmete jagamise raamistikku ning muuta selgemaks ebaselged sätted, millega varem kehtestati ettevõtjatele laiemad kohustused, on vaja kitsendada kõnealuse määruse V peatüki kohaldamisala, asendades termini „erakorraline vajadus“ terminiga „üldine hädaolukord“. Määruse (EL) 2023/2854 artikli 2 punktis 29 määratletud mõiste „üldine hädaolukord“ tagab seega, et kõnealuses peatükis sätestatud kohustusi kohaldatakse ainult selgelt määratletud kiireloomulistes olukordades, millega vähendatakse tehnilisi, halduslikke ja õiguslikke probleeme, millega ettevõtjad eelmise korra alusel kokku puutusid. See tagaks, et andmetaotlused on üldisele hädaolukorrale reageerimiseks, selle leevendamiseks või sellest taastumise toetamiseks asjakohased ja proportsionaalsed. Kuna Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 223/2009³¹ alusel ajakohastatud Euroopa Liidu statistikaraamistikus ei käsitleta üldisi hädaolukordi, on oluline säilitada määruse (EL) 2023/2854 V peatükis sätestatud ametliku statistika roll, et tagada sellistes olukordades selgus ja toimivus. Samuti on vaja selgitada hüvitamise korda olukordades, kus mikro- ja väikeettevõtjad peavad esitama andmeid üldise hädaolukorra lahendamiseks, mille puhul sellistel ettevõtjatel on õigus nõuda hüvitist.
- (16) Selleks et vähendada õiguskindlusetust, mis võib pärssida uuenduslike ärimudelite kasutuselevõttu, on vaja tegeleda oluliste nõuetele vastavuse alaste ebamäärasuste ja koormusega, mis on seotud andmete jagamise kokkulepete täitmiseks sõlmitavaid nutilepinguid käsitlevate määruse (EL) 2023/2854 artikli 36 sätetega. Ühtlustatud standardite ja selgete määratluste puudumine selliste põhimõistete puhul nagu „töökindlus“, „juurdepääsukontroll“ ja „kooskõla lepingutingimustega“ koos „ohutu lõpetamise või katkestamise mehhanismi“ nõudega, mis võib olla vastuolus muutumatutel arvestusraamatutel põhinevate detsentraliseeritud või avalike plokiahelaarhitektuuridega, tekitab novaatoritele probleeme kulude ja võimaluste seisukohast. Lisaks võib kõnealuse määruse artikli 36 lõike 2 kohase vastavushindamisega seotud ebaselgus põhjustada ebaproportsionaalset koormust. Seega edendaks määruse (EL) 2023/2854 artikli 36 väljajätmine uute ärimudelite väljatöötamist ja turuletoomist, soodustaks innovatsiooni ja vähendaks takistusi kujunemisjärgus tehnoloogia kasutuselevõtul.
- (17) Teatavad andmetöötlusteenused, mis ei kuulu taristu teenusena osutamise (i.k: „Infrastructure as a Service“ ehk IaaS) mudeli alla, luuakse tellimustööna vastavalt

³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2009. aasta määrus (EÜ) nr 223/2009 Euroopa statistika kohta ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1101/2008 (konfidentsiaalsete statistiliste andmete Euroopa Ühenduste Statistikaametile edastamise kohta), nõukogu määruse (EÜ) nr 322/97 (ühenduse statistika kohta) ja nõukogu otsuse 89/382/EMÜ, Euratom (millega luuakse Euroopa ühenduste statistikaprogrammi komitee) kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 87, 31.3.2009, lk 164, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/223/oj>).

kliendi vajadustele või ökosüsteemile. Selliste andmetööstlusteenuste osutamine põhineb aeganõudvatel lepingueelsetel ja lepinguläbirääkimistel, mille käigus määratakse kindlaks kliendi erinõuded, ning sellele järgnevatel tehnilistel jõupingutustel, mille eesmärk on andmetööstlusteenust kohandada ja pakkuda kohandatud lahendust. Need on teenused, mida ei pakuta valmislahendusena, vaid mis individualiseeritakse vastavalt kliendi vajadustele, et pakkuda kohandatud lahendust, mille puhul teenuseosutaja on kohandanud enamiku andmetööstlusteenuse omadusi ja funktsioone kliendi konkreetsetele vajadustele, kusjuures klient ei saaks suuremat osa omadustest ja funktsioonidest kasutada, kui teenuseosutaja neid eelnevalt ei kohandaks. Need teenused erinevad määruse (EL) 2023/2854 artikli 31 lõikes 1 osutatud tellimustööna loodud andmetööstlusteenustest. Tellimustööna loodud andmetööstlusteenused on teenused, mille enamik põhiomadusi on loodud tellimustööna konkreetse kliendi erivajaduste rahuldamiseks, või andmetööstlusteenused, mida ei pakuta andmetööstlusteenuse osutaja teenusekataloogi kaudu laias kaubanduslikus mastaabis. Selleks et vältida lisakulusid ja halduskoormust, mis on seotud vajadusega enne 12. septembrit 2025 või sel kuupäeval sõlmitud lepingud uuesti avada ja nende üle läbi rääkida, on vaja selgitada, et määruse (EL) 2023/2854 VI peatüki kohaldamisalasse ei peaks kuuluma 12. septembril 2025 või enne seda kuupäeva sõlmitud lepingute alusel osutatavad teenustööna loodud teenused, välja arvatud kohustus vähendada vahetustasusid ja andmete väljaviimise tasusid ning lõpuks need kaotada.

- (18) Finantsplaneerimise ja investeringute ligimeelitamisega seotud põhjustel võivad andmetööstlusteenuste osutajad, eriti VKEd ja väikesed keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjad, eelistada ja pakkuda kindla kestusega lepinguid. On vaja selgitada, et andmetööstlusteenuste osutajad võivad lisada sellistesse lepingutesse proportsionaalsed ennetähtaegse lõpetamise trahvid, tingimusel et need ei takista andmetööstlusteenuste vahetamist. Lisaks lasub andmetööstlusteenuste osutajatel, kes on VKEd või väikesed keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjad, eriti suur koormus, kuna olemasolevad andmetööstlusteenuste osutamise lepingud on vaja viia vastavusse määrusega (EL) 2023/2854. Seetõttu on vaja kehtestada nende teenuseosutajate jaoks erikord, kui nad osutavad 12. septembril 2025 või enne seda kuupäeva sõlmitud lepingute alusel muid andmetööstlusteenuseid kui taristu pakkumine teenusena. Võttes arvesse määruse (EL) 2023/2854 eesmärki võimaldada andmetööstlusteenuste vahetamist ja asjaolu, et vahetustasud, sealhulgas andmete väljaviimise tasud, on vahetamisele tõsiseks takistuseks, ei tohiks uus leebem kord, mida kohaldatakse tellimustööna loodud andmetööstlusteenuste või VKEde või väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate poolt osutatavate andmetööstlusteenuste suhtes, pärssida nende tasude järkjärgulist kaotamist. Selle eesmärgiga vastuolus olevaid lepingutingimusi tuleks käsitada nii, nagu neid ei oleks kunagi eksisteerinud, kui need sisalduvad lepingutes, mis käsitlevad nende kahe uue erikorra kohaldamisalasse kuuluvate teenuste osutamist.

- (19) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/1807³² kehtestati liidus andmepõhise majanduse toetamise aluspõhimõte, mis toetab konkreetselt asutamisvabadust ja teenuste osutamise vabadust. „Andmete vaba liikumine“ liidus, mida on selgitatud andmete asukoha nõude keeluga, on endiselt aluspõhimõte, mis tagab ettevõtjatele õiguskindluse, ja see tuleks määruses (EL) 2023/2854 säilitada. Kõnealune säte ei mõjuta andmete töötlemist, kui seda tehakse Euroopa Liidu lepingu artikli 4 kohaselt väljaspool liidu õiguse kohaldamisala toimuva tegevuse raames, eelkõige seoses riikliku julgeolekuga. Samal ajal on määruse (EL) 2018/1807 muud sätted asendatud uuemate õigusnormidega. Eelkõige kehtestati määruse (EL) 2023/2854 VI peatükiga nüüdisaegne horisontaalne õigusraamistik, mis käsitleb andmetöötlusteenuste vahetamist ning millega muudeti määruse (EL) 2018/1807 artikkel 6 sisuliselt iganenuks. Nende sätete kooseksisteerimine on suurendanud ettevõtjate jaoks õiguslikku keerukust. Seetõttu tuleks määrus (EL) 2018/1807 kehtetuks tunnistada.
- (20) „Avaliku julgeoleku“ mõiste ELi toimimise lepingu artikli 52 tähenduses ja Euroopa Kohtu tõlgenduses hõlmab nii liikmesriigi sise- kui ka välisjulgeolekut ning ühiskonna turvalisuse küsimusi, selleks et eelkõige hõlbustada kuritegude uurimist, avastamist ja nende eest vastutusele võtmist. Selle puhul eeldatakse tõelise ja piisavalt tõsise ohu olemasolu, mis mõjutab ühte ühiskonna põhihuvi, nagu oht institutsioonide ja oluliste avalike teenuste toimimisele ning elanike ellujäämisele, samuti välissuhete või rahvaste rahumeelse kooseksisteerimise tõsise häirimise oht või oht sõjalistele huvidele. Vastavalt proportsionaalsuse põhimõttele peaksid andmete asukoha nõuded, mis on põhjendatud avaliku julgeoleku kaalutlustega, sobima taotletava eesmärgi saavutamiseks ega tohiks minna selle eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (21) Avaliku sektori teabe taaskasutamist innovatsiooni eesmärgil reguleerivad nii direktiiv (EL) 2019/1024 kui ka määruse (EL) 2022/868 II peatükk. Kahe normistiku vastastikune mõju on tekitanud peamiselt avaliku sektori asutuste jaoks õiguskindlusetust. Seetõttu on vaja koondada need õigusnormid ühte õigusakti, et tagada suurem õiguslik ühtsus ja õiguskindlus.
- (22) Kuna nii direktiivi (EL) 2019/1024 kui ka määruse (EL) 2022/868 eesmärk on suurendada avaliku sektori teabe taaskasutamist ja eesmärgiga lihtsustada õigusnorme nii avaliku sektori asutuste kui ka avaliku sektori teabe taaskasutajate seisukohast, on mõistlik tunnistada direktiiv (EL) 2019/1024 ja määrus (EL) 2022/868 kehtetuks ning ühtlustada neid kaht korda ja koondada õigusnormid käesoleva määruse ühte peatükki. See lahendus suurendab nende õigusnormide ühtlustamist kogu liidus, vähendab riiklike õigusaktide tõlgendamise ja rakendamise seotud halduskoormust ning muudab ettevõtjate jaoks piiriüleste teenuste ja toodete arendamise lihtsamaks. Liikmesriigid peaksid pädevate asutuste määramisel tagama, et isegi kui määratakse sektoripõhised pädevad asutused, oleksid lõppkokkuvõttes kaetud kõik asjaomased sektorid. Käesolevas määruses esitatud muudatustega ei muudeta erinevate mõistete ja terminite tõlgendust, kui seda ei ole selgelt märgitud.

³² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1807, mis käsitleb isikustamata andmete Euroopa Liidus vaba liikumise raamistikku (ELT L 303, 28.11.2018, lk 59, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1807/oj>).

- (23) Andmed ja dokumendid, mida võib teha taaskasutamiseks avalikult kättesaadavaks, ning andmed ja dokumendid, mis on kaitstud äriteabe konfidentsiaalsuse, sealhulgas äri-, kutseala- ja äriühingu saladuste, statistiliste andmete konfidentsiaalsuse, kolmandate isikute intellektuaalomandi õiguste kaitse või isikuandmete kaitse alusel, on sageli samade avaliku sektori asutuste valduses. Seetõttu on vaja kogu avaliku sektori teabe suhtes kohaldatavad mõisted ja ühised põhimõtted ühtlustada ning tegeleda kahe normistiku vastastikuse mõju küsimustega.
- (24) Kehtivad õigusnormid tuleks ühtlustada, et suurendada selgust ja järjepidevust. Sellegipoolest peaksid kaks andmete taaskasutamise korda jääma eraldiseisvateks ning nende kohaldamisalad peaksid jätkuvalt sõltuma andmete või dokumentide tunnustest ja nende taaskasutamise kontekstist. Avaliku sektori asutused peaksid võimaluse korral rakendama avaandmete korda. Ainult siis, kui nad leiavad, et andmed või dokumendid sisaldavad teatavatesse kategooriatesse kuuluvaid kaitstud andmeid, peaksid nad piirama nende avalikku kättesaadavust ja kaaluma nende taaskasutamiseks kättesaadavaks tegemist kaitstud andmetena.
- (25) Idufirmadel, väikeettevõtjatel ja ettevõtjatel, kes kvalifitseeruvad komisjoni soovitus 2003/361/EÜ³³ lisa artikli 2 alusel keskmise suurusega ettevõtjateks, ning väiksema digivõimekusega sektorite ettevõtjatel on raskusi andmete ja dokumentide taaskasutamisega. Samal ajal on tekkinud mõned väga suured üksused, kellel on digimajanduses märkimisväärne majanduslik võim suurte andmemahutude kogumise ja koondamise kaudu ning tehnoloogiline taristu nende pealt raha teenimiseks. Nende väga suurte ettevõtjate hulka kuuluvad põhilisi platvormiteenuseid osutavad äriühingud, kes on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/1925³⁴ kohaselt määratud pääsuvalitsejateks ning kellel on erikohustused tasakaalustamata kõrvaldamiseks. Sellise tasakaalustamata kõrvaldamiseks ning konkurentsi ja innovatsiooni tugevdamiseks peaks avaliku sektori asutustel olema võimalik seada litsentsides eritingimused, mis käsitlevad andmete ja dokumentide taaskasutamist väga suurte ettevõtjate poolt. Sellised tingimused peaksid olema proportsionaalsed ning põhinema objektiivsetel kriteeriumidel, milles võetakse arvesse majanduslikku võimsust, üksuse võimet andmeid hankida või määramist pääsuvalitsejaks määruse (EL) 2022/1925 alusel, ja vajaduse korral muudel sellistel kriteeriumidel. Sellised eritingimused võivad muu hulgas olla seotud tasude ja lõivudega või taaskasutamise eesmärkidega.
- (26) Pidades silmas innovatsiooni edendamist ja liidu digiturul ausa konkurentsi säilitamist, on hädavajalik tagada, et juurdepääs avaliku sektori andmetele ja nende taaskasutamine tooks kasu paljudele turuosalistele ega tugevdaks tahtmatult olemasolevaid turgu valitsevaid seisundeid. Väga suurte ettevõtjatel, eelkõige määruse (EL) 2022/1925 kohaselt pääsuvalitsejaks määratud ettevõtjatel, on siseturul

³³ Komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratluse kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj>).

³⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2022. aasta määrus (EL) 2022/1925, mis käsitleb konkurentsi avatud ja õiglaseid turge digisektoris ning millega muudetakse direktiivi (EL) 2019/1937 ja (EL) 2020/1828 (digiturgude määrus) (ELT L 265, 12.10.2022, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj>).

oluline võim ja mõju. Vältimaks olukorda, kus sellised üksused kasutavad oma märkimisväärselt suuri vahendeid ausa konkurentsi ja innovatsiooni kahjustamiseks, peaks avaliku sektori asutustel olema võimalik kehtestada avaliku sektori avaandmete ja kaitstud andmete taaskasutamiseks suuremaid tasusid ja lõive. Sellised suuremad tasud ja lõivud peaksid olema proportsionaalsed ja põhinema objektiivsetel kriteeriumidel, milles võetakse arvesse majanduslikku võimsust ja üksuse võimet andmeid hankida. See meede aitab kaitsta väiksemate ettevõtjate ja uute turuletulijate võimalusi teha uuendusi ja konkureerida digimajanduses.

- (27) Käesoleva määrusega tehakse määrusesse (EL) 2016/679 mitu sihtotstarbelist muudatust selgitamise ja lihtsustamise eesmärgil, säilitades ühtlasi samal tasemel andmekaitse. Määruse (EL) 2016/679 artiklis 4 on sätestatud, et isikuandmed on igasugune teave tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku kohta. Füüsilise isiku tuvastatavuse kindlakstegemisel tuleks arvesse võtta kõiki vahendeid, mida mõistliku tõenäosusega kasutatakse füüsilise isiku otseseks või kaudseks tuvastamiseks. Võttes arvesse Euroopa Liidu Kohtu praktikat isikuandmete mõiste kohta, on vaja selgitada, millal tuleks füüsilist isikut pidada tuvastatavaks. Andmesubjekti tuvastamist võimaldava täiendava teabe olemasolu ei tähenda iseenesest, et pseudonüümitud andmeid tuleb kõigil juhtudel ja iga isiku või üksuse puhul käsitada määruse (EL) 2016/679 kohaldamisel isikuandmetena. Eelkõige tuleks selgitada, et teavet ei loeta konkreetse üksuse puhul isikuandmeteks, kui asjaomasel üksusel puuduvad vahendid, mida mõistliku tõenäosusega kasutada selle füüsilise isiku tuvastamiseks, keda teave puudutab. Kui see teave edastatakse hiljem kolmandatele isikutele, kellel on vahendid, mis võimaldavad neil mõistliku tõenäosusega tuvastada selle füüsilise isiku, keda teave puudutab, näiteks võrreldes seda teavet muude nende käsutuses olevate andmetega, muutub see teave isikuandmeteks ainult nende kolmandate isikute jaoks, kellel on sellised vahendid. Üksus, mille jaoks teave ei kujuta endast isikuandmeid, ei kuulu põhimõtteliselt määruse (EL) 2016/679 kohaldamisalasse. Sellega seoses on Euroopa Liidu Kohus leidnud, et andmesubjekti tuvastamise vahendit ei kasutata mõistliku tõenäolisega juhul, kui tuvastamise risk on tegelikult ebaoluline, kuna andmesubjekti tuvastamine on seadusega keelatud või praktikas võimatu, näiteks seetõttu, et see nõuaks eproportsionaalselt palju aega, kulusid ja tööd. Üks tagasituvastuse keelu näide on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2025/327³⁵ artikli 61 lõikes 3 sätestatud terviseandmete kasutajate kohustused. Komisjon peaks koos Euroopa Andmekaitsekojuga toetama vastutavaid töötlejaid selle ajakohastatud mõiste kohaldamisel, kehtestades rakendusaktiga tehnilised kriteeriumid.
- (28) Selleks et hinnata, kas teadusuuring vastab käesoleva määruse kohastele teadusuuringu tingimustele, võib arvesse võtta selliseid elemente nagu konkreetnes valdkonnas teadusuuringu läbiviimisel kasutatav meetodiline ja süstemaatiline lähenemisviis. Teadusuuringud ja tehnoloogia arendamine peaksid toimuma akadeemilises, tööstus- ja muus keskkonnas, sealhulgas väikestes ja keskmise suurusega ettevõtetes (ELi

³⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. veebruari 2025. aasta määrus (EL) 2025/327, mis käsitleb ühtset Euroopa terviseandmeruumi ning millega muudetakse direktiivi 2011/24/EL ja määrust (EL) 2024/2847 (ELT L, 2025/327, 5.3.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/327/oj>).

toimimise lepingu artikli 179 lõige 2), ning need peaksid alati olema kõrge kvaliteediga ja järgima usaldusväarsuse, aususe, austuse ja vastutuse (kontrollitavuse) põhimõtteid.

- (29) Tuleb veel kord rõhutada, et edasist töötlemist avalikes huvides toimuva arhiveerimise, teadus- või ajalouuringute või statistilisel eesmärgil tuleks käsitada eesmärgile vastavate isikuandmete töötlemise seaduslike toimingutena. Sellistel juhtudel ei ole vaja käesoleva määruse artikli 6 lõike 4 alusel kindlaks teha, kas edasise töötlemise eesmärk on kooskõlas isikuandmete kogumise esialgse eesmärgiga.
- (30) Usaldusväärne tehisintellekt on oluline majanduskasvu tagamisel ja ühiskonnale kasuliku innovatsiooni toetamisel. Tehisintellektisüsteemide ja nende aluseks olevate mudelite, nagu suurte keelemudelite ja generatiivsete videomudelite arendamine ja kasutamine tugineb tehisintellekti elutsükli erinevates etappides, nagu treenimis-, testimis- ja valideerimisetapis, andmetele, sealhulgas isikuandmetele, ning need andmed võivad mõnel juhul jääda tehisintellektisüsteemi või -mudelisse. Sellega seoses võib isikuandmete töötlemine toimuda asjakohasel juhul õigustatud huvi eesmärgil määruse (EL) 2016/679 artikli 6 tähenduses. See ei mõjuta vastutava töötleva kohustust tagada, et tehisintellekti arendamine või kasutamine (juurutamine) konkreetsetes olukorras või konkreetsetel eesmärkidel toimub kooskõlas muude liidu või liikmesriigi õigusaktidega, või tagada vastavus, kui selle kasutamine on õigusnormidega sõnaselgelt keelatud. See ei mõjuta ka tema kohustust tagada, et kõik muud määruse (EL) 2016/679 artikli 6 lõike 1 punktis f sätestatud tingimused on täidetud ning et järgitakse kõiki muid kõnealuse määruse nõudeid ja põhimõtteid.
- (31) Kui vastutav töötleva tasakaalustab enda või kolmanda isiku õigustatud huve andmesubjekti huvide, õiguste ja vabadustega, pidades silmas riskipõhist lähenemisviisi, millele tugineb käesoleva määruse kohaste kohustuste skaleeritavus, tuleks kaaluda, kas vastutava töötleva huvi on andmesubjektile ja ühiskonnale tervikuna kasulik, mis võib olla nii näiteks juhul, kui isikuandmete töötlemine on vajalik eelarvamuste avastamiseks ja kõrvaldamiseks, et kaitsta seeläbi andmesubjekte diskrimineerimise eest, või kui isikuandmete töötlemise eesmärk on tagada täpsed ja turvalised tulemused, et neid saaks tulusalt kasutada, näiteks teatavate teenuste kättesaadavuse parandamiseks. Lisaks tuleks muu hulgas arvesse võtta andmesubjekti mõistlikke ootusi, mis põhinevad tema suhtel vastutava töötleva ja selliseid asjakohaseid kaitsemeetmeid andmesubjektide õigustele avalduva mõju vähendamiseks nagu andmesubjektidele suurema läbipaistvuse tagamine, tingimusteta õigus esitada vastuväiteid oma isikuandmete töötlemise suhtes, selliste teenuses sisalduvate tehniliste näitajate järgimine, mis piiravad andmete kasutamist kolmandate isikute poolt tehisintellekti arendamiseks, muu tehisintellekti treenimiseks kasutatava privaatsust tagava tippasemel tehnoloogia kasutamine ning asjakohased tehnilised meetmed, et tulemuslikult vähendada riske, mis tulenevad näiteks andmete kordamisest, andmelekkest ja muudest kavandatud või ettenähtavatest tegevustest.
- (32) Isikuandmete töötlemine teadusuuringute eesmärgil ja isikuandmete kaitse üldmääruse teadusuuringuid käsitlevate sätete kohaldamise tingimuseks on, et andmesubjektide õiguste ja vabaduste tagamiseks võetakse asjakohased kaitsemeetmed vastavalt isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 89 lõikele 1. Selleks on isikuandmete kaitse üldmääruses tasakaalustatud õigus isikuandmete kaitsele vastavalt Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklile 8 ja teaduse vabadus vastavalt harta artiklile 13. Isikuandmete töötlemine teadusuuringute eesmärgil toimub seega õigustatud huvi eesmärgil määruse (EL) 2016/679 artikli 6 lõike 1 punkti f tähenduses, tingimusel et sellised teadusuuringud ei ole vastuolus liidu või liikmesriigi õigusega. See ei mõjuta

vastutava töötleva kohustust tagada, et kõik muud määruse (EL) 2016/679 artikli 6 lõike 1 punktis f sätestatud tingimused on täidetud ning et järgitakse kõiki muid kõnealuse määruse nõudeid ja põhimõtteid.

- (33) Teatavate tehisintellektisüsteemide ja -mudelite arendamine võib hõlmata suure hulga andmete, sealhulgas isikuandmete ja nende eriliikide kogumist. Isikuandmete eriliike võib jäänukina esineda treenimis-, testimis- või valideerimisandmekogumites või säilida tehisintellektisüsteemis või -mudelis, kuigi need isikuandmete eriliigid ei ole töötlemise eesmärgi seisukohast vajalikud. Selleks et tehisintellekti arengut ja käitamist mitte ebaproportsionaalselt takistada ning võttes arvesse vastutava töötleva suutlikkust tuvastada ja eemaldada isikuandmete eriliike, tuleks lubada erandit määruse (EL) 2016/679 artikli 9 lõikes 2 sätestatud isikuandmete eriliikide töötlemise keelust. Erandit tuleks kohaldada ainult juhul, kui vastutav töötleva on toimival viisil rakendanud asjakohased tehnilised ja korralduslikud meetmed, et vältida selliste andmete töötlemist, võtab asjakohaseid meetmeid kogu tehisintellektisüsteemi või -mudeli elutsükli jooksul ning eemaldab sellised andmed mõjusalt, kui need on tuvastatud. Kui andmete eemaldamine nõuaks ebaproportsionaalselt suuri jõupingutusi, eelkõige juhul, kui tehisintellektisüsteemis või -mudelis salvestatud isikuandmete eriliikide eemaldamine nõuaks tehisintellektisüsteemi või -mudeli ümberprojekteerimist, peaks vastutav töötleva toimival viisil kaitsma selliseid andmeid järelduste tegemiseks kasutamise eest, avalikustamise eest või muul viisil kolmandatele isikutele kättesaadavaks tegemise eest. Seda erandit ei tohiks kohaldada, kui isikuandmete eriliikide töötlemine on vajalik töötlemise eesmärgi saavutamiseks. Sellisel juhul peaks vastutav töötleva tuginema määruse (EL) 2016/679 artikli 9 lõike 2 punktides a–j sätestatud eranditele.
- (34) Määruse (EL) 2016/679 artikli 4 punktis 14 määratletud biomeetriliste andmed tähendavad, et konkreetse tehnilise vahendi abil töödeldakse füüsilise isiku teatavaid omadusi ja see võimaldab kõnealuse isiku kordumatult tuvastada või kinnitab selle isiku tuvastamist. Biomeetriliste andmete mõiste hõlmab kahte erinevat funktsiooni, nimelt füüsilise isiku identifitseerimist ja tema väidetava identiteedi kontrollimist (mida nimetatakse ka autentimiseks), mis mõlemad tuginevad erinevatele tehnilistele protsessidele. Identifitseerimisprotsess põhineb andmesubjekti biomeetriliste andmete „üks-mitmele“ otsingul andmebaasis, samas kui kontrollimisprotsess põhineb andmesubjekti poolt oma väidetava identiteedi kohta esitatud biomeetriliste andmete „üks-ühele“ võrdlusel. Erandi tegemine biomeetriliste andmete töötlemise keelust määruse artikli 9 lõike 1 alusel peaks olema lubatud ka juhul, kui andmesubjekti väidetava identiteedi kontrollimine on vajalik vastutava töötleva poolt taotletava eesmärgi saavutamiseks ja kui rakendatakse sobivaid kaitsemeetmeid, mis võimaldavad andmesubjektil teostada kontrolliprotsessi üle ainukontrolli. Näiteks juhul, kui biomeetrilised andmed on turvaliselt talletatud ainult andmesubjekti poolel või on turvaliselt talletatud vastutava töötleva poolel tiptasemel krüpteeritud kujul ja krüpteerimisvõti või samaväärne vahend on ainult andmesubjekti valduses, ei ole tõenäoline, et selline töötlemine kujutaks endast olulist ohtu andmesubjekti põhiõigustele ja -vabadustele. Vastutav töötleva ei saa biomeetrilistest andmetest teada või saab neist teada ainult väga piiratud aja jooksul kontrollimise käigus.
- (35) Määruse (EL) 2016/679 artikliga 15 on antud andmesubjektidele õigus saada vastutavalt töötlevalt kinnitus selle kohta, kas teda käsitlevaid isikuandmeid töödeldakse, ning juhul, kui neid töödeldakse, on tal õigus juurdepääsuks isikuandmetele ja teatavale täiendavale teabele. Andmete juurdepääsu õigus peaks võimaldama andmesubjektil olla teadlik andmete töötlemise õiguspärasusest ja seda

kontrollida ning võimaldama tal kasutada oma muid õigusi, mis on sätestatud määruses (EL) 2016/679. Määruse artiklis 12 tuleks seevastu täpsustada, et andmete juurdepääsu õigust, mis on algusest peale andmesubjektide jaoks soodne, ei tohiks kuritarvitada selles mõttes, et andmesubjektid kasutavad seda muul eesmärgil kui oma andmete kaitsmiseks. Sellise andmete juurdepääsu õiguse kuritarvitamisega oleks näiteks tegemist juhul, kui andmesubjekt kavatseb sundida vastutavat töötajat keelduma andmete juurdepääsu taotluse rahuldamisest, et seejärel nõuda hüvitist, võimalik et ähvardades esitada kahju hüvitamise nõude. Muud kuritarvitamise näited hõlmavad olukordi, kus andmesubjektid kasutavad andmete juurdepääsu õigust ülemääraselt ainsa eesmärgiga kahjustada vastutavat töötajat või kui isik esitab taotluse, kuid pakub samal ajal, et võtab selle tagasi, kui saab vastutavalt töötajalt vastutavaks mingi eelise. Et hoida vastutavate töötajate koormus mõistlikul tasemel, peaks nende tõendamiskohustus olema taotluse ülemäärasuse korral väiksem kui taotluse ilmselge põhjendamatusena korral. Seda seetõttu, et taotluse ilmselge põhjendamatus sõltub asjaoludest, mis kuuluvad peamiselt vastutava töötaja vastutusalasse, samas kui taotluse ülemäärasus on seotud andmesubjekti poolse võimaliku kuritarvitamisega, mis jääb peamiselt vastutava töötaja mõjusfäärist väljapoole, mistõttu võib juhtuda, et vastutav töötaja saab sellist kuritarvitamist tõendada ainult mõistliku tasemeni. Igal juhul peaks andmesubjekt määruse (EL) 2016/679 artikli 15 alusel juurdepääsu taotlemisel olema võimalikult konkreetne. Ülemäärasteks tuleks pidada ka liiga ulatuslikke ja diferentseerimata taotlusi.

- (36) Määruse (EL) 2016/679 artiklis 13 on nõutud, et vastutav töötaja esitaks andmesubjektile teatava teabe tema isikuandmete töötlemise kohta ning teatava täiendava teabe, mis on vajalik õiglase ja läbipaistva töötlemise tagamiseks, nagu on sätestatud kõnealuse sätte lõigetes 1, 2 ja 3. Vastavalt määruse (EL) 2016/679 artikli 13 lõikele 4 ei kohaldata seda kohustust, kui ja sel määral, mil andmesubjektil on see teave juba olemas. Selleks et veelgi vähendada vastutavate töötajate koormust, kahjustamata seejuures andmesubjekti võimalusi kasutada määruse III peatükis sätestatud õigusi, tuleks seda erandit laiendada olukordadele, kus töötlemine ei põhjusta tõenäoliselt suurt ohtu määruse artikli 35 tähenduses ja on mõistlik alus eeldada, et andmesubjektil on juba lõike 1 punktides a ja c osutatud teave, võttes arvesse isikuandmete kogumise tausta, eelkõige andmesubjektide ja vastutava töötaja vahelisi suhteid. Need peaksid olema olukorrad, kus vastutava töötaja ja andmesubjekti vahelise suhte kontekst on väga selge ja piiritletud ning vastutava töötaja tegevus ei ole andmemahukas, näiteks käsitööttevõtja ja tema klientide vaheline suhe, kus töötlemise ulatus piirdub teenuse osutamiseks vajalike miinimumandmetega. Vastutava töötaja tegevus ei ole andmemahukas, kui ta kogub vähe isikuandmeid ja tema töötlemistoimingud ei ole keerulised, mis ei ole nii näiteks tööhõive valdkonnas. Sellistes olukordades, st kui töötlemine ei ole andmemahukas ega keeruline ja kui vastutav töötaja kogub vähe isikuandmeid, peaks olema mõistlik eeldada näiteks seda, et andmesubjektil on teave vastutava töötaja identiteedi ja kontaktandmete ning töötlemise eesmärgi kohta, kui töötlemine toimub sellise lepingu täitmiseks, mille osapool andmesubjekt on, või kui andmesubjekt on andnud oma nõusoleku selliseks töötlemiseks vastavalt määruses (EL) 2016/679 sätestatud nõuetele. Sama peaks kehtima ka ühingute ja spordiklubide puhul, kui isikuandmete töötlemine piirdub liikmesuse haldamise, liikmetega suhtlemise ja tegevuste korraldamisega. Sellest hoolimata ei piira see erand artiklis 13 sätestatud kohustustest vastutava töötaja sõltumatuid kohustusi, mis tulenevad kõnealuse määruse artiklist 15, mida kohaldatakse juhul, kui andmesubjekt taotleb andmete juurdepääsu le viimati nimetatud sätte alusel. Kui erandit artiklis 13 sätestatud kohustustest ei kohaldata,

võivad vastutavad töötledjad andmete täielikkuse ja andmesubjekti jaoks arusaadavuse nõude tasakaalustamiseks kasutada nõutava teabe esitamisel mitmetasandilist lähenemisviisi, võimaldades kasutajatel liikuda edasi täiendava teabe juurde.

- (37) Kui töötlemine toimub teadusuuringute eesmärgil ja andmesubjekti teavitamine osutub võimatuks või nõuaks ebaproportsionaalselt suuri jõupingutusi, ei peaks käesoleva määruse artiklis 13 sätestatud teabe edastamine olema vajalik. Vastutav töötledja peaks tegema mõistlikke jõupingutusi kontaktandmete hankimiseks, kui need on kergesti kättesaadavad ja nende hankimine ei nõua ebaproportsionaalselt suuri jõupingutust. Teabe esitamine nõuaks ebaproportsionaalselt suuri jõupingutusi eelkõige siis, kui vastutav töötledja ei teadnud isikuandmete kogumise ajal ega osanud sel ajal ette näha, et ta hakkab isikuandmeid hiljem teadusuuringute eesmärgil töötledma, mistõttu andmesubjektide kontaktandmed ei pruugi olla talle kergesti kättesaadavad. Sellises olukorras peaks vastutav töötledja andmesubjekte teavitama kaudselt, näiteks teabe avalikustamise teel. Sellise teabe esitamine peaks tagama, et jõutakse võimalikult paljude asjaomaste andmesubjektideni. Asjakohased vahendid teabe avalikustamiseks tuleks kindlaks määrata sõltuvalt teadusprojektist ja asjaomastest andmesubjektidest.
- (38) Määruse (EL) 2016/679 artiklis 22 on sätestatud õigusnormid, mis reguleerivad isikuandmete töötlemist, kui vastutav töötledja teeb ainult automatiseeritud töötlemisele tuginedes otsuseid, millel on andmesubjektile õiguslikud tagajärjed või samaväärsed olulised tagajärjed. Suurema õiguskindluse tagamiseks tuleks selgitada, et ainult automatiseeritud töötlemisel põhinevad otsused on lubatud, kui on täidetud konkreetset tingimused, nagu on sätestatud määruuses (EL) 2016/679. Samuti tuleks selgitada, et kui hinnatakse, kas otsus on vajalik andmesubjekti ja vastutava töötledja vahelise lepingu sõlmimiseks või täitmiseks, nagu on sätestatud määruuse (EL) 2016/679 artikli 22 lõike 2 punktis a, ei tohiks nõuda, et otsuse võib teha üksnes automatiseeritud töötlemise teel. See tähendab, et asjaolu, et otsuse võib teha ka inimene, ei takista vastutaval töötledjal otsust teha ainult automatiseeritud töötlemise teel. Kui on olemas mitu võrdselt toimivat automatiseeritud töötlemise lahendust, peaks vastutav töötledja kasutama vähem sekkuvat lahendust.
- (39) Selleks et vähendada vastutavate töötledjate koormust ning tagada samal ajal järelevalveasutustele juurdepääs asjakohasele teabele ja võimaldada neil võtta meetmeid määruse rikkumise korral, tuleks määruse (EL) 2016/679 artikli 33 kohane järelevalveasutusele isikuandmetega seotud rikkumisest teatamise künnis viia vastavusse sama määruse artikli 34 kohase isikuandmetega seotud rikkumisest andmesubjektile teatamise künnisega. Sellise andmetega seotud rikkumise korral, mis tõenäoliselt ei põhjusta suurt ohtu füüsiliste isikute õigustele ja vabadustele, ei peaks vastutav töötledja olema kohustatud pädevat järelevalveasutust teavitama. Isikuandmetega seotud rikkumisest järelevalveasutusele teatamise kõrgem künnis ei mõjuta vastutava töötledja kohustust dokumenteerida rikkumine vastavalt määruse (EL) 2016/679 artikli 33 lõikele 5 ega tema kohustust tõendada oma vastavust kõnealusele määrusele kooskõlas selle määruse artikli 5 lõikega 2. Selleks et hõlbustada vastutavate töötledjate jaoks nõuete järgimist ja tagada liidus ühtlustatud lähenemisviis, peaks Euroopa Andmekaitse nõukogu koostama ühtse vormi, millega teatada pädevale järelevalveasutusele andmetega seotud rikkumistest, ning ühtse loetelu asjaoludest, mille korral isikuandmetega seotud rikkumine võib tõenäoliselt põhjustada suurt ohtu füüsilise isiku õigustele ja vabadustele. Komisjon peaks võtma Euroopa Andmekaitse nõukogu koostatud ettepanekut nõuetekohaselt arvesse ja selle vajaduse korral enne vastuvõtmist läbi vaatama. Uute infoturbeohtude arvessevõtmiseks tuleks ühtne vorm ja loetelu vähemalt iga kolme aasta järel läbi

vaadata ja vajaduse korral tuleks neid ajakohastada. Selliseid asjaolusid sisaldava ühtse loetelu puudumine, mille korral isikuandmetega seotud rikkumine võib tõenäoliselt põhjustada suurt ohtu füüsilise isiku õigustele ja vabadustele, ei tohiks mõjutada vastutavate töötajate kohustust sellistest rikkumistest teatada.

- (40) Määruse (EL) 2016/679 artikli 35 kohaselt peavad vastutavad töötajad tegema andmekaitsealase mõju hindamise, kui isikuandmete töötlemisel tekib tõenäoliselt suur oht füüsiliste isikute õigustele ja vabadustele. Kõnealuse määruse alusel loodud järelevalveasutused peavad koostama ja avalikustama selliste isikuandmete töötlemise toimingute tüüpide loetelu, mille suhtes kohaldatakse nõuet teha andmekaitsealane mõjuhindang. Lisaks on määruses sätestatud, et järelevalveasutus võib koostada ja avaldada selliste isikuandmete töötlemise toimingute tüüpide loetelu, mille puhul ei ole andmekaitsealane mõjuhindang nõutav. Selleks et aidata tõhusalt saavutada liikmesriikide majanduste lähenemise eesmärki ja tagada reaalselt isikuandmete vaba liikumine liikmesriikide vahel, suurendada õiguskindlust, hõlbustada vastutavate töötajate poolset nõuete järgimist ning tagada andmesubjektide õigusi ja vabadusi ähvardava suure ohu mõiste ühtne tõlgendamine, tuleks ELi tasandil esitada ühtne töötlemistoimingute loetelu, mis asendaks olemasolevad riiklikud loetelud. Lisaks tuleks muuta kohustuslikuks praegu vabatahtlikkuse alusel toimuv selliste töötlemistoimingute loetelu avaldamine, mille puhul andmekaitsealane mõjuhindang ei ole nõutav. Töötlemistoimingute loetelud peaks koostama Euroopa Andmekaitsealase nõukogu ja komisjon peaks need vastu võtma rakendusaktina. Selleks et hõlbustada vastutavate töötajate jaoks nõuete täitmist, peaks andmekaitsealase nõukogu koostama ka andmekaitsealase mõju hindamise ühtse vormi ja ühtse metoodika, mille komisjon võtab vastu rakendusaktina. Komisjon peaks võtma Euroopa Andmekaitsealase nõukogu koostatud ettepanekuid nõuetekohaselt arvesse ja need vajaduse korral enne vastuvõtmist läbi vaatama. Tehnoloogia arengu arvessevõtmiseks tuleks loetelud ning ühtne vorm ja metoodika vähemalt iga kolme aasta järel läbi vaadata ja vajaduse korral tuleks neid ajakohastada.
- (41) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/1725³⁶ kohaldatakse liidu institutsioonide, organite ja asutuste poolt teostatava isikuandmete töötlemise suhtes. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/680³⁷ kohaldatakse pädevate asutuste poolt teostatava isikuandmete töötlemise suhtes, mis toimub kuritegude ennetamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil. Määrus (EL) 2018/1725 ja

³⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

³⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/680, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset seoses pädevates asutustes isikuandmete töötlemisega süütegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil ning selliste andmete vaba liikumist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu raamotsus 2008/977/JSK (ELT L 119, 4.5.2016, lk 89, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/680/oj>).

direktiiv (EL) 2016/680 tuleks viia vastavusse käesoleva määrusega määrusesse (EL) 2016/679 tehtud muudatustega.

- (42) Nagu on selgitatud määruse (EL) 2018/1725 põhjenduses 5, kui määruse (EL) 2018/1725 sätted tuginevad samadele põhimõtetele kui määruse (EL) 2016/679 sätted, tuleks mõlemaid õigusnormide kogumeid Euroopa Liidu Kohtu kohtupraktika kohaselt tõlgendada ühetaoliselt. Määruse (EL) 2018/1725 ülesehitust tuleks mõista kui määruse (EL) 2016/679 ülesehituse vastena. Seetõttu muudetakse käesoleva määrusega ka määruse (EL) 2018/1725 neid sätteid, mida puudutavad määruse (EL) 2016/679 muudatused, kuivõrd viimati nimetatud muudatused on asjakohased ka liidu institutsioonide, organite ja asutuste poolt isikuandmete töötlemise kontekstis.
- (43) Tugeva ja ühtse andmekaitseraamistiku loomiseks liidus tuleks pärast käesoleva määruse vastuvõtmist teha direktiivi (EL) 2016/680 ja muudesse sellise isikuandmete töötlemise suhtes kohaldatavatesse liidu õigusaktidesse muudatused, et neid saaks hakata kohaldama võimalikult kiiresti pärast seda, kui on hakatud kohaldama määruse (EL) 2016/679 ja määruse (EL) 2018/1725 muudatusi.
- (44) Isikuandmete talletamist lõppseadmesse või juurdepääsu lõppseadmesse juba talletatud isikuandmetele ning selliste andmete edasist töötlemist juhul, kui elektroonilise side teenuse abonent või lõppseadme kasutaja on füüsiline isik, tuleks reguleerida ühtse õigusraamistikuga, nimelt määrusega (EL) 2016/679. Käesolevas määruses esitatud muudatused tagavad jätkuvalt kõrgeima isikuandmete kaitse taseme, lihtsustades samal ajal andmesubjektide jaoks nende õiguste kasutamist ja valikute väljendamist veebis. Muudatused puudutavad eelkõige teabe talletamist asjaomastes seadmetesse, juurdepääsu sellele teabele või teabe kogumist nendest seadmetest, mis hõlmab isikuandmete töötlemist küpsiste või sarnase tehnoloogia abil, et lõppseadmetest teavet saada. Asjaomased normid peaksid kehtima ka sõltumata sellest, kas lõppseadet omab konkreetne füüsiline isik või mõni muu juriidiline või füüsiline isik.

Isikuandmete talletamine lõppseadmesse või juurdepääs lõppseadmesse juba talletatud isikuandmetele peaks olema lubatud ainult nõusoleku alusel. Sarnaselt direktiivis 2002/58/EÜ sätestatud lähenemisviisiga ei tohiks see nõue välistada isikuandmete talletamist füüsilise isiku lõppseadmesse või juurdepääsu füüsilise isiku lõppseadmesse juba talletatud isikuandmetele, kui see põhineb liidu või liikmesriigi õigusaktidel määruse (EL) 2016/679 artikli 6 tähenduses ning kui see vastab kõigile kõnealuses sättes esitatud õiguspärasuse tingimustele ja toimub määruse (EL) 2016/679 artikli 23 lõikes 1 sätestatud eesmärkidel.

Selleks et vähendada nõuete täitmisest tulenevat koormust ja tagada vastutavatele töötlejatele õigusselgus ning võttes arvesse, et teatavad töötlemise eesmärgid kujutavad endast väikest ohtu andmesubjektide õigustele ja vabadustele või et selline töötlemine võib olla vajalik andmesubjekti taotletud teenuse osutamiseks, on vaja kindlaks määrata piiratud loetelu eesmärkidest, mille puhul peaks töötlemine olema lubatud ilma nõusolekuta. Käesolevas määruses tuleks seega sätestada, et töötlemine on õiguspärane seoses isikuandmete talletamisega lõppseadmesse või juurdepääsuga lõppseadmesse juba talletatud isikuandmetele ning edasise töötlemisega, mis on sellistel eesmärkidel vajalik. Vastutav töötleja, näiteks meediateenuse pakkuja, võib anda volitatud töötlejale, näiteks turu-uuringute ettevõttele, õiguse töödelda andmeid enda nimel.

Isikuandmete edasiseks töötlemiseks muul kui piiratud loetelus kindlaks määratud eesmärgil tuleks kohaldada määruse (EL) 2016/679 artiklit 6 ja asjakohasel juhul

artiklit 9. Pidades silmas vastutuse põhimõtet, on vastutava töötleja ülesanne valida kavandatava töötlemise jaoks sobiv õiguslik alus. Selleks et isikuandmete edasise töötlemise alusena oleks võimalik tugineda õigustatud huvile vastavalt määruse (EL) 2016/679 artikli 6 lõike 1 punktile f, peab vastutav töötleja näitama, et ta tegutseb vastavalt vastutava töötleja või kolmandate isikute õigustatud huvile, et töötlemine on vajalik selle õigustatud huvi eesmärgi saavutamiseks ning et andmesubjekti huvid või põhiõigused ei kaalu üles vastutava töötleja huve. Sellega seoses peaksid vastutavad töötlejad võtma eelkõige arvesse järgmisi asjaolusid: kas andmesubjekt on laps; andmesubjekti mõistlikud ootused; mõju isikule kas töödeldavate andmete ulatuse või tundlikkuse tõttu; kõnealuse töötlemise ulatus selles mõttes, et töötlemine ei saa olla kas andmete hulga või andmekategooriate arvu tõttu eriti ulatuslik; töötlemine peaks põhinema ainult vajalikul andmehulgal ega tohi põhineda andmesubjektide veebitegevuse ulatuslikul jälgimisel ja muud asjakohased tegurid vastavalt vajadusele. Töötlemine ei tohi põhjustada andmesubjekti eraelu pidevat jälgimist.

Kui vastutav töötleja ei saa edasise töötlemise õigusliku alusena tugineda õigustatud huvile, peaks töötlemine põhinema mõnel muul määruse (EL) 2016/679 artikli 6 lõikes 1 sätestatud alusel, eelkõige artiklite 6 ja 7 kohasel nõusolekul, tingimusel et järgitakse kõiki määruse (EL) 2016/679 põhimõtteid.

- (45) Andmesubjektidelt, kes on keeldunud nõusoleku andmisest, küsitakse sageli uuesti nõusolekut iga kord, kui nad külastavad sama vastutava töötleja veebiteenust. See võib avaldada kahjulikku mõju andmesubjektidele, kes võivad anda nõusoleku ainult selleks, et vältida korduvat nõusoleku küsimist. Seetõttu peaks vastutaval töötlejal olema kohustus austada vähemalt teatava ajavahemiku jooksul andmesubjekti valikut keelduda nõusoleku andmisest.
- (46) Andmesubjektidel peaks olema võimalus tugineda automaatsete ja masinloetavate märgete abil tehtavale valikule, et anda nõusolek või keelduda nõusoleku andmisest või esitada vastuväide andmete töötlemisele. Sellised vahendid peaksid olema kooskõlas tehnika arenguga. Need saab rakendada veebibrauseri seadetes või ELi digiidentiteedikukrus, nagu on sätestatud määruses (EL) nr 914/2014, või muul sobival viisil. Käesolevas määruses sätestatud normid peaksid toetama asjakohaste liidestega turupõhiste lahenduste teket. Vastutav töötleja peaks olema kohustatud võtma arvesse andmesubjekti valikut väljendavaid automatiseeritud ja masinloetavaid märkeid, kui asjakohased standardid on kättesaadavaks tehtud. Võttes arvesse sõltumatu ajakirjanduse tähtsust demokraatlikus ühiskonnas ja et mitte kahjustada selle majanduslikku alust, ei tohiks meediateenuste osutajad olla kohustatud järgima andmesubjekti valikut väljendavaid masinloetavaid märkeid. Veebibrauserite pakujate kohustus pakkuda andmesubjektidele tehnilisi vahendeid andmete töötlemisega seotud valikute tegemiseks ei tohiks kahjustada meediateenuste pakujate võimalust küsida andmesubjektidelt nõusolekut.
- (47) Direktiivis 2002/58/EÜ eraelu puutumatus ja elektroonilise side kohta (e-privatsuse direktiiv), mis vaadati viimati läbi 2009. aastal, on sätestatud eraelu puutumatus õiguse, sealhulgas side konfidentsiaalsuse kaitse raamistik. Samuti on sellega täpsustatud määrust (EL) 2016/679 seoses isikuandmete töötlemisega elektrooniliste sideteenuste kontekstis. See kaitseb sellise side jaoks kasutatavate kasutaja või abonendi lõppseadmete puutumatus ja terviklikkust. Direktiivi 2002/58/EÜ artikli 5 lõike 3 praegune säte peaks jääma kohaldatavaks, kui abonent või kasutaja ei ole füüsiline isik ja talletatav või juurdepääsetav teave ei kujuta endast isikuandmete töötlemist ega vii selle töötlemiseni.

- (48) Direktiivi 2002/58/EÜ artikkel 4 tuleks tunnistada kehtetuks. Direktiivi 2002/58/EÜ artiklis 4 on sätestatud nõuded, mida kohaldatakse üldsusele kättesaadavate elektroonilise side teenuste osutajate suhtes seoses nende teenuste turvalisuse tagamisega, ja teavitamisnõuded. Hiljem on direktiiviga (EL) 2022/2555 kehtestatud nende teenuste osutajate suhtes uued nõuded seoses küberturvalisuse riskijuhtimismeetmete ja intsidentidest teatamisega. Elektroonilise side sektoris tegutsevate üksuste kattuvate kohustuste vähendamiseks tuleks direktiivi 2002/58/EÜ artikkel 4 kehtetuks tunnistada. Mis puudutab isikuandmete töötlemise turvalisust vastavalt käesoleva direktiivi artikli 4 lõigetele 1 ja 1a ning isikuandmetega seotud rikkumistest teatamist vastavalt direktiivi 2002/58/EÜ artikli 4 lõigetele 3–5, siis määruses (EL) 2016/679 on juba sätestatud terviklikud ja ajakohased normid. Seega peaksid need normid kehtima üldkasutatavate elektroonilise side teenuste osutajate ja üldkasutatavate sidevõrkude operaatorite suhtes, tagades sellega, et vastutavate töötajate ja volitatud töötajate suhtes kohaldatakse üht korda.
- (49) Mitmes horisontaalses või valdkondlikus liidu õigusaktis on nõutud, et samast sündmusest teatataks eri asutustele, kasutades selleks erinevaid tehnilisi vahendeid ja kanaleid. Intsidentidest teatamise ühtne kontaktpunkt peaks andma üksustele võimaluse täita ühes liideses teate esitamisega direktiivi (EL) 2022/2555, määruse (EL) 2016/679, määruse (EL) 2022/2554, määruse (EL) nr 910/2014 ja direktiivi (EL) 2022/2557 kohased teatamiskohustused. Lisaks peaks ühtne kontaktpunkt andma üksustele võimaluse otsida teavet, mille nad on varem ühtse kontaktpunkti kaudu esitanud, ning aitama üksustel seega jälgida oma aruandluskohustuste täitmist seoses konkreetsete intsidentidega.
- (50) Ühtse kontaktpunkti turvalisuse tagamiseks peaks ENISA võtma asjakohaseid ja proportsionaalseid tehnilisi, operatsioonilisi ja korralduslikke meetmeid, et hallata ühtse kontaktpunkti turvalisust ja ühtse kontaktpunkti kaudu esitatavat või levitatavat teavet ohustavaid riske. Riske ning nimetatud meetmete asjakohasust ja proportsionaalsust hinnates peaks ENISA võtma arvesse asjaomaste liidu õigusaktide kohaselt esitatud või levitatud teabe tundlikkust. ENISA peaks ühtse kontaktpunkti loomiseks, haldamiseks ja turvaliseks toimimiseks vajalike tehniliste, operatsiooniliste ja korralduslike meetmete väljatöötamisel konsulteerima asjaomaste liidu õigusaktide kohaste pädevate asutustega, kasutades selleks kõnealuste õigusaktide alusel loodud liikmesriikide koostöörühmi ja võrgustikke.
- (51) Enne intsidentidest teatamise võimaldamist peaks ENISA ühtse kontaktpunkti toimimist katsetama, mis peaks hõlmama asjaomaste liidu õigusaktide kohaste teadete iseärasuste ja nõuete põhjalikku testimist. Komisjon peaks katsetamise tulemuste põhjal hindama ühtse kontaktpunkti nõuetekohast toimimist, usaldusväärust, terviklust ja konfidentsiaalsust. Komisjon peaks hindamise käigus konsulteerima küberintsidentidele reageerimise üksuste (CSIRTide) võrgustiku ja asjaomaste liidu õigusaktide kohaste pädevate asutustega, kasutades selleks kõnealuste õigusaktide alusel loodud liikmesriikide koostöörühmi ja võrgustikke. Kui komisjon leiab, et ühtne kontaktpunkt tagab nõuetekohase toimimise, usaldusvääruse, tervikluse ja konfidentsiaalsuse, peaks ta avaldama *Euroopa Liidu Teatajas* sellekohase teate. Kui komisjon leiab, et nõuetekohane toimimine, usaldusväärus, terviklus ja konfidentsiaalsus ei ole tagatud, peaks ENISA võtma kõik vajalikud parandusmeetmed, mille järel hindab komisjon olukorda uuesti.
- (52) Selleks et tagada võimaluse piires järjepidevus ja koostalitlusvõime olemasolevate riiklike tehniliste lahendustega, mis hõlbustavad intsidentidest teatamist, peaks ENISA võtma ühtse kontaktpunkti loomiseks, haldamiseks ja turvaliseks toimimiseks vajalike

tehniliste, operatsiooniliste ja korralduslike meetmete spetsifikatsioonide väljatöötamisel neid riiklike tehnilisi lahendusi arvesse. Lisaks peaks ENISA kaaluma tehnilisi protokolle ja vahendeid, nagu rakendusliideseid ja masinloetavaid standardeid, mis võimaldavad üksustel integreerida aruandluskohustused äriprotsessidesse ja ametiasutustel ühendada ühtse kontaktpunkti oma riiklike aruandlussüsteemidega.

- (53) Selleks et tagada, et ühtne kontaktpunkt võimaldab asjaomastel üksustel esitada asjaomaste liidu õigusaktide kohaselt nõutavat liiki teavet nõutavas vormingus, peaks ENISA konsulteerima komisjoni ja kõnealuste õigusaktide kohaste pädevate asutustega. Kui mõni liidu õigusakt ei ole teabe liigi ja teate vormingu osas täielikult ühtlustatud, peaksid liikmesriigid teavitama ENISA-t oma riiklikest sätetest.
- (54) Tuginedes määrusele (EL) 2022/2554, on finantssektor olnud ühtse, tervikliku ja tõhusa raamistiku rakendamisel esirinnas, muu hulgas seoses intsidentidest teatamisega. Nõuete täitmise lihtsustamiseks on asjakohane viia määruse (EL) 2022/2554 alusel kehtestatud intsidentidest teatamise raamistik kooskõlla ühtse kontaktpunktiga, tagades samal ajal olemasoleva intsidentidest teatamise raamistiku järjepidevuse ja stabiilsuse ning võttes arvesse, et ühtne kontaktpunkt hakkab toimima pärast seda, kui on hinnatud, et see tagab nõuetekohase toimimise, usaldusväarsuse, tervikluse ja konfidentsiaalsuse. Lisaks on määrusega (EL) 2022/2554 kehtestatud standarditud aruandlusvormid, millega ühtlustatakse finantssektori tõsiste IKT intsidentide kohta esitatavate teadete sisu. Nende vormide kasutuselevõttust saadud kogemused annavad väärtuslikku teavet ja parimaid tavaid, mida tuleks arvesse võtta, kui direktiivi (EL) 2022/2555, direktiivi (EL) 2022/2557 või määruse (EL) 2016/679 kohaselt ühtsele kontaktpunktile teabe esitamise eesmärgil määratakse kindlaks teabe liik vormingu ja teatamise kord. Selleks peaks komisjon võtma nõuetekohaselt arvesse määruse (EL) 2022/2554 kohaselt vastu võetud regulatiivseid tehnilisi standardeid, milles on täpsustatud tõsiseid IKT intsidente käsitleva esialgse teate ning vahe- ja lõpparuannete sisu. Selle lähenemisviisi eesmärk on tagada järjepidevus, edendada sünergiaid ja vähendada üksuste halduskoormust, vähendades miinimumini nende andmeväljade arvu, mida üksused peavad täitma, hõlbustades seeläbi aruandlusprotsesse ja muutes need tõhusamaks.
- (55) Asjaomaste liidu õigusaktide kohaselt tuleb teatavat intsidentide kohta käivat teavet hilisemas etapis pädevate asutuste vahel jagada, et hõlbustada tulemuslikku järelevalvet ja koordineerimist. Seetõttu tuleks ühtne kontaktpunkt kavandada nii, et see võimaldaks ja toetaks selle tasandi teabevahetust iga asjaomase liidu õigusakti puhul, tagades asutustevahelise asjakohase andmevoo turvalise, õigeaegse ja tõhusa toimimise, juhul kui liikmesriigid otsustavad seda lisafunktsiooni kasutada.
- (56) Selleks et tagada intsidentidest teatamine ühtse kontaktpunkti kaudu, tuleks direktiivi (EL) 2022/2555, määrust (EL) 2016/679, määrust (EL) 2022/2554, määrust (EL) nr 910/2014 ja direktiivi (EL) 2022/2557 vastavalt muuta. Ühtset kontaktpunkti tuleks hakata kasutama kõnealuste õigusaktide kohaselt teadete esitamiseks 18 kuu jooksul alates käesoleva määruse jõustumisest. Kui komisjon käivitab teatamismehhanismid, millega lükatakse kohaldamise kuupäev edasi 24 kuu võrra alates määruse jõustumisest, tuleks jätkata direktiivi (EL) 2022/2555, määruse (EL) nr 910/2014, määruse (EL) 2022/2554 ja direktiivi (EL) 2022/2557 asjakohaste sätete kohaldamist, et täita neis sätestatud aruandluskohustusi.
- (57) Erandjuhul, kui tehnilised takistused ei võimalda intsidentidest teatada ühtse kontaktpunkti kaudu, peaksid üksused oma teatamiskohustuste täitmiseks kasutama

muid vahendeid. Selleks peaksid asjaomaste liidu õigusaktide kohase intsidentidest teatamise adressaadid tagama, et nad saavad selliseid teateid vastu võtta muul viisil, ning tegema teabe selle muu viisi kohta avalikult kättesaadavaks.

- (58) Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1725³⁸ artikli 42 lõikele 1 konsulteeriti Euroopa Andmekaitseinspektoriga, kes esitas oma arvamuse [kuupäev]. Vastavalt määruse (EL) 2018/1725 artikli 42 lõikele 2 konsulteeriti Euroopa Andmekaitseinspektoriga, kes esitas arvamuse [kuupäev].
- (59) Määrusega (EL) 2019/1150 on liidu tasandil kehtestatud sihtotstarbeline kohustuslike õigusnormide kogum, et tagada siseturul õiglane, prognoositav, kestlik ja usaldusväärne veebipõhine ärikeskkond. Määrustega (EL) 2022/2065 ja (EL) 2022/1925 on kehtestatud kõigile veebiteenuste lõppkasutajatele turvalise, prognoositava ja usaldusväärse veebikeskkonna jaoks terviklik õigusraamistik ning loodud digiturgudel ettevõtjatele võrdsed konkurentsitingimused. Pidades silmas liidu õigusaktide lihtsustamist veebipõhiste vahendusteenuste ja veebiplatvormide valdkonnas ning võttes arvesse, et platvormi ja ettevõtjate vaheliste suhete määruse eesmärgid ja sisulised sätted on suures osas hõlmatud digiteenuste määruse ja digiturgude määrusega, tuleks määrus (EL) 2019/1050 kehtetuks tunnistada. Määrused (EL) 2022/2065 ja (EL) 2022/1925 aitavad luua digiteenuste ja digiturgude täielikult ühtlustatud õigusraamistikku, ühtlustades riiklikke meetmeid, mis puudutavad vahendusteenuste osutajate suhtes kohaldatavaid nõudeid ning pääsuvalitsejate poolt osutatavate põhiliste platvormiteenuste konkurentsile avatust ja õiglust. Õiguskindluse tagamiseks jäävad määruse (EL) 2019/1150 artiklis 2 esitatud valitud mõisted, artiklis 4 esitatud piiramist ja peatamist käsitlevad sätted ning artiklis 11 esitatud ettevõttesisest kaebuste menetlemise süsteemi käsitlevad sätted, millele viidatakse teistes õigusaktides, eelkõige platvormitöö tingimuste parandamist käsitlevas direktiivis (EL) 2023/2831, ja õigusaktide täitmise tagamist käsitlev artikkel 15 ajutiselt kehtima kuni algsete õigusaktide muutmiseni.
- (60) Võttes arvesse käesolevas määruses kavandatud muudatuste tehnilist laadi ja lihtsustatud õigusraamistiku loomise kiireloomulisust, peaks käesolev määrus jõustuma kohe pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*. Vajaduse korral tuleks liikmesriikidele ja reguleeritud üksustele võimaldada üleminekuperiood, et nad saaksid normidega kohaneda,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) 2023/2854 muutmine

Määrust (EL) 2023/2854 muudetakse järgmiselt.

³⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

1. Artiklit 1 muudetakse järgmiselt:

(a) lõikesse 1 lisatakse järgmised punktid:

„ea) andmevahendusteenuste vabatahtlikku registreerimist;

eb) altruistlikel eesmärkidel kättesaadavaks tehtud andmete kogumise ja töötlemisega tegelevate üksuste vabatahtlikku registreerimist;

ec) Euroopa Andmeinnovatsiooninõukogu asutamist;

ed) andmete asukoha nõudeid ja andmete kättesaadavust pädevatele asutustele;

ee) avaliku sektori asutuste või teatavate riigi osalusega äriühingute valduses olevate teatavate andmete ja dokumentide ning teadusandmete taaskasutamist.“;

(b) lõikesse 2 lisatakse järgmised punktid:

„g) VIIa peatükki kohaldatakse isikuandmete ja isikustamata andmete suhtes;

h) VIIb peatükki kohaldatakse kõigi isikustamata andmete suhtes;

i) VIIc peatükki kohaldatakse isikuandmete ja isikustamata andmete, nimelt järgmise suhtes:

i) dokumendid, mis on liikmesriikide avaliku sektori asutuste valduses, nagu on osutatud

1) artikli 32i lõike 1 punktis a, või riigi osalusega äriühingute valduses, nagu on osutatud

2) artikli 32i lõike 1 punktis b;

ii) teadusandmed, nagu on osutatud artikli 32i lõike 1 punktis c;

iii) teatavatesse kategooriatesse kuuluvad kaitstud andmed, nagu on osutatud artikli 32i lõike 1 punktis a.“;

(c) lõike 3 punkt g asendatakse järgmisega:

„g) andmeruumides osalejate suhtes.“;

(d) lõige 7 jäetakse välja;

(e) lisatakse järgmised lõiked 11, 12 ja 13:

„11. Käesoleva määruse VIIb peatükk ei piira liikmesriikide sisemist korraldust käsitlevaid õigus- ja haldusnorme, millega nähakse ametiasutustele ja avalik-õiguslikele isikutele ette andmete töötlemise volitused ja kohustused ilma eraõiguslike isikute lepingulise tasustamiseta, ega liikmesriikide õigus- ja haldusnorme, millega nähakse ette selliste volituste ja kohustuste rakendamine.

12. Juhul kui avaliku sektori asutused, andmevahendusteenuse osutajad või tunnustatud andmealtruismiorganisatsioonid peavad sektoripõhise liidu või liikmesriigi õiguse kohaselt täitma VIIa ja VIIb peatükiga seotud konkreetseid tehnilisi, halduslikke või korralduslikke lisanõudeid, muu hulgas tulenevalt loaandmise või sertifitseerimise korrast, kohaldatakse samuti kõnealuse sektoripõhise liidu või liikmesriigi õiguse asjaomaseid sätteid. Kõik sellised konkreetset lisanõuded peavad olema mittediskrimineerivad, proportsionaalsed ja objektiivselt põhjendatud.

13. Seoses VIIc peatüki II jao kohaldamisalasse kuuluvate andmete ja dokumentidega ei mõjuta käesoleva määruse VIIc peatükk liikmesriikide võimalust võtta vastu üksikasjalikumad või rangemad õigusnormid, tingimusel et need õigusnormid võimaldavad andmete ja dokumentide ulatuslikumat taaskasutamist.“

2. Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

(a) lisatakse järgmised punktid 4a, 4b ja 4c:

„4a) „nõusolek“ – määruse (EL) 2016/679 artikli 4 punktis 11 määratletud nõusolek;

4b) „luba“ – andmekasutajatele isikustamata andmete kasutamise õiguse andmine;

4c) „juurdepääs“ – andmete kasutamine kooskõlas konkreetsete tehniliste, õiguslike või korralduslike nõuetega, ilma et see tähendaks ilmtingimata andmete edastamist või allalaadimist;“

(b) punkt 13 asendatakse järgmisega:

„13) „andmevaldaja“ – füüsiline või juriidiline isik, kellel on käesoleva määruse, kohaldatava liidu õiguse või liidu õiguse alusel vastu võetud riigisiseste õigusaktide kohaselt õigus või kohustus kasutada või teha kättesaadavaks andmeid, sealhulgas lepingu korral toote kasutamisel loodud andmeid või seotud teenuse kasutamisel loodud andmeid, mis ta on välja võtnud või loonud seotud teenuse osutamise käigus;“

(c) lisatakse järgmised punktid 28a ja 28b:

„28a) „avalik-õiguslik isik“ – isik, mis vastab kõigile järgmistele tingimustele:

a) see on asutatud konkreetse eesmärgiga rahuldada vajadusi üldistes huvides ning sellel ei ole tööstuslikku ega ärilist iseloomu;

b) see on juriidiline isik;

c) seda rahastavad põhiliselt riik, piirkondlikud või kohalikud omavalitsused või muud avalik-õiguslikud isikud või selle juhtimine toimub kõnealuste omavalitsuste või isikute järelevalve all või selle haldus-, juhtimis- või järelevalveorgani liikmetest üle poole on määranud riik, piirkondlik või kohalik omavalitsus või muud avalik-õiguslikud isikud;

28b) „riigi osalusega äriühing“ – mis tahes äriühing, mille suhtes avaliku sektori asutusel võib otseselt või kaudselt olla valitsev mõju, mis tuleneb sellest, et äriühing on tema omanduses või tal on selles finantsosalus või äriühingu suhtes kehtivatest õigusnormidest. Eeldatakse, et avaliku sektori asutustel on valitsev mõju järgmistel juhtudel, kui need asutused otseselt või kaudselt

a) omavad enamust äriühingu märgitud kapitalist;

b) kontrollivad enamust äriühingu emiteeritud aktsiatega seotud häältest;

c) võivad nimetada rohkem kui poole äriühingu haldus-, juht- või järelevalveorgani liikmetest;“;

(d) lisatakse järgmised punktid 38a ja 38b:

„38a) „andmevahendusteenus“ – teenus, mille eesmärk on luua tehniliste, õiguslike või muude vahendite abil majandussuhted andmete jagamiseks määramata arvu andmesubjektide või andmevaldajate ja -kasutajate vahel, sealhulgas andmesubjektide õiguste kasutamise eesmärgil seoses isikuandmetega, ning

- 1) mille peamine eesmärk ei ole autoriõigusega kaitstud sisu vahendamine;
- 2) mida mitu juriidilist isikut ei ole ühiselt hankinud üksnes omavaheliseks kasutamiseks;

38b) „andmealtruism“ – andmete vabatahtlik jagamine, mis põhineb andmesubjektide nõusolekul, et nende kohta käivaid isikuandmeid töödeldakse, või andmevaldajate loal kasutada nende isikustamata andmeid liikmesriigi õiguses ette nähtud üldhuvi eesmärgil, kui see on kohaldatav, näiteks tervishoiu, kliimamuutuste vastase võitluse, liikuvuse parandamise, ametliku statistika arendamise, tegemise ja levitamise, hõlbustamise, avalike teenuste osutamise parandamise, avaliku poliitika kujundamise või üldhuviga seotud teadusuuringute eesmärgil, soovimata või saamata selle eest tasu, mis ületab nende andmete kättesaadavaks tegemise tulemusena neile tekkinud kuludega seotud kompensatsiooni;“

(e) lisatakse järgmised punktid 44–63:

„44) „keskmise suurusega ettevõtja“ – soovitus 2003/361/EÜ I lisa artiklis 2 määratletud keskmise suurusega ettevõtja;

45) „väike keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtja“ – komisjoni soovitus (EL) 2025/1099 lisa artiklis 2 määratletud väike keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtja;

46) „ülikool“ – avaliku sektori asutus, mis pakub akadeemilise kraadi omandamiseni viivat keskharidusjärgset kõrgharidust;

47) „standardlitsents“ – eelnevalt määratletud taaskasutamise tingimused digitaalses vormingus, mis eelistatavalt ühildub veebis kättesaadavate standardsete avalike litsentsidega;

48) „dokument“ –

- a) igasugune mittedigitaalne sisu mis tahes andmekandjal (paberil või heli-, visuaal- või audiovisuaalsalvestisena) või
- b) osa sellisest sisust;

50) „dünaamilised andmed“ – digikujul olevad andmed ja dokumendid, mida ajakohastatakse sageli või reaalajas eelkõige seetõttu, et nad muutuvad pidevalt või aeguvad kiiresti; andurite abil saadud andmeid käsitatakse tavaliselt dünaamiliste andmetena;

51) „teadusandmed“ – andmed, v.a teaduslikud publikatsioonid, mida kogutakse või mis koostatakse teadustöö käigus ning mida kasutatakse teadusprotsessis tõendusmaterjalina või peetakse teadusringkondades üldiselt vajalikuks, et tõestada teadustöö käigus tehtud avastusi ja teadustöö tulemusi;

52) „taaskasutamine“ – järgmiste dokumentide kasutamine füüsiliste ja juriidiliste isikute poolt:

- a) dokumendid, mis on avaliku sektori asutuste valduses ärilisel või mitteärilisel eesmärgil, mis ei lange kokku algse eesmärgiga, mille täitmiseks dokumendid avalik-õigusliku ülesande raames loodi, välja arvatud avaliku sektori asutuste vaheline dokumentide vahetamine puhtalt avalik-õiguslike ülesannete täitmiseks, või
- b) dokumendid, mis on VIIc peatüki 2. jao kohaselt riigi osalusega äriühingute valduses ärilisel või mitteärilisel eesmärgil, mis ei lange kokku algse eesmärgiga osutada üldhuviteenuseid, mille jaoks dokumendid koostati, välja arvatud riigi osalusega äriühingute ja avaliku sektori asutuste vaheline dokumentide vahetamine puhtalt avaliku sektori asutuste avalik-õiguslike ülesannete täitmiseks;

53) „väärtuslikud andmestikud“ – andmed ja dokumendid, mille taaskasutamist seostatakse ühiskonnale, keskkonnale ja majandusele oluliste hüvedega eelkõige tänu nende sobivusele lisaväärtusega teenuste ja rakenduste ning uute kõrge kvaliteediga ja inimväärsede töökohtade loomiseks ja tänu nende inimeste arvule, kes võiksid saada kasu sellistel andmetel ja dokumentidel põhinevatest lisaväärtusega teenustest ja rakendustest;

54) „teatavatesse kategooriatesse kuuluvad kaitstud andmed“ – avaliku sektori asutuste valduses olevad andmed ja dokumendid, mis on kaitstud järgmistel alustel:

- a) äriteabe konfidentsiaalsus, sealhulgas äri-, kutseala- ja äriühingu saladused;
- b) statistiliste andmete konfidentsiaalsus;
- c) kolmandate isikute intellektuaalomandi õiguste kaitse või
- d) isikuandmete kaitse, kui sellised andmed jäävad väljapoole VIIc peatüki 2. jao kohaldamisala;

56) „turvaline töötlemiskeskond“ – füüsiline või virtuaalne keskkond ja korralduslikud vahendid, millega tagatakse vastavus liidu õigusele, eelkõige seoses andmesubjektide õiguste, intellektuaalomandi õiguste ning äriteabe ja statistiliste andmete konfidentsiaalsuse, tervikluse ja kättesaadavusega ning liikmesriigi õigusele ning võimaldatakse turvalist töötlemiskeskonda pakkuval üksusel fikseerida ja kontrollida kõiki andmetöötlemistoiminguid, mida tehakse muu hulgas andmete kuvamiseks, salvestamiseks, allalaadimiseks ja eksportimiseks ning arvutialgoritmide abil tuletisandmete saamiseks;

57) „taaskasutaja“ – füüsiline või juriidiline isik, kellele on antud õigus taaskasutada VIIc peatüki alusel avaliku sektori asutuse või riigi osalusega äriühingu valduses olevaid andmeid või dokumente või teadusandmeid või teatavatesse kategooriatesse kuuluvaid kaitstud andmeid;

58) „masinloetav vorming“ – failivorming, mis on struktureeritud selliselt, et tarkvararakendused suudavad spetsiifilisi andmeid, sealhulgas üksikuid faktiväiteid, ja nende sisemist struktuuri kergelt tuvastada, ära tunda ja teha andmetest väljavõtteid;

59) „avatud vorming“ – platvormist sõltumatu failivorming, mis tehakse üldsusele kättesaadavaks ilma dokumentide taaskasutamise piiranguteta;

60) „ametlik avatud standard“ – kirjalikult kehtestatud standard, mis sisaldab üksikasjalikke nõudeid selle kohta, kuidas tagada andmehaldustarkvara koostalitlusvõime;

61) „mõistlik investeeringutulu“ – protsentides väljendatav osa üldistest tasudest, mis lisandub tingimustele vastavate kulude katmiseks vajalikule summale; see osa ei tohi olla suurem kui viis protsendipunkti üle Euroopa Keskpanga fikseeritud intressimäära;

62) „andmete asukoha nõue“ – kohustus, keeld, tingimus, piirang või muu liikmesriigi õigus- või haldusnormides sätestatud või liikmesriigi ja avalik-õiguslike isikute (sealhulgas riigihangete valdkonnas) üldisest ja järjepidevast haldustavast tulenev nõue, mis ei piira direktiivi 2014/24/EL kohaldamist ja millega nähakse ette andmete töötlemine teatava liikmesriigi territooriumil või millega takistatakse andmetöötlust teises liikmesriigis;

63) „pseudonüümimine“ – määruse (EL) 2016/679 artikli 4 punktis 5 osutatud pseudonüümimine.“

3. Artikli 4 lõige 8 asendatakse järgmisega:

„8. Erandlikel asjaoludel, kui andmevaldaja, kes on ärisaladuse omanik, suudab tõendada, et hoolimata kasutaja poolt käesoleva artikli lõike 6 kohaselt võetud tehnilistest ja korralduslikest meetmetest on väga tõenäoline, et ärisaladuste avalikustamine põhjustab talle suurt majanduslikku kahju või et ärisaladuste avalikustamine kasutajale tekitab suure ohu, et need võidakse ebaseaduslikult omandada, neid kasutada või need avalikustada kolmandate riikide üksustele või liidus asutatud üksustele, mis on selliste üksuste otsese või kaudse kontrolli all ja mille suhtes kohaldatakse liidu õigusega võrreldes nõrgemat või mitte samaväärset kaitset, võib andmevaldaja kõnealustele konkreetsetele andmetele juurdepääsu taotluse igal üksikjuhul eraldi rahuldamata jätta. Selline tõendamine peab olema igakülgsetelt põhjendatud, tuginedes objektiivsetele asjaoludele, näiteks ärisaladuse kaitse jõustamisele kolmandates riikides, taotletud andmete konfidentsiaalsuse laadile ja tasemele ning ühendatud toote ainulaadsusele ja uudsusele. See esitatakse kasutajale kirjalikult ja põhjendamatu viivitusega. Kui andmevaldaja keeldub andmete jagamisest käesoleva lõike alusel, teavitab ta artikli 37 kohaselt määratud pädevat asutust.“

4. Artikli 5 lõige 11 asendatakse järgmisega:

„11. Erandlikel asjaoludel, kui andmevaldaja, kes on ärisaladuse omanik, suudab tõendada, et hoolimata kolmanda isiku poolt käesoleva artikli lõike 9 kohaselt võetud tehnilistest ja korralduslikest meetmetest on väga tõenäoline, et ärisaladuste avalikustamine põhjustab talle suurt majanduslikku kahju või et ärisaladuste avalikustamine kolmandale isikule tekitab suure ohu, et need võidakse ebaseaduslikult omandada, neid kasutada või need avalikustada kolmandate riikide üksustele või liidus asutatud üksustele, mis on selliste üksuste otsese või kaudse kontrolli all ja mille suhtes kohaldatakse liidu õigusega võrreldes nõrgemat või mitte samaväärset kaitset, võib andmevaldaja kõnealustele konkreetsetele andmetele juurdepääsu taotluse igal üksikjuhul eraldi rahuldamata jätta. Selline tõendamine peab olema igakülgsetelt põhjendatud, tuginedes objektiivsetele asjaoludele, näiteks ärisaladuse kaitse jõustamisele kolmandates riikides, taotletud andmete konfidentsiaalsuse laadile ja tasemele ning ühendatud toote ainulaadsusele ja uudsusele. See esitatakse kolmandale isikule kirjalikult ja põhjendamatu viivitusega.“

viivitusega. Kui andmevaldaja keeldub andmete jagamisest käesoleva lõike alusel, teavitab ta artikli 37 kohaselt määratud pädevat asutust.“

5. V peatüki pealkiri asendatakse järgmisega:

„AVALIKU SEKTORI ASUTUSTELE, KOMISJONILE, EUROOPA KESKPANGALE JA LIIDU ORGANITELE ÜLDISE HÄDAOLUKORRA TÕTTU ANDMETE KÄTTESAADAVAKS TEGEMINE“.

6. Artiklid 14 ja 15 jäetakse välja.

7. Lisatakse järgmine artikkel 15a:

„Artikkel 15a

Andmevaldajate kohustus teha andmed kättesaadavaks üldise hädaolukorra tõttu

1. Kui avaliku sektori asutus, komisjon, Euroopa Keskpank või liidu organ tõendab erakorralist vajadust kasutada teatavaid andmeid oma seadusjärgsete kohustuste täitmiseks avalikes huvides, et reageerida üldisele hädaolukorrale, seda leevendada või toetada sellest taastumist, võib ta nõuda, et andmevaldajad, kes on juriidilised isikud, välja arvatud avaliku sektori asutused, teeksid need andmed, sealhulgas nende andmete tõlgendamiseks ja kasutamiseks vajalikud metaandmed, kättesaadavaks. Pärast sellise põhjendatud taotluse saamist teevad andmevaldajad andmed ja metaandmed taotluse esitanud avaliku sektori asutusele, komisjonile, Euroopa Kesk pangale või liidu organile kättesaadavaks. Selliseid taotlusi võib esitada ka siis, kui seoses üldise hädaolukorraga on vaja koostada ametlikku statistikat.
2. Kui taotletud andmed on vajalikud üldisele hädaolukorrale reageerimiseks ning vastavalt lõikele 1 taotluse esitanud asutus ei saa selliseid andmeid samaväärsetel tingimustel mõnel muul moel õigel ajal ja tulemuslikult hankida, käsitleb taotlus isikustamata andmeid. Kui üldise hädaolukorra lahendamiseks ei piisa isikustamata andmete esitamisest, võib nõuda ka isikuandmete esitamist ning need võidakse võimaluse korral teha kättesaadavaks pseudonüümitud kujul, tingimusel et nende kaitseks on võetud asjakohased tehnilised ja korralduslikud meetmed.
3. Kui taotletavad andmed on vajalikud üldise hädaolukorra leevendamiseks või sellest taastumise toetamiseks, võib lõike 1 kohaselt taotluse esitanud asutus, kes tegutseb liidu või liikmesriigi õiguse alusel, taotleda konkreetseid isikustamata andmeid, mille puudumine takistab tal üldise hädaolukorra leevendamist või sellest taastumise toetamist. Selliseid taotlusi ei esitata mikro- ja väikeettevõtjatele.“
8. Artikli 16 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Käesolevat peatükki ei kohaldata avaliku sektori asutuste, komisjoni, Euroopa Kesk panga ega liidu organite tegevuse suhtes, mis on seotud kuritegude või haldusrikkumiste tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramisega, ega tolli- või maksuametite suhtes. Käesolev peatükk ei mõjuta sellist tegevust reguleerivat liidu või liikmesriigi õigust.“
9. Artiklit 17 muudetakse järgmiselt:
 - a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Artikli 15a kohaselt andmeid taotledes teeb avaliku sektori asutus, komisjon, Euroopa Keskpank või liidu organ järgmist:“;

ii) alapunktid b ja c asendatakse järgmisega:

„b) tõendab, et artikli 15a kohase taotluse esitamise tingimused on täidetud;

c) selgitab taotluse eesmärgi, taotletavate andmete kavandatavat kasutust, sealhulgas asjakohasel juhul kolmanda isiku poolt kooskõlas käesoleva artikli lõikega 4, ja kasutamise kestust, ning asjakohasel juhul seda, kuidas isikuandmete töötlemisega seda üldist hädaolukorda lahendatakse;“;

b) lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

i) punkt c asendatakse järgmisega:

„c) olema üldise hädaolukorraga proportsionaalne ja põhjendatud, nii taotletud andmete üksikasjalikkuse ja mahu kui ka taotletud andmetele juurdepääsu sageduse osas;“;

ii) punkt e jäetakse välja;

c) lõiked 5 ja 6 jäetakse välja.

10. Artiklit 18 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 2 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„2. Ilma et see piiraks liidu või liikmesriigi õiguses kindlaks määratud andmete kättesaadavusega seotud erivajadusi, võib andmevaldaja käesoleva peatüki kohase andmete kättesaadavaks tegemise taotluse tagasi lükata või paluda selle muutmist põhjendamatu viivitusega ja igal juhul mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul pärast seda, kui ta on saanud kätte artikli 15a lõike 2 kohase taotluse, ja põhjendamatu viivitusega ning igal juhul mitte hiljem kui 30 tööpäeva jooksul pärast seda, kui ta on saanud kätte artikli 15a lõike 3 kohase taotluse, ühel järgmisel põhjusel:“;

b) lõige 5 jäetakse välja.

11. Artiklit 19 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Artikli 15a alusel esitatud taotluse põhjal andmeid vastu võttev avaliku sektori asutus, komisjon, Euroopa Keskpank või liidu organ“;

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Ärisaladuste avalikustamine avaliku sektori asutusele, komisjonile, Euroopa Keskpankale või liidu organile on nõutav üksnes sellises ulatuses, mis on artikli 15a kohase taotluse eesmärgi saavutamiseks vältimatult vajalik. Andmevaldaja või ärisaladuse omanik, kui tegemist ei ole sama isikuga, teeb sellisel juhul kindlaks andmed, mis on kaitstud ärisaladusena, sealhulgas asjaomastes metaandmetes. Avaliku sektori asutus, komisjon, Euroopa Keskpank või liidu organ võtab enne ärisaladuste avalikustamist nende konfidentsiaalsuse säilitamiseks kõik vajalikud ja asjakohased tehnilised ja

korralduslikud meetmed, sealhulgas kasutades kohasel juhul lepingu näidistingimusi, tehnilisi standardeid ning tegevusjuhendeid.“

12. Artikkel 20 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 20

V peatüki kohaselt andmete kättesaadavaks tegemise hüvitamine

1. Andmevaldajad teevad tasuta kättesaadavaks andmed, mis on artikli 15a lõike 2 kohaselt vajalikud üldisele hädaolukorra reageerimiseks. Avaliku sektori asutus, komisjon, Euroopa Keskpank või liidu organ, kes on saanud andmeid, tunnustab andmevaldajat avalikult, kui andmevaldaja seda nõuab.

2. Andmevaldajal on õigus saada artikli 15a lõike 3 kohaselt esitatud taotluse rahuldamisel andmete kättesaadavaks tegemise eest õiglast hüvitist. Hüvitis katab taotluse rahuldamiseks kantud tehnilised ja korralduslikud kulud, sealhulgas, kui see on kohaldatav, anonüümimise, pseudonüümimise, koondamise ja tehnilise kohandamise kulud ning mõistlikus suuruses marginaali. Andmevaldaja esitab avaliku sektori asutuse, komisjoni, Euroopa Keskpanga või liidu organi taotluse alusel teabe kulude ja mõistliku marginaali arvutamise aluste kohta.

3. Erandina käesoleva artikli lõikest 1 võib andmevaldaja, kes on mikro- või väikeettevõtja, taotleda hüvitist andmete kättesaadavaks tegemise eest vastusena artikli 15a lõike 2 kohasele taotlusele vastavalt käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud tingimustele.

4. Andmevaldajatel ei ole õigust nõuda artikli 15a lõike 3 kohaselt esitatud taotluse rahuldamisel andmete kättesaadavaks tegemise eest hüvitist, kui avalikes huvides täidetav eriülesanne on ametliku statistika tegemine ning kui andmete ostmine ei ole liikmesriigi õigusega lubatud. Liikmesriigid annavad komisjonile teada, kui andmete ostmine ametliku statistika tegemiseks ei ole liikmesriigi õigusega lubatud.“

13. Artiklit 21 muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Üldise hädaolukorra kontekstis saadud andmete jagamine teadusasutuste või statistikaasutustega“;

b) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Kui avaliku sektori asutus, komisjon, Euroopa Keskpank või liidu organ kavatseb lõike 1 alusel andmeid edastada või kättesaadavaks teha, teavitab ta sellest põhjendamatu viivitusega andmevaldajat, kellelt andmed saadi, täpsustades järgmist:

- a) andmeid saava organisatsiooni või isiku nimi ja kontaktandmed;
- b) andmete edastamise või kättesaadavaks tegemise eesmärk;
- c) andmete kasutamise ajavahemik ja tehniline kaitse;
- d) võetud korralduslikud meetmed, sealhulgas siis, kui tegemist on isikuandmete või ärisaladustega.“

14. VI peatükki ette lisatakse järgmine artikkel 22a:

„Artikkel 22a

Õigus esitada kaebus

Kui tekib vaidlus seoses artikli 15a kohase andmete taotlusega, sealhulgas selle rahuldamata jätmisega, muutmisega, hüvitise suurusega või andmete edastamise või kättesaadavaks tegemisega, võib andmevaldaja, avaliku sektori asutus, komisjon, Euroopa Keskpank või liidu organ esitada kaebuse artikli 37 kohaselt määratud pädevale asutusele andmevaldaja asukohaliikmesriigis.“

15. Artiklisse 31 lisatakse järgmised lõiked 1a ja 1b:

„1a. VI peatükis (v.a artikkel 29) ja artiklis 34 sätestatud kohustusi ei kohaldata muude andmetöötlusteenuste suhtes kui artikli 30 lõikes 1 osutatud teenused, kui selliste teenuste osutamine põhineb 12. septembril 2025 või enne seda kuupäeva sõlmitud lepingul ja kui teenuseosutaja on enamiku andmetöötlusteenuse omadusi ja funktsioone kohandanud kliendi konkreetsetele vajadustele.

Kui leping oli sõlmitud 12. septembril 2025 või enne seda, ei ole selliste andmetöötlusteenuste osutaja kohustatud nimetatud teenuste osutamise lepingu üle enne selle kehtivuse lõppemist uuesti läbi rääkima ega lepingut muutma. Kõik sellise lepingu sätted, mis on vastuolus artikli 29 lõikega 1, 2 või 3, loetakse õigustühiseks.

1b. Andmetöötlusteenuse osutaja võib lisada andmetöötlusteenuste osutamise kindlaksmääratud tähtajaga lepingusse sätted proportsionaalsete ennetähtaegse lõpetamise trahvide kohta, välja arvatud artikli 30 lõikes 1 viidatud teenuste korral.

Juhul kui andmetöötlusteenuse osutaja on väike- või keskmise suurusega ettevõtja või väike keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtja, ei kohaldata VI peatükis (v.a artikkel 29) ja artiklis 34 sätestatud kohustusi muude andmetöötlusteenuste suhtes kui artikli 30 lõikes 1 osutatud teenused, kui selliste teenuste osutamine põhineb 12. septembril 2025 või enne seda kuupäeva sõlmitud lepingul.

Juhul kui andmetöötlusteenuse osutaja on väike- või keskmise suurusega ettevõtja või väike keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtja, ei ole teenuseosutaja kohustatud muu kui artikli 30 lõikes 1 viidatud andmetöötlusteenuse osutamise lepingu üle enne selle kehtivuse lõppemist uuesti läbi rääkima ega lepingut muutma, kui see leping oli sõlmitud 12. septembril 2025 või enne seda. Kõik selle lepingu sätted, mis on vastuolus artikli 29 lõikega 1, 2 või 3, loetakse õigustühiseks.“

16. Artiklit 32 muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„1. Andmetöötlusteenuste osutajad, VIIc peatüki 3. jao kohaselt andmeid või dokumente kättesaadavaks tegev avaliku sektori asutus, VIIc peatüki 3. jao kohaselt andmete või dokumentide taaskasutamise õiguse saanud füüsiline või juriidiline isik, andmevahendusteenuse osutaja või tunnustatud andmealtruismiorganisatsioon võtavad kõik asjakohased tehnilised, korralduslikud ja õiguslikud meetmed, sealhulgas sõlmivad lepingud, et hoida ära rahvusvaheline ja kolmandate riikide valitsusasutuste juurdepääs liidus hoitavatele isikustamata andmetele ja nende andmete edastamine, kui selline

edastamine või juurdepääs oleks vastuolus liidu õiguse või asjaomase liikmesriigi õigusega, ilma et see piiraks lõike 2 või 3 kohaldamist.

2. Kolmanda riigi kohtu ja haldusasutuse otsust, millega nõutakse andmetöötlusteenuste osutajalt, VIIc peatüki 3. jao kohaselt andmeid või dokumente kättesaadavaks tegevalt avaliku sektori asutuselt, VIIc peatüki 3. jao kohaselt andmete või dokumentide taaskasutamise õiguse saanud füüsiliselt või juriidiliselt isikult, andmevahendusteenuse osutajalt või tunnustatud andmealtruismiorganisatsioonilt, et ta edastaks käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvaid liidus hoitavaid isikustamata andmeid või annaks neile juurdepääsu, peab tunnustama või selle mis tahes viisil täitmisele pöörama üksnes siis, kui kõnealune otsus põhineb nõude esitanud kolmanda riigi ja liidu vahelisel kehtival rahvusvahelisel lepingul, näiteks vastastikuse õigusabi lepingul, või nõude esitanud kolmanda riigi ja liikmesriigi vahelisel mistahes sellisel lepingul.“;

b) lõike 3 esimese lõigu sissejuhataav osa asendatakse järgmisega:

„3. Käesoleva artikli lõikes 2 osutatud rahvusvahelise lepingu puudumisel, kui andmetöötlusteenuste osutaja, VIIc peatüki 3. jao kohaselt andmeid või dokumente kättesaadavaks tegev avaliku sektori asutus, VIIc peatüki 3. jao kohaselt andmete või dokumentide taaskasutamise õiguse saanud füüsiline või juriidiline isik, andmevahendusteenuse osutaja või tunnustatud andmealtruismiorganisatsioon on sellise kolmanda riigi kohtu või haldusasutuse otsuse adressaadiks, mille kohaselt on kohustus edastada käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvaid liidus asuvaid isikustamata andmeid või anda neile juurdepääs, ja selle otsuse täitmine tingiks otsuse adressaadi jaoks ohu minna vastuollu liidu õigusega või asjaomase liikmesriigi õigusega, toimub selliste andmete edastamine kõnealusele kolmanda riigi asutusele või tema juurdepääs neile ainult juhul, kui:“;

c) lõiked 4 ja 5 asendatakse järgmisega:

„4. Kui lõikes 2 või 3 sätestatud tingimused on täidetud, esitab andmetöötlusteenuste osutaja, VIIc peatüki 3. jao kohaselt andmeid või dokumente kättesaadavaks tegev avaliku sektori asutus, VIIc peatüki 3. jao kohaselt andmete või dokumentide taaskasutamise õiguse saanud füüsiline või juriidiline isik, andmevahendusteenuse osutaja või tunnustatud andmealtruismiorganisatsioon taotlusele vastates minimaalse lubatud koguse andmeid, võttes aluseks teenuseosutaja või lõike 3 teises lõigus osutatud asjaomase riigiorgani või asutuse taotlust puudutava mõistliku tõlgenduse.

5. Andmetöötlusteenuste osutaja, VIIc peatüki 3. jao kohaselt andmeid või dokumente kättesaadavaks tegev avaliku sektori asutus, VIIc peatüki 3. jao kohaselt andmete või dokumentide taaskasutamise õiguse saanud füüsiline või juriidiline isik, andmevahendusteenuse osutaja või tunnustatud andmealtruismiorganisatsioon teavitab füüsilist või juriidilist isikut, kelle õigusi ja huve võib mõjutada kolmanda riigi asutuse taotlus saada juurdepääs tema andmetele, enne kõnealuse taotluse täitmist, välja arvatud juhul, kui taotlus on esitatud õiguskaitse eesmärgil, ja nii kaua, kui see on vajalik õiguskaitsealase tegevuse tulemuslikkuse tagamiseks.“

17. Artikkel 36 jäetakse välja.

18. Lisatakse VIIa, VIIb ja VIIc peatükk:

**„VIIa PEATÜKK
ANDMEVAHENDUSTEENUSED
JA ANDMEALTRUISMIORGANISATSIOONID**

Artikkel 32a

Liidu avalikud registrid

- (1) Komisjon peab ja uuendab korrapäraselt järgmisi liidu avalikke registreid:
 - a) tunnustatud andmevahendusteenuse osutajate register ja
 - b) tunnustatud andmealtruismiorganisatsioonide register.
- (2) Lõike 1 punktis a osutatud liidu avalikus registris registreeritud andmevahendusteenuse osutajad võivad oma kirjalikus ja suulises suhtluses kasutada märgist „liidus tunnustatud andmevahendusteenuse osutaja“ ning lõikes 4 osutatud ühist logo.
- (3) Lõike 1 punktis b osutatud liidu avalikus registris registreeritud andmealtruismiorganisatsioonid võivad oma kirjalikus ja suulises suhtluses kasutada märgist „liidus tunnustatud andmealtruismiorganisatsioon“ ning lõikes 4 osutatud ühist logo.
- (4) Selleks et liidus tunnustatud andmevahendusteenuse osutajad oleksid kogu liidus kergesti äratuntavad, on komisjonil õigus võtta vastu rakendusakte, millega kehtestatakse ühtse logo kujundus. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 46 lõikes 1a osutatud nõuandemenetlusega.

Artikkel 32b

*Andmevahendusteenuse osutajate ja andmealtruismiorganisatsioonide registreerimiseks
pädevad asutused*

- (1) Iga liikmesriik määrab artikli 37 lõike 1 kohaselt ühe või mitu pädevat asutust, kes vastutavad käesoleva peatüki kohaldamise ja täitmise tagamise eest.
- (2) Pädevad asutused luuakse viisil, mis tagab nende sõltumatuse kõigist tunnustatud andmevahendusteenuse osutajatest ja tunnustatud andmealtruismiorganisatsioonidest.

Artikkel 32c

Tunnustatud andmevahendusteenuse osutajate registreerimise üldnõuded

Artikli 32a lõike 1 punktis a osutatud liidu avalikus registris registreerimiseks peab andmevahendusteenuse osutaja vastama kõikidele järgmistele nõuetele:

- a) ta ei kasuta andmeid, millega seotud andmevahendusteenuseid ta osutab, muul eesmärgil kui selleks, et anda need andmed andmekasutajate käsutusse;
- b) andmeid, mida ta kogub füüsilise või juriidilise isiku mis tahes tegevuse kohta eesmärgiga osutada andmevahendusteenust, sealhulgas kuupäev, kellaaeg ja asukohaandmed, tegevuse kestus ning andmevahendusteenust kasutava isiku seosed muude füüsiliste või juriidiliste isikutega, kasutatakse ainult nimetatud andmevahendusteenuse arendamiseks;
- c) kui ta pakub andmevaldajatele või andmesubjektidele lisavahendeid ja -teenuseid, mille erieesmärk on hõlbustada andmete vahetamist, näiteks andmete ajutine

säilitamine, hooldamine, teisendamine, krüpteerimine, anonüümimine ja pseudonüümimine, kasutatakse selliseid vahendeid ja teenuseid üksnes andmevaldaja või andmesubjekti sõnaselgel taotlusel või nõusolekul;

- d) kui andmevahendusteenuse osutajad, kes ei ole mikro- ega väikeettevõtjad, pakuvad oma klientidele muid lisaväärtusega teenuseid kui punktis c osutatud teenused, peavad nad täitma järgmised tingimused:
- i) kasutaja on lisaväärtusega teenuseid sõnaselgelt soovinud;
 - ii) andmeid ei kasutata muul eesmärgil kui lisaväärtusega teenuse osutamiseks;
 - iii) lisaväärtusega teenuseid pakutakse funktsionaalselt eraldiseisva üksuse kaudu;
 - iv) lisaväärtusega teenuseid pakkuda sooviv äriühing ei ole määratud pääsuvalitsejaks vastavalt määruse (EL) 2022/1925 artiklile 3;
 - v) andmevaldajale või andmekasutajale andmevahendusteenuste osutamise äritingimused, sealhulgas hinnakujundus, ei sõltu sellest, kas andmevaldaja või andmekasutaja kasutab andmevahendusteenuse osutaja või sellega seotud üksuse osutatavaid lisaväärtusega teenuseid;
- e) andmesubjektidele teenuseid osutav andmevahendusteenuse osutaja tegutseb andmesubjektide parimates huvides, kui ta nende õiguste kasutamist hõlbustab, ennekõike andes andmesubjektidele, enne kui nad oma nõusoleku annavad, kokkuvõtlikul, läbipaistval, arusaadaval ja kergesti kättesaadaval kujul teavet ja vajadusel nõu andmete andmekasutajate poolse kavandatud kasutamise kohta ning sellise kasutamisega seotud tüüptingimuste kohta.

Artikkel 32d

Tunnustatud andmealtruismiorganisatsioonide registreerimise üldnõuded

Artikli 32a lõike 1 punktis b osutatud liidu avalikus registris registreerimiseks peab andmealtruismiorganisatsioon vastama kõikidele järgmistele nõuetele:

- a) ta tegeleb andmealtruismiga;
- b) ta on liikmesriigi õiguse kohaselt asutatud juriidiline isik liikmesriigi õiguses ette nähtud üldhuvi eesmärkide saavutamiseks, kui see on kohaldatav;
- c) ta tegutseb mittetulunduslikul alusel ja on õiguslikult sõltumatu mis tahes üksusest, kes tegutseb tulunduslikul alusel;
- d) ta viib ellu oma andmealtruismi tegevusi muudest tema tegevustest funktsionaalselt eraldiseisva struktuuri kaudu.

Artikkel 32e

Registreerimine

- (1) Andmevahendusteenuse osutaja, kes vastab artiklis 32c sätestatud nõuetele, võib esitada taotluse registreerimiseks tunnustatud andmevahendusteenuse osutajate avalikus liidu registris artiklis 32b osutatud pädevale asutusele selles liikmesriigis, kus on tema peamine tegevuskoht.

Andmealtruismiorganisatsioon, kes vastab artiklis 32d sätestatud nõuetele, võib esitada taotluse registreerimiseks tunnustatud andmealtruismiorganisatsioonide

avalikus liidu registris artiklis 32b osutatud pädevale asutusele selles liikmesriigis, kus on tema peamine tegevuskoht.

- (2) Andmevahendusteenuse osutajad ja andmealtruismiorganisatsioonid, kelle peamine tegevuskoht ei ole liidus, määravad seadusliku esindaja ühes liikmesriigis. Seaduslikule esindajale antakse sellised volitused, et pädevad asutused või andmesubjektid ja andmevaldajad võivad pöörduda tema poole lisaks andmevahendusteenuse osutaja või andmealtruismiorganisatsiooni poole pöördumisele või selle asemel, et pöörduda nende poole. Seaduslik esindaja teeb pädeva asutusega koostööd ja tõendab talle taotluse korral põhjalikult andmevahendusteenuse osutaja või andmealtruismiorganisatsiooni poolt käesoleva määruse järgimise tagamiseks võetud meetmeid ja kehtestatud norme.

Andmevahendusteenuse osutaja või andmealtruismiorganisatsioon loetakse selle liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvaks, kus on seadusliku esindaja asukoht. Seadusliku esindaja määramine ei piira kohtumenetlusi, mida võidakse algatada andmevahendusteenuse osutaja või andmealtruismiorganisatsiooni enda vastu.

- (3) Pädevad asutused kehtestavad vajalikud taotlusvormid.
- (4) Kui andmevahendusteenuse osutaja on esitanud kogu käesoleva artikli lõikes 3 nõutud teabe ja vastab artiklis 32c sätestatud nõuetele, teeb pädev asutus 12 nädala jooksul pärast registreerimistaotluse saamist otsuse selle kohta, kas teenuseosutaja vastab artiklis 32c sätestatud kriteeriumidele. Kui teenuseosutaja vastab kriteeriumidele, esitab pädev asutus asjakohase teabe komisjonile, kes registreerib teenuseosutaja tunnustatud andmevahendusteenuse osutajana liidu avalikus registris.

Esimest lõiku kohaldatakse ka juhul, kui andmealtruismiorganisatsioon on esitanud kogu lõikes 2 nõutud teabe ja vastab artiklis 32d sätestatud registreerimisenõuetele.

Liidu avalikus registris registreerimine kehtib kõikides liikmesriikides.

- (5) Pädev asutus võib registreerimise eest võtta tasu vastavalt liikmesriigi õigusele. Selline tasu peab olema proportsionaalne ja objektiivne ning põhinema halduskuludel, mis on seotud järelevalvega nõuete täitmise üle. Väikestelt keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatelt, väikestelt ja keskmise suurusega ettevõtjatelt ning idufirmadelt võib pädev asutus võtta väiksemat tasu või loobuda tasu võtmisest.
- (6) Registreeritud üksused teavitavad pädevat asutust kõigist hilisemast muudatustest taotlemisprotsessi käigus esitatud teabes või kui nad lõpetavad liidus andmevahenduse või andmealtruismi tegevuse.
- (7) Pädev asutus teavitab komisjoni viivitamata ja elektrooniliselt kõigist lõike 6 kohastest teadetest. Komisjon ajakohastab liidu avalikku registrit põhjendamatu viivitusega.

Artikkel 32f

Tunnustatud andmealtruismiorganisatsioonide ülesanded

- (1) Tunnustatud andmealtruismiorganisatsioonid teavitavad andmesubjekte või andmevaldajaid enne nende andmete töötlemist selgel ja hõlpsasti arusaadaval viisil järgmisest:
- a) üldhuvi eesmärgid, ja kui see on asjakohane, isikuandmete töötlemise täpselt kindlaksmääratud ning õiguspärane eesmärk ja milleks ta lubab andmekasutajal nende andmeid töödelda;

b) töötlemise asukoht ja üldhuvi eesmärgid, milleks ta lubab töötlemist kolmandas riigis, kui andmeid töötleb tunnustatud andmealtruismiorganisatsioon.

- (2) Tunnustatud andmealtruismiorganisatsioonid ei kasuta andmeid muul eesmärgil kui üldhuvi eesmärgid, milleks andmevaldaja või andmesubjekt töötlemist lubab. Tunnustatud andmealtruismiorganisatsioon ei tohi andmete esitamise üleskutsetes kasutada eksitavaid turundusvõtteid.
- (3) Tunnustatud andmealtruismiorganisatsioonid pakuvad elektroonilisi vahendeid andmesubjektide nõusoleku või andmevaldajate poolt kättesaadavaks tehtud andmete töötlemise lubade saamiseks ning sellise nõusoleku või loa tagasivõtmiseks.
- (4) Tunnustatud andmealtruismiorganisatsioonid teavitavad andmevaldajaid viivitusega igast enda jagatud isikustamata andmete loata edastamisest, neile loata juurdepääsust või nende loata kasutamisest.
- (5) Kui tunnustatud andmealtruismiorganisatsioonid hõlbustavad andmete töötlemist kolmandate isikute poolt, muu hulgas pakkudes vahendeid, et saada andmesubjektide nõusolek või et saada luba andmevaldajate poolt kättesaadavaks tehtud andmete töötlemiseks, täpsustavad nad vajaduse korral, millises kolmandas riigis on kavas andmeid kasutada.

Artikkel 32g

Järelevalve nõuete täitmise üle

- (1) Artiklis 32b osutatud pädevad asutused jälgivad ja kontrollivad omal algatusel või füüsilise või juriidilise isiku taotlusel, kas tunnustatud andmevahendusteenuse osutajad ja tunnustatud andmealtruismiorganisatsioonid täidavad käesolevas peatükis sätestatud nõudeid, sealhulgas kas nad jätkuvalt täidavad selles sätestatud registreerimisenõudeid.
- (2) Pädevatel asutustel on õigus nõuda tunnustatud andmevahendusteenuse osutajatelt või tunnustatud andmealtruismiorganisatsioonidelt või nende seaduslikelt esindajatelt kogu teavet, mis on vajalik, et kontrollida käesolevas peatükis sätestatud nõuete täitmist. Iga teabenõue peab olema ülesande täitmise seisukohast proportsionaalne ja põhjendatud.
- (3) Kui pädev asutus leiab, et tunnustatud andmevahendusteenuse osutaja või tunnustatud andmealtruismiorganisatsioon ei täida üht või mitut käesolevas peatükis sätestatud nõuet, teavitab ta kõnealust üksust või tema seaduslikku esindajat neist järeldustest ja annab talle võimaluse esitada 30 päeva jooksul pärast teavituse saamist oma seisukohad.
- (4) Pädeval asutusel on õigus nõuda, et lõikes 3 osutatud rikkumine lõpetataks viivitamatult või mõistliku aja jooksul, ning ta võtab nõuete täitmise tagamiseks asjakohaseid ja proportsionaalseid meetmeid.
- (5) Kui tunnustatud andmevahendusteenuse osutaja või tunnustatud andmealtruismiorganisatsioon ei täida üht või mitut käesolevas peatükis sätestatud nõuet ka pärast seda, kui teda on lõike 3 kohaselt teavitatud, siis see üksus
 - a) kaotab õiguse kasutada kirjalikus ja suulises suhtluses artiklis 32a osutatud märgist;
 - b) kustutatakse artiklis 32a osutatud avalikust liidu registrist.

Pädev asutus avaldab esimese lõigu punktis a osutatud otsuse märgise kasutamise õiguse tühistamise kohta.

VIIb PEATÜKK

Isikustamata andmete vaba liikumine liidus

Artikkel 32h

Isikustamata andmete asukoha nõuete keeld liidus

- (1) Isikustamata andmete asukoha nõuded on keelatud, välja arvatud juhul, kui need on põhjendatud avaliku julgeoleku kaalutlustel kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega või on kehtestatud liidu õiguse alusel.
- (2) Liikmesriigid teavitavad komisjoni viivitamata igast õigusakti eelnõust, millega kehtestatakse uus andmete asukoha nõue või muudetakse olemasolevat andmete asukoha nõuet, vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/1535 artiklites 5, 6 ja 7 sätestatud korrale.

VIIc peatükk

Avaliku sektori asutuste valduses olevate andmete ja dokumentide taaskasutamine

1. JAGU

ÜLDSÄTTED

Artikkel 32i

Reguleerimisese ja kohaldamisala

- (1) Käesoleva peatükiga kehtestatakse õigusnormid, mis reguleerivad järgmiste andmete ja dokumentide taaskasutamist, ja nende taaskasutamist soodustav praktiline kord:
 - a) liikmesriikide avaliku sektori asutuste valduses olevad olemasolevad andmed ja dokumendid, sealhulgas teatavatesse kategooriatesse kuuluvad kaitstud andmed;
 - b) olemasolevad andmed ja dokumendid, mis on sellise riigi osalusega äriühingu valduses, kes
 - i) tegutseb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/25/EL II peatükis osutatud valdkondades;
 - ii) tegutseb avaliku teenuse pakujana vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1370/2007 artiklile 2;
 - iii) tegutseb lennuettevõtjana, kes täidab avaliku teenindamise kohustust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1008/2008 artiklile 16, või

- iv) tegutseb ühenduse laevaomanikuna, kes täidab avaliku teenuse osutamise kohustust vastavalt nõukogu määruse (EMÜ) nr 3577/92 artiklile 4;
- c) teadusandmed artiklis 32t sätestatud tingimustel.
- (2) Käesolevat peatükki ei kohaldata järgmise suhtes:
- a) andmed ja dokumendid, mille väljastamine ei kuulu asjaomaste avaliku sektori asutuste avalik-õiguslike ülesannete alla, mis on määratletud liikmesriigi õiguses või muudes siduvates õigusnormides, või selliste normide puudumisel kõnealuse liikmesriigi üldise haldustava kohaselt tingimusel, et avalik-õiguslike ülesannete ulatus on läbipaistev ja see vaadatakse läbi;
 - b) riigi osalusega äriühingute valduses olevad andmed ja dokumendid,
 - i) mille koostamine ei kuulu liikmesriigi õiguses või muudes siduvates õigusnormides määratletud üldhuviteenuste pakkumise alla;
 - ii) mis on seotud tegevusega, mis on otseselt avatud konkurentsile ja mille suhtes ei kohaldata seetõttu hanke-eeskirju vastavalt direktiivi 2014/25/EL artiklile 34;
 - c) andmed ja dokumendid, näiteks tundlikud andmed, millele juurdepääs on liikmesriigi juurdepääsukorra kohaselt keelatud riikliku julgeoleku (st riigi julgeoleku) kaitse, riigikaitse või avaliku julgeoleku kaitse eesmärgil;
 - d) andmed ja dokumendid, mis on avalik-õiguslike ringhäälingute ja nende filiaalide ning muude asutuste või nende filiaalide valduses avaliku ringhäälinguteenuse osutamise eesmärgil.
- (3) Käesoleva peatüki 2. jagu ei kohaldata järgmise suhtes:
- a) andmed või dokumendid, näiteks tundlikud andmed või dokumendid, millele juurdepääs on liikmesriikide juurdepääsukorra kohaselt keelatud, sealhulgas järgmistel põhjustel:
 - i) statistiliste andmete konfidentsiaalsus;
 - ii) äriteabe konfidentsiaalsus (sealhulgas äri-, kutseala- või äriühingu saladused);
 - b) andmed või dokumendid, millele juurdepääs on liikmesriikide juurdepääsukorraga piiratud,
 - i) sealhulgas juhud, kus dokumentidele juurdepääsu saamiseks peavad kodanikud või juriidilised isikud tõendama oma konkreetse huvi olemasolu;
 - ii) isikuandmete kaitse tõttu, ning andmete või dokumentide osad, mis on selle korra kohaselt juurdepääsetavad ja sisaldavad isikuandmeid, mille taaskasutamine on õiguses määratletu kohaselt vastuolus õigusaktiga, millega reguleeritakse üksikisikute kaitset isikuandmete töötlemisel, või mis kahjustab üksikisiku eraelu puutumatus ja isikupuutumatus, eelkõige isikuandmete kaitset käsitleva liidu või liikmesriigi õiguse kohaselt; logod, vapid ja sümbolid;
 - c) andmed või dokumendid, mille intellektuaalomandiõigused kuuluvad kolmandatele isikutele;

- d) andmed või dokumendid, mis on muude kultuuriasutuste kui raamatukogude, sealhulgas ülikooliraamatukogude, muuseumide ja arhiivide valduses;
 - e) andmed või dokumendid, mis on kuni teise taseme haridusasutuste valduses, ning kõigi teiste haridusasutuste puhul muud kui lõike 1 punktis c nimetatud andmed;
 - f) muud kui lõike 1 punktis c nimetatud andmed või dokumendid, mis on teadustööga tegelevate organisatsioonide ja teadustööd rahastavate organisatsioonide, sealhulgas teadustöö tulemuste edasiandmiseks loodud organisatsioonide valduses;
 - g) andmed või dokumendid, millele juurdepääs on välistatud või piiratud direktiivi (EL) 2022/2557 artikli 2 punktides 1 ja 4 määratletud elutähtsa teenuse osutaja või elutähtsa taristu kaitsega seotud teabe tõttu.
- (4) Käesoleva peatüki 3. jagu ei kohaldata järgmise suhtes:
- a) andmed ja dokumendid, mis ei ole teatavatesse kategooriatesse kuuluvad kaitstud andmed;
 - b) riigi osalusega äriühingute valduses olevad andmed ja dokumendid;
 - c) kultuuriasutuste ja haridusasutuste valduses olevad andmed ja dokumendid;
 - d) käesoleva peatüki 2. jaoga hõlmatud andmed ja dokumendid.
- (5) Käesolev peatükk tugineb liidu ja liikmesriikide juurdepääsukordadele, eelkõige seoses juurdepääsu andmisega ametlikele dokumentidele ja nende avalikustamisega, ega piira nende kohaldamist.
- (6) Käesoleva peatüki kohaselt kehtestatud kohustusi tuleks rakendada üksnes niivõrd, kui need on kooskõlas intellektuaalomandi kaitset käsitlevate rahvusvaheliste lepingute, eelkõige Berni kirjandus- ja kunstiteoste kaitse konventsiooni (Berni konventsioon), intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu (TRIPS-leping) ning Maailma Intellektuaalse Omandi Organisatsiooni (WIPO) autoriõiguse lepingu sätetega.
- (7) Avaliku sektori asutused ei kasuta direktiivi 96/9/EÜ artikli 7 lõikes 1 sätestatud andmebaasi tegija õigust, et takistada andmete ja dokumentide taaskasutamist või piirata taaskasutamist rohkem, kui see on käesoleva peatüki sätete kohaselt võimalik.
- (8) Käesolev peatükk reguleerib liikmesriikide avaliku sektori asutuste ja riigi osalusega äriühingute valduses olevate andmete ja dokumentide taaskasutamist ning hõlmab muu hulgas andmeid ja dokumente, mille suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2007/2/EÜ.
- (9) Käesolev peatükk ei piira liidu ega liikmesriigi õiguse või selliste liidu või liikmesriikide osalusega rahvusvaheliste lepingute kohaldamist, mis käsitlevad artikli 2 punktis 54 osutatud andmete või dokumentide kategooriate kaitset.

Artikkel 32j

Diskrimineerimiskeeld

- (1) Andmete või dokumentide taaskasutamise suhtes kohaldatavad tingimused peavad olema mittediskrimineerivad, läbipaistvad, proportsionaalsed ja objektiivselt põhjendatud andmete või dokumentide kategooriate, taaskasutamise eesmärkide ja

selliste andmete või dokumentide iseloomu seisukohast, mille taaskasutamine on lubatud. Kõnealuseid tingimusi ei kasutata konkurentsi piiramiseks. See põhimõte kehtib samamoodi võrreldavate taaskasutamiseviiside suhtes, sealhulgas piiriülese taaskasutamise suhtes.

- (2) Kui avaliku sektori asutus kasutab andmeid või dokumente oma äritegevuses, mis ei kuulu tema avalik-õiguslike ülesannete hulka, kohaldatakse selleks tegevuseks andmete või dokumentide väljastamise suhtes samu tasusid ja muid tingimusi, mis kehtivad teistele taaskasutajatele.

Artikkel 32k

Ainuõigused

- (1) Andmete või dokumentide taaskasutamine on avatud kõigile potentsiaalsetele turuosalistele, isegi juhul, kui vähemalt üks turuosaline juba pakub nendel andmetel või dokumentidel põhinevaid lisaväärtusega tooteid. Keelatud on andmete või dokumentide taaskasutamist käsitlevad kokkulepped ja muud korraldused või tavad, mille eesmärk või tulemus on ainuõiguste andmine või andmete või dokumentide taaskasutamise piiramine selliste isikute puhul, kes ei ole kõnealuste kokkulepete, korralduste või tavade osalised.
- (2) Erandina lõikest 1, kui ainuõigus on vajalik üldhuviteenuse osutamiseks, võib sellise õiguse anda teenuse osutamiseks või toote tarnimiseks vajalikul määral järgmistel tingimustel:
- ainuõigus antakse haldusakti või lepingupõhise kokkuleppega vastavalt kohaldatavale liidu ja liikmesriigi õigusele ning kooskõlas läbipaistvuse, võrdse kohtlemise ja mittediskrimineerimise põhimõttega;
 - ainuõiguse andmise kokkulepe, sealhulgas põhjendus selle kohta, miks on vaja selline õigus anda, on läbipaistev ja see tehakse veebis avalikult kättesaadavaks vormis, mis on vastavuses asjakohase riigihankeid käsitleva liidu õigusega ja liikmesriigi õigusega;
 - välja arvatud juhul, kui on tegemist kultuurivarade digiteerimisega seotud ainuõigustega, tuleb 2. jao kohaldamisalasse kuuluvate andmete ja dokumentide suhtes ainuõiguste andmise põhjendus korrapäraselt läbi vaadata ning igal juhul vaadatakse see läbi iga kolme aasta järel;
 16. juulil 2019 või pärast seda kuupäeva sõlmitud ainuõiguste kokkulepped tehakse veebis avalikult kättesaadavaks vähemalt kaks kuud enne nende jõustumist. Selliste kokkulepete lõplikud tingimused peavad olema läbipaistvad ja need tehakse veebis avalikult kättesaadavaks.
- (3) Erandina lõikest 1 ei ületa kultuurivarade digiteerimisega seotud ainuõiguse kestus üldiselt kümnet aastat. Kui see ajavahemik ületab kümnet aastat, peab selle kestus olema kooskõlas kohaldatava liidu ja liikmesriigi õigusega ning see vaadatakse läbi 11. aastal ja vajaduse korral seejärel iga seitsme aasta tagant.
- (4) Kui kultuurivarade digiteerimiseks on antud lõikes 3 osutatud ainuõigus, antakse asjaomasele avaliku sektori asutusele kokkuleppe osana digiteeritud kultuurivarade tasuta koopia. Kõnealune koopia tehakse ainuõiguse kestuse lõppemisel taaskasutamiseks kättesaadavaks.

- (5) Teatavatesse kategooriatesse kuuluvate kaitstud andmete taaskasutamise ainuõiguse kestus ei tohi olla pikem kui 12 kuud. Lepingu sõlmimise korral on lepingu kestus võrdne ainuõiguse kestusega.
- (6) Kokkulepped või muud korraldused või tavad, millega ei anta küll selgelt ainuõigust, kuid mille eesmärk on piirata või mille puhul võib põhjendatult eeldada, et need piiravad 2. jaoga hõlmatud andmete ja dokumentide kättesaadavust taaskasutamiseks muude isikute poolt kui sellise kokkuleppe osalised, tehakse veebis avalikult kättesaadavaks vähemalt kaks kuud enne nende jõustumist. Nimetatud õiguslike meetmete ja praktiliste vahendite mõju andmete taaskasutamiseks kättesaadavusele vaadatakse läbi korrapäraselt ja igal juhul iga kolme aasta tagant. Selliste meetmete lõplikud tingimused peavad olema läbipaistvad ja need tehakse veebis avalikult kättesaadavaks.
- (7) Olemasolevate ainuõiguslike kokkulepete suhtes kohaldatakse järgmist:
 - a) 2. jao kohaldamisalasse kuuluvate andmete ja dokumentide suhtes 17. juulil 2013 kehtinud ainuõigused, mis ei vasta lõigetes 2 ja 3 sätestatud erandite tingimustele ja mille on sõlminud avaliku sektori asutused, lõpetatakse lepingu lõppemisel ja igal juhul hiljemalt 18. juulil 2043;
 - b) 2. jao kohaldamisalasse kuuluvate andmete ja dokumentide suhtes 16. juulil 2019 kehtinud ainuõigused, mis ei vasta lõigetes 2 ja 3 sätestatud erandite tingimustele ja mille on sõlminud riigi osalusega äriühingud, lõpetatakse lepingu lõppemisel ja igal juhul hiljemalt 17. juulil 2049.

Artikkel 32l

Tasu võtmisega seotud üldpõhimõtted

- (1) 2. või 3. jao kohaselt võetav tasu peab olema läbipaistev, mittediskrimineeriv, proportsionaalne ja objektiivselt põhjendatud ning see ei tohi piirata konkurentsi.
- (2) Andmete või dokumentide taaskasutamise standardtasude puhul määratakse eelnevalt kindlaks ja avaldatakse, kui see on võimalik ja asjakohane, siis elektrooniliselt, tasu kohaldamise tingimused ja tasu tegelik summa, sealhulgas tasu arvutamise alus.
- (3) Kui tegemist on muude taaskasutamise tasudega kui lõikes 1 osutatud tasud, teatatakse eelnevalt, milliseid tegureid võetakse nende tasude arvutamisel arvesse. Taotluse korral teatab selliste andmete või dokumentide valdaja ka seda, kuidas need tasud konkreetse taaskasutamistaotluse puhul arvutati.
- (4) Avaliku sektori asutused tagavad, et tasusid saab maksta ka internetis, kasutades laialdaselt kättesaadavaid piiriüleseid makseteenuseid, ilma et kedagi diskrimineeritaks makseteenuse osutaja asukoha, makseinstrumendi väljastamise koha või maksekonto asukoha põhjal liidus.

Artikkel 32m

Teave õiguskaitsevahendite kohta

Avaliku sektori asutused tagavad, et andmete või dokumentide taaskasutamise taotlejaid teavitatakse õiguskaitsevahenditest, mis on seotud neid mõjutavate otsuste või tavadega.

2. JAGU

AVALIKU SEKTORI AVAANDMETE TAASKASUTAMINE

1. alajagu. Kohaldamisala ja üldpõhimõtted

Artikkel 32n

Avaliku sektori avaandmete taaskasutamise üldpõhimõtted

- (1) Käesoleva jao kohaldamisalasse kuuluvaid andmeid ja dokumente võib taaskasutada äriistel või mitteäriistel eesmärkidel vastavalt 1. jaole ja 2. jao 3. alajaole.
- (2) Kui tegemist on andmete või dokumentidega, mille intellektuaalomandiõigused kuuluvad raamatukogudele, sealhulgas ülikoolide raamatukogudele, muuseumidele ja arhiividele, ning riigi osalusega äriühingute valduses olevate andmete või dokumentidega ja kui selliste andmete või dokumentide taaskasutamine on lubatud, võib neid andmeid või dokumente taaskasutada äriistel või mitteäriistel eesmärkidel vastavalt 1. jaole ja 2. jao 3. alajaole.

2. alajagu

Taaskasutamistaotlused

Artikkel 32o

Taaskasutamistaotluste menetlemine

- (1) Avaliku sektori asutused menetlevad taaskasutamistaotlusi elektrooniliselt, kui see on võimalik ja asjakohane, ning teevad dokumendi taotlejale taaskasutamiseks kättesaadavaks, või kui on vaja litsentsi, esitavad taotlejale litsentsipakkumise mõistliku aja jooksul, mis peab olema vastavuses andmetele või dokumentidele juurdepääsu taotluste menetlemiseks kehtestatud tähtaegadega.
- (2) Kui tähtaegu või muid andmete või dokumentide õigeaegset esitamist reguleerivaid norme ei ole kehtestatud, menetlevad avaliku sektori asutused taotlust ja annavad andmed või dokumendid taotlejale taaskasutamiseks, või kui on vaja litsentsi, esitavad taotlejale litsentsipakkumise niipea kui võimalik ja igal juhul 20 tööpäeva jooksul alates taotluse saamisest. Seda ajavahemikku võib mahukate või keerukate taotluste korral pikendada 20 tööpäeva võrra. Sellistel juhtudel teatatakse taotlejale niipea kui võimalik ja igal juhul kolme nädala jooksul alates esialgse taotluse saamisest, et selle menetlemiseks on vaja lisaega, ja põhjendatakse seda vajadust.
- (3) Äraütleva otsuse korral teatavad avaliku sektori asutused taotlejale keeldumise põhjused vastavalt asjaomase liikmesriigi juurdepääsukorra asjakohastele sätetele või käesoleva määruse sätetele, eelkõige artikli 32i lõike 2 punktidele a–c ja artikli 32i lõike 3 punktidele a–d või artiklile 32n (avaliku sektori avaandmete taaskasutamise üldpõhimõte). Kui äraütleva otsuse aluseks on artikli 32i lõike 3 punkt d, viitavad avaliku sektori asutused füüsilisele või juriidilisele isikule, kellele õigus kuulub, kui see on teada, või litsentsiandjale, kellelt avaliku sektori asutus on asjakohase materjali saanud. Raamatukogud, sealhulgas ülikoolide raamatukogud, muuseumid ja arhiivid, ei ole kohustatud sellist viidet lisama.
- (4) Õiguskaitsevahendid hõlmavad võimalust, et otsuse vaatab läbi asjakohaste eriteadmistega erapooletu asutus, näiteks liikmesriigi konkurentsiasutus, asjaomane andmetele või dokumentidele juurdepääsu eest vastutav asutus, määruse

(EL) 2016/679 kohaselt loodud järelevalveasutus või liikmesriigi kohtuasutus, kelle otsused on asjaomasele avaliku sektori asutusele siduvad.

- (5) Käesoleva artikli kohaldamiseks võtavad liikmesriigid kasutusele praktilised vahendid, et hõlbustada andmete või dokumentide toimivat taaskasutamist. Need vahendid võivad eelkõige hõlmata viise piisava teabe esitamiseks käesolevas määruses sätestatud õiguste kohta ning vajaliku abi ja juhiste pakkumiseks.
- (6) Käesolevat artiklit ei kohaldata järgnevate üksuste suhtes:
 - a) riigi osalusega äriühingud;
 - b) haridusasutused, teadustööga tegelevad organisatsioonid ja teadustööd rahastavad organisatsioonid.

3. alajagu

Taaskasutamise tingimused

Artikkel 32p

Pakutavad vormingud

- (1) Ilma et see piiraks 5. alajao kohaldamist, teevad avaliku sektori asutused ja riigi osalusega äriühingud oma andmed või dokumendid kättesaadavaks juba olemas olevas vormingus või keeles, ning kui see on võimalik ja asjakohane, elektrooniliste vahendite abil vormingus, mis on avatud, masinloetav, juurdepääsetav, leitav ja taaskasutatav, koos nende metaandmetega. Nii vorming kui ka metaandmed peavad võimaluse korral vastama ametlikele avatud standarditele.
- (2) Liikmesriigid julgustavad avaliku sektori asutusi ja riigi osalusega äriühinguid koostama ja kättesaadavaks tegema käesoleva jao kohaldamisalasse kuuluvaid andmeid ja dokumente, järgides kavandatud ja vaikimisi avatuse põhimõtet.
- (3) Lõikest 1 ei tulene avaliku sektori asutustele kohustust luua või mugandada andmeid või dokumente või teha väljavõtteid, et järgida kõnealust lõiget, kui see nõuaks ebaproportsionaalseid jõupingutusi, mis ei ole pelgalt lihtsad toimingud.
- (4) Avaliku sektori asutustelt ei nõuta teatavat liiki dokumentide koostamise ja talletamise jätkamist selleks, et avaliku või erasektori organisatsioon saaks selliseid andmeid või dokumente taaskasutada.
- (5) Avaliku sektori asutused teevad dünaamilised andmed taaskasutamiseks kättesaadavaks kohe pärast kogumist selleks sobiva rakendusliidese kaudu ning asjakohasel juhul hulgiallalaaditud andmetena.
- (6) Kui dünaamiliste andmete taaskasutamiseks kättesaadavaks tegemine kohe pärast nende kogumist, nagu on osutatud lõikes 5, käiks avaliku sektori asutusele rahaliselt ja tehniliselt üle jõu, eeldades seega ebaproportsionaalsete jõupingutuste tegemist, tehakse need dünaamilised andmed taaskasutamiseks kättesaadavaks sellise aja jooksul või selliste ajutiste tehniliste piirangutega, mis ei kahjusta põhjendamatult nende andmete majandusliku ja sotsiaalse potentsiaali kasutamist.
- (7) Lõikeid 1–6 kohaldatakse riigi osalusega äriühingute valduses olevate olemasolevate andmete ja dokumentide suhtes, mis on taaskasutamiseks kättesaadavad.
- (8) Väärtuslikud andmestikud, mis on loetletud vastavalt artikli 32v lõikele 1, tehakse taaskasutamiseks kättesaadavaks masinloetavas vormingus selleks sobiva rakendusliidese kaudu ja asjakohasel juhul hulgiallalaaditud andmestikuna.

Artikkel 32q

Avaliku sektori avaldamise eest tasu võtmise põhimõtted

- (1) Käesoleva jao kohaldamisalasse kuuluvate andmete ja dokumentide taaskasutamise eest tasu ei võeta. Avaliku sektori asutusel, kelle valduses andmed on, võib olla siiski lubatud selliste andmete või dokumentide paljundamisest, esitamisest ja levitamisest ning isikuandmete anonüümimisest ja äriiselt konfidentsiaalse teabe kaitsmiseks võetud meetmetest tulenevad piirkulud tagasi nõuda.
- (2) Lõiget 1 ei kohaldata järgmiste üksuste suhtes:
 - a) avaliku sektori asutused, kes peavad teenima tulu, et katta oluline osa oma avalik-õiguslike ülesannete täitmisest tulenevatest kuludest;
 - b) raamatukogud, sealhulgas ülikoolide raamatukogud, muuseumid ja arhiivid;
 - c) riigi osalusega äriühingud.
- (3) Liikmesriigid avaldavad lõike 2 punktis a osutatud avaliku sektori asutuste loetelu veebis.
- (4) Lõike 2 punktides a ja c osutatud juhtudel arvutatakse tasude kogusumma välja objektiivsete, läbipaistvate ja kontrollitavate kriteeriumide alusel. Kõnealused kriteeriumid kehtestavad liikmesriigid. Andmete või dokumentide väljastamisest ja taaskasutamise lubamisest asjaomasel arvestusperioodil saadav kogutulu ei tohi ületada nende kogumisest, koostamisest, paljundamisest, levitamisest ja andmete talletamisest tulenevaid kulusid, millele lisandub mõistlik investeeringutulu, ning asjakohasel juhul isikuandmete anonüümimisest ja äriiselt konfidentsiaalse teabe kaitsmiseks võetud meetmetest tulenevaid kulusid. Tasu arvutatakse vastavalt kohaldatavatele arvestuspõhimõtetele.
- (5) Kui tasu võtavad lõike 2 punktis b osutatud avaliku sektori asutused, ei tohi andmete või dokumentide väljastamisest ja taaskasutamise lubamisest asjaomasel arvestusperioodil saadav kogutulu ületada kulusid, mis tulenevad andmete või dokumentide kogumisest, koostamisest, paljundamisest, levitamisest, andmete talletamisest, säilitamisest ja õiguste väljaselgitamisest ning asjakohasel juhul isikuandmete anonüümimisest ja äriiselt konfidentsiaalse teabe kaitsmiseks võetud meetmetest, millele lisandub mõistlik investeeringutulu. Tasu arvutatakse vastavalt asjaomaste avaliku sektori asutuste suhtes kohaldatavatele arvestuspõhimõtetele.
- (6) Avaliku sektori asutused võivad kehtestada väga suurtele ettevõtjatele andmete ja dokumentide taaskasutamise eest tasud, mis on lõigetes 1, 4 ja 5 sätestatud tasudest suuremad. Sellised tasud peavad olema proportsionaalsed ja põhinema objektiivsetel kriteeriumidel, võttes arvesse majanduslikku võimsust või üksuse võimet andmeid hankida, sealhulgas eelkõige määramist pääsuvalitsejaks määruse (EL) 2022/1925 alusel. Lisaks käesoleva artikli lõikes 1 loetletud elementidele võivad sellised tasud hõlmata andmete või dokumentide kogumise, koostamise, taasesitamise, levitamise ja säilitamise kulusid ning asjakohasel juhul andmete või dokumentide anonüümimisest või nende konfidentsiaalsuse kaitsmiseks võetud meetmetest tulenevaid kulusid, millele lisandub mõistlik investeeringutulu.
- (7) Järgmiste andmete taaskasutamine on kasutaja jaoks tasuta:
 - a) võttes arvesse artikli 32v lõikeid 3, 4 ja 5, väärtuslikud andmestikud, mis on loetletud vastavalt nimetatud artikli lõikele 1;
 - b) artikli 32i lõike 1 punktis c osutatud teadusandmed.

Artikkel 32r

Standardlitsentsid

- (1) Andmete või dokumentide taaskasutamisele ei seata tingimusi, välja arvatud juhul, kui need tingimused on objektiivsed ja proportsionaalsed, ei ole diskrimineerivad ning neid saab põhjendada avaliku huvi eesmärgiga.
- (2) Kui taaskasutamisele seatakse tingimused, ei tohi need tingimused taaskasutamist põhjendamatult piirata ning neid ei tohi kasutada konkurentsi piiramiseks.
- (3) Liikmesriikides, kus kasutatakse litsentse, tagavad avaliku sektori asutused, et avaliku sektori andmete või dokumentide taaskasutamise standardlitsentsid, mida saab konkreetse litsentsitaotluse jaoks kohandada, on kättesaadavad digivormingus ning neid on võimalik elektrooniliselt töödelda.
- (4) Avaliku sektori asutused võivad kehtestada väga suurtele ettevõtjatele andmete ja dokumentide taaskasutamise eritingimused. Sellised tingimused peavad olema proportsionaalsed ja põhinema objektiivsetel kriteeriumidel. Need tingimused kehtestatakse, võttes arvesse majanduslikku võimsust või üksuse võimet andmeid hankida, sealhulgas eelkõige määramist pääsuvalitsejaks määruse (EL) 2022/1925 alusel.

Artikkel 32s

Praktilised vahendid

- (1) Liikmesriigid kasutavad taaskasutamiseks kättesaadavate andmete ja dokumentide otsingu hõlbustamiseks praktilisi vahendeid, näiteks peamiste andmete või dokumentide loetelusid koos asjaomaste metaandmetega, mis on kättesaadavad veebis ja masinloetavas vormingus, kui see on võimalik ja asjakohane, ja portaale, milles on lingid sellistele loeteludele. Võimaluse korral hõlbustavad liikmesriigid andmete ja dokumentide keeltevahelist otsingut, võimaldades eelkõige metaandmete koondamist liidu tasandil.

Liikmesriigid innustavad ka avaliku sektori asutusi kasutama praktilisi vahendeid, mis hõlbustaksid taaskasutamiseks kättesaadavate andmete või dokumentide säilitamist.

- (2) Liikmesriigid jätkavad koostöös komisjoniga jõupingutuste tegemist, et lihtsustada juurdepääsu andmetikele, eelkõige luues ühtse juurdepääsupunkti ning tehes järkjärgult kättesaadavaks avaliku sektori asutuste valduses olevad sobivad andmestikud kõikidest andmetest või dokumentidest, mille suhtes käesolevat jagu kohaldatakse, samuti liidu institutsioonide valduses olevatele andmetele, seda vormingus, mis on juurdepääsetav, kergesti leitav ja taaskasutatav elektrooniliste vahendite abil.

4. alajagu

Teadusandmed

Artikkel 32t

Teadusandmed

- (1) Liikmesriigid toetavad teadusandmete kättesaadavust ning kehtestavad selleks riigisisised põhimõtted ja asjaomased meetmed, et muuta avaliku sektori rahastatud teadusandmed vaikimisi avatuse põhimõtet järgides vabalt kättesaadavaks („avatud juurdepääsu põhimõte“) ja FAIR-põhimõtetega ühilduvaks. Seejuures võetakse intellektuaalomandi õigusi, isikuandmete kaitset, konfidentsiaalsust, turvalisust ja

õigustatud ärihuvisid arvesse kooskõlas põhimõttega „nii avatud kui võimalik, nii suletud kui vajalik“. Avatud juurdepääsu põhimõte on suunatud teadustööga tegelevatele organisatsioonidele ja teadustööd rahastavatele organisatsioonidele.

- (2) Ilma et see piiraks artikli 32n lõike 3 punkti d kohaldamist, peavad teadusandmed olema vastavalt 1. jaole ning 2. jao 3. alajaole äri- ja mitteäri-eesmärkidel taaskasutatavad, juhul kui nende andmete loomist on rahastanud avalik sektor ning teadlased, teadustööga tegelevad organisatsioonid või teadustööd rahastavad organisatsioonid on need institutsiooni- või teemapõhise hoidla kaudu juba avalikult kättesaadavaks teinud. Seejuures võetakse arvesse õiguspäraseid ärihuve, teadmussiirde valdkonna tegevust ja varem olemas olnud intellektuaalomandiõigusi.

5. alajagu

Väärtuslikud andmestikud

Artikkel 32u

Väärtuslike andmestike temaatilised kategooriad

- (1) Väärtuslike andmestike temaatilised kategooriad on sätestatud I lisas.
- (2) Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikli 45 lõikega 2a vastu delegeeritud õigusakte I lisa muutmiseks, et lisada sinna väärtuslike andmestike uusi temaatilisi kategooriaid, mis kajastavad tehnoloogiat ja turgude arengut.

Artikkel 32v

Teatavad väärtuslikud andmestikud ning nende avaldamise ja taaskasutamise kord

- (1) Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles sätestatakse loetelu teatavatest väärtuslikest andmestikest, mis kuuluvad I lisa esitatud kategooriatesse ning on avaliku sektori asutuste ja riigi osalusega äriühingute valduses nende andmete või dokumentide hulgas, mille suhtes kohaldatakse käesolevat jagu.

Kõnealused väärtuslikud andmestikud peavad olema

- a) tasuta kättesaadavad, kui lõikest 3, 4 või 5 ei tulene teisiti;
- b) masinloetavad;
- c) rakendusliidestite kaudu esitatavad ja
- d) asjakohasel juhul hulgiallalaaditavad.

Rakendusaktidega võidakse täpsustada väärtuslike andmestike avaldamise ja taaskasutamise korda. Kõnealune kord peab olema kooskõlas avatud standardlitsentsidega.

See kord võib hõlmata taaskasutamise, andmevormingute ja metaandmete suhtes kohaldatavaid tingimusi ning levitamise tehnilist korda. Liikmesriikide tehtud investeeringuid avaandmete lähenemisviisidesse, näiteks teatavate standardite arendamisse ja kasutuselevõtmisse tehtud investeeringuid, võetakse arvesse ja hinnatakse võrreldes loetellu kaasamisest tuleneva võimaliku kasuga.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 46 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

- (2) Teatavate väärtuslike andmestike kindlaksmääramine vastavalt lõikele 1 põhineb nende potentsiaalil

- a) luua olulisi sotsiaal-majanduslikke või keskkonnaga seotud hüvesid ja innovaatilisi teenuseid;
- b) tuua kasu suurele arvule kasutajatele, eelkõige VKEdele ja väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele;
- c) aidata saada tulu ja
- d) kombineerida neid teiste andmestikega.

Komisjon korraldab selliste väärtuslike andmestike väljaselgitamise eesmärgil asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas eksperditasandil, viib läbi mõjuhindamise ning tagab andmete ja dokumentide taaskasutamise küsimuses täiendavuse olemasolevate õigusaktide, näiteks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2010/40/EL. Mõjuhindangus tuleb esitada kulude-tulude analüüs ning analüüs selle kohta, kas väärtuslike andmestike tasuta pakkumisel selliste avaliku sektori asutuste poolt, kes peavad teenima tulu, et katta oluline osa oma avalik-õiguslike ülesannete täitmisest tulenevatest kuludest, oleks oluline mõju asjaomaste asutuste eelarvele. Riigi osalusega äriühingute valduses olevate väärtuslike andmestike puhul pööratakse mõju hindamise käigus erilist tähelepanu riigi osalusega äriühingute rollile konkurentsipõhises majanduses.

- (3) Erandina lõike 1 teise lõigu punktist a tuleb kõnealuses lõikes nimetatud rakendusaktides sätestada, et väärtuslike andmestike tasuta kättesaadavust ei kohaldata riigi osalusega äriühingute valduses olevate teatavate väärtuslike andmestike suhtes, kui see põhjustaks asjaomastel turgudel konkurentsimoonutusi.
- (4) Lõike 1 teise lõigu punkti a kohast väärtuslike andmestike tasuta kättesaadavaks tegemise nõuet ei kohaldata raamatukogude, sealhulgas ülikooliraamatukogude, muuseumide ja arhiivide puhul.
- (5) Juhul kui väärtuslike andmestike tasuta kättesaadavaks tegemine selliste avaliku sektori asutuste poolt, kes peavad teenima tulu, et katta oluline osa oma avalik-õiguslike ülesannete täitmisest tulenevatest kuludest, avaldaks olulist mõju asjaomaste asutuste eelarvele, võivad liikmesriigid vabastada need asutused kuni kaheks aastaks pärast lõike 1 kohaselt vastu võetud asjakohase rakendusakti jõustumist kohustusest teha väärtuslikud andmestikud tasuta kättesaadavaks.

3. jagu

Avaliku sektori asutuste valduses olevate teatavatesse kategooriatesse kuuluvate kaitstud andmete taaskasutamine

Artikkel 32w

Taaskasutamise tingimused

- (1) Avaliku sektori asutused, kes on liikmesriigi õiguse alusel pädevad andma taaskasutamise eesmärgil juurdepääsu teatavatesse kategooriatesse kuuluvatele kaitstud andmetele või dokumentidele või juurdepääsu andmisest keelduma, teevad artiklis 32aa osutatud ühtse teabepunkti kaudu üldsusele kättesaadavaks sellise taaskasutamise lubamise tingimused ja taaskasutamise taotlemise korra. Neid võivad taaskasutamise eesmärgil juurdepääsu andmisel või sellest keeldumisel aidata artikli 32z lõikes 1 osutatud pädevad asutused.

Liikmesriigid tagavad, et avaliku sektori asutused on varustatud käesoleva artikli ja artikli 32x järgimiseks vajalike ressursidega.

- (2) Andmete või dokumentide taaskasutamine ei mõjuta nende andmete või dokumentide kaitstust ja on lubatud üksnes:
- a) kooskõlas intellektuaalomandi õigustega;
 - b) juhul, kui taaskasutamise lubamise tulemusena ei avalikustata andmeid, mida käsitletakse ärisaladust või statistiliste andmete konfidentsiaalsust käsitlevate liidu või liikmesriigi õigusaktide kohaselt konfidentsiaalsena, välja arvatud juhul, kui selline taaskasutamine on lubatud andmesubjekti nõusolekul või andmevaldaja loal vastavalt lõikele 5;
 - c) kooskõlas määrusega (EL) 2016/679.
- (3) Selleks et tagada lõikes 2 osutatud kaitstuse säilimine, võivad avaliku sektori asutused kehtestada järgmised nõuded:
- a) andmete või dokumentide taaskasutamiseks antakse õigus vaid juhul, kui avaliku sektori asutus või pädev asutus on taaskasutamise taotluse saamisel taganud, et
 - i) need andmed või dokumendid on anonüümitud, kui tegemist on isikuandmetega;
 - ii) need andmed või dokumendid on isikuandmete osas muul viisil ette valmistatud;
 - iii) neid andmeid või dokumente on muudetud, koondatud või nende suhtes on rakendatud muud aimatavuse kontrolli meetodit, kui tegemist on äriselt konfidentsiaalse teabega, sealhulgas ärisaladustega või intellektuaalomandi õigustega kaitstud sisuga;
 - b) andmetele või dokumentidele juurdepääs ja nende taaskasutamine võrgu kaudu peab toimuma turvalises töötlemiskeskkonnas, mida pakub või kontrollib avaliku sektori asutus;
 - c) kui kaugjuurdepääsu ei saa võimaldada kolmandate isikute õigusi ja huvisid ohtu seadmata, peab andmetele või dokumentidele juurdepääs ja nende taaskasutamine toimuma ruumides, kus asub turvaline töötlemiskeskond, kooskõlas rangete turvastandarditega.

Esimese lõigu punkti a alapunktis i lubatud taaskasutamise korral kohaldatakse andmete või dokumentide taaskasutamise suhtes 2. jaos sätestatud avaliku sektori avaandmeid käsitlevaid norme. See ei piira artikli 32y kohaldamist, mis on vastuolude korral ülimuslik.

Esimese lõigu punktide b ja c kohaselt lubatud taaskasutuse puhul kehtestavad avaliku sektori asutused tingimused, mis tagavad kasutatava turvalise töötlemiskeskonna tehniliste süsteemide toimimise tervikluse.

- (4) Avaliku sektori asutus jätab endale õiguse andmete või dokumentide kaitse tervikluse säilitamiseks kontrollida taaskasutaja poolt andmete või dokumentide töötlemise protsessi, vahendeid ja kõiki tulemusi. Samuti jätab ta endale õiguse keelata selliste tulemuste kasutamine, milles sisalduv teave seab ohtu kolmandate isikute õigused ja huvid. Otsus keelata tulemuste kasutamine peab olema taaskasutaja jaoks arusaadav ja läbipaistev.

Kui liikmesriigi õigus ei näe ette konkreetseid kaitsemeetmeid seoses teatavatesse kategooriatesse kuuluvate kaitstud andmete taaskasutamise puhul kohaldatavate

konfidentsiaalsuskohustustega, siis seab avaliku sektori asutus lõike 3 kohaselt esitatud andmete või dokumentide taaskasutamise tingimuseks, et taaskasutaja peab järgima konfidentsiaalsuskohustust, millega keelatakse sellise kolmandate isikute õigusi ja huve ohustava teabe avalikustamine, mille taaskasutaja võib olla saanud hoolimata kehtestatud kaitsemeetmetest. Isikustamata andmete loata taaskasutamise puhul on taaskasutaja kohustatud viivituseeta teavitama füüsilisi või juriidilisi isikuid, kelle õigusi või huvisid see võib mõjutada, kasutades vajaduse korral avaliku sektori asutuse abi.

- (5) Kui andmete või dokumentide taaskasutamist ei saa vastavalt lõigetele 3 ja 4 võimaldada, on taaskasutamine võimalik ainult järgmistel juhtudel:
- andmesubjekti nõusolekul, kui andmete edastamiseks ei ole muud õiguslikku alust kui andmesubjekti nõusolek vastavalt määrusele (EL) 2016/679;
 - selliste andmevaldajate loal, kelle õigusi ja huve võib selline taaskasutamine mõjutada.

Avaliku sektori asutus teeb kooskõlas liidu ja liikmesriigi õigusega kõik endast oleneva, et osutada abi võimalikele taaskasutajatele selliste andmesubjektide nõusoleku või selliste andmevaldajate loa taotlemisel, kelle õigusi ja huvisid võib niisugune taaskasutamine mõjutada, kui see on võimalik ilma, et sellest tuleneks ebaproportsionaalne koormus avaliku sektori asutusele.

Kui avaliku sektori asutus osutab sellist abi, võivad teda aidata artiklis 32z osutatud pädevad asutused.

Artikkel 32x

Nõuded seoses isikustamata andmete edastamisega taaskasutajate poolt kolmandatesse riikidesse

- Kui taaskasutaja kavatses edastada teatavatesse kategooriatesse kuuluvaid kaitstud isikustamata andmeid kolmandasse riiki, siis teavitab ta avaliku sektori asutust oma kavatsusest edastada sellised andmed ja sellise edastamise eesmärgist andmete taaskasutamise taotlemise ajal. Andmevaldaja loal toimuva taaskasutamise korral teavitab taaskasutaja füüsilist või juriidilist isikut, kelle õigusi ja huve taaskasutamine võib mõjutada, kõnealusest kavatsusest, eesmärgist ja asjakohastest kaitsemeetmetest, kasutades vajaduse korral avaliku sektori asutuse abi. Avaliku sektori asutus lubab taaskasutamist üksnes juhul, kui füüsiline või juriidiline isik annab edastamiseks loa.
- Avaliku sektori asutused edastavad isikustamata konfidentsiaalseid või intellektuaalomandi õigustega kaitstud andmeid taaskasutajale, kes kavatses edastada need andmed kolmandasse riiki, mis ei kuulu lõike 7 kohaselt kindlaks määratud riikide hulka, üksnes juhul, kui taaskasutaja võtab lepingulise kohustuse
 - täita vastavalt intellektuaalomandi õigustele ning ärisaladust või statistiliste andmete konfidentsiaalsust käsitlevale liidu või liikmesriigi õigusele kehtestatud kohustusi isegi pärast seda, kui andmed on edastatud kolmandasse riiki;
 - tunnistada andmeid edastava avaliku sektori asutuse liikmesriigi kohtute pädevust mis tahes vaidluse puhul, mis puudutab intellektuaalomandi õiguste ning ärisaladust ja statistiliste andmete konfidentsiaalsust käsitleva liidu või liikmesriigi õiguse järgimist.

- (3) Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, milles sätestatakse standardsed lepingutingimused käesoleva artikli lõikes 2 osutatud kohustuste täitmiseks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 46 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
- (4) Avaliku sektori asutused annavad vajaduse korral ja oma võimete piires taaskasutajatele suuniseid ja abi seoses lõikes 2 osutatud kohustuste täitmiseega.
- (5) Kui seda õigustab märkimisväärne arv taotlusi kogu liidus seoses isikustamata andmete taaskasutamisega teatavates kolmandates riikides, võib komisjon võtta vastu rakendusakte, milles kinnitatakse, et kolmanda riigi õigus- ja järelevalve- ning täitmise tagamise kord vastab järgmistele tingimustele:
 - a) see tagab intellektuaalomandi ja ärisaladuste kaitse viisil, mis on sisuliselt samaväärne liidu õiguse kohaselt tagatud kaitsega;
 - b) seda kohaldatakse ja täidetakse tõhusalt ning
 - c) sellega on ette nähtud tõhusad õiguskaitsevahendid.
- (6) Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 46 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
- (7) Konkreetsete liidu seadusandlike aktidega võidakse lugeda teatavad avaliku sektori asutuste valduses olevad isikustamata andmete kategooriad käesoleva artikli kohaldamisel väga tundlikeks, kui nende edastamine kolmandatesse riikidesse võib seada ohtu liidu avaliku poliitika eesmärgid (näiteks ohutuse ja rahvatervise) või põhjustada isikustamata ja anonüümitud andmete tagasituvastuse riski. Kui selline õigusakt vastu võetakse, võtab komisjon kooskõlas artikliga 45 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat määrust, sätestades eritingimused, mis kehtivad selliste andmete kolmandatesse riikidesse edastamise puhul.

Kui esimeses lõigus osutatud konkreetse liidu seadusandliku aktiga seda nõutakse, siis võivad sellised eritingimused hõlmata edastamise suhtes kohaldatavaid tingimusi või sellega seotud tehnilist korda, piiranguid seoses andmete taaskasutamisega kolmandates riikides või isikute kategooriatega, kellel on õigus selliseid andmeid kolmandatesse riikidesse edastada, või erandjuhtudel piiranguid seoses kolmandatesse riikidesse edastamisega.

Taaskasutaja, kellele on antud õigus isikustamata andmeid taaskasutada, võib andmeid edastada ainult neisse kolmandatesse riikidesse, mille puhul on täidetud lõigetes 2, 4 ja 5 sätestatud tingimused.

Artikkel 32y

Tasud

- (1) Teatavatesse kategooriatesse kuuluvate kaitstud andmete taaskasutamist lubavad avaliku sektori asutused võivad võtta tasu selliste andmete taaskasutamise lubamise eest.
- (2) Kui avaliku sektori asutused kohaldavad tasusid, võtavad nad meetmeid, et pakkuda stiimuleid teatavatesse kategooriatesse kuuluvate kaitstud andmete taaskasutamiseks mitteärielistel eesmärkidel, näiteks teadusuuringuteks, ning idufirmade, VKEde ja väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate poolt kooskõlas riigiabi eeskirjadega. Sellega seoses võivad avaliku sektori asutused teha andmed kättesaadavaks ka väiksema tasu eest või tasuta, eelkõige idufirmadele, VKEdele ja väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele, kodanikuühendustele ning

teadus- ja haridusasutustele. Selleks võivad avaliku sektori asutused koostada loetelu selliste taaskasutajate kategooriatest, kellele tehakse andmed või dokumendid kättesaadavaks väiksema tasu eest või tasuta. Loetelu ja selle koostamise kriteeriumid avalikustatakse.

- (3) Tasud tulenevad kuludest, mis on seotud teatavatesse kategooriatesse kuuluvate kaitstud andmete taaskasutamise taotluste menetlemisega, ja piirduvad vajalike kuludega seoses
 - a) andmete reprodutseerimise, esitamise ja levitamisega;
 - b) õiguste saamisega;
 - c) isikuandmete ja ärisaladuse alla kuuluvate andmete anonüümimise või muul viisil ettevalmistamisega, nagu on sätestatud artikli 32w („Taaskasutamise tingimused“) lõikes 3;
 - d) turvalise töötlemiskeskonna säilitamisega;
 - e) avaliku sektori välistelt kolmandatelt isikutelt käesoleva jao kohaselt taaskasutamise lubamise õiguse omandamisega ning taaskasutajate abistamisega selliste andmesubjektide nõusoleku ja andmevaldajate loa taotlemisel, kelle õigusi ja huve võib kõnealune taaskasutamine mõjutada.
- (4) Liikmesriigid kehtestavad tasude arvutamise kriteeriumid ja meetodika ning avaldavad need. Avaliku sektori asutus avaldab kulude põhikategooriate ja kulude jaotamisel kasutatud reeglite kirjelduse.
- (5) Avaliku sektori asutused võivad nõuda väga suurtelt ettevõtjatelt käesoleva artikli lõigete 2 ja 3 kohaselt lubatud suuremaid tasusid, tuginedes objektiivsetele kriteeriumidele ja võttes arvesse ettevõtja majanduslikku võimsust või võimet andmeid hankida, sealhulgas eelkõige määramist pääsuvalitsejaks määruse (EL) 2022/1925 alusel. Kõik selliselt arvutatud tasud peavad olema proportsionaalsed. Lisaks käesoleva artikli lõikes 3 loetletud elementidele võivad sellised tasud hõlmata andmete kogumise ja koostamise kulusid, millele lisandub mõistlik investeeringutulu.

Artikkel 32z

Pädevad asutused

- (1) Iga liikmesriik määrab käesolevas artiklis osutatud ülesannete täitmiseks artikli 37 lõike 1 kohaselt ühe või mitu pädevat asutust, kes võivad olla pädevad konkreetses sektoris, kuid peavad ühiselt hõlmama kõiki sektoreid, et abistada avaliku sektori asutusi, kes annavad taaskasutamise eesmärgil juurdepääsu teatavatesse kategooriatesse kuuluvatele kaitstud andmetele või keelavad sellise juurdepääsu. Liikmesriigid võivad asutada ühe või mitu uut pädevat asutust või tugineda olemasolevatele avaliku sektori asutustele või avaliku sektori asutuste sisetalitustele, mis vastavad käesolevas jaos sätestatud tingimustele.
- (2) Pädevatele asutustele võidakse anda samuti õigus anda taaskasutamise eesmärgil juurdepääs teatavatesse kategooriatesse kuuluvatele kaitstud andmetele kooskõlas liidu või liikmesriigi õigusega, mis näeb ette sellise juurdepääsu andmise. Kui need pädevad asutused annavad taaskasutamise eesmärgil juurdepääsu või keelavad selle, kohaldatakse nende suhtes artikleid 32k, 32w, 32x, 32y ja 32ab.
- (3) Pädevatel asutustel peavad olema piisavad õiguslikud, rahalised ja tehnilised vahendid ning inimressursid, et täita neile määratud ülesandeid, sealhulgas vajalikud

tehnilised teadmised, mis võimaldavad järgida asjakohast liidu või liikmesriigi õigust seoses artikli 2 punktis 54 osutatud teatavatesse kategooriatesse kuuluvatele kaitstud andmetele juurdepääsu korraga.

- (4) Lõikes 1 osutatud abistamise raames võidakse vastavalt vajadusele
- a) pakkuda tehnilist tuge, tehes kättesaadavaks turvalise töötlemiskeskonna, et võimaldada juurdepääsu andmete või dokumentide taaskasutamise eesmärgil;
 - b) anda juhiseid ja tehnilist tuge selle kohta, kuidas andmeid kõige paremini struktureerida ja säilitada, et teha need andmed või dokumendid kergesti kättesaadavaks;
 - c) pakkuda anonüümimise, pseudonüümimise ja eraelu puutumatus säilitamise tipptasemel meetodite jaoks tehnilist tuge, mis ei piirdu isikuandmetega, vaid hõlmab ka äriliselt konfidentsiaalset teavet, sealhulgas ärisaladusi või intellektuaalomandi õigustega kaitstud sisu;
 - d) osutada avaliku sektori asutustele vajaduse korral abi taaskasutajate toetamisel seoses andmesubjektidelt nõusoleku või andmevaldajalt loa taotlemisega andmete taaskasutamiseks kooskõlas nende konkreetsete otsustega, muu hulgas seoses jurisdiktsiooniga, kus andmete töötlemist kavandatakse, ning osutada avaliku sektori asutustele abi tehniliste mehhanismide loomisel, mis võimaldavad edastada taaskasutajate taotlusi nõusolekuks või loaks, kui see on praktiliselt teostatav;
 - e) osutada avaliku sektori asutustele abi seoses taaskasutaja poolt artikli 32x lõike 2 kohaselt võetud lepinguliste kohustuste piisavuse hindamisega.

Artikkel 32aa

Ühtne teabepunkt

- (1) Iga liikmesriik määrab ühtse teabepunkti. See teabepunkt teeb kättesaadavaks kergesti juurdepääsetava teabe artiklite 32w, 32x ja 32y kohaldamise kohta.
- (2) Ühtne teabepunkt on pädev võtma vastu päringuid või taotlusi teatavatesse kategooriatesse kuuluvate kaitstud andmete taaskasutamiseks ja edastab need – kui see on võimalik ja kohane, siis automaatsete vahenditega – pädevatele avaliku sektori asutustele või artikli 32z lõikes 1 osutatud pädevatele asutusele, kui see on asjakohane.
- (3) Ühtne teabepunkt võib VKEde, väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate, idufirmade ja teadusasutuste jaoks luua eraldi, lihtsustatud ja hästi dokumenteeritud teabekanalid, et tegeleda nende vajaduste ja võimalustega artikli 2 punktis 54 osutatud andmekategooriate taaskasutamise taotlemise puhul.
- (4) Ühtne teabepunkt teeb elektrooniliste vahendite kaudu kättesaadavaks otsinguid võimaldava peamiste dokumentide loetelu, mis sisaldab ülevaadet kõigi olemasolevate dokumentide allikate kohta, sealhulgas vajaduse korral selliste dokumentide allikate kohta, mis on kättesaadavad valdkondlikest, piirkondlikest või kohalikest teabepunktidest, ning kus on esitatud olemasolevaid andmeid või dokumente kirjeldav asjakohane teave, sealhulgas vähemalt andmete vormingu, mahu ja nende taaskasutamise tingimuste kohta.

- (5) Komisjon loob Euroopa ühtse juurdepääsupunkti, mis pakub riiklikes ühtsetes teabepunktides kättesaadavate andmete või dokumentide otsinguid võimaldavat elektroonilist registrit ja lisateavet selle kohta, kuidas nende ühtsete riiklike teabepunktide kaudu andmeid või dokumente taotleda.

Artikkel 32ab

Taaskasutamistaotluste menetlemine

- (1) Kui liikmesriigi õiguse kohaselt ei ole kehtestatud lühemaid tähtaegu, võtavad pädevad avaliku sektori asutused või artikli 32z lõikes 1 osutatud pädevad asutused teatavatesse kategooriatesse kuuluvate kaitstud andmete taaskasutamise taotlust käsitleva otsuse vastu kahe kuu jooksul alates taotluse kättesaamise kuupäevast.
- (2) Äärmiselt ulatuslike ja keerukate taaskasutamistaotluste puhul võidakse kõnealust kahekuulist tähtaega pikendada kuni 30 päeva võrra. Sellisel juhul teatavad pädevad avaliku sektori asutused või artikli 32z lõikes 1 osutatud pädevad asutused taotlejale esimesel võimalusel, et menetlemiseks vajatakse rohkem aega, ning lisatakse viivituse põhjendused.
- (3) Kõigil füüsilistel ja juriidilistel isikutel, keda lõikes 1 osutatud otsus otseselt mõjutab, on õigus mõjusale õiguskaitsele asjaomase asutuse asukoha liikmesriigis. Õigus õiguskaitsele sätestatakse liikmesriigi õiguses ja see hõlmab võimalust, et otsuse vaatab läbi asjakohaste eriteadmistega erapooletu asutus, näiteks liikmesriigi konkurentsiasutus, asjaomane dokumentidele juurdepääsu eest vastutav asutus, määruse (EL) 2016/679 kohaselt loodud järelevalveasutus või liikmesriigi kohtuasutus, kelle otsused on asjaomasele avaliku sektori asutusele või pädevale asutusele siduvad.“

19. Artikkel 38 asendatakse järgmisega:

- (1) „Ilma et see piiraks muude haldus- või õiguskaitsevahendite kohaldamist, on füüsilistel ja juriidilistel isikutel õigus esitada kas individuaalselt või kohasel juhul kollektiivselt kaebus
- oma alalise elukoha, töökoha või asukoha liikmesriigi asjaomasele pädevale asutusele, kui nad on leiavad, et nende käesolevast määrusest tulenevaid õigusi on rikutud;
 - kõigis käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvates küsimustes konkreetselt tunnustatud andmevahendusteenuse osutaja või tunnustatud andmealtruismiorganisatsiooni vastu andmevahendusteenuste registreerimise eest vastutavale asjaomasele pädevale asutusele või andmealtruismiorganisatsioonide registreerimise eest vastutavale asjaomasele pädevale asutusele.
- (2) Andmekoordinaator esitab taotluse korral füüsilistele ja juriidilistele isikutele kogu teabe, mis on neile vajalik kaebuse esitamiseks asjaomasele pädevale asutusele.
- (3) Pädev asutus, kellele kaebus esitati, teavitab kooskõlas liikmesriigi õigusega kaebuse esitajat
- menetlemise käigust ja tehtud otsusest ning
 - artikliga 39 ette nähtud õiguskaitsevahenditest.“

20. Artiklisse 40 lisatakse lõige 6:

„6. Käesolevat artiklit ei kohaldata VIIc peatüki suhtes.“

21. Artikli 41 järele lisatakse järgmine pealkiri:

„IXa PEATÜKK

Euroopa Andmeinnovatsiooninõukogu“.

22. Lisatakse järgmine artikkel 41a:

„Artikkel 41a

Euroopa Andmeinnovatsiooninõukogu

- (1) Euroopa Andmeinnovatsiooninõukogu luuakse, et see nõustaks ja abistaks komisjoni käesoleva määruse täitmise tagamise koordineerimisel ning tegutseks Euroopa andmemajanduse ja -poliitika arendamisel aruteluplatvormina.
- (2) Euroopa Andmeinnovatsiooninõukogu koosseisu kuuluvad vähemalt andmetega seotud küsimustes pädevad liikmesriikide esindajad, käesoleva määruse II, III, V, VIIa ja VIIc peatüki täitmise tagamise eest vastutavate pädevate asutuste, Euroopa Andmekaitseinstituti, Euroopa Andmekaitseinspektori ja ENISA esindajad ning ELi VKEde saadik või VKEde saadikute võrgustiku nimetatud esindaja. Komisjon võib otsustada lisada täiendavaid liikmete kategooriaid. Üksikekspertide nimetamisel püüab komisjon saavutada kõnealuse rühma liikmete soolise ja geograafilise tasakaalu.
- (3) Komisjon otsustab erinevate koosseisude üle, kes täidavad Euroopa Andmeinnovatsiooninõukogu ülesandeid.
- (4) Euroopa Andmeinnovatsiooninõukogu koosolekute eesistuja on komisjon.“

23. Artikkel 42 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 42

Euroopa Andmeinnovatsiooninõukogu roll

- (1) Euroopa Andmeinnovatsiooninõukogu toetab käesoleva määruse järjepidevat kohaldamist sellega, et teeb järgmist:
 - a) toimib andmepoliitika, andmehalduse, rahvusvaheliste andmevoogude ja Euroopa andmemajandusega seotud valdkondadevaheliste suundumuste üle peetavate strateegiliste arutelude foorumina;
 - b) nõustab ja abistab komisjoni seoses pädevate asutuste järjepidevate tavade väljatöötamisega II, III, V, VII, VIIa ja VIIc peatüki täitmise tagamisel;
 - c) hõlbustab pädevate asutuste vahelist koostööd suutlikkuse suurendamise ja teabevahetuse kaudu;
 - d) edendab liikmesriikide vahel kogemuste ja heade tavade vahetamist avaliku sektori teabe taaskasutamise valdkonnas koostöös teiste asjaomaste valitsusasutustega.“
24. Artiklit 45 muudetakse järgmiselt:
- a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Artikli 29 lõikes 7, artikli 32u lõikes 2 ja artikli 33 lõikes 2 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks.“;

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 29 lõikes 7, artikli 32u lõikes 2 ja artikli 33 lõikes 2 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.“;

c) lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Artikli 29 lõike 7, artikli 32u lõike 2 või artikli 33 lõike 2 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kolme kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kolme kuu võrra.“

25. Artiklit 46 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 esimene lause asendatakse järgmisega:

„Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.“;

b) lisatakse järgmine lõige 1a:

„1a. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.“

26. Artiklit 49 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„1. Hiljemalt 12. septembriks 2028 hindab komisjon II, III, IV, V, VI, VII ja VIII peatükki ning esitab peamiste järelduste kohta aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele. Hindamise käigus analüüsitakse eelkõige järgmist:“;

ii) punkt m asendatakse järgmisega:

„m) käesoleva määruse mõju VKEdele ja väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele seoses nende innovatsioonisuutlikkusega ning seoses andmetööstusteenuste kättesaadavusega liidu kasutajate jaoks ja uute kohustuste täitmise koormusega.“;

b) lisatakse järgmine lõige 2a:

„2a. Hiljemalt [kuupäev: jõustumise kuupäev pluss 5 aastat] hindab komisjon käesoleva määruse VIIa, VIIb ja VIIc peatükki ning esitab peamiste järelduste kohta aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele.

Aruandes analüüsitakse eelkõige järgmist:

- a) andmevahendusteenuse osutajate registreerimise seis ja nende pakutavate teenuste liik;
- b) registreeritud andmealtruismiorganisatsioonide liik ja ülevaade üldhuvi eesmärkidest, mille puhul andmeid jagatakse, et kehtestada sellekohased selged kriteeriumid;
- c) VIIc peatüki 2. jao kohaldamisala ning sotsiaalne ja majanduslik mõju, sealhulgas
- d) VIIc peatüki 2. jao kohaldamisalasse kuuluvate avaliku sektori dokumentide taaskasutamise kasvu ulatus, eelkõige VKEde ja väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate poolt;
- e) väärtuslike andmestike mõju;
- f) andmekaitse-eeskirjade ja taaskasutusvõimaluste koostoime;
- g) liikmesriigid esitavad komisjonile kõnealuse aruande koostamiseks vajaliku teabe.“;

c) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Lõigetes 1, 2 ja 2a osutatud aruannete alusel võib komisjon asjakohasel juhul esitada Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku käesoleva määruse muutmiseks.“

27. Lisatakse I lisa, nii nagu on esitatud käesoleva määruse II lisas.

Artikkel 2

Määruse (EL) 2018/1724 muutmine

Määruse (EL) 2018/1724 II lisa tabelis asendatakse kanne „Ettevõtte asutamine, juhtimine ja tegevuse lõpetamine“ järgmisega:

Elusündmused Menetlused

Oodatav tulemus, mille puhul pädev asutus hindab taotlust kooskõlas liikmesriigi õigusega, kui see on asjakohane

Ettevõtte asutamine, juhtimine ja tegevuse lõpetamine

Majandustegevusest majandustegevusega seotud load, majandustegevuses ning majandustegevuse lõpetamine põhjustel, mis ei hõlma majandustegevuse esmakordne registreerimine äriregistris ning välja arvatud menetlused äriühingute (ELi toimimise lepingu artikli 54 teise lõigu tähenduses) asutamiseks või hiljem asutamisdokumentides muudatuste tegemiseks

teavitamine, Kinnitus teate, muudatusi puudutava teate või muudatuse emajandustegevuse loa kättesaamise ettevalmistamine, välja arvatud kohta registreerimine

Tööandja (füüsilise isiku) registreerimine kohustuslikus pensioni- ja kindlustusskeemis

Kinnitus registreerimise kohta või sotsiaalkindlustuse

		registreerimisnumber
Töötajate registreerimine kohustuslikus pensioni- ja kindlustusskeemis	registreerimise kohta või sotsiaalkindlustuse registreerimisnumber	
Ettevõtte tuludeklaratsiooni esitamine	Deklaratsiooni kättesaamise kinnitus	
Sotsiaalkindlustussüsteemide teavitamine töötajate Teatise kättesaamise lepingu lõppemisest, välja arvatud töölepingukinnitus kollektiivse lõpetamise menetlused		
Töötajate sotsiaalmaksete tasumine	Kättesaamistõend või muu kinnitus töötajate sotsiaalmaksete tasumise kohta	
Registreerimine andmevahendusteenuse osutajana	Registreerimise kinnitus	
Registreerimine liidus andmealtruismiorganisatsioonina	tunnustatud Registreerimise kinnitus	

Artikkel 3

Määruse (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus) muutmine

Määrust (EL) 2016/679 muudetakse järgmiselt.

1. Artiklit 4 muudetakse järgmiselt:

(a) punkti 1 lisatakse järgmised laused:

„Füüsilise isikuga seotud teave ei kujuta endast kõigi teiste isikute või üksuste jaoks tingimata isikuandmeid lihtsalt seetõttu, et teine üksus suudab selle füüsilise isiku tuvastada. Teavet ei loeta konkreetse üksuse puhul isikuandmeteks, kui asjaomane üksus ei suuda seda füüsilist isikut tuvastada, keda teave puudutab, võttes arvesse vahendeid, mida see üksus mõistliku tõenäosusega kasutab. Selline teave ei muutu asjaomase üksuse jaoks isikuandmeteks lihtsalt seetõttu, et potentsiaalsel järgneval andmesaajal on vahendid, mida mõistliku tõenäosusega kasutatakse selle füüsilise isiku tuvastamiseks, keda teave puudutab.“;

(b) lisatakse järgmised punktid:

„32) „lõppseade“ – direktiivi 2008/63/EÜ artikli 1 punktis 1 sätestatud lõppseade;

33) „elektroonilise side võrk“ – direktiivi (EL) 2018/1972 artikli 2 punktis 1 määratletud elektroonilise side võrk;

34) „veebibrauser“ – määruse (EL) 2022/1925 artikli 2 punktis 11 määratletud veebibrauser;

35) „meediateenus“ – määruse (EL) 2024/1083 artikli 2 punktis 1 määratletud meediateenus;

36) „meediateenuse osutaja“ – määruse (EL) 2024/1083 artikli 2 punktis 2 määratletud meediateenuse osutaja;

37) „internetipõhine kasutajaliides“ – määruse (EL) 2022/2065 artikli 3 punktis m määratletud internetipõhine kasutajaliides;

38) „teadusuuringud“ – mis tahes uuringud, mis võivad toetada ka innovatsiooni, näiteks tehnoloogia arendamine ja tutvustamine. Need tegevused edendavad olemasolevaid teaduslikke teadmisi või rakendavad olemasolevaid teadmisi uuenduslikul viisil, need viiakse ellu eesmärgiga toetada ühiskonna üldiste teadmiste ja heaolu kasvu ning need järgivad asjaomase teadusvaldkonna eetikastandardeid. See ei välista, et uuringute eesmärk võib olla ka äriliste huvide edendamine.“

2. Artikli 5 lõike 1 punkt b asendatakse järgmisega:

„isikuandmeid kogutakse täpselt ja selgelt kindlaksmääratud ning õiguspärastel eesmärkidel ning neid ei töödelda hiljem viisil, mis on nende eesmärkidega vastuolus; isikuandmete edasine töötlemine avalikes huvides toimuva arhiveerimise, teadus- või ajaloouringute või statistilisel eesmärgil loetakse artikli 89 lõike 1 kohaselt algsete eesmärkidega kooskõlas olevaks sõltumata käesoleva määruse artikli 6 lõikes 4 sätestatud tingimustest („eesmärgi piirang“);“.

3. Artiklit 9 muudetakse järgmiselt:

(a) lõikesse 2 lisatakse järgmised punktid:

„k) töötlemine toimub seoses määruse (EL) 2024/1689 artikli 3 punktis 1 määratletud tehisintellektisüsteemi või tehisintellektimudeli arendamise ja kasutamisega vastavalt lõikes 5 osutatud tingimustele;

l) biomeetriliste andmete töötlemine on vajalik andmesubjekti identiteedi kinnitamiseks (kontrollimiseks), kusjuures kontrollimiseks vajalikud biomeetrilised andmed või vahendid on andmesubjekti ainukontrolli all.“;

(b) lisatakse järgmine lõige:

„5. Lõike 2 punktis k osutatud töötlemise puhul rakendatakse asjakohaseid korralduslikke ja tehnilisi meetmeid, et vältida isikuandmete eriliikide kogumist ja muul viisil töötlemist. Kui vastutav töötleja tuvastab selliste meetmete rakendamise hoolimata tehisintellektisüsteemi või -mudeli treenimiseks, testimiseks või valideerimiseks kasutatavates andmestikes või tehisintellektisüsteemis või -mudelis isikuandmete eriliigid, peab vastutav töötleja sellised andmed eemaldama. Kui nende andmete eemaldamine nõuab ebaproportsionaalseid jõupingutusi, kaitseb vastutav töötleja igal juhul viivitamata ja mõjusalt selliseid andmeid, et neid ei kasutataks väljundite loomiseks, neid ei avalikustataks ega tehtaks muul viisil kolmandatele isikutele kättesaadavaks.“

4. Artikli 12 lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Artiklite 13 ja 14 kohase teabe esitamine ning artiklite 15–22 ja 34 kohane teavitamine ja meetmete võtmine on tasuta. Kui andmesubjekti taotlused on

ilmselgelt põhjendamatud või ülemäärased, eelkõige nende korduva iseloomu tõttu, või artikli 15 kohaste taotluste puhul ka seetõttu, et andmesubjekt kuritarvitab käesoleva määrusega antud õigusi, kasutades neid muul eesmärgil kui oma andmete kaitseks, võib vastutav töötleja:

- a) küsida mõistlikku tasu, võttes arvesse halduskulu, mis kaasneb teabe esitamise või teavitamise või taotletud meetmete võtmisega, või
- b) keelduda taotletud meetmete võtmisest.

Vastutav töötleja peab tõendama, et taotlus on ilmselgelt põhjendamatu või et on mõistlik alus arvata, et see on ülemäärane.“

5. Artikli 13 lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Lõikeid 1, 2 ja 3 ei kohaldata, kui isikuandmed on kogutud andmesubjektide ja vastutava töötleja vahelise selge ja täpselt piiritletud suhte raames, kus vastutav töötleja tegeleb tegevusega, mis ei ole andmemahukas, ning on mõistlik alus eeldada, et andmesubjektil on juba lõike 1 punktides a ja c osutatud teave, välja arvatud juhul, kui vastutav töötleja edastab andmed teistele andmesaajatele või andmesaajate kategooriatele, edastab andmed kolmandasse riiki, teeb artikli 22 lõikes 1 osutatud automatiseeritud otsuseid, sealhulgas profiilianalüüsi, või kui töötlemine võib põhjustada andmesubjekti õigustele ja vabadustele suurt ohtu artikli 35 tähenduses.“

6. Artiklisse 13 lisatakse lõige 5:

„5. Kui töötlemine toimub teadusuuringute eesmärgil ning lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud teabe esitamine osutub võimatuks või nõuaks ebaproportsionaalseid jõupingutusi, võttes arvesse artikli 89 lõikes 1 osutatud tingimusi ja kaitsemeetmeid, või kui käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud kohustus võib muuta selle töötlemise eesmärkide saavutamise võimatuks või seda tõsiselt takistada, ei pea vastutav töötleja lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud teavet esitama. Sellistel juhtudel võtab vastutav töötleja asjakohased meetmed andmesubjekti õiguste, vabaduste ja õigustatud huvide kaitsmiseks, sealhulgas teeb teabe avalikult kättesaadavaks.“

7. Artikli 22 lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„1. Otsus, millel on andmesubjektile õiguslikud tagajärjed või mis avaldab talle samamoodi märkimisväärset mõju, võib põhineda ainult automatiseeritud töötlemisel, sealhulgas profiilianalüüsil, üksnes siis, kui see otsus

- a) on vajalik andmesubjekti ja vastutava töötleja vahelise lepingu sõlmimiseks või täitmiseks, sõltumata sellest, kas otsuse võiks teha muul viisil kui ainult automatiseeritud vahenditega;
- b) on lubatud vastutava töötleja suhtes kohaldatava liidu või liikmesriigi õigusega, milles on sätestatud ka asjakohased meetmed andmesubjekti õiguste ja vabaduste ning õigustatud huvide kaitsmiseks, või
- c) põhineb andmesubjekti sõnaselgel nõusolekul.“

8. Artiklit 33 muudetakse järgmiselt:

(a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Kui on toimunud isikuandmetega seotud rikkumine, mis võib tõenäoliselt kaasa tuua suure ohu füüsiliste isikute õigustele ja vabadustele, teatab vastutav

töötleva sellest viivitamata ja võimaluse korral hiljemalt 96 tunni jooksul pärast rikkumisest teada saamist direktiivi (EL) 2022/2555 artikli 23a kohaselt loodud ühtse kontaktpunkti kaudu artiklite 55 ja 56 kohaselt pädevale järelevalveasutusele. Kui järelevalveasutust teavitatakse hiljem kui 96 tunni jooksul, esitatakse teates viivituse kohta põhjendus.“;

(b) lisatakse järgmine lõige:

„1a. Kuni ühtse kontaktpunkti loomiseni vastavalt direktiivi (EL) 2022/2555 artiklile 23a teatavad vastutavad töötlevad isikuandmetega seotud rikkumistest jätkuvalt otse artiklite 55 ja 56 kohaselt pädevale järelevalveasutusele.“;

(c) lisatakse järgmised lõiked:

„6. Andmekaitsekomitee koostab ja esitab komisjonile ettepaneku ühise vormi kohta, mida kasutatakse lõikes 1 osutatud pädevale järelevalveasutusele isikuandmetega seotud rikkumisest teatamiseks, ning ettepaneku selliseid asjaolusid sisaldava loetelu kohta, mille korral isikuandmetega seotud rikkumine võib tõenäoliselt kaasa tuua suure ohu füüsilise isiku õigustele ja vabadustele. Ettepanekud esitatakse komisjonile [väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: üheksa kuud pärast käesoleva määruse jõustumist]. Komitee vaatab ettepaneku pärast selle nõuetekohast kaalumist vajaduse korral läbi ja tal on õigus see rakendusaktina vastu võtta kooskõlas artikli 93 lõikes 2 sätestatud kontrollimenetlusega.

7. Lõikes 6 osutatud vorm ja loetelu vaadatakse läbi vähemalt iga kolme aasta tagant ning vajaduse korral neid ajakohastatakse. Andmekaitsekomitee esitab komisjonile õigeaegselt oma hinnangu ja võimalikud ajakohastamise ettepanekud. Komitee vaatab ettepanekud pärast nende nõuetekohast kaalumist läbi ja tal on õigus mis tahes ajakohastused lõikes 6 sätestatud korra kohaselt vastu võtta.“

9. Artiklit 35 muudetakse järgmiselt:

(a) lõiked 4, 5 ja 6 asendatakse järgmistega:

„4. Andmekaitsekomitee koostab ja esitab komisjonile ettepaneku selliste töötlemistoimingute loetelu kohta, mille suhtes kohaldatakse lõike 1 kohast andmekaitsealase mõju hindamise nõuet.

5. Andmekaitsekomitee koostab ja esitab komisjonile ettepaneku selliste töötlemistoimingute loetelu kohta, mille puhul andmekaitsealast mõjuhinnangut ei nõuta.

6. Andmekaitsekomitee koostab ja esitab komisjonile ettepaneku andmekaitsealase mõjuhinnangu tegemise ühtse vormi ja ühtse meetoodika kohta.“;

(b) lisatakse järgmised lõiked:

„6a. Lõigetes 4 ja 5 osutatud loetelude ning lõikes 6 osutatud vormi ja meetoodika ettepanekud esitatakse komisjonile [väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: 9 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist]. Komitee vaatab ettepanekud pärast nende nõuetekohast kaalumist vajaduse korral läbi ja tal on

õigus need rakendusaktina vastu võtta kooskõlas artikli 93 lõikes 2 sätestatud kontrollimenetlusega.

6b. Lõikes 6a osutatud loetelud, vorm ja metoodika vaadatakse läbi vähemalt iga kolme aasta tagant ning vajaduse korral neid ajakohastatakse. Andmekaitse nõukogu esitab komisjonile õigeaegselt oma hinnangu ja võimalikud ajakohastamise ettepanekud. Komisjon vaatab ettepanekud pärast nende nõuetekohast kaalumist läbi ja tal on õigus mis tahes ajakohastused lõikes 6a sätestatud korra kohaselt vastu võtta.

6c. Järelevalveasutuste kehtestatud ja avalikustatud selliste töötlemistoimingute loetelud, mille suhtes kohaldatakse andmekaitsealase mõju hindamise nõuet, ning selliste töötlemistoimingute loetelud, mille puhul ei ole andmekaitsealane mõjuhinnang nõutav, jäävad kehtima, kuni komisjon võtab vastu lõikes 6a osutatud rakendusakti.“

10. Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 41a

- (1) Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, et täpsustada vahendeid ja kriteeriume, mille abil otsustatakse, kas pseudonüümimise tulemusel saadud andmed ei ole enam teatavate üksuste jaoks isikuandmed.
- (2) Lõike 1 kohaldamiseks komisjon
 - a) hindab kasutadaolevate meetodite taset;
 - b) töötab välja kriteeriumid ja/või kategooriad, mille alusel vastutavad töötlejad ja andmesaajad saaksid hinnata tagasituvastuse riski seoses tüüpiliste andmesaajatega.
- (3) Rakendusaktis sätestatud vahendite ja kriteeriumide rakendamist võib kasutada tõendina, et andmed ei võimalda andmesubjektide tagasituvastust.
- (4) Komisjon teeb rakendusaktide ettevalmistamisel tihedat koostööd Euroopa Andmekaitse nõukoguga. Euroopa Andmekaitse nõukogu esitab rakendusaktide eelnõude kohta arvamuse kaheksa nädala jooksul alates komisjonilt eelnõu saamisest.
- (5) Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 93 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.“

11. Artikli 57 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

(a) punkt k jäetakse välja.

12. Artikli 64 lõike 1 punkt a jäetakse välja.

13. Artikli 70 lõike 1 punkt h jäetakse välja.

14. Artikli 70 lõikesse 1 lisatakse järgmised punktid:

„ha) koostab ja esitab artikli 35 kohaselt komisjonile ettepaneku selliste töötlemistoimingute loetelu kohta, mille suhtes kohaldatakse andmekaitsealase mõjuhinnangu tegemise nõuet ja mille puhul ei ole andmekaitsealane mõjuhinnang nõutav;

hb) koostab ja esitab artikli 35 kohaselt komisjonile ettepaneku andmekaitsealase mõjuhinnangu tegemise ühtse vormi ja ühtse metoodika kohta;

hc) koostab ja esitab artikli 33 kohaselt komisjonile ettepaneku ühtse vormi kohta, mida kasutatakse pädeva järelevalveasutuse teavitamiseks isikuandmetega seotud rikkumisest, ning ettepaneku selliseid asjaolusid sisaldava loetelu kohta, mille korral isikuandmetega seotud rikkumine võib tõenäoliselt kaasa tuua suure ohu füüsilise isiku õigustele ja vabadustele.“

15. Artikli 88 järele lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 88a

Isikuandmete töötlemine füüsiliste isikute lõppseadmetes

- (1) Isikuandmete talletamine füüsilise isiku lõppseadmesse või juurdepääs sellisesse seadmesse juba talletatud isikuandmetele on lubatud ainult juhul, kui asjaomane isik on andnud selleks nõusoleku vastavalt käesolevale määrusele.
- (2) Lõige 1 ei välista isikuandmete talletamist füüsilise isiku lõppseadmesse või juurdepääsu sellisesse seadmesse juba talletatud isikuandmetele, kui see toimub liidu või liikmesriigi õiguse alusel artikli 6 tähenduses ja tingimustel, et tagada artikli 23 lõikes 1 osutatud eesmärkide täitmine.
- (3) Isikuandmete talletamine füüsilise isiku lõppseadmesse või juurdepääs sellisesse seadmesse juba talletatud isikuandmetele ilma nõusolekuta ning nende isikuandmete edasine töötlemine on seaduslik, kui see on vajalik mõnel järgmisel eesmärgil:
 - a) elektroonilise side edastamiseks elektroonilise side võrgu kaudu;
 - b) sellise teenuse osutamiseks, mida andmesubjekt on sõnaselgelt taotlenud;
 - c) koondteabe loomiseks veebiteenuse kasutamise kohta, et mõõta sellise teenuse kasutajaskonda, kui seda teeb veebiteenuse vastutav töötleja ainult enda tarbeks;
 - d) vastutava töötleja poolt osutatava ja andmesubjekti poolt taotletud teenuse või sellise teenuse osutamiseks kasutatava lõppseadme turvalisuse säilitamiseks või taastamiseks.
- (4) Kui isikuandmete talletamine füüsilise isiku lõppseadmesse või juurdepääs sellisesse seadmesse juba talletatud isikuandmetele põhineb nõusolekul, kohaldatakse järgmist:
 - a) andmesubjektil peab olema võimalik keelduda nõusoleku andmisest lihtsal ja arusaadaval viisil ühe nupuliigutusega või samaväärse vahendiga;
 - b) kui andmesubjekt annab nõusoleku, ei tohi vastutav töötleja esitada uut nõusoleku taotlust samal eesmärgil ajavahemiku jooksul, mil vastutav töötleja võib õiguspäraselt tugineda andmesubjekti nõusolekule;
 - c) kui andmesubjekt keeldub nõusoleku andmisest, ei tohi vastutav töötleja vähemalt kuue kuu jooksul esitada uut nõusoleku taotlust samal eesmärgil.Käesolevat lõiget kohaldatakse ka nõusoleku alusel toimuva isikuandmete edasise töötlemise suhtes.
- (5) Käesolevat artiklit kohaldatakse alates [väljaannete talitus: palun märkida kuupäev: 6 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].

Artikkel 88b

Andmesubjekti valikute automatiseeritud ja masinloetav märkimine seoses füüsilise isiku lõppseadmes olevate isikuandmete töötlemisega

- (1) Vastutavad töötlejad tagavad, et nende internetipõhised kasutajaliidesed võimaldavad andmesubjektidel:
 - a) anda nõusoleku automatiseeritud ja masinloetavate vahenditega, tingimusel et käesolevas määruses sätestatud nõusoleku andmise tingimused on täidetud;
 - b) keelduda nõusoleku andmisest ja kasutada artikli 21 lõike 2 kohaselt vastuväite esitamise õigust automatiseeritud ja masinloetavate vahenditega.
- (2) Vastutavad töötlejad austavad valikuid, mille andmesubjektid on teinud vastavalt lõikele 1.
- (3) Lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata meediateenuse osutajatest vastutavate töötlejate suhtes, kui nad osutavad meediateenuseid.
- (4) Komisjon palub vastavalt määruse (EL) nr 1025/2012 artikli 10 lõikele 1 ühel või mitmel Euroopa standardiorganisatsioonil koostada standardid andmesubjektide valikute masinloetavate märgete tõlgendamiseks.

Vastutavate töötlejate internetipõhised kasutajaliidesed, mis on vastavuses harmoneeritud standardite või nende osadega, mille viited on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, loetakse olevat vastavuses nõuetega, mida nimetatud standardid või nende osad käsitlevad ja mis on sätestatud lõikes 1.
- (5) Lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse alates [väljaannete talitus: palun märkida kuupäev: 24 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].
- (6) Veebibrauserite pakkujad, kes ei ole VKEd, tagavad tehnilised vahendid, mis võimaldavad andmesubjektidel anda nõusoleku või keelduda nõusoleku andmisest ning kasutada artikli 21 lõike 2 kohaselt vastuväite esitamise õigust automatiseeritud ja masinloetavate vahenditega, millele on osutatud käesoleva artikli lõikes 1, mida kohaldatakse vastavalt käesoleva artikli lõigetele 2–5.
- (7) Lõiget 6 kohaldatakse alates [väljaannete talitus: palun märkida kuupäev: 48 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].

Artikkel 88c

Töötlemine seoses tehisintellekti arendamise ja käitamisega

Kui isikuandmete töötlemine on vajalik vastutava töötleja huvides seoses määruse (EL) 2024/1689 artikli 3 punktis 1 määratletud tehisintellektisüsteemi või tehisintellektimudeli arendamise ja käitamisega, võib selline töötlemine vajaduse korral toimuda õigustatud huvi alusel määruse (EL) 2016/679 artikli 6 lõike 1 punkti f tähenduses, välja arvatud juhul, kui muudes liidu või liikmesriigi õigusaktides on sõnaselgelt nõutud nõusolekut ja kui sellised huvid on vähem olulised kui andmesubjekti huvid või põhiõigused ja -vabadused, mis nõuavad isikuandmete kaitset, eelkõige juhul, kui andmesubjekt on laps.

Sellise töötlemise korral tuleb kohaldada asjakohaseid korralduslikke ja tehnilisi meetmeid ning andmesubjekti õiguste ja vabaduste kaitsemeetmeid, näiteks selleks, et tagada võimalikult väheste andmete kogumise põhimõtte järgimine allikate valiku etapis ning tehisintellektisüsteemi või -mudeli treenimise ja testimise etapis, kaitsta

tehisintellektisüsteemis või -mudelis jääkandmetena säiluvaid andmeid avalikustamise eest, tagada andmesubjektidele suurem läbipaistvus ning anda andmesubjektidele tingimusteta õigus esitada vastuväiteid oma isikuandmete töötlemisele.“

Artikkel 4

Määruse (EL) 2018/1725 (ELi isikuandmete kaitse määruse) muutmine

Määrust (EL) 2018/1725 muudetakse järgmiselt.

1. Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

(a) punkti 1 lisatakse järgmised laused:

„Füüsilise isikuga seotud teave ei kujuta endast kõigi teiste isikute või üksuste jaoks tingimata isikuandmeid lihtsalt seetõttu, et teine üksus suudab selle füüsilise isiku tuvastada. Teavet ei loeta konkreetse üksuse puhul isikuandmeteks, kui asjaomane üksus ei suuda seda füüsilist isikut tuvastada, keda teave puudutab, võttes arvesse vahendeid, mida see üksus mõistliku tõenäosusega kasutab. Selline teave ei muutu asjaomase üksuse jaoks isikuandmeteks lihtsalt seetõttu, et potentsiaalsel järgneval andmesaajal on vahendid, mida mõistliku tõenäosusega kasutatakse selle füüsilise isiku tuvastamiseks, keda teave puudutab.“;

(b) punkt 25 asendatakse järgmisega:

„25) „elektroonilise side võrk“ – direktiivi (EL) 2018/1972 artikli 2 punktis 1 määratletud elektroonilise side võrk;“

(c) lisatakse järgmised punktid:

„27) „mobiilirakendus“ – direktiivi (EL) 2016/2102 artikli 3 punktis 2 määratletud mobiilirakendus;

28) „internetipõhine kasutajaliides“ – määruse (EL) 2022/2065 artikli 3 punktis m määratletud internetipõhine kasutajaliides;

29) „teadusuuringud“ – mis tahes uuringud, mis võivad toetada ka innovatsiooni, näiteks tehnoloogia arendamine ja tutvustamine. Need tegevused edendavad olemasolevaid teaduslikke teadmisi või rakendavad olemasolevaid teadmisi uuenduslikul viisil, need viiakse ellu eesmärgiga toetada ühiskonna üldiste teadmiste ja heaolu kasvu ning need järgivad asjaomase teadusvaldkonna eetikastandardeid. See ei välista, et uuringute eesmärk võib olla ka äriliste huvide edendamine.“

2. Artikli 4 lõike 1 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) isikuandmeid kogutakse täpselt ja selgelt kindlaksmääratud ning õiguspärastel eesmärkidel ning neid ei töödelda hiljem viisil, mis on nende eesmärkidega vastuolus; isikuandmete edasine töötlemine avalikes huvides toimuva arhiveerimise, teadus- või ajaloouringute või statistilisel eesmärgil loetakse artikli 13 kohaselt algsete eesmärkidega kooskõlas olevaks sõltumata käesoleva määruse artiklis 6 sätestatud tingimustest („eesmärgi piirang“);“.

3. Artiklit 10 muudetakse järgmiselt:

(a) lõikesse 2 lisatakse järgmised punktid:

„k) töötlemine toimub seoses määruse (EL) 2024/1689 artikli 3 punktis 1 määratletud tehisintellektisüsteemi või tehisintellektimudeli arendamise ja käitamisega vastavalt lõikes 4 osutatud tingimustele; -

l) biomeetriliste andmete töötlemine on vajalik andmesubjekti identiteedi kinnitamiseks (kontrollimiseks), kusjuures kontrollimiseks vajalikud biomeetrilised andmed või vahendid on andmesubjekti ainukontrolli all.“;

(b) lisatakse järgmine lõige 4:

„4. Lõike 2 punktis k osutatud töötlemise puhul rakendatakse asjakohaseid korralduslikke ja tehnilisi meetmeid, et vältida isikuandmete eriliikide kogumist ja muul viisil töötlemist. Kui vastutav töötleja tuvastab selliste meetmete rakendamisest hoolimata tehisintellektisüsteemi või -mudeli treenimiseks, testimiseks või valideerimiseks kasutatavates andmestikes või tehisintellektisüsteemis või -mudelis isikuandmete eriliigid, peab vastutav töötleja sellised andmed eemaldama. Kui nende andmete eemaldamine nõuab ebaproportsionaalseid jõupingutusi, kaitseb vastutav töötleja igal juhul viivitamata ja mõjusalt selliseid andmeid, et neid ei kasutataks väljundite loomiseks, neid ei avalikustataks ega tehtaks muul viisil kolmandatele isikutele kättesaadavaks.“

4. Artikli 14 lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Artiklite 15 ja 16 kohase teabe esitamine ning artiklite 17–24 ja 35 kohane teavitamine ja meetmete võtmine on tasuta. Kui andmesubjekti taotlused on ilmselgelt põhjendamatud või ülemäärased, eelkõige nende korduva iseloomu tõttu, või artikli 17 kohaste taotluste puhul ka seetõttu, et andmesubjekt kuritarvitab käesoleva määrusega antud õigusi, kasutades neid muul eesmärgil kui oma andmete kaitseks, võib vastutav töötleja keelduda taotluse rahuldamisest. Vastutav töötleja peab tõendama, et taotlus on ilmselgelt põhjendamatu või et on mõistlik alus arvata, et see on ülemäärane.“

5. Artiklisse 15 lisatakse uus lõige 5:

„5. Kui töötlemine toimub teadusuuringute eesmärgil ning lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud teabe esitamine osutub võimatuks või nõuaks ebaproportsionaalseid jõupingutusi, võttes arvesse artiklis 13 osutatud tingimusi ja kaitsemeetmeid, või kui käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud kohustus võib muuta selle töötlemise eesmärkide saavutamise võimatuks või seda tõsiselt takistada, ei pea vastutav töötleja lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud teavet esitama. Sellistel juhtudel võtab vastutav töötleja asjakohased meetmed andmesubjekti õiguste, vabaduste ja õigustatud huvide kaitsmiseks, sealhulgas teeb teabe avalikult kättesaadavaks.“

6. Artikli 24 lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„1. Otsus, millel on andmesubjektile õiguslikud tagajärjed või mis avaldab talle samamoodi märkimisväärset mõju, võib põhineda ainult automatiseeritud töötlemisel, sealhulgas profiilianalüüsil, üksnes siis, kui see otsus

a) on vajalik andmesubjekti ja vastutava töötleja vahelise lepingu sõlmimiseks või täitmiseks, sõltumata sellest, kas otsuse võiks teha muul viisil kui ainult automatiseeritud vahenditega;

- b) on lubatud vastutava töötleja suhtes kohaldatava liidu õigusega, milles on sätestatud ka asjakohased meetmed andmesubjekti õiguste ja vabaduste ning õigustatud huvide kaitsmiseks, või
- c) põhineb andmesubjekti sõnaselgel nõusolekul.“

7. Artikli 34 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Kui on toimunud isikuandmetega seotud rikkumine, mis võib tõenäoliselt kaasa tuua suure ohu füüsiliste isikute õigustele ja vabadustele, teatab vastutav töötleja isikuandmetega seotud rikkumisest Euroopa Andmekaitseinspektorile põhjendamatu viivitusega ja võimaluse korral 96 tunni jooksul pärast sellest teada saamist. Kui Euroopa Andmekaitseinspektorit teavitatakse hiljem kui 96 tunni jooksul, esitatakse teates viivituse kohta põhjendus.“

8. Artiklile 37 lisatakse järgmised lõiked:

„2. Isikuandmete talletamine füüsilise isiku lõppseadmesse või juurdepääs sellisesse seadmesse juba talletatud isikuandmetele on lubatud ainult juhul, kui asjaomane isik on andnud selleks nõusoleku vastavalt käesolevale määrusele.

3. Lõige 1 ei välista isikuandmete talletamist füüsilise isiku lõppseadmesse või juurdepääsu sellisesse seadmesse juba talletatud isikuandmetele, kui see toimub liidu õiguse alusel artikli 5 tähenduses ja tingimustel, et tagada artikli 25 lõikes 1 osutatud eesmärkide täitmine.

4. Isikuandmete talletamine füüsilise isiku lõppseadmesse või juurdepääs sellisesse seadmesse juba talletatud isikuandmetele ilma nõusolekuta ning nende isikuandmete edasine töötlemine on seaduslik, kui see on vajalik mõnel järgmisel eesmärgil:

- a) elektroonilise side edastamiseks elektroonilise side võrgu kaudu;
- b) sellise teenuse osutamiseks, mida andmesubjekt on sõnaselgelt taotlenud;
- c) koondteabe loomiseks veebiteenuse kasutamise kohta, et mõõta sellise teenuse kasutajaskonda, kui seda teeb veebiteenuse vastutav töötleja ainult enda tarbeks;
- d) vastutava töötleja poolt osutatava ja andmesubjekti poolt taotletud teenuse või sellise teenuse osutamiseks kasutatava lõppseadme turvalisuse säilitamiseks või taastamiseks.

5. Kui isikuandmete talletamine füüsilise isiku lõppseadmesse või juurdepääs sellisesse seadmesse juba talletatud isikuandmetele põhineb nõusolekul, kohaldatakse järgmist:

- a) andmesubjektil peab olema võimalik keelduda nõusoleku andmisest lihtsal ja arusaadaval viisil ühe nupuliigutusega või samaväärse vahendiga;
- b) kui andmesubjekt annab nõusoleku, ei tohi vastutav töötleja esitada uut nõusoleku taotlust samal eesmärgil ajavahemiku jooksul, mil vastutav töötleja võib õiguspäraselt tugineda andmesubjekti nõusolekule;
- c) kui andmesubjekt keeldub nõusoleku andmisest, ei tohi vastutav töötleja vähemalt kuue kuu jooksul esitada uut nõusoleku taotlust samal eesmärgil.

Käesolevat lõiget kohaldatakse ka nõusoleku alusel toimuva isikuandmete edasise töötlemise suhtes.

6. Käesolevat artiklit kohaldatakse alates [väljaannete talitus: palun märkida kuupäev: 6 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].

7. Vastutavad töötledjad tagavad, et nende internetipõhised kasutajaliidesed võimaldavad andmesubjektidel:

- a) anda nõusoleku automatiseeritud ja masinloetavate vahenditega, tingimusel et käesolevas määruses sätestatud nõusoleku andmise tingimused on täidetud;
- b) keelduda nõusoleku andmisest automatiseeritud ja masinloetavate vahenditega.

8. Vastutavad töötledjad austavad valikuid, mille andmesubjektid on teinud vastavalt lõikele 7.

9. Vastutavate töötledjate internetipõhised kasutajaliidesed, mis on vastavuses määruse (EL) 2016/679 artikli 88b lõikes 4 osutatud harmoneeritud standarditega või nende osadega, loetakse olevat vastavuses nõuetega, mida nimetatud standardid või nende osad käsitlevad ja mis on sätestatud lõikes 7.

10. Lõikeid 7–9 kohaldatakse alates [väljaannete talitus: palun märkida kuupäev: 24 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].“

8) Artiklit 39 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Käesoleva määruse kohasel isikuandmete töötlemisel tuleks kohaldada komisjoni vastu võetud loetelusid, vormi ja metoodikat, millele on osutatud määruse (EL) 2016/679 artikli 35 lõikes 6a.“;

b) lõiked 5 ja 6 jäetakse välja.

9) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 45a

Käesoleva määruse kohasel isikuandmete töötlemisel tuleks kohaldada komisjoni vastu võetud ühiseid kriteeriume, millele on osutatud määruse (EL) 2016/679 artiklis 41a.“

Artikkel 5

Direktiivi 2002/58/EÜ (e-privatsuse direktiiv) muutmine

Direktiivi 2002/58/EÜ muudetakse järgmiselt.

1. Artikkel 4 jäetakse välja.

2. Artikli 5 lõike 3 järele lisatakse järgmine lõik:

„Käesolevat lõiget ei kohaldata, kui abonent või kasutaja on füüsiline isik ja salvestatud või juurdepääsetav teave kujutab endast isikuandmeid või viib isikuandmete töötlemiseni.“

Artikkel 6

Direktiivi (EL) 2022/2555 muutmine

Direktiivi (EL) 2022/2555 muudetakse järgmiselt.

1. Lisatakse järgmine artikkel 23a:

„Artikkel 23a

Intsidentidest teatamise ühtne kontaktpunkt

1. ENISA loob ühtse kontaktpunkti ja haldab seda, et toetada kohustust teatada intsidentidest ja nendega seotud sündmustest liidu õigusaktide alusel, kui see on nende liidu õigusaktidega ette nähtud („ühtne kontaktpunkt“). Ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/2847 artikli 16 kohaldamist, võib ENISA tagada, et ühtne kontaktpunkt tugineb kõnealuse määruse alusel loodud ühtsele aruandlusplatvormile.
2. ENISA võtab asjakohaseid ja proportsionaalseid tehnilisi, operatiivseid ja korralduslikke meetmeid, et hallata ühtse kontaktpunkti turvalisust ja ühtse kontaktpunkti kaudu esitatavat või levitatavat teavet ohustavaid riske. ENISA võtab arvesse lõikes 1 osutatud liidu õigusaktide kohaselt esitatava või levitatava teabe tundlikkust ning tagab, et kõnealuste liidu õigusaktide kohastel pädevatel asutustel on juurdepääs teabele ja nad töötlevad seda kõnealuste liidu õigusaktide kohaselt.
3. ENISA esitab ja rakendab ühtse kontaktpunkti loomist, haldamist ja turvalist toimimist käsitlevate tehniliste, operatiivsete ja korralduslike meetmete spetsifikatsioonid. ENISA töötab spetsifikatsioonid välja koostöös komisjoni, küberintsidentidele reageerimise üksuste võrgustiku ja lõikes 1 osutatud liidu õigusaktide kohaste pädevate asutustega. Spetsifikatsioonidega tagatakse järgmine:
 - a) koostalitlusvõime tagamiseks vajalik suutlikkus seoses lõikes 1 osutatud muude asjakohaste teatamiskohustustega;
 - b) kehtestatud on tehnilised meetmed, mis võimaldavad lõikes 1 osutatud liidu õigusaktide kohastel asjaomastel üksustel ja asutustel ühtsest kontaktpunktist pärit teabele juurde pääseda, seda esitada, saada, edastada või muul viisil töödelda, ning ette on nähtud tehnilised protokollid ja vahendid, mis võimaldavad üksustel ja asutustel saadud teavet oma süsteemides edasi töödelda;
 - c) lõikes 1 osutatud liidu õigusaktide alusel kehtestatud intsidentidest teatamise nõuete iseärasusi võetakse nõuetekohaselt arvesse;
 - d) vajaduse korral on ühtse kontaktpunkt koostalitlusvõimeline ja ühilduv [*määruse ettepanekus (lisada ettepaneku pealkiri)*] osutatud Euroopa ettevõtluskukrute ja Euroopa ettevõtluskukruid saab kasutada vähemalt ühtset kontaktpunkti kasutavate üksuste identifitseerimiseks ja autentimiseks;
 - e) ühtset kontaktpunkti kasutavad üksused saavad ühtse kontaktpunkti kaudu varem esitatud teabe välja võtta ja seda täiendada;
 - f) üksuse poolt ühtse kontaktpunkti kaudu esitatud teabe kohta käivat ühekordset teadet saab kasutada selliste aruandluskohustuste täitmiseks, mis on sätestatud muudes liidu õigusaktides, millega on ette nähtud intsidentidest teatamine ühtsele kontaktpunktile.

4. ENISA-l ei ole juurdepääsu ühtse kontaktpunkti kaudu esitatud teadetele, kui lõikes 1 osutatud liidu õigusaktides ei ole sätestatud teisiti.
 5. Pärast komisjoniga ja asjaomastes liidu õigusaktides sätestatud pädevate asutustega konsulteerimist katsetab ENISA ühtse kontaktpunkti toimimist [18] kuu jooksul alates käesoleva määruse jõustumisest iga lisatud liidu õigusakti puhul, võttes muu hulgas arvesse igas asjaomas liidu õigusaktis sätestatud teadete iseärasusi ja neile esitatavaid nõudeid. ENISA võimaldab intsidentidest vastavalt lõikes 1 osutatud liidu õigusaktidele teatada alles pärast toimimise katsetamist ja pärast seda, kui komisjon on avaldanud lõike 6 kohase teate.
 6. Komisjon hindab koostöös ENISAGA ühtse kontaktpunkti nõuetekohast toimimist, usaldusväärust, terviklikkust ja konfidentsiaalsust. Kui komisjon leiab pärast küberintsidentidele reageerimise üksuste võrgustiku ja lõikes 1 osutatud liidu õigusaktide kohaste pädevate asutustega konsulteerimist, et ühtne kontaktpunkt tagab nõuetekohase toimimise, usaldusvääruse, terviklikkuse ja konfidentsiaalsuse, avaldab ta sellekohase teate *Euroopa Liidu Teatajas*.
 7. Kui komisjon leiab oma hinnangus, et ühtne kontaktpunkt ei taga nõuetekohast toimimist, usaldusväärust, terviklikkust või konfidentsiaalsust, võtab ENISA koostöös komisjoniga viivitamata kõik vajalikud parandusmeetmed, et tagada nõuetekohane toimimine, usaldusväärus, terviklikkus või konfidentsiaalsus, ning teavitab komisjoni tulemustest. Seejärel hindab komisjon uuesti ühtse kontaktpunkti nõuetekohast toimimist, usaldusväärust, terviklikkust või konfidentsiaalsust ning avaldab teate vastavalt lõikele 6.“
2. Artiklit 23 muudetakse järgmiselt:
 - a) lõike 1 esimene lause asendatakse järgmisega:

„Liikmesriigid tagavad, et elutähtsad ja olulised üksused teavitavad artikli 23a kohaselt loodud ühtse kontaktpunkti kaudu põhjendamatu viivitusega oma CSIRTi, või kui see on kohaldatav, oma pädevat asutust vastavalt käesoleva artikli lõikele 4 kõikidest intsidentidest, mis nende teenuste osutamist märkimisväärselt mõjutavad, nagu on osutatud lõikes 3 (edaspidi „oluline intsident“).“;
 - a) lisatakse järgmine lõige 12:

„Kui tootja teatab tõsisest intsidendist vastavalt määruse (EL) 2024/2847 artikli 14 lõikele 3 ja kõnealuse artikli kohane intsidendi teade sisaldab käesoleva artikli lõikes 4 nõutud asjakohast teavet, loetakse tootja poolt määruse (EL) 2024/2847 artikli 14 lõike 3 kohaselt esitatud teade käesoleva artikli lõike 4 kohaseks teavitamiseks.“
 3. Artikli 30 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid tagavad, et lisaks artiklis 23 sätestatud teatamiskohustusele võivad artikli 23a kohaselt loodud ühtse kontaktpunkti kaudu CSIRTidele, või kui see on kohaldatav, pädevatele asutustele vabatahtlikult teatada

 - a) elutähtsad ja olulised üksused intsidentidest, küber- ja intsidendiohtudest;
 - b) muud kui punktis a osutatud üksused olenemata sellest, kas nad kuuluvad käesoleva direktiivi kohaldamisalasse, olulistest intsidentidest, küber- ja intsidendiohtudest.“

Artikkel 7

Määruse (EL) 910/2014 muutmine

Määrust (EL) 910/2014 muudetakse järgmiselt.

1. Artiklisse 19a lisatakse järgmine lõige 1a:
„1a. Käesoleva artikli lõike 1 punkti b kohased teated järelevalveasutusele, ja kui see on kohaldatav, muudele asjaomastele pädevatele asutustele edastatakse direktiivi (EL) 2022/2555 artikli 23a kohaselt ühtse kontaktpunkti kaudu.“
2. Artiklisse 24 lisatakse järgmine lõige 2a:
„2a. Käesoleva artikli lõike 2 punkti fb kohased teated järelevalveasutusele, ja kui see on kohaldatav, muudele asjaomastele pädevatele asutustele edastatakse direktiivi (EL) 2022/2555 artikli 23a kohase ühtse kontaktpunkti kaudu.“
3. Artiklisse 45a lisatakse järgmine lõige 3a:
„3a. Lõike 3 kohased teated komisjonile ja pädevale järelevalveasutusele edastatakse direktiivi (EL) 2022/2555 artikli 23a kohase ühtse kontaktpunkti kaudu.“

Artikkel 8

Määruse (EL) 2022/2554 muutmine

Määruse (EL) 2022/2554 artiklit 19 muudetakse järgmiselt.

1. Lõike 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:
„Finantssektori ettevõtjad teatavad tõsistest IKT intsidentidest artiklis 46 osutatud asjaomasele pädevale asutusele direktiivi (EL) 2022/2555 artikli 23a kohaselt loodud ühtse kontaktpunkti kaudu kooskõlas käesoleva artikli lõikega 4.“
2. Lõike 2 esimene lõik asendatakse järgmisega:
„Finantssektori ettevõtjad võivad direktiivi (EL) 2022/2555 artikli 23a kohaselt loodud ühtse kontaktpunkti kaudu vabatahtlikult teatada asjaomasele pädevale asutusele olulistest küberohtudest, kui nad peavad ohtu finantssüsteemi, teenusekasutajate või klientide jaoks oluliseks. Asjaomane pädev asutus võib esitada selle teabe teistele asjaomastele asutustele, kellele on osutatud lõikes 6.“

Artikkel 9

Direktiivi (EL) 2022/2557 muutmine

Direktiivi (EL) 2022/2557 artiklit 15 muudetakse järgmiselt.

1. Lõike 1 esimene lause asendatakse järgmisega:
„Liikmesriigid tagavad, et elutähtsa teenuse osutajad teavitavad direktiivi (EL) 2022/2555 artikli 23a kohaselt loodud ühtse kontaktpunkti kaudu pädevat asutust põhjendamatu viivitusega intsidentidest, mis oluliselt häirivad või võivad oluliselt häirida elutähtsate teenuste osutamist.“
2. Lõikesse 2 lisatakse järgmine lõik:

„Komisjon võib vastu võtta rakendusakte, millega täpsustatakse artikli 15 lõike 1 kohaselt esitatava teabe liik ja vorm. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 24 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.“

Artikkel 10

Kehtetuks tunnistamine ja üleminekusätted

1. Määrus (EL) 2019/1150 tunnistatakse kehtetuks alates [kuupäev: käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäev].
2. Erandina lõikest 1 kohaldatakse järgmisi sätteid kuni 31. detsembrini 2032:
 - (a) artikli 2 punkt 1,
 - (b) artikli 2 punkt 2,
 - (c) artikli 2 punkt 5,
 - (d) artikkel 4,
 - (e) artikkel 11,
 - (f) artikkel 15.
3. Järgmised õigusaktid tunnistatakse kehtetuks alates [kuupäev: muudatuste kohaldamise alguskuupäev]:
 - a) määrus (EL) 2022/868,
 - b) määrus (EL) 2018/1807,
 - c) direktiiv (EL) 2019/1024.
4. Viiteid määrusele (EL) 2022/868, määrusele (EL) 2018/1807 ja direktiivile (EL) 2019/1024 loetakse vastavalt käesoleva määruse I lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 11

Lõppsätted

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Erandina lõikest 3 hakatakse artikli 5 lõige 2 kohaldama kuus kuud pärast avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikli 3 lõike 8 punkte a–c, artikli 6 lõikeid 2 ja 3 ning artikleid 7–9 hakatakse kohaldama 18 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist. Erandina esimesest lausest, kui komisjon leiab oma direktiivi (EL) 2022/2555 artikli 23a lõike 7 kohases hinnangus, et ühtne kontaktpunkt ei taga nõuetekohast toimimist, usaldusväärset, terviklikkust või konfidentsiaalsust, hakatakse direktiivi (EL) 2022/2555 artikli 23 lõikes 4, määruse (EL) nr 910/2014 artikli 19a lõikes 1a, artikli 24 lõikes 2a ja artikli 45a lõikes 3a, määruse (EL) 2016/679 artikli 33 lõikes 1, määruse (EL) 2022/2554 artikli 19 lõigetes 1 ja 2 ning direktiivi (EL) 2022/2557 artikli 15 lõikes 1

sätestatud kohustusi teatada intsidentidest ühtse kontaktpunkti kaudu kohaldama 24 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*

FINANTS- JA DIGISELGITUS

1.	ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK	3
1.1.	Ettepaneku/algatuse nimetus	3
1.2.	Asjaomased poliitikavaldkonnad	3
1.3.	Eesmärgid.....	3
1.3.1.	Üldeesmärgid	3
1.3.2.	Erieesmärgid	3
1.3.3.	Oodatavad tulemused ja mõju	3
1.3.4.	Tulemusnäitajad	3
1.4.	Ettepanek/algatus käsitleb.....	4
1.5.	Ettepaneku/algatuse põhjendused	4
1.5.1.	Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava	4
1.5.2.	ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud. ..	4
1.5.3.	Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid	4
1.5.4.	Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjakohaste vahenditega	5
1.5.5.	Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang.....	5
1.6.	Ettepaneku/algatuse ja selle finantsmõju kestus	6
1.7.	Kavandatud eelarve täitmise viis(id).....	6
2.	HALDUSMEETMED	8
2.1.	Järelevalve ja aruandluse reeglid	8
2.2.	Haldus- ja kontrollisüsteem(id).....	8
2.2.1.	Eelarve täitmise viisi(de), rahastuse rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus	8
2.2.2.	Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta.....	8
2.2.3.	Kontrollimeetmete hinnanguline kulutõhusus (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse), selle põhjendus ja oodatav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal).....	8
2.3.	Pettuste ja õigusnormide rikkumise ärahoidmise meetmed	9
3.	ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU	10
3.1.	Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub	10
3.2.	Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele	12

3.2.1.	Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade.....	12
3.2.1.1.	Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud.....	12
3.2.1.2.	Sihotstarbelisest välistulust saadavad assigneeringud	17
3.2.2.	Hinnanguline tegevusassigneeringutest rahastatav väljund.....	22
3.2.3.	Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade	24
3.2.3.1.	Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud.....	24
3.2.3.2.	Sihotstarbelisest välistulust saadavad assigneeringud	24
3.2.3.3.	Assigneeringud kokku.....	24
3.2.4.	Hinnanguline personalivajadus	25
3.2.4.1.	Rahastatakse heakskiidetud eelarvest	25
3.2.4.2.	Rahastatakse sihotstarbelisest välistulust.....	26
3.2.4.3.	Personalivajadus kokku.....	26
3.2.5.	Hinnanguline mõju digitehnoloogiaga seotud investeeringutele – ülevaade.....	28
3.2.6.	Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga.....	28
3.2.7.	Kolmandate isikute rahaline osalus.....	28
3.3.	Hinnanguline mõju tuludele.....	29
4.	DIGIMÕÕDE.....	29
4.1.	Diginõuded.....	30
4.2.	Andmed.....	30
4.3.	Digilahendused.....	31
4.4.	Koostalitlusvõime hindamine	31
4.5.	Digimõõdme rakendamist toetavad meetmed.....	32

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus digivaldkonna õigustiku lihtsustamise kohta, millega muudetakse määrust (EL) 2023/2854, määrust (EL) 2016/679, määrust (EL) 2024/1689 ning direktiivi 2002/58/EÜ ja direktiivi (EL) 2022/2555 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2022/868, määrus (EL) 2018/1807, määrus (EL) 2019/1150 ja direktiiv (EL) 2019/1024 (digivaldkonna koondpakett)

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad

Sidevõrgud, sisu ja tehnoloogia

Siseturg, tööstus, ettevõtlus ja VKEd

1.3. Eesmärgid

1.3.1. Üldeesmärgid

Digivaldkonna õigustiku kohaldamise lihtsustamine ja kulude kokkuhoid ettevõtete jaoks

1.3.2. Erieesmärgid

Erieesmärk nr 1

Digivaldkonna õigustiku haldamise ja tõhusa täitmise tagamise parandamine õigusnormide keerukuse ning ettevõtete ja haldusasutuste halduskulude vähendamise ja teatavate õigusaktide kehtetuks tunnistamisega

Erieesmärk nr 2

Ühtse kontaktpunkti loomine mitme õigusraamistiku kohaseks intsidentidest teatamiseks

1.3.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Märkige, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju toetusesaajatele/sihtrühmale.

Ettevõtete kulude vähenemine õigusaktide keerukuse vähendamise ja aruandluse ühtlustamise tulemusel

1.3.4. Tulemusnäitajad

Märkige, milliste näitajate abil jälgitakse edusamme ja saavutusi.

Näitaja 1

Ettevõtete kulude arvestuslik kokkuhoid

Näitaja 2

Ettevõtete intsidentidest teatamise kulude kokkuhoid

Näitaja 3

1.4. Ettepanek/algatus käsitleb

- uut meetet
- uut meetet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest³⁹
- olemasoleva meetme pikendamist
- ühe või mitme meetme ümbersuunamist teise või uude meetmesse või ühendamist teise või uue meetmega

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.5.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

Jõustumine toimub eeldatavasti kolme päeva jooksul pärast avaldamist Euroopa Liidu Teatajas. Kohaldamine peaks algama kohe, välja arvatud märkimisväärsed erandid normide puhul, mis nõuavad üleminekuperioodi. Intsidendidest teatamist ja platvormiga seotud norme käsitleva III peatüki rakendamiseks on vaja piisavat aega, mida kohandatakse vastavalt ettevõtete, liikmesriikide ja ELi asutuste vajadustele.

1.5.2. ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud.

ELi tasandi meetmed on vajalikud seetõttu, et muudatused puudutavad kehtivaid ELi õigusakte ja vähendavad ELi õiguse keerukust (*ex ante*).

Eeldatav ELi lisaväärtus (*ex post*) seisneb ELi õiguse ühtlustamises ning halduskoormuse ja ettevõtete kulude vähendamises.

Intsidendidest teatamise ühtse kontaktpunkti loomisega kaasnev konkreetne lisaväärtus tuleneb sellest, et pakutakse liidu tasandi lahendust, mis vastab riiklikele nõuetele. Ühtse kontaktpunkti pakkumisega optimeeritakse ettevõtete kulusid, sõltumata aruandluskohustuslase asukohast liidus ja sellest, millised asutused on volitatud teateid vastu võtma.

1.5.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

Asjaomaste õigusnormide muudatused põhinevad õigusnormide rakendamisel saadud praktilistel kogemustel, mida on üksikasjalikult kirjeldatud lisatud komisjoni talituste töödokumendis. Need põhinevad ulatuslikel konsultatsioonidel sidusrühmadega, milles keskenduti peamiselt õigusnormide igapäevasele kohaldamisele.

³⁹ Vastavalt finantsmääruse artikli 58 lõike 2 punktile a või b.

1.5.4. Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjakohaste vahenditega

Muudatused on kooskõlas mitmeaastase finantsraamistikuga, kuna täiendavaid kulusid ei ole ette nähtud.

1.5.5. Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang

Ei kohaldata

1.6. Ettepaneku/algatuse ja selle finantsmõju kestus

5. Piiratud kestusega
- hõlmab ajavahemikku [PP/KK]AAAA–[PP/KK]AAAA
- finantsmõju kulukohustuste assigneeringutele avaldub ajavahemikul AAAA–AAAA ja maksete assigneeringutele ajavahemikul AAAA–AAAA.
6. Piiramatu kestusega
- Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku AAAA–AAAA, millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.7. Kavandatud eelarve täitmise viis(id)⁴⁰

7. **Eelarve otsene täitmine** komisjoni poolt
- tema talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;
- rakendusametite kaudu
8. **Eelarve jagatud täitmine** koostöös liikmesriikidega
9. **Eelarve kaudne täitmine**, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:
- kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;
- rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (nimetage);
- Euroopa Investeerimispanngale ja Euroopa Investeerimisfondile;
- finantsmääruse artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele;
- avalik-õiguslikele asutustele;
- avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, sel määral, mil neile antakse piisavad finantstagatised;
- liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kellele antakse piisavad finantstagatised;
- asutustele või isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ühise välis- ja julgeolekupoliitika erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis;
- liikmesriigis asutatud asutustele, kelle suhtes kohaldatakse liikmesriigi eraõigust või liidu õigust ja kellele võib kooskõlas valdkondlike normidega usaldada liidu rahaliste vahendite või eelarveliste tagatiste haldamise niivõrd, kuivõrd selliseid asutusi kontrollivad avalik-õiguslikud asutused või avalikke teenuseid osutavad eraõiguslikud asutused ja kontrollivad organid annavad neile solidaarvastutuse

⁴⁰ Eelarve täitmise viise koos viidetega finantsmäärusele on selgitatud BUDGpedia veebisaidil <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

vormis piisavad finantstagatised või samaväärsed finantstagatised, mis võivad iga meetme puhul piirduda liidu toetuse maksimumsummaga.

I

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse reeglid

10. Muudatusi jälgitakse muudetavate õigusaktide osana.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1. *Eelarve täitmise viisi(de), rahastuse rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus*

11. Kehtivate õigusaktide suhtes kohaldatavad haldus- ja kontrollisüsteemid tagavad mõjusa kontrolli ka muudatuste üle

2.2.2. *Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta*

12. Täiendavaid riske ei ole tuvastatud

--

2.2.3. *Kontrollimeetmete hinnanguline kulutõhusus (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse), selle põhjendus ja oodatav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal)*

13. Kontrolli maksumus ei erine varasemast maksumusest

2.3. Pettuste ja õigusnormide rikkumise ärahoidmise meetmed

14. Muudatuste suhtes kohaldatakse samu ennetusmeetmeid

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

Olemasolevad eelarveread

15. Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus			
	Nr	Liigendatud/liigendamata ⁴¹	EFTA riigid ⁴²	Kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaadid ⁴³	Muud kolmandad riigid	Muu sihtotstarbeline tulu
	20 02 06 Halduskulud	Liigendamata	EI	EI	EI	EI

Uued eelarveread, mille loomist taotletakse

16. Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus			
	Nr	Liigendatud/liigendamata	EFTA riigid	Kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaadid	Muud kolmandad riigid	Muu sihtotstarbeline tulu

⁴¹ Liigendatud = liigendatud assigneeringud / liigendamata = liigendamata assigneeringud.

⁴² EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

⁴³ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaadid.

3.2. Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele

3.2.1. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade

Ettepanek/algatus ei nõua tegevusassigneeringute kasutamist

Ettepanek/algatus nõuab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.1.1. Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik		Nr					
DG: <.....>			Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
			2024	2025	2026	2027	
Tegevusassigneeringud							
Eelarverida	Kulukohustused	(1a)					0,000
	Maksed	(2a)					0,000
Eelarverida	Kulukohustused	(1b)					0,000
	Maksed	(2b)					0,000
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ⁴⁴							
Eelarverida		(3)					0,000
DG <.....> assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 1a + 1b + 3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed	= 2a + 2b + 3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

⁴⁴ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamist toetavad kulud (endised BA read), kaudne teadustegevus, otsene teadustegevus.

Selle punkti täitmisel tuleks kasutada haldusalaste eelarveandmete tabelit, mis on esitatud finants- ja digiselgituse lisas (Euroopa Liidu üldeelarve komisjoni jao täitmise sise-eeskirju käsitleva komisjoni otsuse 5. lisa⁴⁵), ja laadida see üles DECIDE'i talitustevaheliseks konsulteerimiseks.

DG: <.....>		Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
• Personalikulud		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
• Muud halduskulud		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
DG <.....> KOKKU	Assigneeringud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

DG: <.....>		Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
• Personalikulud		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
• Muud halduskulud		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
DG <.....> KOKKU	Assigneeringud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
---	--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Mitmeaastane
--	-------	-------	-------	-------	--------------

⁴⁵ Kui teatate rubriigi 7 assigneeringute kasutamisest, on 5. lisa täitmine kohustuslik.

		2024	2025	2026	2027	finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
RUBRIIKIDE 1–7 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Mitmeaastase finantsraamistiku	Maksed	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.1.2. Sihtotstarbelisest välistulust saadavad assigneeringud

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Nr
--	----

DG: <.....>			Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
			2024	2025	2026	2027	
Tegevusassigneeringud							
Eelarverida	Kulukohustused	(1a)					0,000
	Maksed	(2a)					0,000
Eelarverida	Kulukohustused	(1b)					0,000
	Maksed	(2b)					0,000
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ⁴⁶							
Eelarverida		(3)					0,000
DG <.....>	Kulukohustused	= 1a + 1b + 3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

⁴⁶ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamist toetavad kulud (endised BA read), kaudne teadustegevus, otsene teadustegevus.

assigneeringud KOKKU	Maksed	= 2a + 2b + 3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	7	„Halduskulud“ ⁴⁷					

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

DG: <.....>	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
• Personalikulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
• Muud halduskulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
DG <.....> KOKKU	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Assigneeringud					

DG: <.....>	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
• Personalikulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
• Muud halduskulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
DG <.....> KOKKU	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Assigneeringud					

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
---	--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

⁴⁷ Vajalike assigneeringute kindlaksmääramiseks tuleks kasutada aastaseid keskmisi kulunäitajaid, mis on kättesaadavad BUDGpedia veebilehel.

		Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
RUBRIIKIDE 1–7 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Mitmeaastase finantsraamistiku	Maksed	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.2. Hinnanguline tegevusassigneeringutest rahastatav väljund (ei täideta detsentraliseeritud asutuste puhul)

kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Märkige eesmärgid ja väljundid			Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Lisage vajalik arv aastaid, et näidata finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)										KOKKU	
	VÄLJUNDID																	
	↓	Väljundi liik ⁴⁸	Keskmine kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Väljundite arv kokku
ERIEESMÄRK nr 1 ⁴⁹ ...																		
- Väljund																		
- Väljund																		
- Väljund																		

⁴⁸ Väljunditena käsitatakse tarnitud tooteid ja osutatud teenuseid (rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).

⁴⁹ Vastavalt punktile 1.3.2. „Erieesmärgid“.

Erieesmärk nr 1 kokku																	
ERIEESMÄRK nr 2 ...																	
- Väljund																	
Erieesmärk nr 2 kokku																	
KOKKU																	

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade

Ettepanek/algatus ei nõua haldusassigneeringute kasutamist

Ettepanek/algatus nõuab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.3.1. Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud

HEAKSKIIDETUD EELARVE	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	2021–2027 KOKKU
	2024	2025	2026	2027	
RUBRIIK 7					
Personalikulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Muud halduskulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIK 7 kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud					
Personalikulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Muud halduskulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
KOKKU					
	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Personali ja muude halduskuludega seotud assigneeringute vajadused kaetakse assigneeringutest, mille asjaomane peadirektoraat on kõnealuse meetme haldamiseks juba andnud, ja/või peadirektoraadi sees ümberpaigutatud assigneeringutest, mida vajaduse korral võidakse täiendada nendest lisaassigneeringutest, mis haldavale peadirektoraadile eraldatakse iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades eelarvepiirangutega.

3.2.4. Hinnanguline personalivajadus

Ettepanek/algatus ei nõua personali kasutamist

Ettepanek/algatus nõuab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.4.1. Rahastatakse heakskiidetud eelarvest

Hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina⁵⁰

17.

HEAKSKIIDETUD EELARVE	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027
•Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised teenistujad)				
20 01 02 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)	0	0	0	0
20 01 02 03 (ELi delegatsioonides)	0	0	0	0
01 01 01 01 (kaudne teadustegevus)	0	0	0	0
01 01 01 11 (otsene teadustegevus)	0	0	0	0

⁵⁰ Palun täpsustage allpool esitatud tabelis, kui palju täistööaja ekvivalente on juba määratud meetme haldamiseks ja/või kui palju saab neid teie peadirektoraadis ümber paigutada ja millised on teie netovajadused.

Muud eelarveread (märkige)	0	0	0	0	
• Koosseisuväline personal (täistööaja ekvivalendina)					
20 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid)	0	0	0	0	
20 02 03 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja noored eksperdid ELi delegatsioonides)	0	0	0	0	
Haldustoetuse eelarverida [XX.01.YY.YY]	- peakorteris	0	0	0	0
	- ELi delegatsioonides	0	0	0	0
01 01 01 02 (lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid kaudse teadustegevuse valdkonnas)	0	0	0	0	
01 01 01 12 (lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid otsese teadustegevuse valdkonnas)	0	0	0	0	
Muud eelarveread (märkige) - Rubriik 7	0	0	0	0	
Muud eelarveread (märkige) - Rubriigist 7 välja jäävad kulud	0	0	0	0	
KOKKU	0	0	0	0	

3.2.5. Hinnanguline mõju digitehnoloogiaga seotud investeeringutele – ülevaade

18. Kohustuslik: järgmises tabelis tuleks esitada parim hinnang ettepanekust/algatusest tulenevate digitehnoloogiaga seotud investeeringute kohta.
19. Erandkorras, kui see on vajalik ettepaneku/algatuse rakendamiseks, tuleks rubriigi 7 assigneeringud esitada selleks ettenähtud eelarveread.
20. Rubriikide 1–6 assigneeringuid tuleks kajastada „tegevusvaldkonna IT-kuludena, mis on eraldatud rakenduskavadele“. Nende kulud kuuluvad tegevuseelarvesse, mida kasutatakse otseselt algatuse rakendamisega seotud IT-platvormide/vahendite taaskasutamiseks/ostmiseks/arendamiseks ja nendega seotud investeeringuteks (nt litsentsid, uuringud, andmete säilitamine jne). Selles tabelis esitatud teave peaks olema kooskõlas 4. jaos „Digimõõde“ esitatud üksikasjadega.

Digi- ja IT-assigneeringud KOKKU	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
	2024	2025	2026	2027	
RUBRIIK 7					
Institutsiooni tasandi IT-kulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIK 7 kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud					
Politiikavaldkondade IT-kulud rakenduskavadele	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
KOKKU	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.6. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

21. Ettepanek/algatus:

- on täielikult rahastatav mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi sisese vahendite ümberpaigutamise kaudu

tingib mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi mittesihotstarbelise varu ja/või mitmeaastase finantsraamistiku määruces sätestatud erivahendite kasutuselevõtu

nõuab mitmeaastase finantsraamistiku muutmist

3.2.7. Kolmandate isikute rahaline osalus

22. Ettepanek/algatus:

ei näe ette kolmandate isikute poolset kaasrahastamist

näeb ette kolmandate isikute poolse kaasrahastuse, mille hinnanguline summa on järgmine:

assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Kokku
Nimetage kaasrahastav asutus					
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU					

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele

– Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:

– omavahenditele

– muudele tuludele

– märkige, kas see on kulude eelarveridasid mõjutav sihtotstarbeline tulu

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida	Jooksva eelarveaastal kättesaadavad assigneeringud	Ettepaneku/algatuse mõju ⁵¹			
		Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027
Artikkel					

23. Sihtotstarbeliste tulude puhul märkige, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

24. [...]

25. Muud märkused (nt tuludele avaldatava mõju arvutamise meetod/valem või muu teave).

⁵¹ Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud, suhkrumaksud) korral tuleb märkida netosummad, st brutosumma pärast 20 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.

26. [...]

27. 4. DIGIMÕÕDE

4.1. Diginõuded

Digitaalse asjakohasuse ja sellega seotud kategooriate (andmed, protsesside digiteerimine ja automatiseerimine, digilahendused ja/või digitaalsed avalikud teenused) nõuete üldine kirjeldus

Viide nõudele	Nõude kirjeldus	Nõudest mõjutatud või sellega seotud osalejad	Üldised protsessid	Kategooriad
Artikkel 1	Muudetakse andmemääruse artikli 1 lõiget 1, laiendades määruse kohaldamisala järgmisele: <ul style="list-style-type: none">• andmevahendusteenuse osutajate registreerimise raamistik;• altruistlikel eesmärkidel kättesaadavaks tehtud andmete kogumise ja töötlemisega tegelevate üksuste vabatahtliku registreerimise raamistik;• raamistik Euroopa Andmeinnovatsiooninõukogu asutamiseks.	Euroopa Komisjon Andmevahendusteenused Andmete kogumise ja töötlemisega tegelevad üksused	Andmemääruse kohaldamisala laiendamine	Digitaalne avalik teenus
Artikkel 1	Muudetakse andmemääruse artikli 4 lõiget 8 ja artikli 5 lõiget 11. Andmevaldajad, kes keelduvad andmete jagamisest ärisaladuse erandi alusel, peavad sellisest	Andmevaldajad (ärisaladuse omajad) Juurdepääsutaotluse esitajad	Teatamine	Andmed

	otsusest nõuetekohaselt teatama.			
Artikkel 1	Andmemäärusesse lisatakse artikkel 15a. Kohustus teha andmed kättesaadavaks üldise hädaolukorra tõttu.	Avaliku sektori asutus Euroopa Komisjon Euroopa Keskpank Liidu organ Andmevaldajad	Andmete kättesaadavaks tegemine	Andmed
Artikkel 1	Muudetakse andmemääruse artikli 21 lõiget 5. Üldise hädaolukorra kontekstis saadud andmete teadusasutuste või statistikaasutustega jagamise nõuded. Andmemäärusesse lisatakse artikkel 22a, mis võimaldab esitada kaebusi seoses V peatükiga („Avaliku sektori asutustele, komisjonile, Euroopa Kesk pangale ja liidu organitele erakorralise vajaduse tõttu andmete kättesaadavaks tegemine“).	Avaliku sektori asutus Euroopa Komisjon Euroopa Keskpank Liidu organ Andmevaldaja Riigi pädev asutus	Andmete jagamine Kaebused	Andmed

Artikkel 1	Muudetakse andmemääruse artikli 32 lõikeid 1–5, mis käsitlevad kolmandate riikide juurdepääsu isikustamata andmetele.	Andmetööstlusteenuste osutajad Andmevahendusteenuse osutajad Andmealtruismiorganisatsioonid Riigi organid ja asutused	Valitsusasutuste juurdepääs andmetele ja andmete edastamine rahvusvahelisel tasandil	Andmed Digitaalne avalik teenus
Artikkel 1	Muudetakse andmemääruse artikli 35 lõiget 5, võimaldades komisjonil vastu võtta ühtsed spetsifikatsioonid seoses andmetööstlusteenuste koostalitlusvõimega.	Andmetööstlusteenuste osutajad Euroopa Komisjon	Ühtsete spetsifikatsioonide vastuvõtmine	Digitaalne avalik teenus
Artikkel 1	Muudetakse andmemääruse artikleid 32a–32e, et lisada VIIa peatükk andmevahendusteenuste Euroopa märgise õigusraamistiku kohta, mis hõlmab muu hulgas teavitamist, avaliku registri loomist, teenuse osutamise tingimusi, pädevate asutuste määramist ja nõuete täitmise järelevalvet. Muudetakse andmemääruse artiklit 32h, et lisada VIIb peatükk andmete vaba liikumise kohta liidus, mis hõlmab muu hulgas andmete	Andmevahendusteenuse osutajad Andmesubjektid, andmevaldajad, andmekasutajad Liikmesriigid Pädevad asutused Euroopa Komisjon	Andmevahendusteenuste Euroopa märgise loomine Andmete vaba liikumise tagamine Euroopa Liidus	Andmed Digilahendus Protsesside digitaliseerimine Digitaalne avalik teenus

	asukoha nõuete keeldu, komisjonile teatamise kohustust ja konsolideeritud loetelu avaldamist.			
Artikkel 1	Muudetakse andmemääruse artiklit 32h, et lisada VIIb peatükk andmete vaba liikumise kohta liidus, mis hõlmab muu hulgas andmete asukoha nõuete keeldu, komisjonile teatamise kohustust ja konsolideeritud loetelu avaldamist.	Liikmesriigid Euroopa Komisjon	Andmete vaba liikumise tagamine Euroopa Liidus	Andmed Protsesside digitaliseerimine Digitaalne avalik teenus
Artikkel 1	Andmemäärusesse lisatakse artikkel 32i, milles määratletakse VIIc peatüki kohaldamisala. Sellega kehtestatakse miinimumnormid, mis reguleerivad andmete taaskasutamist, ja andmete taaskasutamist soodustav praktiline kord. Andmemäärusesse lisatakse artikkel 32j; andmete ja dokumentide taaskasutamise suhtes kehtiv	Liikmesriigid Andmevaldajad Andmekasutajad	Reguleerimiseseme ja kohaldamisala määratlemine Diskrimineerimiskeeld	Digitaalne avalik teenus

	diskrimineerimiskeeld.			
Artikkel 1	Andmemäärusesse lisatakse artikkel 32k. Andmete taaskasutamise ainuõiguslikke kokkuleppeid käsitlevad normid. Hõlmab kohustust avalikustada kokkulepete lõplikud tingimused.	Potentsiaalsed turuosalisel Avaliku sektori asutused Selliste kokkulepete osapooled		Digitaalne avalik teenus Andmed
Artikkel 1	Andmemääruse muudatused: <ul style="list-style-type: none"> • (41): lisatakse avaliku sektori avaandmete taaskasutamise üldpõhimõtet käsitlev artikkel 32n; • (42): lisatakse andmete taaskasutamise taotluste menetlemist käsitlev artikkel 32o; • (43): lisatakse andmete taaskasutamise vorminguid käsitlev artikkel 32p; • (46): lisatakse artikkel 32s, mis käsitleb praktilisi vahendeid, et hõlbustada taaskasutamiseks kättesaadavate andmete või dokumentide otsimist. 	Andmevaldajad Andmekasutajad Liikmesriigid (avaliku sektori asutused) Euroopa Komisjon	Andmete taaskasutamist käsitlevad õigusnormid	Digitaalne avalik teenus Andmed Protsesside digitaliseerimine

Artikkel 1	Andmemäärusesse lisatakse artikkel 32t; nõue toetada teadusandmete kättesaadavust.	Liikmesriigid Teadusasutused Andmekasutajad	Andmete taaskasutamist käsitlevad õigusnormid	Digitaalne avalik teenus Andmed
Artikkel 1	Andmemäärusesse lisatakse artikkel 32u. Sätestatakse konkreetsete väärtuslike andmestike avaldamise ja taaskasutamise kord.	Euroopa Komisjon Avaliku sektori asutused, riigi osalusega äriühingud	Andmete taaskasutamist käsitlevad õigusnormid	Digitaalne avalik teenus Andmed
Artikkel 1	Andmemäärusesse lisatakse artikkel 32w. Sätestatakse teatavatesse kategooriatesse kuuluvate andmete taaskasutamise tingimused. Sellise taaskasutamise taotluste esitamise ja taaskasutamise lubamise tingimused tehakse avalikult kättesaadavaks ühtse teabepunkti kaudu.	Avaliku sektori asutused Andmekasutajad	Andmete taaskasutamist käsitlevad õigusnormid	Digitaalne avalik teenus Andmed
Artikkel 1	Andmemäärusesse lisatakse artikkel 32x; nõuded seoses isikustamata andmete edastamisega kolmandatele riikidele taaskasutajate poolt.	Andmete taaskasutajad Avaliku sektori asutused Füüsilised/juriidilised isikud, kelle õigusi see võib mõjutada	Andmete edastamine kolmandatesse riikidesse	Digitaalne avalik teenus Andmed
Artikkel 1	Andmemääruse muudatused: <ul style="list-style-type: none"> (55): lisatakse artikkel 32z pädevate asutustega seotud korralduslike meetmete kohta; 	Pädevad asutused Liikmesriigid Avaliku sektori asutused	Pädevate asutuste loomine Taotlemise kord Kaebused	Digitaalne avalik teenus Andmed

	<ul style="list-style-type: none"> • (57): lisatakse artikkel 32ab andmete taaskasutamise taotluste menetlemise kohta; • (58): asendatakse artikli 38 lõiked 1 ja 2 kaebuse esitamise õiguse kohta. 			
Artikkel 1	Andmemäärusesse lisatakse artikkel 32aa. Ühtse teabepunkti kasutamise kohustuslikuks muutmise, et hõlbustada andmete taaskasutamist.	Liikmesriigid Andmevaldajad Andmekasutajad Euroopa Komisjon	Ühtse kontaktpunkti loomine	Digilahendused Digitaalne avalik teenus Protsesside digitaliseerimine Andmed

<p>Artikkel 1</p>	<p>Muudetakse andmemääruse artikleid 41a, 42, 45, 46, 48a, 49 ja 49a, et lisada IXa peatükk, millega luuakse Euroopa Andmeinnovatsiooninõukogu (EDIB) kui eksperdirühm, mis koordineerib täitmise tagamist ja toetab Euroopa andmemajanduse arengut, ning sätestatakse muu hulgas selle koosseisu suhtes kohaldavad nõuded, roll, pädevate asutuste vahelise koostöö hõlbustamine ja õigusnõuete järjepideva kohaldamise toetamine.</p>	<p>Euroopa Komisjon, Euroopa Andmeinnovatsiooninõukogu (EDIB)</p> <p>Andmemajanduspoliitika puhul pädevad liikmesriikide esindajad</p> <p>II, III ja V peatüki täitmise tagamise eest vastutavad pädevad asutused</p> <p>Avaliku sektori teabe taaskasutamise valdkonna pädevad asutused (avaandmete direktiiv)</p> <p>Andmevahendusteenuste suhtes pädevad asutused</p> <p>Andmealtruismiorganisatsioonide registreerimiseks pädevad asutused</p> <p>Euroopa Andmekaitseinspektori, Euroopa Andmekaitseinspektor</p> <p>ENISA (Euroopa Liidu Küberturvalisuse Amet)</p> <p>ELi VKEde saadik või VKEde saadikute võrgustiku esindaja</p> <p>Teised konkreetsete sektorite asjaomaste asutuste esindajad</p> <p>Konkreetsete eriteadmistega</p>	<p>Euroopa Andmeinnovatsiooninõukogu (EDIB) loomine</p>	<p>Digitaalne avalik teenus</p> <p>Andmed</p>
-------------------	---	--	---	---

		asutused Standardiorganisatsioonid Euroopa Parlament, Euroopa Liidu Nõukogu, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee Andmevahendusteenuse osutajad Tunnustatud andmealtruismiorganisatsioonid		
Artikkel 3	Muudetakse määruse (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus) artiklit 33 selles osas, mis puudutab isikuandmetega seotud rikkumistest teavitamist. Muuhulgas kohustatakse kasutama direktiivi (EL) 2022/2555 artikli 23a kohaselt loodud ühtset kontaktpunkti ja nähakse ette teate vormide kasutamine.	Andmesubjektid Vastutavad töötajad Järelevalveasutused Euroopa Andmekaitse nõukogu Euroopa Komisjon	Teatamine	Andmed

Artikkel 3	Muudetakse määruse (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus) artiklit 35 ja artikli 70 lõiget 1. Euroopa Andmekaitsekoostöökoostöö kohustus esitada komisjonile ettepanekuid andmekaitsealase mõjuhindangu teatavate aspektide edasiseks praktiliseks rakendamiseks. Need muudatused hõlmavad sellise hindamise ühtset vormi.	Euroopa Andmekaitsekoostöökoostöö Euroopa Komisjon	Komisjonile esitatavad Euroopa Andmekaitsekoostöökoostöö ettepanekud	Andmed
Artikkel 3	Määrusesse (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus) lisatakse artikkel 88b; andmesubjektid saavad võimaluse anda nõusolek / kasutada vastuväite esitamise õigust automatiseeritud ja masinloetavate vahendite abil. Nähakse ette, et üks või mitu Euroopa standardorganisatsiooni koostavad standardid.	Andmesubjektid Vastutavad töötajad Euroopa standardorganisatsioonid Euroopa Komisjon	Andmesubjekti valikute automatiseeritud ja masinloetavaid märked	Digilahendused Protsesside automatiseerimine

Artikkel 6	<p>Muudetakse direktiivi (EL) 2022/2555 (küberturvalisuse 2. direktiiv):</p> <ul style="list-style-type: none"> • (1): lisatakse artikkel 23a, mis käsitleb intsidentidest teatamise ühtse kontaktpunkti loomist ja haldamist; • (3): muudetakse artikli 23 lõiget 4, et muuta tõsistest intsidentidest teatamise puhul kohustuslikuks ühtse kontaktpunkti kasutamine; • (4): lisatakse artikli 23 lõige 12, millega tagatakse, et tõsistest intsidentidest teatatakse ainult üks kord (kas küberturvalisuse 2. direktiivi või küberkerksuse määruse alusel); • (5): muudetakse artikli 30 lõiget 1, millega tagatakse, et eri üksused saavad vabatahtlikult kasutada ühtset kontaktpunkti teadete esitamiseks. 	<p>Teadete esitajad (elutähtsad ja olulised üksused)</p> <p>Küberintsidentidele reageerimise üksused / pädevad asutused (vastavalt vajadusele)</p> <p>Euroopa Komisjon</p> <p>ENISA</p>	Teatamine	<p>Andmed</p> <p>Digilahendused</p> <p>Digitaalne avalik teenus</p>
Artikkel 7	<p>Muudetakse määrust (EL) nr 910/2014 (ELi digiidentiteedikukru määrus) ja kehtestatakse nõue kasutada</p>	<p>Teadete esitajad (kvalifitseerimata usaldusteenuse osutajad, kvalifitseeritud usaldusteenuse osutajad,</p>	Teatamine	Andmed

	<p>direktiivi (EL) 2022/2555 artikli 23a kohaselt loodud ühtset kontaktpunkti järgmiseks:</p> <ul style="list-style-type: none"> • artikli 19a lõige 1a: lõike 1 punktis b osutatud teadete esitamine; • artikli 24 lõige 2a: lõike 2 punktis fb osutatud teadete esitamine; artikli 45a lõige 3a: lõikes 3 osutatud teadete esitamine. 	<p>veebibrauserite pakkujad)</p> <p>Järelevalveasutused</p> <p>Muud asjaomased pädevad organid/asutused</p> <p>Euroopa Komisjon</p>		
Artikkel 8	<p>Muudetakse määrust (EL) 2022/2554 (digitaalse tegevuskerksuse määrus) ja kehtestatakse nõue kasutada direktiivi (EL) 2022/2555 artikli 23a kohaselt loodud ühtset kontaktpunkti järgmiseks:</p> <ul style="list-style-type: none"> • artikli 19 lõige 1: tõsistest IKT intsidentidest teatamine; • artikli 19 lõige 2: vabatahtlik teatamine olulistest küberohtudest. 	<p>Teadete esitajad (finantssektori ettevõtjad)</p> <p>Järelevalveasutused</p> <p>Muud asjaomased pädevad organid/asutused</p> <p>Euroopa Komisjon</p> <p>ENISA</p>	Teatamine	Andmed

Artikkel 9	<p>Muudetakse direktiivi (EL) 2022/2557 (elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiiv) ja kehtestatakse nõue kasutada direktiivi (EL) 2022/2555 artikli 23a kohaselt loodud ühtset kontaktpunkti järgmiseks:</p> <ul style="list-style-type: none"> • artikli 15 lõige 1: sellistest intsidentidest teatamine, mis oluliselt häirivad või võivad oluliselt häirida elutähtsate teenuste osutamist. 	<p>Teadete esitajad (elutähtsa teenuse osutajad)</p> <p>Järelevalveasutused</p> <p>Muud asjaomased pädevad organid/asutused</p> <p>Euroopa Komisjon</p> <p>ENISA</p>	Teatamine	Andmed
------------	--	--	-----------	--------

4.2. Andmed

Kohaldamisalasse kuuluvate andmete üldine kirjeldus

Andmete liik	Viide (viited) nõudele (nõuetele)	Standard ja/või tehniline kirjeldus (kui see on asjakohane)
Andmetele juurdepääsu taotluse rahuldamata jätmise ärisaladuse erandi alusel (<i>ja sellest teatamine pädevale asutusele</i>)	Artikkel 1	Seda tuleb nõuetekohaselt põhjendada objektiivsete asjaolude alusel.
Andmed, mis tuleb kättesaadavaks teha üldise hädaolukorra kontekstis	Artikkel 1	Lisatakse andmete tõlgendamiseks ja kasutamiseks vajalikud metaandmed. Isikuandmed tuleb võimaluse korral pseudonüümida.
Teade kavatsusest teha andmed kättesaadavaks üldise hädaolukorra kontekstis	Artikkel 1	Märgitakse andmed vastu võtva organisatsiooni või üksikisiku nimi ja kontaktandmed, andmete edastamise või kättesaadavaks tegemise eesmärk, andmete kasutamise ajavahemik ning võetud tehnilised kaitse- ja korralduslikud meetmed.
V peatüki („Avaliku sektori asutustele, komisjonile, Euroopa Keskpangale ja liidu organitele erakorralise vajaduse tõttu andmete kättesaadavaks tegemine“) kohased kaebused	Artikkel 1	//
Euroopa Liidus hoitavad isikustamata andmed	Artikkel 1	//
Andmete taaskasutamise taotluse korral esitamisele kuuluvad andmed	Artikkel 1	Esitada tuleb minimaalne lubatud andmekogus.

Teade andmete taaskasutamise taotluse rahuldamise kohta	Artikkel 1	//
Andmed, mille vahendamise teenuseid osutatakse (andmevahendusteenuste ja andmealtruismiorganisatsioonide Euroopa märgis)	Artikkel 1	Andmesubjektilt/andmevaldajalt saadud andmete vorming, teisendamine ainult koostalitlusvõime parandamiseks või rahvusvaheliste/Euroopa andmestandardite järgimiseks
Teave andmete kasutamise ja tingimuste kohta (andmevahendusteenuste ja andmealtruismiorganisatsioonide Euroopa märgis)	Artikkel 1	Tuleb esitada kokkuvõtlikul, läbipaistval, arusaadaval ja kergesti kättesaadaval kujul
Taotlused registreerimiseks liidu avalikus registris ja esitatud teabe muutmine (andmevahendusteenuste ja andmealtruismiorganisatsioonide Euroopa märgis)	Artikkel 1	Pädevad asutused kehtestavad vajalikud taotlusvormid.
Heakskiidetud registreerimistaotlused, mis lisatakse avalikku liidu registrisse (andmevahendusteenuste ja andmealtruismiorganisatsioonide Euroopa märgis)	Artikkel 1	//
Teade taotlemisprotsessi käigus esitatud andmete hilisemate muudatuste kohta (andmevahendusteenuste ja andmealtruismiorganisatsioonide Euroopa märgis)	Artikkel 1	//
Hilisemate muudatuste kohta esitatud teate kättesaamine (andmevahendusteenuste ja andmealtruismiorganisatsioonide Euroopa märgis)	Artikkel 1	//
Andmesubjektidele/andmevaldajatele enne töötlemist esitatav teave (andmevahendusteenuste	Artikkel 1	//

ja andmealtruismiorganisatsioonide Euroopa märgis)		
Nõusolek (või nõusoleku tagasivõtmine) andmete töötlemiseks tunnustatud andmealtruismiorganisatsiooni poolt (andmevahendusteenuste ja andmealtruismiorganisatsioonide Euroopa märgis)	Artikkel 1	Hangitakse elektrooniliste vahendite abil
Teave kolmanda riigi jurisdiktsiooni kohta, kus andmeid kavatakse kasutada	Artikkel 1	//
Teade isikustamata andmete loata edastamise, neile loata juurdepääsu või nende loata kasutamise kohta (andmevahendusteenuste ja andmealtruismiorganisatsioonide Euroopa märgis)	Artikkel 1	//
Teave nõuetele vastavuse järelevalve kohta (andmevahendusteenuste ja andmealtruismiorganisatsioonide Euroopa märgis)	Artikkel 1	Taotlused peavad olema proportsionaalsed ja põhjendatud
Teade nõudetele mittevastavuste kohta (andmevahendusteenuste ja andmealtruismiorganisatsioonide Euroopa märgis)	Artikkel 1	//
Otsus tühistada märgise kasutamise õigus (andmevahendusteenuste ja andmealtruismiorganisatsioonide Euroopa märgis)	Artikkel 1	//
Andmete asukoha nõudeid käsitlevad õigusaktide eelnõud	Artikkel 1	//

Ainuõiguslike kokkulepete lõplikud tingimused	Artikkel 1	//
Taaskasutamistaotlusega seotud andmed (ja/või teated)	Artikkel 1	Juba olemas olevas vormingus või keeles, ning kui see on võimalik ja asjakohane, elektrooniliste vahendite abil vormingus, mis on avatud, masinloetav, juurdepääsetav, leitav ja taaskasutatav, koos nende metaandmetega.
Riiklikult rahastatud teadusuuringute andmed	Artikkel 1	Vabalt kättesaadavad, järgides vaikimisi avatuse põhimõtet ja FAIR-põhimõtteid.
Konkreetsed väärtuslikud andmestikud	Artikkel 1	Tasuta kättesaadavad; masinloetavad; rakendusliideste kaudu esitatavad ja hulgiallalaaditavad (asjakohasel juhul). Rakendusaktid võetakse vastu hiljem; nendes võidakse sätestada andmete ja metaandmete vormingud.
Artikli 2 punktis 54 osutatud andmete või dokumentide taaskasutamise lubamise tingimused	Artikkel 1	Avalikult kättesaadav.
Teade isikustamata andmete loata taaskasutamise kohta	Artikkel 1	//
Teade kavatsuse kohta edastada isikustamata andmeid kolmandasse riiki ja sellise edastamise eesmärgi kohta (<i>avaliku sektori asutusele</i>)	Artikkel 1	//
Teade kavatsuse kohta edastada isikustamata andmed kolmandasse riiki, sellise edastamise eesmärgi ja asjakohaste kaitsemeetmete kohta	Artikkel 1	//

<i>(füüsilisele või juriidilisele isikule, kelle õigusi ja huve see võib mõjutada)</i>		
Kogu asjakohane teave andmemääruse artiklite 32z (taaskasutamise tingimused), 32aa (kolmandad riigid) ja 32ab (tasud) kohaldamise kohta	Artikkel 1	Kättesaadav ja hõlpsasti juurdepääsetav ühtse teabepunkti kaudu.
Füüsilise/juriidilise isiku esitatav kaebus, kui tema andmemäärusest tulenevaid õigusi on rikutud või muudes asjakohastes küsimustes	Artikkel 1	//
Teave menetluse käigu / õiguskaitsevahendite kohta seoses andmemääruse kohaselt esitatud kaebusega	Artikkel 1	//
Andmed kogemuste ja heade tavade kohta (Euroopa Andmeinnovatsiooninõukogu)	Artikkel 1	//
Andmemääruse II, III, IV, V, VI, VII ja VIII peatüki hindamine Andmemääruse VIIa, VIIb ja VIIc peatüki hindamine	Artikkel 1 Artikkel 1	Sätetatakse aruannete minimaalse sisu nõuded.
Isikuandmetega seotud rikkumisest teatamine	Artikkel 3	Direktiivi (EL) 2022/2555 artikli 23a kohaselt loodud ühtse kontaktpunkti kaudu (ja seega selle spetsifikatsioone järgides). Euroopa Andmekaitse nõukogu koostab ühtse vormi ettepaneku (<i>vt järgmine kirje</i>).
Euroopa Andmekaitse nõukogu ettepanek isikuandmetega seotud rikkumisest teatamise ühtse	Artikkel 3	//

vormi kohta		
Euroopa Andmekaitse nõukogu ettepanekud andmekaitsealase mõjuhinna kohta	Artikkel 3	//
Küberturvalisuse 2. direktiivi kohased teated tõsistest intsidentidest	Artikkel 6	Direktiivi (EL) 2022/2555 artikli 23a kohaselt loodud ühtse kontaktpunkti kaudu (ja seega selle spetsifikatsioone järgides).
Isikuandmetega seotud rikkumisest teatamine	Artikkel 3	Direktiivi (EL) 2022/2555 artikli 23a kohaselt loodud ühtse kontaktpunkti kaudu (ja seega selle spetsifikatsioone järgides)
Tõsistest IKT intsidentidest teatamine vastavalt digitaalse tegevuskerksuse määrusele; vabatahtlik teatamine olulistest küberohtudest vastavalt digitaalse tegevuskerksuse määrusele	Artikkel 8	Direktiivi (EL) 2022/2555 artikli 23a kohaselt loodud ühtse kontaktpunkti kaudu (ja seega selle spetsifikatsioone järgides)
Sellistest intsidentidest teatamine, mis oluliselt häirivad või võivad oluliselt häirida elutähtsate teenuste osutamist, vastavalt elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiivile	Artikkel 9	Direktiivi (EL) 2022/2555 artikli 23a kohaselt loodud ühtse kontaktpunkti kaudu (ja seega selle spetsifikatsioone järgides)

Kooskõla Euroopa andmestrategiega

Selgitus selle kohta, kuidas nõue (nõuded) on kooskõlas Euroopa andmestrategiega

Nende andmemääruse muudatustega luuakse Euroopa Andmeinnovatsiooninõukogu (IXa peatükk), mis koordineerib õigusnormide kohaldamist ja töötab välja suunised sektoripõhiste ühtsete Euroopa andmeruumide jaoks; andmevahendusteenuste ja andmealtruismioorganisatsioonide Euroopa märgis (VIIa peatükk), millega luuakse usaldusväärne ökosüsteem andmete jagamiseks ja õiguste kaitseks; VIIb peatükiga rakendatakse isikustamata andmete vaba liikumist, keelates põhjendamatud andmete asukoha nõuded; VIIc peatükiga ühtlustatakse avaliku sektori andmete taaskasutamise norme, ühendades avaandmete direktiivi ja andmehalduse määruse sätteid; rahvusvahelist andmete edastamist käsitlevad normid tugevdavad Euroopa digitaalset suveräänsust, kaitstes andmeid kolmandate riikide loata juurdepääsu

eest; VKEde erandid ja ELi VKEde saadiku osalemine Euroopa Andmeinnovatsiooninõukogus tagavad, et andmemajandus on paremini juurdepääsetav ka väikeettevõtetele.

Kooskõla ühekordsuse põhimõttega

Selgitus selle kohta, kuidas on kaalutud ühekordsuse põhimõtet ja kuidas on uuritud olemasolevate andmete taaskasutamise võimalust

Need muudatused toetavad ühekordsuse põhimõtet, luues tõhusa andmete taaskasutamise taristu: Euroopa Andmeinnovatsiooninõukogu töötab välja koostalitlusvõime standardid ühtsete Euroopa andmeruumide jaoks, et vähendada andmete esitamise dubleerimist; andmevahendusteenused toimivad usaldusväärsete vahendajatena, võimaldades olemasolevaid andmeid turvaliselt jagada ja vältides nende liigset kogumist; andmealtruismiorganisatsioonid hõlbustavad vabatahtlikku andmete jagamist üldsuse huvides, tehes kättesaadavad andmed teadusuuringute ja avalike teenuste jaoks taaskasutatavaks; andmete vaba liikumist käsitlevate sätetega välditakse takistusi, mis nõuavad andmete mitmekordset säilitamist eri asukohtades, ning andmete rahvusvahelise edastamise kaitsemeetmed tagavad andmete piiriülese kättesaadavuse, säilitades samal ajal nende kaitse, mis võimaldab üksikisikutel ja ettevõtetel esitada oma andmed üks kord, misjärel edasised vajadused rahuldatakse turvaliste, õigusi austavate jagamismehhanismide kaudu. Samal ajal võimaldavad ühtset kontaktpunkti käsitlevad sätted rakendada intsidentidest teatamisel ühekordsuse põhimõtet.

Selgitus, kuidas on uued loodud andmed leitavad, juurdepääsetavad, koostalitlusvõimelised ja taaskasutatavad ning vastavad kvaliteetsetele standarditele

Need muudatused tagavad kooskõlastatud mehhanismide kaudu, et uued andmed vastavad FAIR-põhimõtetele ja kvaliteedistandarditele: Euroopa Andmeinnovatsiooninõukogu töötab välja ühised tehnilised spetsifikatsioonid ja juurdepääsetavad koostalitlusprotokollid kõikide valdkondlike andmeruumide jaoks; andmete vaba liikumist käsitlevad sätted väldivad killustatust, mis kahjustab andmete kvaliteeti; Euroopa Andmeinnovatsiooninõukogu koordineeriv roll võib võimaldada metaandmete standardite, tehniliste nõuete ja kvaliteedimõõdikute ühtlustatud rakendamist liikmesriikides.

Andmevood

Andmevoogude üldine kirjeldus

NB! Enamik allpool kirjeldatud andmevooge on olemasolevad vood, mis viiakse ühest määrusest üle teise määrusesse. Nimelt viiakse andmehalduse määruse sätted üle andmemäärusesse.

Andmete liik	Viide (viited) nõudele (nõuetele)	Osalejad, kes andmed esitavad	Osalejad, kes andmed saavad	Andmevahetuse ajend	Sagedus (kui see on asjakohane)
Andmetele juurdepääsu taotluse rahuldamata jätmise ärisaladuse erandi alusel (ja sellest teatamine pädevale asutusele)	Artikkel 1 <i>Muudetakse andmemääruse artikli 4 lõiget 8 ja artikli 5 lõiget 11</i>	Andmevaldaja	Andmekasutaja (taotluse esitaja); artikli 37 kohaselt määratud pädev asutus	Andmetele juurdepääsu taotluse rahuldamata jätmise ärisaladuse erandi alusel	Sihtotstarbeline
Andmed, mis tuleb teha kättesaadavaks üldise hädaolukorra kontekstis	Artikkel 1 <i>Andmemääruse lisatakse artikkel 15a</i>	Andmevaldaja	Avaliku sektori asutus; Euroopa Komisjon; Euroopa Keskpank; liidu organ	Üldine hädaolukord + andmetele juurdepääsu taotlus, mis vastab vajalikele tingimustele	Sihtotstarbeline
Teade kavatsusest teha andmed kättesaadavaks üldise hädaolukorra kontekstis	Artikkel 1 <i>Muudetakse andmemääruse artikli 21 lõiget 5</i>	Avaliku sektori asutus; Euroopa Komisjon; Euroopa Keskpank; liidu organ	Andmevaldaja, kellelt andmed saadi	Üldine hädaolukord + kavatus andmed edastada või teha kättesaadavaks	Sihtotstarbeline
V peatüki („Avaliku sektori asutustele, komisjonile, Euroopa Keskpannale ja liidu organitele erakorralise vajaduse tõttu andmete kättesaadavaks tegemine“) kohased kaebused	Artikkel 1 <i>Andmemääruse lisatakse artikkel 22a</i>	Andmevaldaja; avaliku sektori asutus; Euroopa Komisjon; Euroopa Keskpank; liidu organ	Andmevaldaja asukohaliikmesriigi pädev asutus	Kui tekib vaidlus andmemääruse artikli 15a kohaselt andmete saamiseks esitatud taotluse üle	Sihtotstarbeline

Euroopa Liidus hoitavad isikustamata andmed	Artikkel 1 <i>Muudetakse andmemääruse järgmisi artikleid:</i> <i>artikli 32 lõige 1,</i> <i>artikli 32 lõige 3,</i> <i>artikli 32 lõige 4</i>	Andmetöötlusteenuste osutajad, andmevahendusteenuse osutajad, andmealtruismiorganisatsioonid	Kolmandate riikide kohtud, kolmandate riikide haldusasutused, kliendid (andmevaldajad/andmesubjektid)	Kolmandate riikide taotlused rahvusvahelise lepingu alusel, kolmandate riikide taotlused, mis vastavad artikli 32 lõike 3 tingimustele, klientide taotlused juurdepääsuks oma andmetele	Sihtotstarbeline
Andmete taaskasutamise taotluse korral esitamisele kuuluvad andmed	Artikkel 1 <i>Muudetakse andmemääruse artikli 32 lõikeid 4–5</i>	Andmevahendusteenuse osutaja või tunnustatud andmealtruismiorganisatsioon	Andmete taaskasutamise taotluse esitaja (kolmanda riigi asutus)	Andmete taaskasutamise taotluse rahuldamise kuupäev	Sihtotstarbeline
Teade andmete taaskasutamise taotluse rahuldamise kohta	Artikkel 1 <i>Muudetakse andmemääruse artikli 32 lõikeid 4–5</i>	Andmevahendusteenuse osutaja või tunnustatud andmealtruismiorganisatsioon	Klient	Kolmanda riigi asutuse esitatud andmete taaskasutamise taotluse rahuldamise kuupäev (<i>välja arvatud juhul, kui taotlus on esitatud õiguskaitse eesmärgil</i>)	Sihtotstarbeline
Teave, mis avaldatakse avalikes registrites (andmevahendusteenuste ja	Artikkel 1 <i>Andmemäärus</i>	Euroopa Komisjon	Üldsus	Teave tunnustatud andmevahendusteenuse	Pidev (registrit uuendatakse)

andmealtruismiorganisatsioonide Euroopa märgis)	<i>esse lisatakse artikkel 32a</i>			osutajate või andmealtruismiorganisatsioonide kohta muutub kättesaadavaks või vajab muutmist	korrapäraselt)
Andmed, mille vahendamise teenuseid osutatakse (andmevahendusteenuste ja andmealtruismiorganisatsioonide Euroopa märgis)	Artikkel 1 <i>Andmemäärus esse lisatakse artikkel 32c</i>	Andmesubjektid Andmevaldajad	Andmekasutajad (andmevahendusteenuse osutajate kaudu)	Andmesubjekti nõusolek Andmevaldaja luba Andmekasutaja taotlus	Pooltevahelise kokkuleppe/lepingu kohaselt
Teave andmete kasutamise ja tingimuste kohta (andmevahendusteenuste ja andmealtruismiorganisatsioonide Euroopa märgis)	Artikkel 1 <i>Andmemäärus esse lisatakse artikkel 32c</i>	Andmevahendusteenuse osutaja	Andmesubjektid	Enne kui andmesubjekt annab andmete kasutamiseks nõusoleku	Iga kord enne nõusoleku küsimist
Taotlused registreerimiseks liidu avalikus registris ja esitatud teabe muutmine (andmevahendusteenuste ja andmealtruismiorganisatsioonide Euroopa märgis)	Artikkel 1 <i>Andmemäärus esse lisatakse artikkel 32e</i>	Andmevahendusteenuse osutajad Andmealtruismiorganisatsioonid	Peamise tegevuskoha liikmesriigi pädev asutus	Taotlus	Sihtotstarbeline
Heakskiidetud registreerimistaotlused, mis lisatakse avalikku liidu registrisse	Artikkel 1 <i>Andmemäärus esse lisatakse</i>	Pädev asutus	Euroopa Komisjon	Taotluse heakskiitmine	Sihtotstarbeline (12 nädala jooksul pärast taotluse

(andmevahendusteenuste ja andmealtruismiorganisatsioonide Euroopa märgis)	<i>artikkel 32e</i>				saamist, tingimusel et otsus on positiivne)
Teade taotlemisprotsessi käigus esitatud andmete hilisemate muudatuste kohta (andmevahendusteenuste ja andmealtruismiorganisatsioonide Euroopa märgis)	Artikkel 1 <i>Andmemäärus esse lisatakse artikkel 32e</i>	Registreeritud üksused	Pädev asutus	Esitatud teabe muutmine või kui üksus lõpetab oma tegevuse liidus	Sihotstarbeline
Hilisemate muudatuste kohta esitatud teate kättesaamine (andmevahendusteenuste ja andmealtruismiorganisatsioonide Euroopa märgis)	Artikkel 1 <i>Andmemäärus esse lisatakse artikkel 32e</i>	Pädev asutus	Euroopa Komisjon	Registreeritud üksused teatavad muudatustest (vt eespool)	Sihotstarbeline, viivitamata
Andmesubjektidele/andmevaldajatele enne töötlemist esitatav teave (andmevahendusteenuste ja andmealtruismiorganisatsioonide Euroopa märgis)	Artikkel 1 <i>Andmemäärus esse lisatakse artikkel 32f</i>	Tunnustatud andmealtruismiorganisatsioon	Andmesubjektid Andmevaldajad	Enne nende andmete töötlemist	Enne iga töötlemistoimingut (peab olema selge ja kergesti mõistetav)
Nõusolek (või nõusoleku tagasivõtmine) andmete töötlemiseks tunnustatud andmealtruismiorganisatsiooni poolt (andmevahendusteenuste ja	Artikkel 1 <i>Andmemäärus esse lisatakse artikkel 32f</i>	Andmesubjektid Andmevaldajad (kui tegemist on isikustamata andmetega)	Andmealtruismiorganisatsioon	Töötlemistoiminguteks on vajalik andmesubjekti nõusolek / andmevaldaja luba	Vastavalt antud nõusolekule/loale, võimalusega see igal ajal tagasi võtta

andmealtruismiorganisatsioonide Euroopa märgis)					
Teave kolmanda riigi jurisdiktsiooni kohta, kus andmeid kavatakse kasutada	Artikkel 1 <i>Andmemääruse lisatakse artikkel 32f</i>	Andmealtruismiorganisatsioon	Andmevaldajad	Kui andmealtruismiorganisatsioon hõlbustab andmete töötlemist kolmandate isikute poolt	Sihtotstarbeline
Teade isikustamata andmete loata edastamise, neile loata juurdepääsu või nende loata kasutamise kohta (andmevahendusteenuste ja andmealtruismiorganisatsioonide Euroopa märgis)	Artikkel 1 <i>Andmemääruse lisatakse artikkel 32f</i>	Andmealtruismiorganisatsioon	Andmevaldajad	Loata toiming	Sihtotstarbeline, viivitamata
Teave nõuetele vastavuse järelevalve kohta (andmevahendusteenuste ja andmealtruismiorganisatsioonide Euroopa märgis)	Artikkel 1 <i>Andmemääruse lisatakse artikkel 32g</i>	Andmevahendusteenuse osutajad Andmealtruismiorganisatsioonid	Pädevad asutused	Pädeva asutuse taotlus Füüsilise või juriidilise isiku taotlus	Sihtotstarbeline (taotluse saamisel, mis peab olema proportsionaalne ja põhjendatud)
Teade nõudetele mittevastavuste kohta (andmevahendusteenuste ja andmealtruismiorganisatsioonide Euroopa märgis)	Artikkel 1 <i>Andmemääruse lisatakse artikkel 32g</i>	Pädev asutus	Nõuetele mittevastavaks tunnustatud üksus	Pädev asutus leiab, et tunnustatud andmevahendusteenuse osutaja või tunnustatud andmealtruismiorganisatsioon	Sihtotstarbeline (millele järgneb üksuse võimalus esitada 30 päeva

				oon ei vasta nõuetele	jooksul oma seisukoht)
Otsus tühistada märgise kasutamise õigus (andmevahendusteenuste ja andmealtruismiorganisatsioonide Euroopa märgis)	Artikkel 1 <i>Andmemääruse lisatakse artikkel 32g</i>	Pädev asutus	Üldsus	Pärast märgise kehtetuks tunnistamise otsust	Sihtotstarbeline
Andmete asukoha nõudeid käsitlevad õigusaktide eelnõud	Artikkel 1	Liikmesriigid	Euroopa Komisjon	Koostatakse õigusakti eelnõu, millega kehtestatakse uus andmete asukoha nõue või muudetakse olemasolevat andmete asukoha nõuet	Sihtotstarbeline, viivitamata
Ainuõiguslike kokkulepete lõplikud tingimused	Artikkel 1	Kokkuleppe pooled	Üldsus	16. juulil 2019 või pärast seda kuupäeva sõlmitud ainuõiguste kokkulepped	Sihtotstarbeline, vähemalt kaks kuud enne kokkuleppe jõustumist
Taaskasutamistaotlusega seotud andmed (ja/või teated)	Artikkel 1 <i>Andmemääruse lisatakse artikkel 32p</i>	Avaliku sektori asutused	Andmete taaskasutamise taotluse algatajad	Dokumentide esitamise korral tuleb esitada mõni järgmistest: taotletud andmed/dokumendid; litsentsipakkumine; teated viivituste kohta; teade negatiivse otsuse kohta.	Sihtotstarbeline

Ainuõiguslike kokkulepete lõplikud tingimused	Artikkel 1 <i>Andmemäärus esse lisatakse artikkel 32k</i>	Ainuõigusliku kokkuleppe pooled	Üldsus	Ainuõigusliku kokkuleppe lõplike tingimuste kokkuleppimine	Sihtotstarbeline
Artikli 2 punktis 54 osutatud andmete või dokumentide taaskasutamise lubamise tingimused	Artikkel 1 <i>Andmemäärus esse lisatakse artikkel 32z</i>	Avaliku sektori asutused (kes on pädevad juurdepääsutaotlusi rahuldama või rahuldamata jätma)	Üldsus	Kui antakse luba andmete või dokumentide taaskasutamiseks	Sihtotstarbeline
Teade isikustamata andmete loata taaskasutamise kohta	Artikkel 1 <i>Andmemäärus esse lisatakse artikkel 32z</i>	Taaskasutaja (võimalik, et avaliku sektori asutuse abiga)	Füüsilised või juriidilised isikud, kelle õigusi ja huve see võib mõjutada	Loata taaskasutamine	Sihtotstarbeline
Teade kavatsuse kohta edastada isikustamata andmeid kolmandasse riiki ja sellise edastamise eesmärgi kohta (avaliku sektori asutusele)	Artikkel 1 <i>Andmemäärus esse lisatakse artikkel 32aa</i>	Taaskasutaja	Avaliku sektori asutus	Kavatsus edastada andmeid kolmandasse riiki	Sihtotstarbeline
Teade kavatsuse kohta edastada isikustamata andmed kolmandasse riiki, sellise edastamise eesmärgi ja asjakohaste kaitsemeetmete kohta (füüsilisele või juriidilisele isikule, kelle	Artikkel 1 <i>Andmemäärus esse lisatakse artikkel 32aa</i>	Taaskasutaja (võimalik, et avaliku sektori asutuse abiga)	Füüsiline või juriidiline isik, kelle õigusi ja huve see võib mõjutada	Kavatsus edastada andmeid kolmandasse riiki	Sihtotstarbeline

õigusi ja huve see võib mõjutada)					
Kogu asjakohane teave andmemääruse artiklite 32z (taaskasutamise tingimused), 32aa (kolmandad riigid) ja 32ab (tasud) kohaldamise kohta	Artikkel 1 <i>Andmemäärusele lisatakse artikkel 32ad</i>	Liikmesriigid	Kättesaadav ühtse teabepunkti kasutajatele	Esitada tuleb asjakohane teave	Sihtotstarbeline
Füüsilise/juriidilise isiku esitatav kaebus, kui tema andmemäärusest tulenevaid õigusi on rikutud või muudes asjakohastes küsimustes	Artikkel 1 <i>Muudetakse andmemääruse artikli 38 lõikeid 1–2</i>	Füüsilised või juriidilised isikud	Asjaomane pädev asutus vastavas liikmesriigis	Esitatav kaebus	Sihtotstarbeline
Teave menetluse käigu / õiguskaitsevahendite kohta seoses andmemääruse kohaselt esitatud kaebusega	Artikkel 1 <i>Muudetakse andmemääruse artikli 38 lõikeid 1–2</i>	Asjaomane pädev asutus	Kaebuse algatanud füüsilised või juriidilised isikud	Kaebus on esitatud	Sihtotstarbeline
Andmed kogemuste ja heade tavade kohta (Euroopa Andmeinnovatsiooninõukogu)	Artikkel 1 <i>Andmemäärusele lisatakse IXa peatükk</i>	Euroopa Andmeinnovatsiooninõukogu	Komisjon; pädevad asutused	Esitatav teave	Sihtotstarbeline
Andmemääruse II, III, IV, V, VI, VII ja VIII peatüki hindamine	Artikkel 1 <i>Muudetakse andmemääruse</i>	Euroopa Komisjon	Euroopa Parlament; nõukogu; Euroopa Majandus- ja	Andmemääruse hindamine on toimunud	Hiljemalt 12. septembriks 2028

Andmemääruse VIIa, VIIb ja VIIc peatüki hindamine	<i>e artikli 49 lõiget 1</i> Artikkel 1 <i>Muudetakse andmemääruse artikli 49 lõiget 2</i>		Sotsiaalkomitee		Hiljemalt [jõustumine pluss 5 aastat]
Isikuandmetega seotud rikkumisest teatamine	Artikkel 3 <i>Muudetakse isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 33 lõiget 1</i>	Vastutav töötaja	Järelevalveasutus	Toimunud on isikuandmetega seotud rikkumine	Sihtotstarbeline
Euroopa Andmekaitse nõukogu ettepanek isikuandmetega seotud rikkumisest teatamise ühtse vormi kohta	Artikkel 3 <i>Muudetakse isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 33 lõiget 1</i>	Euroopa Andmekaitse nõukogu	Komisjon	Tuleb esitada ettepanek	[...] kuu jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist Iga kolme aasta järel
Euroopa Andmekaitse nõukogu ettepanekud andmekaitsealase mõjuhindangu kohta	Artikkel 3 <i>Muudetakse isikuandmete kaitse üldmääruse</i>	Euroopa Andmekaitse nõukogu	Komisjon	Tuleb esitada ettepanek	Sihtotstarbeline

	<i>artikli 70 lõiget 1</i>				
Küberturvalisuse 2. direktiivi kohased teated tõsistest intsidentidest	Artikkel 6 <i>Küberturvalisuse 2. direktiivi lisatakse artiklid 23a ja 23b, muudetakse artiklit 23 ja artikli 30 lõiget 1</i>	Elutähtsad ja olulised üksused	Küberintsidentidele reageerimise üksused / pädevad asutused (vastavalt vajadusele)	Küberturvalisuse 2. direktiivi artikli 23 lõikes 3 kirjeldatud asjaolud	Sihtotstarbeline
Isikuandmetega seotud rikkumisest teatamine	Artikkel 3 <i>Muudetakse isikuandmete kaitse üldmääruse artiklit 33</i>	Vastutavad töötajad	Järelevalveasutus	Isikuandmetega seotud rikkumine	Sihtotstarbeline
Tõsistest IKT intsidentidest teatamine vastavalt digitaalse tegevuskerksuse määrusele; vabatahtlik teatamine olulistest küberohtudest vastavalt digitaalse tegevuskerksuse määrusele	Artikkel 8 <i>Muudetakse digitaalse tegevuskerksuse määruse artiklit 19</i>	Finantssektori ettevõtjad	Asjaomane pädev asutus	Tõsised IKT intsidendid; olulised küberohud	Sihtotstarbeline
Sellistest intsidentidest	Artikkel 9	Elutähtsa teenuse	Pädev asutus	Intsidendid, mis oluliselt	Sihtotstarbeline

teatamine, mis oluliselt häirivad või võivad oluliselt häirida elutähtsate teenuste osutamist, vastavalt elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiivile	<i>Muudetakse elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiivi artiklit 15</i>	osutajad		häirivad või võivad oluliselt häirida elutähtsate teenuste osutamist	
---	--	----------	--	--	--

4.3. Digilahendused

Digilahenduste üldine kirjeldus

NB! Kõik allpool kirjeldatud digilahendused on olemasolevad lahendused, mille õiguslik alus viiakse ühest määrusest üle teise määrusesse. Nimelt viiakse andmehalduse määruse sätted üle andmemäärusesse.

Digilahendus	Viide (viited) nõudele (nõuetele)	Peamised volitatud funktsioonid	Vastutav asutus	Kuidas on arvesse võetud juurdepääsetavust?	Kuidas on arvesse võetud korduvkasutatavust?	Tehisintellektitehnoloogia kasutamine (kui see on asjakohane)
Andmevahendusteenuse osutajate ja andmealtruismorganisatsioonide avalik liidu register	<i>Andmemääruse sse lisatakse artikkel 32a</i>	Kohustusliku teabe säilitamine ja avaldamine	Euroopa Komisjon	//	//	Ei ole asjakohane
Ühtne teabepunkt (vastavalt andmemäärusele)	Artikkel 1 <i>Andmemääruse sse lisatakse artikkel 32ad</i>	Teave tuleb teha kättesaadavaks ja juurdepääsetavaks Pädev võtma vastu päringuid või taotlusi teatavatesse kategooriatesse kuuluvate kaitstud andmete taaskasutamise kohta	Euroopa Komisjon	Ühtne juurdepääsupunkt, mis pakub riiklikes ühtsetes teabepunktides kättesaadavate andmete otsinguid võimaldavat elektroonilist registrit ja lisateavet selle kohta, kuidas nende ühtsete riiklike teabepunktide kaudu andmeid taotleda	Elektroonilise vahendi kaudu on kättesaadav otsinguid võimaldav peamiste dokumentide loetelu, mis sisaldab ülevaadet kõigi olemasolevate dokumentide allikate [...] ja nende taaskasutamise	Ei ole asjakohane

		<p>Edastada taotlused võimaluse ja vajaduse korral automatiseeritud viisil pädevatele avaliku sektori asutustele</p> <p>Teha elektrooniliste vahendite kaudu kättesaadavaks otsinguid võimaldav peamiste dokumentide loetelu, mis sisaldab ülevaadet kõigi olemasolevate dokumentide allikate kohta</p>			tingimuste kohta	
Intsidentidest teatamise ühtne kontaktpunkt	Artikkel 6 <i>Küberturvalisuse 2. direktiivi lisatakse artikkel 23a</i>	Võimaldada intsidentidest teatamist vastavalt asjakohastele liidu tasandi	Euroopa Komisjon; ENISA	Koostalitlusvõime ja ühilduvus Euroopa ettevõtluskukrutega ning nende enda juurdepääsetavusvahenditega	Võimalus teatada toimunud intsidentidest erinevate õigusaktide alusel; võimalus lisada	Ei ole asjakohane

		õigusaktidele Tagada koostalitlusvõime ja ühilduvus Euroopa ettevõtluskukru tega			tulevikus ühtse kontaktpunkti lahendusesse täiendavaid õiguslikke aluseid	
--	--	---	--	--	---	--

Iga digilahenduse puhul selgitus selle kohta, kuidas digilahendus vastab kohaldatavale digipoliitikale ja õigusaktidele

Andmevahendusteenuse osutajate ja andmealtruismorganisatsioonide avalik liidu register

Digi- ja/või valdkondlik poliitika (kui see on asjakohane)	Selgitus selle kohta, kuidas see on kooskõlas
<i>Tehisintellektimäärus</i>	Ei ole asjakohane
<i>ELi küberturvalisuse raamistik</i>	Ei ole asjakohane
<i>eIDAS</i>	Ei ole asjakohane
<i>Ühtne digivärv ja siseturu infosüsteem</i>	Määruse (EL) 2018/1724 muudatus, et lisada II lisasse „Registreerimine andmevahendusteenuste osutajana“ ja „Registreerimine liidus tunnustatud andmealtruismorganisatsioonina“.
<i>Muu</i>	Ei ole asjakohane

Ühtne teabepunkt (vastavalt andmemäärusele)

Digi- ja/või valdkondlik poliitika (kui see on asjakohane)	Selgitus selle kohta, kuidas see on kooskõlas
<i>Tehisintellektimäärus</i>	Ei ole asjakohane
<i>ELi küberturvalisuse raamistik</i>	Avaliku sektori asutused võivad kehtestada nõude, et andmetele või dokumentidele juurdepääs ja nende taaskasutamine võrgu kaudu peab toimuma turvalises töötlemiskeskkonnas, mida pakub või kontrollib avaliku sektori asutus. Sellisel juhul kehtestavad avaliku sektori asutused tingimused, mis tagavad kasutatava turvalise töötlemiskeskkonna tehniliste süsteemide toimimise tervikluse.
<i>eIDAS</i>	Ei ole asjakohane
<i>Ühtne digivärv ja siseturu infosüsteem</i>	Ei ole asjakohane
<i>Muu</i>	Ühtne teabepunkt peab olema kooskõlas määrusega (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus). Avaliku sektori asutused võivad kehtestada nõude, et andmetele või dokumentidele antakse juurdepääs ainult juhul, kui need on anonüümitud ja/või muul asjakohasel viisil ette valmistatud. Lisaks on isikustamata andmete loata taaskasutamise puhul taaskasutaja kohustatud teavitama füüsilisi isikuid, kelle õigusi või huvisid see võib mõjutada.

Intsidentidest teatamise ühtne kontaktpunkt

Digi- ja/või valdkondlik poliitika (kui see on asjakohane)	Selgitus selle kohta, kuidas see on kooskõlas
<i>Tehisintellektimäärus</i>	Ei ole asjakohane
<i>ELi küberturvalisuse raamistik</i>	Küberturvalisuse 2. direktiivi muudatused keskenduvad küberturvalisusele. Üldisemalt on ühtse kontaktpunkti eesmärk toimida väravana, mis suunab kõik mitme liidu õigusakti kohaselt

	küberturvalisusega seotud intsidentide kohta esitatavad teated asjaomastele pädevatele asutustele.
<i>eIDAS</i>	<p>Ühtset kontaktpunkti on kohustuslik kasutada ka määruse (EL) nr 910/2014 (eIDASe määrus) kohaseks intsidentidest teatamiseks.</p> <p>Euroopa Liidu Küberturvalisuse Amet tagab, et ühtne kontaktpunkt on koostalitlusvõimeline ja ühilduv Euroopa ettevõtluskukrutege ning et Euroopa ettevõtluskukruid saab kasutada vähemalt ühtset kontaktpunkti kasutavate üksuste identifitseerimiseks ja autentimiseks. Euroopa ettevõtluskukru poliitikaalgatus tugineb eIDASe raamistikule.</p>
<i>Ühtne digivärv ja siseturu infosüsteem</i>	Ei ole asjakohane
<i>Muu</i>	Ettepanekus võeti arvesse kogu digivaldkonna õigustikku, sealhulgas andmete, küberturvalisuse ja telekommunikatsiooniga seotud poliitikameetmeid.

4.4. Koostalitlusvõime hindamine

Üldine kirjeldus digitaalsete avalike teenuste kohta, mida nõuded mõjutavad

Digitaalne avalik teenus või digitaalsete avalike teenuste kategooria	Kirjeldus	Viide (viited) nõudele (nõuetele)	Koostalitleva Euroopa lahendus(ed) (EI KOHALDATA)	Muu(d) koostalitluslahendus(ed)
Andmehalduse ja läbipaistvuse Euroopa taristu	<p>Digitaalne avalik teenus, mis võimaldab andmehalduse ja läbipaistvuse taristut ning kasutab muu hulgas andmevahendusteenuste ja andmealtruismiorganisatsioonide ELi avalikku registrit ning ühtset teabepunkti, mis aitab taaskasutajatel leida teavet teatavatesse kategooriatesse kuuluvate kaitstud andmete taaskasutamise kohta.</p> <p>Digitaalsete avalike teenuste kategooria vastavalt valitsemisfunktsioonide klassifikaatorile: 04.9.0 – Mujal klassifitseerimata majandus (KT)</p>	Artikkel 1	//	//
Intsidentidest teatamine	<p>Digitaalne avalik teenus, mis võimaldab teatada intsidentidest ühtse kontaktpunkti kaudu.</p> <p>Digitaalsete avalike teenuste</p>	Artikkel 6	//	Euroopa ettevõtluskukrud

	kategooria vastavalt valitsemisfunktsioonide klassifikaatorile: 03.6.0 – Mujal klassifitseerimata avalik kord ja julgeolek			
--	--	--	--	--

Nõude (nõuete) mõju piiriülesele koostalitlusvõimele digitaalse avaliku teenuse kaupa

NB! Järgnevas analüüsis viitavad veerus „Meetmed“ esitatud artiklite numbrid muudetavatele õigusaktidele. Vastavus koondpaketi nõuetele kaardistatakse üks kord, iga lahtri ülaosas.

Digitaalne avalik teenus nr 1 – Andmehalduse ja läbipaistvuse Euroopa taristu

Hindamine	Meede (meetmed)	Võimalikud allesjäänud tõkked (kui see on asjakohane)
<p>Kooskõla kehtivate digi- ja valdkondlike poliitikameetmetega</p> <p>Loetlege kohaldatavad kindlakstehtud digi- ja valdkondlikud poliitikameetmed</p>	<p>Artikkel 1</p> <p>Kooskõla kehtivate digi- ja valdkondlike poliitikameetmetega on kajastatud andmehalduse määruse põhjendustes.</p> <p>Ühtne digivärv (määrus (EL) 2018/1724) (põhjendus 56): andmevahendusteenuste teatamismenetlused ja andmealtruismiorganisatsioonide registreerimismenetlused peavad olema kättesaadavad ühtse digivärava kaudu, et tagada piiriülene veebipõhine juurdepääs.</p> <p>Euroopa koostalitlusvõime raamistik (põhjendus 54): digitaristu peab vastama Euroopa koostalitlusvõime raamistiku põhimõtetele, et tagada piiriülene ja sektoritevaheline andmete kasutamine.</p> <p>Euroopa ühendamise rahastu komponendid (Euroopa ühendamise rahastu digiteenuste taristud) (põhjendus 54): viidatud „põhisõnastikud ja Euroopa ühendamise rahastu komponendid“. Digiteenuse tehnilisel rakendamisel tuleks kasutada Euroopa ühendamise rahastu komponente (nt eDelivery, eID, e-allkiri).</p>	

	<p>Juurdepääsetavusnõuded (direktiivid (EL) 2016/2102 ja (EL) 2019/882) (põhjendus 62). Direktiiv (EL) 2016/2102 (veebi juurdepääsetavuse direktiiv): avalikud registrid ja digiteenused peavad olema puuetega inimestele ligipääsetavad; direktiiv (EL) 2019/882 (Euroopa ligipääsetavuse akt): digiteenused peavad vastama ligipääsetavuse nõuetele.</p> <p>Isikuandmete kaitse üldmäärus (määrus (EL) 2016/679) (põhjendused 4 ja 35): kõik isikuandmeid töötlevad digiteenused peavad vastama isikuandmete kaitse üldmääruses sätestatud andmekaitse, privaatsuse ja turvalisuse nõuetele.</p> <p>Määrus (EL) 2018/1725 (põhjendus 4): kui ELi institutsioonid töötlevad andmeid nende registrite kaudu, peavad nad järgima käesolevat määrust.</p> <p>Avaandmete direktiiv (direktiiv (EL) 2019/1024) (põhjendused 6 ja 10): „Direktiiviga (EL) 2019/1024 ja liidu valdkondliku õigusega tagatakse, et avaliku sektori asutused teevad rohkem enda loodavaid andmeid kasutamise ja taaskasutamise eesmärgil kergesti kättesaadavaks“. Digiteenus täiendab avaandmete direktiivi, käsitledes selle kohaldamisalast väljapoole jäävaid teatavatesse kategooriatesse kuuluvaid kaitstud andmeid ja tagades samal ajal, et avaliku sektori asutused järgivad vajaduse korral „lõimitud avatuse ja vaikimisi avatuse“ põhimõtteid.</p> <p>Euroopa andmeruume ja sektoripõhiseid andmeid käsitlevad valdkondlikud poliitikameetmed, sealhulgas Euroopa terviseandmeruum, Euroopa ühtne liikuvusandmeruum, Euroopa roheline kokkulepe / kliima- ja energiaandmed, tootmis- ja tööstusandmed, finantsteenuste andmed, põllumajandusandmed, avalike haldusasutuste andmeruum ja Euroopa ühtne oskuste andmeruum.</p>	
--	--	--

<p>Korralduslikud meetmed digitaalsete avalike teenuste sujuvaks piiriüleseks osutamiseks</p> <p>Loetlege kavandatud juhtimismeetmed</p>	<p>Artikkel 1</p> <p>Pädeva asutuse määramine ja kooskõlastamine</p> <ul style="list-style-type: none"> - Artikkel 32b: iga liikmesriik määrab ühe või mitu pädevat asutust, kes vastutavad andmevahendusteenuse osutajate ja andmealtruismiorganisatsioonide registreerimise eest. Need pädevad asutused on sõltumatud kõigist tunnustatud andmevahendusteenuse osutajatest ja tunnustatud andmealtruismiorganisatsioonidest. <p>Artikkel 32ac: iga liikmesriik määrab ühe või mitu pädevat asutust, et abistada avaliku sektori asutusi, kes annavad teatavatesse kategooriatesse kuuluvatele kaitstud andmetele taaskasutamise eesmärgil juurdepääsu või keelduvad selle juurdepääsu andmisest.</p> <p>Artikkel 32g: pädevad asutused jälgivad ja kontrollivad tunnustatud andmevahendusteenuse osutajate ja tunnustatud andmealtruismiorganisatsioonide vastavust andmemääruse sätetele.</p> <p>Piiriülese jurisdiktsiooni mehhanism</p> <p>Artikkel 32e: andmevahendusteenuse osutajad kuuluvad peamise tegevuskoha liikmesriigi pädeva asutuse pädevusalasse. Sama põhimõtte kehtib andmealtruismiorganisatsioonide suhtes.</p> <p>Vastastikune tunnustamine ja ühekordne registreerimine</p> <p>Artikkel 32e: andmevahendusteenusena/andmealtruismiorganisatsioonina registreerimine kehtib kõigis liikmesriikides.</p> <p>Artikkel 32a: ühtse logo kujunduse kasutamine.</p> <p>Tsentraliseeritud ELi tasandi registrid andmete kogumiseks ja läbipaistvuse tagamiseks</p> <p>Artikli 32 punkt a: kõigi tunnustatud andmevahendusteenuse osutajate ja andmealtruismiorganisatsioonide avalikud liidu registrid.</p>	
--	--	--

	<p>Artikli 32 punkt e: pädevad asutused teavitavad komisjoni viivitamata elektrooniliselt uutest registreerimistest, kannete muudatustest ja registrist eemaldamistest ning komisjon ajakohastab vastavalt ELi registreid.</p> <p>Järelevalve ja täitmise tagamise koordineerimine</p> <p>Riigi pädevad asutused</p> <p>Euroopa Andmeinnovatsiooninõukogu</p> <p>Andmete kolmandatesse riikidesse edastamise haldamine</p> <p>Artikkel 32aa: nõuded seoses isikustamata andmete edastamisega taaskasutajate poolt kolmandatesse riikidesse.</p> <p>Ainuõiguslikud kokkulepped</p> <p>Artikkel 32k: sätestatakse avaliku sektori asutuste valduses olevate andmete või dokumentide taaskasutamist käsitlevate ainuõiguslike kokkulepete lubatavus. Nõutakse lõplike tingimuste läbipaistvust.</p>	
<p>Meetmed, mis on võetud andmete ühise mõistmise tagamiseks</p> <p>Loetlege sellised meetmed</p>	<p>Artikkel 1</p> <p>Ühised standardid ja koostalitlusvõimelised raamistikud</p> <ul style="list-style-type: none"> - Euroopa Andmeinnovatsiooninõukogu nõustab Euroopa Komisjoni standardimistegevuse osas, mis tuleb ette võtta seoses andmete jagamise valdkondadevaheliste aspektidega, sealhulgas seoses ühtsete Euroopa andmeruumide tekkimisega, võttes arvesse valdkonnaspetsiifilist standardimistegevust. <ul style="list-style-type: none"> o Artikkel 42: Euroopa Andmeinnovatsiooninõukogu aitab vastu võtta „suunised, millega luuakse koostalitlusvõimelised raamistikud ja ühtsed tavad ühtsete Euroopa andmeruumide toimimiseks“. - Andmevahendusteenuste ja andmealtruismiorganisatsioonide tuvastamiseks 	

	<p>kasutatav ühtne logo.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Artikkel 32q: Avaliku sektori asutused ja riigi osalusega äriühingud teevad oma andmed või dokumendid kättesaadavaks, kui see on võimalik ja asjakohane, elektrooniliste vahendite abil vormingus, mis on avatud, masinloetav, juurdepääsetav, leitav ja taaskasutatav, koos nende metaandmetega. Nii vorming kui ka metaandmed peavad võimaluse korral vastama ametlikele avatud standarditele. <p>Muud asjakohased meetmed</p> <ul style="list-style-type: none"> - Artikkel 32t: liikmesriigid jätkavad koostöös komisjoniga jõupingutuste tegemist, et lihtsustada juurdepääsu andmestikele, tehes sobivad andmestikud kättesaadavaks vormingus, mis on juurdepääsetav, kergesti leitav ja taaskasutatav elektrooniliste vahendite abil. - Artikkel 32u: liikmesriigid toetavad teadusandmete kättesaadavust viisil, mis on kooskõlas FAIR-põhimõtetega. 	
<p>Ühiselt kokku lepitud avalike tehniliste kirjelduste ja standardite kasutamine</p> <p>Loetlege sellised meetmed</p>	<p>Artikkel 1</p> <p>Masinloetavaid andmeid käsitlevad meetmed</p> <ul style="list-style-type: none"> - Artikkel 32a: masinloetav Euroopa Liidu andmevahendusteenuse osutajate register. - Artikkel 32a: masinloetav Euroopa Liidu andmealtruismorganisatsioonide register. - Artikkel 32q: avaliku sektori asutused teevad võimaluse korral oma andmed/dokumendid kättesaadavaks vormingus, mis on avatud, masinloetav, juurdepääsetav, leitav ja taaskasutatav, koos nende metaandmetega. Nii vorming kui ka metaandmed peavad võimaluse korral vastama ametlikele avatud standarditele. - Artikkel 32q: väärtuslikud andmestikud tehakse taaskasutamiseks kättesaadavaks 	

	<p>masinloetavas vormingus selleks sobiva rakendusliidese kaudu ja asjakohasel juhul hulgiiallaaditava andmestikuna.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Artikkel 32t: liikmesriigid kasutavad taaskasutamiseks kättesaadavate andmete ja dokumentide otsingu hõlbustamiseks praktilisi vahendeid, näiteks peamiste andmete või dokumentide loetelusid koos asjaomaste metaandmetega, mis on kättesaadavad veebis ja masinloetavas vormingus, kui see on võimalik ja asjakohane, ja portaale, milles on lingid sellistele loeteludele. Võimaluse korral hõlbustavad liikmesriigid andmete või dokumentide keeltevahelist otsingut. - Artikkel 32w: konkreetsed väärtuslikud andmestikud peavad olema masinloetavad. Rakendusaktidega võidakse täpsustada andmete ja metaandmete vorminguid ning levitamise tehnilist korda. <p>Masinasidet käsitlevad meetmed</p> <ul style="list-style-type: none"> - Artikkel 32ad: ühtse teabepunkti kasutamine tehakse kohustuslikuks. Ühtne teabepunkt on pädev võtma vastu päringuid või taotlusi ja edastab need – kui see on võimalik ja kohane, siis automaatsete vahenditega – pädevatele avaliku sektori asutustele või pädevatele asutusele. <p>Muud asjakohased meetmed</p> <ul style="list-style-type: none"> - Artikkel 48a: muudetakse määruse (EL) 2018/1724 (ühtne digivärv) II lisa. Uuritakse sünergiat. - Koondpaketi põhjendus 52: võimaluse korral peaks ENISA võtma ühtse kontaktpunkti loomise, haldamise ja turvalise toimimise tehniliste, operatiivsete ja korralduslike meetmete spetsifikatsioonide väljatöötamisel arvesse olemasolevaid riiklike tehnilisi lahendusi, mis hõlbustavad intsidentidest teatamist, näiteks riiklikud platvormid. Lisaks peaks ENISA kaaluma tehnilisi protokolle ja vahendeid, nagu rakendusliideseid ja masinloetavaid standardeid, mis võimaldavad üksustel integreerida aruandluskohustused äriprotsessidesse ja ametiasutustel ühendada ühtse kontaktpunkti oma riiklike aruandlussüsteemidega. 	
--	--	--

Digitaalne avalik teenus nr 2 – intsidentidest teatamine

Hindamine	Meede (meetmed)	Võimalikud allesjäänud tõkked (kui see on asjakohane)
<p>Kooskõla kehtivate digi- ja valdkondlike poliitikameetmetega</p> <p>Loetlege kohaldatavad kindlakstehtud digi- ja valdkondlikud poliitikameetmed</p>	<p>Artikkel 6</p> <p>Üldine kooskõlastamine kehtivate digi- ja valdkondlike poliitikameetmetega on tagatud direktiiviga (EL) 2022/2555 (küberturvalisuse 2. direktiiv), mida digivaldkonna koondpaketi praegu muudetakse. Lisaks näeb koondpakett ette sünergia Euroopa ettevõtluskukruga ja määrusega (EL) 2024/2847 (küberkerksuse määrus). Eelkõige:</p> <ul style="list-style-type: none"> • artikli 23 lõikes 4 kohustatakse kasutama küberturvalisuse 2. direktiivi kohaste teadete esitamiseks ühtset kontaktpunkti; • artikli 23 lõikes 1 on sätestatud, et määruse (EL) 2024/2847 (küberkerksuse määrus) artikli 14 lõike 3 kohane tõsisest intsidentist teatamine kujutab endast ka direktiivi (EL) 2022/2555 (küberturvalisuse 2. direktiiv) kohast teabe esitamist. See on kooskõlas ühekordsuse põhimõttega; • artikli 23a lõike 3 punktis d on sätestatud seos Euroopa ettevõtluskukrutega. 	
<p>Korralduslikud meetmed digitaalsete avalike teenuste sujuvaks piiriüleseks osutamiseks</p> <p>Loetlege kavandatud juhtimismeetmed</p>	<p>Artikkel 6</p> <p>Artiklis 23a on sätestatud rollid ja vastutus. Euroopa Liidu Küberturvalisuse Amet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • loob ühtse kontaktpunkti ja haldab seda, et toetada kohustust teatada intsidentidest ja nendega seotud sündmustest liidu õigusaktide alusel; • võtab tehnilisi, operatiivseid ja korralduslikke meetmeid, et hallata ühtse kontaktpunkti turvalisust ning esitatavat või levitatavat teavet ohustavaid riske. Seda tehes konsulteerib ta komisjoni, küberintsidentidele reageerimise üksuste võrgustiku ja asjaomaste pädevate asutustega. 	

<p>Meetmed, mis on võetud andmete ühise mõistmise tagamiseks</p> <p>Loetlege sellised meetmed</p>	<p>Artikkel 6</p> <p>Artikliga 23a pannakse Euroopa Liidu Küberturvalisuse Ametile ülesanne koostada spetsifikatsioonid, mis tagavad vajaliku koostalitlusvõime seoses muude asjakohaste aruandluskohustustega.</p> <p><i>NB! Nõuded intsidentidest teatamise sisule on täpsemalt sätestatud asjakohastes liidu õigusaktides, sealhulgas direktiivis (EL) 2022/2555 (küberturvalisuse 2. direktiiv). Koondpaketi artikli 23a lõike 3 punktis c täpsustatakse, et Euroopa Liidu Küberturvalisuse Amet tagab, et neid võetakse nõuetekohaselt arvesse.</i></p>	
<p>Ühiselt kokku lepitud avalike tehniliste kirjelduste ja standardite kasutamine</p> <p>Loetlege sellised meetmed</p>	<p>Artikkel 6</p> <p>Artiklis 23a nõutakse spetsifikatsioonide väljatöötamist.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Euroopa Liidu Küberturvalisuse Amet esitab ühtse kontaktpunkti loomise, haldamise ja turvalise toimimisega seoses tehniliste meetmete spetsifikatsioonid ja rakendab neid. Need spetsifikatsioonid hõlmavad muu hulgas järgmist: <ul style="list-style-type: none"> ○ koostalitlusvõime tagamiseks vajalik suutlikkus seoses muude asjakohaste teavitamissüsteemidega; ○ tehnilised meetmed, mis võimaldavad asjaomastel üksustel ja asutustel ühtse kontaktpunkti kaudu teabele juurde pääseda või seda esitada, hankida, edastada või muul viisil töödelda, ning tehnilised protokollid ja vahendid, mis võimaldavad üksustel ja asutustel saadud teavet oma süsteemides edasi töödelda. • Võimaluse korral on ühtne kontaktpunkt koostalitlusvõimeline ja ühilduv Euroopa ettevõtluskukrutega. 	

4.5. Digimõõtmekonstruktsiooni toetavad meetmed

Digitaalset konstruktsiooni toetavate meetmete üldine kirjeldus

Meetme kirjeldus	Viide (viited) nõudele (nõuetele)	Komisjoni roll (kui see on asjakohane)	Kaasatavad osalejad (kui see on asjakohane)	Eeldatav ajakava (kui see on asjakohane)
Rakendusakt: andmevahendusteenuse osutajate ühtse logo kujundus	Artikkel 1	Määrab kindlaks ühtse logo tunnused, sealhulgas selle kujunduse ja kasutamise tingimused.	Uurimismenetluse komitee	//
Rakendusakt: tunnustatud andmealtruismorganisatsioonide ühtse logo kujundus	Artikkel 1	Määrab kindlaks ühtse logo tunnused, sealhulgas selle kujunduse ja kasutamise tingimused.	Uurimismenetluse komitee	//
Järelevalve ja nõuetele vastavus: pädevad asutused võivad järelevalvet teostada kas omal algatusel või füüsiliste või juriidiliste isikute taotluse alusel	Artikkel 1	//	Pädevad asutused, andmevahendusteenuse osutajad, andmealtruismorganisatsioonid	//
Rakendusakt: konkreetsed väärtuslikud andmestikud	Artikkel 1	Määrab kindlaks konkreetsete väärtuslike andmestike loetelu. Võib täpsustada väärtuslike andmestike avaldamise ja	Uurimismenetluse komitee	//

		taaskasutamise korda.		
<p>Suunised:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Euroopa Andmeinnovatsiooninõukogu annab nõu seoses ühtsete Euroopa andmeruumide suunistega • Euroopa Andmeinnovatsiooninõukogu võtab vastu suunised koostalitlusvõimeliste raamistike kohta 	Artikkel 1	Euroopa Andmeinnovatsiooninõukogu pakutav toetus	Euroopa Andmeinnovatsiooninõukogu	//
Rakendusakt: isikuandmetega seotud rikkumistest teatamise ühtne vorm	Artikkel 3	Võtab Euroopa Andmekaitseinõukogu ettepanekul vastu ühtse vormi.	Uurimismenetluse komitee	//
Delegeeritud õigusakt: andmesubjekti valikute automatiseeritud ja masinloetavaid märged	Artikkel 3	Sätetab veebibrauserite ja lõppseadmete pakkujate kohustused.	Uurimismenetluse komitee	//
Rakendusakt: elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiivi kohane intsidentidest teatamine	Artikkel 9	Täpsustab direktiivi (EL) 2022/2557 (elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiiv) artikli 15 lõike 1 kohaselt esitatava teabe liiki ja vormingut.	//	//

ET

ET